

Översiktsplan

Klippans kommun

Lagakraftversion, arkivhandling

Digital översiktsplan finns via denna länk:

[ÖVERSIKTSPLAN 2022 KLIPPANS KOMMUN \(perstorp.se\)](https://perstorp.se/oversiktsplan)

Innehåll

INLEDNING	5
VAD ÄR EN ÖVERSIKTSPLAN?	7
PLANENS INNEHÅLL	9
KLIPPANS KOMMUN PRIORITERAR	FEL! BOKMÄRKET ÄR INTE DEFINIERAT.
VISION, STRATEGIER OCH MÅL	12
GLOBALA, NATIONELLA OCH REGIONALA MÅL	18
FAMILJEN HELSINGBORG	26
UTVECKLINGSINRIKTNING	30
BOENDE	32
ARBETE, UTBILDNING OCH NÄRINGSLIV	33
KOMMUNIKATIONER	33
NATUR OCH FRILUFTSLIV	35
MARK- OCH VATTENANVÄNDNING	37
BOENDE	38
DET GODA BOENDET I KLIPPANS KOMMUN	42
UTVECKLINGSOMRÅDEN	45
NÄRINGSLIV	54
KOMMUNAL VERKSAMHETSMARK	59
INFRASTRUKTUR	64
CYKEL- OCH GÅNGTRAFIK	66
BUSSTRAFIK	68

KOLLEKTIVTRAFIK INOM FAMILJEN HELSINGBORG	69
KLIPPANS STATION	69
JÄRNVÄG	71
VÄGTRAFIK	72
KOMMUNENS ENTRÉER	74
ENERGIPRODUKTION	75
DIGITALISERING OCH ELEKTRONISK KOMMUNIKATION	76
GRÖN- OCH BLÅ STRUKTUR	78
STRATEGI FÖR GRÖNSTRUKTURPLANERING	79
TÄTORTSNÄRA NATUR	81
SJÖAR OCH VATTENDRAG	85
RÖNNEÅPROJEKTET	89

VÄRDEN OCH HÄNSYN **90**

RIKSINTRESSEN	90
NATURVÅRD	92
NATURA 2000	96
KULTURMILJÖVÅRD	104
FRILUFTSLIV	108
VÄRDEFULLA ÄMNEN OCH MATERIAL	110
VÄGAR	111
JÄRNVÄG	113
DRICKSVATTENFÖRSÖRJNING	117
ENERGIPRODUKTION	118
TOTALFÖRSVARETS MILITÄRA DEL	119

VÄRDEFULLA MILJÖER **122**

NATURRESERVAT	122
---------------	-----

BIOTOPSSKYDD	124
NATIONALPARK	126
LANDSKAPSBILDSSKYDD	128
STRANDSKYDD	130
KLASSNING VATTENDRAG	131
VATTENSKYDDSSOMRÅDEN	132
STORA OPÅVERKADE OMRÅDEN	134
FORNÄMNINGAR	136
REGIONALA KULTURMILJÖER	138
BYGGNADSMINNE	140
JORD- OCH SKOGSBRUK	141
BERG, JORD OCH GRUS	144
RÖNNEÅPROJEKTET	147

MILJÖ, SÄKERHET OCH HÄLSA **150**

KLIMATFÖRÄNDRING	150
KLIMATANPASSNING	151
MILJÖKVALITETSNORMER	157
OLYCKSRISKER	163
MILJÖFARLIGA VERKSAMHETER	166
MELLANKOMMUNALA- OCH REGIONALA INTRESSEN	171

KARTOR **173**

UTVECKLINGSDIREKTIV	173
MARKANVÄNDNING	174
RIKSINTRESSEN	175
VÄRDEFULLA MILJÖER	176

ÖVERSIKTSPLANENS INNEHÅLL	178
INNEHÅLL OCH SYFTE	178
SAMMANFATTANDE REDOGÖRELSE FÖR BEDÖMNINGEN	181
AVGRÄNSNINGAR	182
ALTERNATIVA SCENARIER	183
RELEVANTA BEFINTLIGA MILJÖPROBLEM I NATUROMRÅDEN	186
BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN	187
HUSHÅLLNING MED MARK	188
TRANSPORTER	191
VATTEN	194
RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD	198
NATURA 2000	202
RIKSINTRESSE FÖR KULTURMILJÖVÅRD	203
RIKSINTRESSE FÖR FRILUFTSLIV	205
RIKSINTRESSE FÖR VÄRDEFULLA ÄMNEN OCH MATERIAL	209
RIKSINTRESSE VÄG	209
RIKSINTRESSE JÄRNVÄG	211
RIKSINTRESSE DRICKSVATTENFÖRSÖRJNING	212
RIKSINTRESSE ENERGIPRODUKTION	213
RIKSINTRESSE TOTALFÖRSVARETS MILITÄRA DEL	213
KONSEKVENSER PÅ DE NATIONELLA MILJÖMÅLEN	216
SAMMANFATTNING	233

Inledning

”Klippan är en kommun i utveckling där vi tillsammans skapar livskvalitet. Här finns vacker natur runt knuten och samtidigt närhet till service, kultur, omsorg och skola”

Klippans kommun ligger i nordvästra Skåne och är en del av Region Skåne och Greater Copenhagen. Genom sitt geografiska läge och den goda tillgången till väg- och järnvägsnät är kommunen ett delregionalt center för transport, logistik, utbildning och handel. I Klippans kommun har man nära till det mesta!

År 2021 uppgick den totala befolkningen i kommunen till 17783 personer, vilket är en ökning med drygt 900 personer sedan 2013. Ökningen kan främst förklaras av ett positivt inflyttningsnetto, alltså att fler flyttat hit än härifrån.

Sedan 2013 har allt fler enbostadshus, parhus, marklägenheter och flerbostadshus byggts och bidragit till en positiv bostadsutveckling. Det finns ett stabilt intresse för byggnation av enbostadshus både i tätorterna och på landsbygden. Gymnasieskolan håller hög kvalitet, har flera nischade inriktningar och lockar elever från såväl närområdet som ett flertal kringliggande kommuner. Klippans goda läge i en attraktiv arbetsmarknadsregion ställer krav på bra kommunikationer som gör det enkelt att pendla till både arbete och skola på annan ort.

Trafikförbindelserna i kommunen är goda, även om det alltid finns utrymme för förbättringar. E4, riksvägarna 13 och 21 samt Skånebanan för spårtrafik är mycket viktiga. Enligt SCB:s statistik för 2018 uppvisar kommunen ett negativt pendlingsnetto på cirka 2000 personer, det vill säga fler pendlar ut från Klippan än till kommunen.

Bra kommunikationer i form av vägnät och spårbunden trafik gör det också möjligt att bo nära och ha tillgång till de större städernas utbud. Men, det underlättar också för den som vill bo nära en unik naturmiljö.

Natursköna Klippan i allmänhet och Söderåsens nationalpark i synnerhet, har lummiga lövskogar, strömmande vattendrag, djupa sprickdalar och imponerande rasbranter. Dalgångarna längs Rönne å och Bäljane å bjuder på stora naturupplevelser. Den slående naturen tillsammans med kulturvärden, större tätorter, kyrkbyar och småsamhällen, gör kommunen attraktiv.

Översiktsplan 2022

Kommunstyrelsen har gett plangruppen i uppdrag att uppdatera gällande översiktsplan för Klippans kommun. Arbetet med uppdateringen av översiktsplanen har främst gjorts av planarkitekt Alexandra von Post och löpande stämts av i kommunens plangrupp.

Arbetet med att ta fram en översiktsplan för Klippans kommun har varit en demokratisk process som skett i flera steg. Planförslaget var utställt för samråd under tiden 18 januari 2021 - 30 mars 2021. På grund av en pågående pandemi och hög smittspridning till följd av covid-19 försvårades möjligheten att ställa ut samrådsförslaget.

Samrådsförslaget sattes upp på glaspartierna i kommunhusets foajé sam på glaspartierna i Klippans bibliotek. Detta möjliggjorde att samrådsförslaget kunde tas del av utomhus med en minskad smittorisk som följd. Samrådsförslaget var i sin helhet digitalt och återfanns via kommunens hemsida. En film med information kring förslaget och instruktioner om hur man lämnar synpunkt publicerades på kommunens Facebooksida.

Ett digitalt samrådsmöte med allmänheten hölls den 15 februari 2021.

En sammanfattning av översiktsplanen presenterades och allmänheten fick möjlighet att skriva in frågor gällande planförslaget. Totalt deltog 50 st under webbsändningen.

Webbsändningen spelades in och kunde tas del av i efterhand, under samrådsperioden hade runt 100 personer tagit del av webbsändningen.

Därefter bearbetades förslaget ytterligare inför granskningen. Planförslaget var utställt för granskning under tiden 27 september 2021 - 14 december 2021. Efter granskningen gjordes ändringar innan planen lämnades till kommunfullmäktige för antagande.

Den 27 juni tog kommunfullmäktige i Klippans kommun beslutet om att anta översiktsplanen.

Vad är en översiktsplan?

Översiktsplanering är kommunens övergripande styrinstrument för hur den fysiska miljön ska se ut. Den är också ett verktyg för att identifiera och framföra en vision och viljeriktning kring den fysiska miljön. Den redogör för hur kommunens mark- och vattenområden ska användas samt hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Översiktlig planering sker löpande, rullande och kontinuerligt, men beslutas regelbundet genom antagandet av en översiktsplan. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande, den är istället vägledande och ger underlag för beslut vid detaljplanering, bygglovhandläggning och tillståndsprövning i frågor rörande kommunens mark- och vattenanvändning samt hur i frågor kring hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras. Översiktsplanen fungerar även som ett avtal mellan stat och kommun, då kommunen visar sin prioritering och inriktning. Översiktsplanen är dessutom ett viktigt verktyg i kommunens marknadsföring. Människor och företag kan ta del av kommunens mål och ambitioner kring den fysiska miljön.

Flera lagar reglerar samhällsplanering och byggande. Övergripande regler för den fysiska planeringen och byggandet finns i plan- och bygglagen och miljöbalken som är nära knutna till varandra.

Plan- och bygglagen

Det är en kommunal angelägenhet att planlägga användningen av mark och vatten och vid planläggning ska hänsyn tas till såväl allmänna som enskilda intressen. Alla kommuner ska enligt plan- och bygglagen ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunens yta.

Allmänna intressen ska redovisas och prövas mot varandra, dessa prövas sedan mot enskilda intressen i efterföljande detaljplanering och bygglov. Riksintressen och miljökvalitetsnormer, och hur kommunen ska tillgodose dessa ska redovisas.

Planen är inte juridiskt bindande men vägledande. När ett förslag till översiktsplan upprättas eller när en befintlig översiktsplan revideras ska kommunen samråda med Länsstyrelsen som ska ta till vara och samordna statens intressen. Övriga myndigheter, sammanslutningar och enskilda som berörs av förslaget ska också ges tillfälle att yttra sig över planen. Planens innebörd och konsekvenser ska tydligt kunna utläsas i planhandlingarna och miljökonsekvenserna ska särskilt redovisas. Processen kring översiktlig planering ska vara ständigt pågående och omfatta en tidshorisont gällande 15–20 år framåt. En levande diskussion om framtiden är således grunden för en dynamisk översiktsplan där utvecklingen, ny kunskap, nya behov och önskemål står i fokus.

Miljöbalken

Miljöbalken trädde i kraft 1 januari 1999. Syftet med miljöbalken är att främja en hållbar utveckling så att nuvarande och kommande generationer kan leva i en hälsosam och god miljö.

Miljöbalken har fem grundstenar som ska styra dess tillämpning:

- Hälsa och miljö ska skyddas
- Natur- och kulturområden skyddas och vårdas
- Den biologiska mångfalden ska bevaras
- En god hushållning av mark och vatten skall tryggas
- Återanvändning och återvinning ska främjas

I miljöbalken finns övergripande bestämmelser om hushållning med mark- och vattenområden som bland annat avser områden av riksintresse för olika ändamål. Miljöbalken innehåller även bestämmelser om miljökvalitetsnormer, miljökonsekvensbeskrivningar samt skydd av vissa områden som naturreservat och områden med strandskydd.

Planens innehåll

Översiktsplanen bygger på textmaterial, bilder, kartor som tillsammans skapar en bild av hur kommunens mark- och vattenområden ska utvecklas och bevaras samt redovisar kommunens viljeriktning kring den fysiska miljön.

Översiktsplanen är uppdelad i kapitlen Planeringsförutsättningar, Utvecklingsinriktning, Markanvändning samt Värden och hänsyn.

Planeringsförutsättningar

I den första delen presenteras de planeringsförutsättningar som översiktsplanen utgår ifrån. Detta innefattar bland annat kommunala ställningstaganden kring översiktlig planering samt kommunala visioner, strategier och mål. Utöver det presenteras även regionala, nationella och globala mål som planförslaget bygger på.

Utvecklingsinriktning

Kommunens utvecklingsinriktning visar utvecklingsstrategier för kommunen med fokus på bebyggelseutveckling, kommunikationer samt natur- och friluftsliv som har en särskild relevans för den framtida mark- och vattenanvändningen i kommunen.

Syftet är att lyfta prioriteringar mellan de viktigaste strategiska sambanden som påverkar kommunens långsiktiga utveckling.

Mark- och vattenanvändning

Mark- och vattenanvändningskapitlet redovisar grunddragen av den avsedda användningen av mark- och vattenområden för hela kommunen. Här presenteras utvecklingsområden för bostäder, näringsliv, utpekade infrastrukturobjekt samt strategier för blå- och grön struktur. Översiktsplanens tidsperspektiv sträcker sig 20 år fram i tiden.

Värden och hänsyn

Detta kapitel redovisar riksintresseområden, värdefulla miljöer och andra områden med behov av särskild hänsyn eller är av mellankommunalt/regionalt intresse.

Konsekvenser

I avsnittet konsekvenser presenteras miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap. 11 § miljöbalken.

Planeringsförutsättningar

Ställningstaganden

1. Ett sammanhängande lokalt och regionalt trafiknät med möjlighet att lätt byta mellan olika trafikslag.
2. Bättre turtäthet och därigenom en bättre kollektivtrafik.
3. Att utveckla systemet av gång- och cykelvägar inom och mellan orterna.
4. Ny sträckning av väg 13.
5. En gångbro över spårområdet, Klippans station.
6. Åtgärder på väg 13/108 söder om Ljungbyhed.
7. En attraktiv och medveten gestaltning av kommunens entréer.
8. Att storskaliga verksamheter lokaliseras till större transportleder.
9. Att utvecklingen av Ljungbyheds flygplats med tillhörande verksamheter främjas.
10. Att större verksamhetsområden i första hand skall utvecklas i Klippan, Ljungbyhed, Östra Ljungby och Stidsvig.
11. Att stimulera näringslivsutvecklingen, besöksnäringen och landsbygdsutvecklingen.
12. Att prioritera förtätning i kollektivtrafiknära lägen.
13. Att se positivt på ny enstaka bebyggelse på landsbygden som ger möjligheter att hålla landskapet öppet.

14. Att det finns tillgång till attraktiva boenden i alla kommundelar.
15. En ökad produktion av förnyelsebar el där vindkraften är ett av flera möjliga energislag att ersätta fossila bränslen.
16. En försiktig utbyggnad av vindkraften, förankrad hos befolkningen som inte minskar möjligheten till framtida bostadsbebyggelse.
17. Att bevara och utveckla grönstruktur inom tätorterna.
18. Att nyskapa och kompensera grönstruktur inom tätorterna.
19. Att öka kunskapen och sprida engagemang kring grönstruktur.
20. Att bebyggelse ska lokaliseras så att minsta möjliga olägenheter uppstår för jord- och skogsbruket.
21. Fortsatt djurhållning och att landskapet (ängs- och hagmark) betas för att hålla landskapet öppet.
22. Att tillstånd till täkter för grus, lera och dylikt skall meddelas restriktivt och först efter noggrann prövning i varje enskilt fall.
23. Att antalet öppna täkter hålls lågt och brytningstiderna korta.
24. Att grus inte bryts inom ett influensområde för befintlig eller framtida vattentäkt.
25. Exploateringssamverkan över fastighetsgränser vid täktverksamhet för att undvika onaturliga gränser i landskapet vid återställande av täkten.

Vision, strategier och mål

"Klippan - en kommun i utveckling där vi tillsammans skapar livskvalitet"

Det är den övergripande visionen för Klippans kommun. Visionen innefattar såväl ekonomisk som social och ekologisk utveckling. En positiv utveckling inom samtliga tre dimensioner borgar för en hållbar och expansiv utveckling av Klippans kommun. Detta innebär att det är kommunens ambition att bygga samhället på ett hållbart sätt genom att utveckla goda livsmiljöer och bidra till regional utveckling.

För att säkerställa en stabil befolkningsutveckling krävs det att kommunen utvecklas inom olika områden såsom skola, omsorg, boende, näringsliv och infrastruktur.

Den fysiska planeringen, kopplad till översiktsplanen, är ett av de viktigaste och starkaste verktyg som kommunen har för att förverkliga sina mål och visioner.

Kommunfullmäktigemål

Kommunen ska bidra till förbättrad folkhälsa och hög livskvalitet för invånarna.

- ▶ Kommunen ska bidra till långsiktigt hållbar utveckling.
- ▶ Kommunens kunder ska känna delaktighet samt vara nöjda och trygga med tillgänglighet, tjänster och bemötande.
- ▶ Kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare med god kompetensförsörjning.
- ▶ Kommunens verksamheter ska drivas med rätt kvalitet, största möjliga kundnytta och till lägsta möjliga kostnad.
- ▶ Kommunens myndighetsutövning ska vara professionell, likvärdig och transparent.

Inriktningar från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen samt plan- och byggnämnden

Kommunstyrelsen ska inom ramen för uppdraget prioritera arbetet med långsiktig planering och utveckling av kommunen.

Plan- och byggnämnden ska inom ramen för uppdraget prioritera arbetet med en god långsiktig planberedskap och en effektiv myndighetsutövning för en attraktiv och hållbar stadsplanering.

Bostadsförsörjningsprogram

Bostadsförsörjningsprogrammet anger mål och riktlinjer för bostadsförsörjningen för att främja en önskvärd bostadsutveckling i takt med förväntad befolkningsökning.

Syftet med ett nytt bostadsförsörjningsprogram för Klippans kommun är att säkerställa en god planberedskap för bostadsförsörjningen och att skapa förutsättningar för att alla i kommunen får tillgång till ett gott boende, samtidigt som Klippan utvecklas på ett långsiktigt hållbart sätt.

Genom god planberedskap samt en byggnadstakt och inriktning som bidrar till att skapa flyttkedjor kan både nya bostäder och bostäder inom det befintliga beståndet erbjudas. Genom att bygga tätt, sammanhållet och centrumnära begränsas exploateringen av värdefull jordbruksmark. Befintlig infrastruktur utnyttjas mer effektivt och fler människor får möjlighet att bo i centrala och attraktiva lägen, med ökad tillgänglighet till service, handel, skola, och allmänna kommunikationer. Genom en blandning av bostäder i olika storlekar och med olika upplåtelseformer kan fler människors behov och önskemål tillgodoses.

Mål för byggnadstakt

- ▶ Ha planberedskap för att möjliggöra byggnation av minst 70 bostäder per år, varav minst 35 lägenheter.
- ▶ Stimulera en byggnadstakt och inriktning som underlättar rörlighet på bostadsmarknaden.

Mål för lokalisering av bostäder

- ▶ Nya bostäder tillkommer genom i första hand förtätning av tätorterna och byggande i centrum- och stationsnära lägen.
- ▶ Kommunens invånare ges möjlighet till inflytande över sin livsmiljö.

Inriktningsmål

- ▶ Det byggs bostäder i olika storlekar och med blandade upplåtelseformer som möter rådande och förväntade behov och efterfrågan hos olika grupper.

Bostadsbyggnadsmålen kopplingar till kommunövergripande mål

Klippans bostadsbyggnadsmål bidrar till att nå de regionala miljömålen "Hållbara transporter", "Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser", och "Hushålla med mark och naturresurser samt värna den produktiva åkermarken, kvalitativa grönområden och kulturmiljöer". Målen överensstämmer även med Familjen Helsingborgs gemensamma boendestrategier om att bygga hållbart och varierat, samt Landskapskonventionens krav på en planering där allmänhetens inflytande över sin livsmiljö ges större betydelse.

Hållbarhetsstrategi

Hållbar utveckling innebär en utveckling som tillgodoser dagens behov, utan att äventyra möjligheten för kommande generationer att tillgodose sina behov. Ett hållbart Klippan strävar efter detta och syftet är att dagens Klippanbor såväl som kommande generationers Klippanbor ska ha möjlighet att leva fullgoda liv i en väl bevarad miljö och med sina mänskliga rättigheter tillgodosedda.

Strategin för ett hållbart Klippan utgår ifrån kommunens fullmäktigemål som säger att kommunen ska bidra till en hållbar utveckling samt målet som säger att kommunen ska bidra till förbättrad folkhälsa och hög livskvalitet för våra invånare. Strategin vilar även på den globala agendan för hållbar utveckling, Agenda 2030. Denna kopplas det i strategin an till löpande genom att det synliggörs vilka mål i agendan som vårt arbete bidrar till.

Strategin är strukturerad efter de tre dimensionerna av hållbar utveckling, det vill säga social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Under var och en av dessa beskrivs prioriterade områden som Klippans kommun genom denna strategi förpliktigas att arbeta med. Prioriteringarna är gjorda utifrån en analys av nuläget som tagits fram utifrån en evidensbaserad grund. I nedan text presenteras delar av strategin som har kopplingar till den översiktliga planeringen.

Social hållbarhet

Att arbeta med social hållbarhet handlar om att skapa platser där människor trivs och kan leva fullgoda liv oavsett vilken identitet man har, där de grundläggande mänskliga behoven tillgodoses och där det finns bra förutsättningar att ta hand om sin hälsa.

Hur våra tätorter och bostadsområden är utformade påverkar hur vi lever, arbetar, förflyttar oss och hur vår tillgång till det sociala livet ser ut. Bostad är en central mänsklig rättighet som ger stöd i övriga delar av livet såsom utbildning, arbete och familjeliv. Detta har i sin tur stor betydelse för människors hälsa. Utanför bostadens väggar har tillgången till platser för fysisk aktivitet och service, kommunikationer och kultur stor påverkan för flera delar av livet. Denna tillgång ger en ökad tillgänglighet för alla grupper i samhället. Hur bostäder planeras och hur närmiljön ser ut har även stor bäring på såväl den upplevda som den faktiska tryggheten.

I Klippan ska tryggheten vara prioriterad i hela kommunen och vi ska skapa förutsättningar för kommunens alla invånare att leva och röra sig fritt i samhället. Vi ska sträva efter tillgänglighet och man ska kunna ta sig fram i kommunen oavsett funktionsförmåga. Vi ska också verka för att kommunens miljöer är rena, fria från hälsoskadliga faktorer som buller och dålig luftkvalitet. Att bevara och utveckla grönområden är av vikt för individens hälsa och möjlighet till rekreation och ska därför prioriteras. Vi ska också i Klippans kommun sträva efter ett bostadsutbud som tillgodoser efterfrågan och behov i livets alla skeden. Den offentliga miljöns estetik och utformning ska prioriteras.

Ekologisk hållbarhet

Naturnära boendemöjligheter kan vara attraktivt och är något som vi erbjuder i Klippan där våra ostörda miljöer som ger möjlighet till bland annat odling, friluftsliv och rekreation. Detta kombinerat med en grön tätort ger kommunen en bra grund för en ekologisk hållbarhet. Genom att främja gröna tätorter ser vi våra ekosystemtjänster, det vill säga de funktioner i naturen som på något sätt gynnar oss och upprätthåller eller förbättrar människans välmående. Dessa tjänster som vi får av naturen så som luftrening, utjämning av temperaturvariationer och pollinering är ovärderliga.

I Klippans kommun ska vi värna de naturnära boendemöjligheterna som en av kommunens attraktionskraft. Men vi behöver också bedriva ett aktivt arbete för att bevara och utveckla grönstruktur inom tätorterna för att bevara våra ekosystemtjänster samt för god hälsa. I våra tätorter ska vi prioritera att nyskapa och kompensera dessa och också arbeta för ökad kunskap och engagemang kring arbetet. När vi av någon anledning inte agerar för naturens bästa ska vi vidta kompensatoriska åtgärder.

Naturvården handlar både om att skydda, förvalta och nyskapa värdefulla områden och att möta medborgarnas behov av naturupplevelser. I detta ingår att värna om de särskilda livsmiljöerna som djur och växter är beroende av för sin överlevnad. När man gör detta ökar den biologiska mångfalden vilken vi människor är beroende av. Vi människor nyttjar naturen för olika ändamål och med det kommer ett ansvar att säkerställa att ekosystem och biologisk mångfald bevaras.

Klippans kommun har en fantastisk natur med flera naturreservat, vackra strövområden, samt en stor känd nationalpark som har satt Klippan på kartan som en naturkommun. Denna natur ska bevaras och tas omhand på ett sådant sätt att den består för kommande generationer. Klippans kommun ska i samverkan med civilsamhället, myndigheter och andra relevanta aktörer driva naturvården framåt och prioritera alla delar av den.

Vårt klimat har redan påverkats och vi ser högre temperaturer och förändrat nederbördsmonster. Även om den globala medeltemperaturökningen ännu inte överstigit två grader så väntas betydande konsekvenser för natur och samhälle som effekter av klimatförändringarna. Förskjutna växtsäsonger, torka, bränder och översvämningar märker vi redan av i viss utsträckning och större effekter är att vänta inför vilka vi behöver stå rustade.

I samband med detta ska vi i Klippan följa det nationella anpassningsarbete som pågår och bevaka vårt lokala läge för att kontinuerligt vidta adekvata åtgärder i rätt tid.

Ekonomisk hållbarhet

Tillväxt är viktigt och nödvändigt för Klippans kommun av flera anledningar, inte minst utifrån att ekonomin stimuleras och arbetstillfällena kan tillkomma. Samtidigt kan en ekonomisk tillväxt som sker till varje pris urholka mänskliga och miljömässiga resurser vilket på sikt ger negativa utfall socialt och ekologiskt, men i slutändan även ekonomiskt. Det är därmed viktigt att tillkommande verksamheter lokaliseras nära befintliga kommunikationsstråk och på ett sådant sätt att de inte riskerar att bidra till en försämrad boendemiljö som leder till ökade bullernivåer och trafikmängd eller föroreningar. I detta sammanhang behöver man se till helheten och olika samhällsutmaningar behöver beaktas och sammanvägas.

Klippans kommun ska därför sträva efter att det befintliga näringslivet växer och att nya verksamheter etableras, samtidigt som kommunen ska verka för att näringslivet får nya insikter i och kan utveckla sitt hållbarhetsarbete.

Fördjupad översiktsplan för Söderåsen

Söderåskommunerna Klippan, Åstorp, Bjuv och Svalöv har tillsammans formulerat utvecklingsinriktning för Söderåsen i planen. Här beskrivs geologi, naturförhållanden, natur-, vatten- och kulturmiljövård, jordbruk, skogsbruk, turism, näringsliv, kommunikationer samt boende och byggande. Planen utgör ett kunskapsunderlag samt fungerar som en bas för samverkan.

Globala, nationella och regionala mål

Enligt plan- och bygglagen (2010:900) ska det ur översiktsplanen framgå hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen.

I detta avsnitt beskrivs vilka nationella och regionala mål som är av särskild vikt för översiktsplanen.

Agenda 2030

FN:s Agenda 2030, tillsammans med de globala hållbarhetsmålen, är en överenskommelse om hållbar utveckling mellan FN:s medlemsstater. I begreppet hållbar utveckling integreras de tre dimensionerna av hållbarhet: social, ekonomisk och miljömässig. Med Globala målen har världens ledare förbundit sig till att uppnå fyra saker till år 2030: Att avskaffa extrem fattigdom. Att minska ojämlikheter och orättvisor i världen. Att främja fred och rättvisa. Att lösa klimatkrisen. Sverige ligger långt fram i arbetet med hållbar utveckling, men har i likhet med många andra länder fortfarande stora utmaningar att hantera. Ojämlikhet växer i många länder, hoten mot planeten på miljö- och klimatområdet är betydande och det finns fortsatta utmaningar när det gäller att uppnå jämlik hälsa och lika möjligheter till livslångt lärande. Omställningen behöver fortsätta och den måste ske på en global nivå.

De globala målen avser:

- ▶ Ingen fattigdom
- ▶ Ingen hunger
- ▶ God hälsa och välbefinnande
- ▶ God utbildning för alla
- ▶ Jämställdhet
- ▶ Rent vatten och sanitet för alla
- ▶ Hållbar energi för alla
- ▶ Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- ▶ Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- ▶ Minskad ojämlikhet
- ▶ Hållbara städer och samhällen
- ▶ Hållbar konsumtion och produktion
- ▶ Bekämpa klimatförändringarna
- ▶ Hav och marina resurser
- ▶ Ekosystem och biologisk mångfald
- ▶ Fredliga och inkluderande samhällen
- ▶ Genomförande och globalt partnerskap

Samhällsplaneringsmålen

Målet för samhällsplanering är att ge alla människor en god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas.

De nationella samhällsplaneringsmålen är:

- ▶ En tydlig roll för fysisk planering i arbetet för en hållbar utveckling av städer, tätorter och landsbygd.
- ▶ Ett regelverk och andra styrmedel som på bästa sätt tillgodoser kraven på effektivitet samtidigt som rättssäkerhet och medborgerligt inflytande säkerställs.
- ▶ Goda förutsättningar för byggande av bostäder och lokaler, etablering av företag och för annat samhällsbyggande samtidigt som en god livsmiljö tryggas.

Transportpolitiska målen

Ett annat viktigt nationellt mål är det övergripande transportpolitiska målet. Det handlar om att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Det övergripande målet ska uppnås genom att tillgängligheten för medborgarna och näringslivet säkerställs, samtidigt som hänsyn tas till trafiksäkerhet, miljö och hälsa.

Miljömålen

Sedan miljömålen beslutades av riksdagen 1999 har våra nationella miljömål definierat vilken miljö den svenska politiken ska styra mot. Generationsmålet, de 16 miljömålen och etappmålen bildar tillsammans miljömålssystemet. Det övergripande syftet med miljöarbetet är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

Miljömålen med sina preciseringar beskriver vad som är en god miljö i Sverige. De nationella miljömålen ligger till grund för miljöbedömningen av kommunens översiktsplan.

Friluftspolitiska mål

Friluftslivet ger oss hälsa, naturförståelse och regional utveckling. Det är utgångspunkten för de tio mål för friluftslivspolitik som regeringen beslutade om i december 2012. Nedan presenteras de mål som kommunens översiktsplan har bäring på.

Tillgänglig natur för alla

Tillgänglighet handlar om människors kunskap om att friluftsområden existerar och deras föreställningar om hur tillgängliga områdena är. Att känna sig välkommen till, lockad och stimulerad av naturen är avgörande för att områden ska användas.

Allemansrätten

Med allemansrätten följer krav på hänsyn – till natur och djurliv, till markägare och till andra människor i naturen. Därför är det viktigt att vi har god kunskap om hur vi ska bete oss för att inte störa eller förstöra när vi vistas i natur- och kulturlandskapet.

Tillgång till natur för friluftsliv

Tre grundläggande förutsättningar är nödvändiga för friluftsliv: tillgång, tillgänglighet och kvalitet. Ett naturområde som ligger nära, är tillgängligt och har hög kvalitet har störst möjligheter att främja friluftsliv i vardagen. Oklarheter om vad som krävs

(lagstiftning) och förväntas (mål) samt komplex ansvarsfördelning medför att friluftslivet ofta blir nedprioriterat inom samhällsplanering och markanvändning. Detta har stor betydelse för tillgången till natur som är attraktiv för friluftsliv.

Attraktiv tätortsnära natur

Tillgången till attraktiv tätortsnära natur är en viktig del av en hållbar utveckling, vilket lyfts både i handlingsplanen för Agenda 2030 och Strategin för levande städer. En stor del av friluftslivet till vardags utövas i det tätortsnära natur- och kulturlandskapet. Vad som anses vara tätortsnära natur avgörs lokalt, men forskning visar att utövandet avtar med avståndet. Därför är det viktigt med tillgång till rekreations- och friluftsområden inom rimligt avstånd. Detta är särskilt viktigt för grupper som barn eller funktionshindrade som har svårare att ta sig ut eller förflytta sig långa sträckor.

Det finns många starka intressekonflikter i det tätortsnära landskapet där annan markanvändning prioriteras framför friluftsliv. Mycket tyder på att den oskyddade tätortsnära naturen tas i anspråk för bebyggelse och förändrad markanvändning och att ytorna därmed minskar.

Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling

Turismen i Sverige fortsätter att öka. Natur- och kulturlandskap bidrar till att förhöja upplevelsen för både inhemska och utländska besökare. De senaste åren har riktade insatser skett för att främja utvecklingen av hållbara turismföretag, med fokus på naturturism. Syftet är att stärka Sveriges attraktivitet för besökare, boende och företag. Intresset för naturbaserad turism anses vara på uppgång men det saknas tillräckliga indikatorer för att följa upp utvecklingen över tid och styrka antagandet.

Skyddade områden som resurs för friluftslivet

Runt om i landet görs insatser för att öka möjligheterna för friluftsliv och värna natur- och upplevelsevärden. Stora insatser görs för att anlägga entréer, leder, vindskydd och skyltning för att öka tillgängligheten till naturen. Det är länsstyrelserna eller kommunerna som genomför åtgärderna och följer upp hur områdena används.

Nästan 15 procent av Sveriges land- och sötvattensarealer är har formellt skydd. Av de skyddade områdena står naturreservaten för de största arealerna, 84 procent. Nationalparkerna upptar 13 procent och är ofta stora till ytan. De skyddade områdena domineras av skogsmark, därefter kommer öppen mark i fjällen. Natur- och kulturlandskapet är en viktig resurs för livskvalitet och

regional utveckling. Var vi än bor i landet har samtliga kommuner någon typ av skyddat område som ger möjlighet till naturvistelse. För befolkningen är medelavståndet till ett skyddat område 2,1 kilometer. Nationalparker är attraktiva besöksmål och de åtgärder som gjorts för att öka tillgängligheten uppskattas av besökarna.

Friluftsliv för god folkhälsa

Samhället står inför en rad utmaningar kopplade till våra levnadsvanor och livsstil, till exempel har stillasittande och psykisk ohälsa ökat. Friluftslivet kan utgöra en viktig resurs i folkhälsoarbetet. Naturvistelse har flera positiva hälsoeffekter, såväl fysiskt som psykiskt och friluftsliv ger möjlighet till fysisk aktivitet, avkoppling, rekreation och återhämtning.

Utövandet i Sverige ligger på en konstant nivå men det finns skillnader mellan olika grupper utifrån kön, ålder, inrikes/utrikes födda osv. Ur ett folkhälsoperspektiv är målsättningen dels att fler människor kan komma ut i naturen dels att öka förutsättningarna särskilt för de grupper som löper störst risk för ohälsa.

Kulturmiljömål

Sveriges nuvarande kulturmiljöpolitik presenterades av regeringen våren 2013. Därefter godkändes målen för politiken av riksdagen. Politiken, inklusive dess mål, beskrivs i "Kulturmiljöns mångfald" (proposition 2012/13:96). Enligt de nationella kulturmiljömålen ska det statliga kulturmiljöarbetet främja:

- ▶ Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas.
- ▶ Människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön.
- ▶ Ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser.
- ▶ En helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas till vara i samhällsutvecklingen.

Regionala mål

Region Skåne har enligt lagen om regionalt utvecklingsansvar ett permanent uppdrag från staten att samordna de regionala utvecklingsfrågorna och leda arbetet med att ta fram den regionala utvecklingsstrategin.

Det öppna Skåne 2030

I den regionala utvecklingsstrategin för Skåne, Det öppna Skåne 2030, pekas fem prioriterade områden som vi behöver arbeta med för att bli ett helt igenom öppet Skåne:

Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet, bli en stark hållbar tillväxtmotor, dra nytta av sin flerkärniga ortstruktur, utveckla morgondagens välfärdstjänster samt bli globalt attraktivt.

Regional utvecklingsstrategi

Skånes utvecklingsstrategi interagerar även med många andra processer och strategier på regional nivå.

I den regionala utvecklingsstrategin är sex visionsmål formulerade.

Enligt visionsmålen ska Skåne:

- ▶ erbjuda framtidstro och livskvalitet
- ▶ vara en stark hållbar tillväxtmotor
- ▶ stärka mångfalden av goda livsmiljöer
- ▶ ha en god miljö och en hållbar resursanvändning
- ▶ utveckla framtidens välfärd
- ▶ vara globalt attraktivt

Regionplan 2022

Den 1 januari 2019 trädde den nya Plan-och bygglagen i kraft som bland annat innebär att Region Skåne ansvarar för att ta fram en regionplan som ska vara vägledande i kommunernas framtagande av översiktsplaner (Plan- och bygglag (2010:300) 7 kap 1 §).

Hösten 2019 påbörjade Region Skåne arbetet med att ta fram en regionplan. Regionplaneprocessen handlar om att ta fram en plan som kan utgöra ett stöd i de skånska kommunernas fysiska planering i de mellankommunala och regionala fysiska planeringsfrågorna. En regionplan ska ange grunddragen för användningen av mark- och vattenområden och hantera frågor som klimatpåverkan, regional bostadsförsörjning och övergripande infrastrukturfrågor. Regionplanen kommer, tillsammans med strukturbild för Skåne, fungera som ett underlag för kommunal översikts- och strategisk planering. Regionplanen förväntas antas av regionfullmäktige 2022.

Arbetet med en regional plan kan öppna upp möjligheter för fördjupat arbete med regional fysisk planering, lösa frågor av mellankommunal och mellanregional karaktär, överbrygga gapet mellan regionalt tillväxtarbete och översiktsplanering, se helheter och regionala utmaningar och möjligheter samt agera kring regionens gemensamma intressen och stärka regionens samordning och samarbete.

Familjen Helsingborg

Båstad, Landskrona, Örkelljunga, Bjuv, Klippan, Höganäs, Helsingborg, Perstorp, Svalöv, Åstorp, Ängelholm ingår i det delregionala samarbetet Familjen Helsingborg. Familjen Helsingborg verkar för att samla och stärka regionen genom att driva gemensamma frågor som bidrar till att stärka sambanden och kvaliteterna i nordvästra Skåne.

En strukturplan har tagits fram och innehåller gemensamma ställningstaganden för översiktlig planering. Strukturplanen fungerar som ett stöd till respektive kommuns översiktsplan samt konkretiserar Regions Skånes strukturbild. Nedan listas de planeringsprinciper i strukturplanen som berör Klippans kommuns översiktsplan.

Grönstruktur

- ▶ Samarbeta kring att marknadsföra och sprida information om våra naturområden och ekosystemtjänsterna som de bidrar med.
- ▶ Prioritera att tillgängliggöra naturområden genom att skapa tydliga entréer till områdena som är nåbara med cykel såväl med kollektivtrafik samt att utveckla gröna korridorer som förbinder områden med varandra.
- ▶ Skapa naturreservat, förbättra tillgängligheten och utveckla kopplingarna mellan regionalt viktiga områden.
- ▶ Bevara mångfald och mosaik genom att beakta landskapets karaktär och struktur vid planering för ny bebyggelse eller infrastruktur.
- ▶ Särskild hänsyn tas till hur grönska kan sammanvävas och förvaltas i den byggda miljön, så att viktiga värden inte går förlorade.
- ▶ Vid planering av tätorter finns ambitioner att boende ska få tillgång till kvalitativa grönytor i nära bostaden, förskolan, skolan och arbetsplatsen, för att dagligen kunna utnyttja de rekreativa värden som dessa kan erbjuda.
- ▶ Prioritera att gemensamt utveckla miljön kring vattendrag i samarbete med myndigheter och markägare för att förverkliga gröna korridorer i landskapet.
- ▶ Utveckling av vandringsleder och cykelförbindelser i samarbete med boende och markägare.

- ▶ Låta samhällen och städer växa inåt land istället för längs med kustlinjen för att stärka de befintliga kvaliteterna i landskapet längs med kusten.
- ▶ Prioritera gröna sammanhängande stråk från staden ut i det omkringliggande landskapet samt arbeta med att överbygga barriärer.

Arbete och näringsliv

- ▶ Stärka kollektivtrafiken till Ängelholm Helsingborg Airport.
- ▶ Utveckla området närmst stationerna och samhällenas centrum till attraktiva miljöer och entréer.
- ▶ Koncentrera i handel och kontor till områdena närmst stationerna och samhällenas centrum.
- ▶ Värna om orternas möjlighet att bibehålla näringsliv och service. Tillskott av ny bebyggelse är motiverat för god demografisk utveckling och bibehållet kundunderlag och kollektivtrafik till dessa orter prioriterat.
- ▶ Prioritera utbyggnad av Skånebanan till dubbelspår vilket möjliggör ökad kapacitet, effektivitet och robusthet i det starka pendlingsstråket till Hässleholm och Kristianstad vilket även stärker Skånes flerkärniga struktur.
- ▶ Möjligheten att arbetspendla med buss, cykel och bil (pendlarparkering) är viktiga för det mer finmaskiga pendlarmönstren och prioriteras i planering och utveckling.
- ▶ Stärker och utvecklar våra unika förutsättningar.
- ▶ Vid fysisk planering tas hänsyn till möjligheterna för effektivt jord- och skogsbruk.
- ▶ Restriktiva med att tillåta spridd bebyggelse i jordbrukslandskapet då det kan försvåra jordbruksföretagens drift av sin jordbruksmark.
- ▶ Inga nya externa handelscentra planeras.
- ▶ Möjligheterna för att resa kollektivt till Väla och Hyllinge prioriteras eftersom det både handlar om stor arbetspendling samt stor mängd besökare.

- ▶ Prioritera transportintensiva verksamheter i områden med goda anslutningar till väg- och järnvägsnätet där godstransporter kan ske effektivt och där negativa störningar och risker samtidigt kan minimeras.
- ▶ Yteffektiv användning eftersträvas eftersom lägena är begränsade och har unika förutsättningar. Anpassning av byggnader och övriga anläggningar bör ske efter platsens och landskapets värden och förutsättningar.
- ▶ Eftersträva ett effektivt markutnyttjande vid utveckling av nya och befintliga verksamhetsområden.
- ▶ Eftersträva flexibla byggnader och detaljplaner som kan användas till flera olika användningsområden.
- ▶ Beakta landskapliga och kulturella värden vid exploatering och samarbeta med att utveckla rekreativstråk, vattendrag och landskapet. Genom att använda kultur och natur som positiva kvaliteter kan attraktiviteten stärkas.
- ▶ Förbättra kollektivtrafiken till Malmö, Köpenhamn, Lund, Helsingör, Landskrona, Helsingborg, Ängelholm, Halmstad och Göteborg, även under dygnets sena timmar.

Boende

- ▶ Inom en radie av 1000 meter från tågstationen kan det vara mer prioriterat att bygga bostäder snarare än att bevara jordbruksmark.
- ▶ Även orter i närheten av stationssamhället som har goda förbindelser med cykelväg eller liknande kan vara prioriterade för bostadsutbyggnad.
- ▶ I samhällen som redan har eller har möjlighet att utveckla kollektivtrafik kan vi stärka reseunderlaget genom ytterligare bostadsbebyggelse.
- ▶ Eftersträva ett effektivt markutnyttjande och anpassa bebyggelsen och boendeformerna till orternas befintliga sammansättning av boendeformer och förutsättningar.
- ▶ Eftersträva och uppmuntra det unika boendet som håller hög arkitektonisk nivå.
- ▶ Utanför de etablerade samhällena kan varsam komplettering av bebyggelse ske, så att upplevelsen av landskapet bibehålls och det inte försvårar för jord- och skogsbruket.

► Bevara och komplettera kvaliteterna i landskapet och orternas karaktär vid planering för ny bostadsbebyggelse genom att ta hänsyn till orternas kulturella och arkitektoniska prägel och anpassa bebyggelsen till platsernas unika värden.

Infrastruktur och kollektivtrafik

- Halvtimmestrafik med tåg i alla Familjens kommuner.
- Regionbuss mellan tätorterna och till tågstationerna.
- Säkert, hållbart och pålitligt transportsystem med förbindelser till omvärlden.

Kommuner inom Familjen Helsingborg ska, för att möta och stärka de investeringar och satsningar som lyfts fram i strategin, arbeta kontinuerligt med att

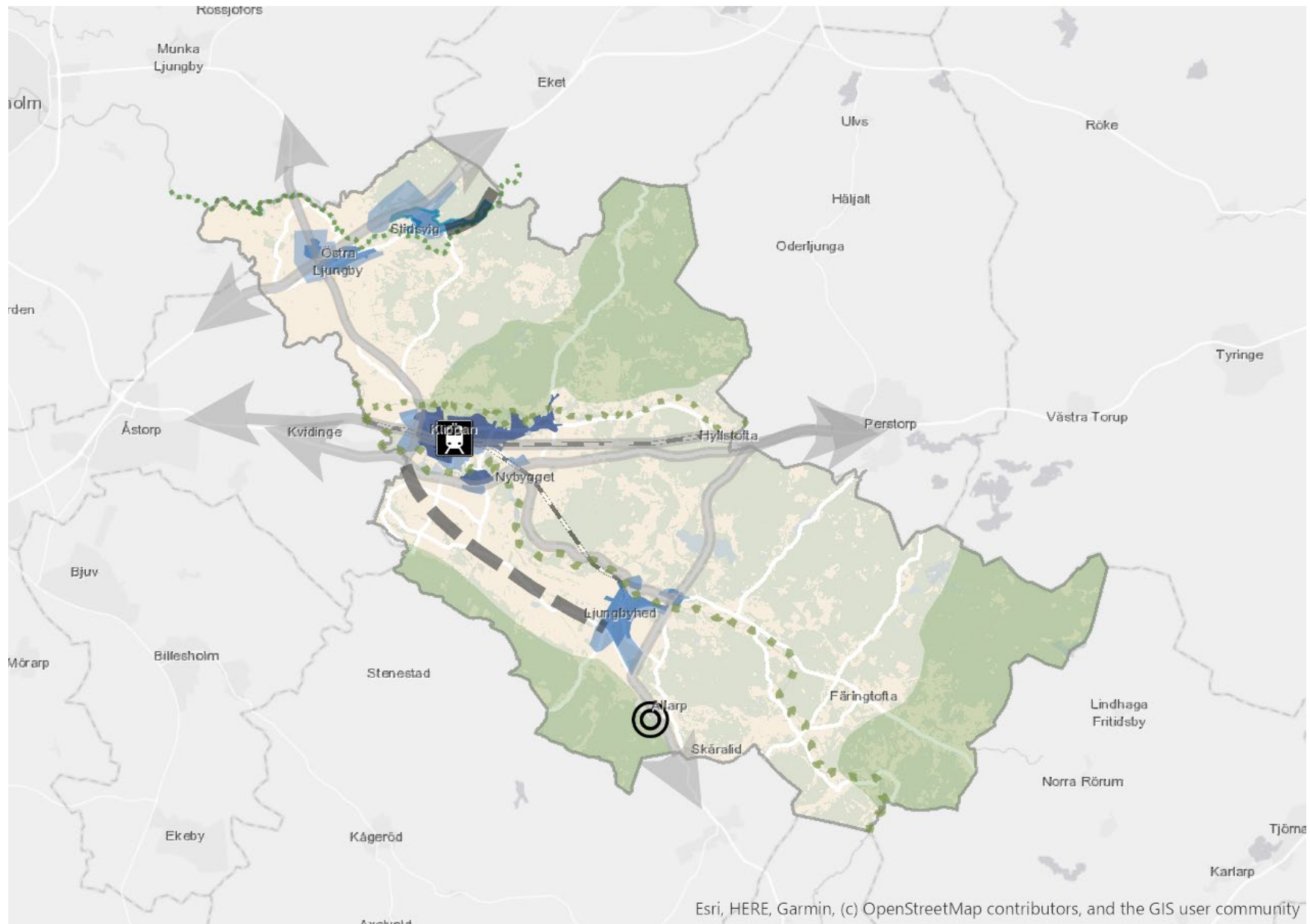
- Planera ny bebyggelse i kollektivtrafik- och stationsnära läge.
- Planera tät bebyggelse vid stationer.
- Underlätta och förenkla byten vid stationer och därmed arbeta efter ett hela resan-perspektiv.
- Planera och bygga bra infrastruktur för gång och cykel.
- Ta med viktiga objekt för den regionala och nationella utvecklingen i våra översiktsplaner

Utvecklingsinriktning

Kommunens utvecklingsinriktning visar funktioner och funktionella samband avseende tre grundläggande strukturer. Utvecklingsinriktning för bebyggelse, natur och friluftsliv samt kommunikationer är valda för att lyfta prioriteringar mellan de viktigaste strategiska sambanden som påverkar kommunens långsiktiga utveckling. Här redovisas långsiktiga intentioner i grova drag och kommunen lyfter fram utvecklingsinsatser som anses vara särskilt viktiga.

Klippans tätort, med sin goda kollektivtrafikförsörjning och service, fungerar som kommunens centralort. Centralorten har en stor betydelse för omkringliggande område när det kommer till sjukvård, service, handel och offentlig förvaltning. Centralorten är förstahandsprioritering vid lokalisering av service och ny bebyggelse.

Östra Ljungby, Stidsvig och Ljungbyhed är serviceorter med relativt god kollektivtrafikförsörjning och försörjer en mindre del av kommunen med samhällsservice och handel. Serviceorterna är betydelsefulla för förmedling av service till landsbygden och av betydelse för en levande landsbygd.

Esri, HERE, Garmin, (c) OpenStreetMap contributors, and the GIS user community

Boende

Kommunen ska kunna erbjuda möjligheter för ett gott boende inom hela kommunen. Efterfrågan men också kommunens vilja är att utveckla boendet i Klippan enligt följande prioritering:

1. Centralt boende

Bostadsutveckling bör i första hand ske genom förtätning inom befintliga orter. Den övergripande planeringsstrategin i Klippan och i övriga Sverige har varit och är att bygga tätt för att hushålla med mark och skapa goda förutsättningar för bland annat försörjning av teknisk infrastruktur, kollektivtrafik, service och kulturutbud. Förtätning har blivit synonymt med hållbarhet, inte bara ekologisk utan också socialt eftersom tillgängligheten till aktiviteter och mötesplatser ökar.

2. Boende i småort

I Klippans kommun finns möjlighet för boende i flera småorter, den livskvalitet som erbjuds i de mindre orterna kompletterar möjligheten till centralt boende i de större tätorterna väl. För ny bostadsbebyggelse i småorterna måste lämpligheten först utredas, avseende tillgången till allmänna kommunikationer, VA-försörjning, samt natur- och kulturmiljö.

3. Boende på landsbygden

Möjligheten till ett fritt boende nära naturen är en viktig del av kommunens attraktionskraft. Det finns ett intresse för bosättning i ostörda miljöer med möjlighet till odling och djurhållning på avstyckade gårdar. Nya bosättningar på rymliga fastigheter skapar förutsättningar att hålla det landskap öppet som annars hotas av skogsplantering eller förbuskning. En levande landsbygd är dessutom ett viktigt mål för hela landet. Ny bebyggelse kan utgöra ett positivt tillskott till kulturlandskapet om det sker omsorgsfullt och med respekt för kulturmiljön. Ny sammanhållen bebyggelse utanför befintliga orter bör däremot undvikas med hänsyn till utbudet av kollektivtrafik och kommunal service.

På detta sätt kan kommunen erbjuda en bred palett av boendemiljöer som kan tilltala många. Detta är nödvändigt för att kommunen ska kunna säkerställa en stabil befolkningsutveckling.

Arbete, utbildning och näringsliv

En viktig uppgift för kommunen är att skapa förutsättningar för ett starkt näringsliv, bland annat genom att tillhandahålla mark för olika behov. Att attrahera nya företag och invånare ställer krav på kommunens kvaliteter inom många områden, inte minst boendemiljö, skola, kultur- och fritidsutbud. Goda kommunikationer och närhet till andra företag för potentiell samverkan är också viktiga aspekter. Genom att förbättra pendlingsmöjligheterna och förbindelserna med omvärlden via tåg, buss och bil ökar möjligheterna för näringslivet att attrahera de medarbetare som man behöver.

För att lyckas med detta krävs smarta lokaliseringar där förutsättningarna är som bäst och lokaliseringen blir så effektiv som möjligt både ur logistik, resande- och resursperspektiv. Pendlingsmöjligheter bör stärkas och miljöerna närmast våra stationer och bytespunkter för buss bör utvecklas.

I Klippans kommun föreslås att större verksamhetsområden i första hand lokaliseras till centralorten och serviceorterna i anslutning till befintliga kommunikationsstråk anpassade till godstrafik. Ljungbyhed Park bör fortsätta att utvecklas till en anläggning där företagsamhet kombineras med utbildning och sport- och fritidsverksamhet.

Kommunikationer

Befolkningsutveckling, globalisering, integration, teknikutveckling, klimat och miljöförändringar är några av de stora trender som tillsammans med ökade ekonomiska krav skapar en utmanande framtid. Den infrastruktur som finns idag måste underhållas, förstärkas samt inte minst användas mer effektivt och hållbart eftersom den till stor del även utgör framtidens infrastruktur. Men det krävs också nya investeringar.

Investeringar i infrastruktur och kollektivtrafik stärker tillgängligheten och robustheten i transportsystemet vilket är en förutsättning för att knyta samman arbetsmarknadsregioner och tillväxtmotorer. En stark och långsiktig satsning på infrastruktur för kollektivtrafik och investering i fordon och pålitliga trafikupplägg är nödvändigt för en hållbar utveckling och ett hållbart samhälle i framtiden.

Tågtrafiken intar en särställning vad gäller snabbhet och konkurrenskraft i förhållande till bilresande. Tågtrafiken tillgodoser det ökade behovet av regionala resor och bidrar därmed till att Skåne i allt större utsträckning fungerar som en gemensam marknad för boende, arbete och utbildning. Kapacitetsförbättringar och satsningar på Skånebanan gynnar både Klippans kommun och kommunerna i delregionen. Det ger ökade pendlingsmöjligheter och skapar förutsättningar för ortsutveckling. Närheten till Ängelholm/Helsingborg Airport ger Klippans kommun goda förbindelser till övriga delar av landet och till resten av världen. Förstärkningar i vägnätet för ett antal vägar behövs för att möta framtidens efterfrågan på hållbara bussförbindelser till angränsande kommuner och regioner. Säkra och gena cykelförbindelser mellan orterna samt attraktiva leder för rekreativ cykling är ytterligare exempel på hållbara satsningar.

I kommunens utvecklingsinriktning pekas transportsamband ut som är av särskilt vikt gällande förbindelser för kollektivtrafik, godstrafik och persontrafik. De förbindelser som pekas ut som särskilt viktiga är Europaväg 4, väg 21, väg 13, väg 108 samt Skånebanan.

Ny sträckning väg 13

Att en ny sträckning av väg 13 ska prioriteras är ett av de ställningstaganden som presenteras i översiktsplanen. Detta skulle i praktiken innebära att sträckan Nybygget-Ljungbyhed dras om till att istället gå mellan Klippan-Bonnarp. Denna sträckning finns inte utpekad som ett prioriterat objekt i den regionala transportinfrastrukturplanen men Klippans kommun anser att det finns ett behov av att ge vägen en ny sträckning. Frågan får utredas i vidare arbete.

Ny sträckning väg 1831

Ny väg till Gelita/Essentia

Natur och friluftsliv

Utpekade områden och stråk är av särskild vikt för kommunens natur- och friluftsliv då de innehåller höga naturvärden och är av värde för såväl rekreation och folkhälsa som för natur- och kulturmiljö, biologisk mångfald och flera andra ekosystemtjänster.

Söderåsen pekas ut i Familjen Helsingborgs Strukturplan som regionalt betydelsefull. Det mellankommunala samarbetet Destination Söderåsen har som mål att, tillsammans med lokala företag och Söderåsens nationalpark, stärka och utveckla Söderåsen som en attraktiv och hållbar turistattraktion. Utöver Söderåsen pekas två större opåverkade områden ut som särskilt betydelsefulla naturområden.

Klippans kommun ska tillsammans med kommunerna inom Familjen Helsingborg förmedla och tillgängliggöra det unika och stora utbud som vi har att erbjuda. Genom att fortsätta arbetet med att utveckla och värna om dessa naturområden och attraktiva landskap skapar vi ytterligare dragningskraft till regionen, både för besökare och invånare.

Ett sammankopplat system skapar attraktivitet och mångfald. Genom att sammanlänka angränsande naturområden med vandringsleder och cykelvägar skapar vi tillgänglighet. Vi främjar då möjligheterna till rekreation i natur och därmed god hälsa för kommunens invånare.

Natur- och grönområde i anslutning till bostaden är idag viktigt vid val av bostad. Grönska och grönområden ökar vårt välbefinnande genom att stimulera till lek, motion och utevistelse samt minska stress och sänka blodtrycket. Tätortsnära natur- och grönområden har en viktig betydelse för det sociala deltagandet och interaktionen mellan människor oavsett inkomst, ålder och etnicitet, och skapar förutsättningar för ökad integration och social sammanhållning. Med en ökande befolkningsutveckling i kommunerna kommer grönytorna att ha en allt viktigare funktion som andningshål i en tät bebyggelsestruktur. Den fortsatta förtätningen av kommunens tätorter ska därför ske utifrån följande ställningstaganden:

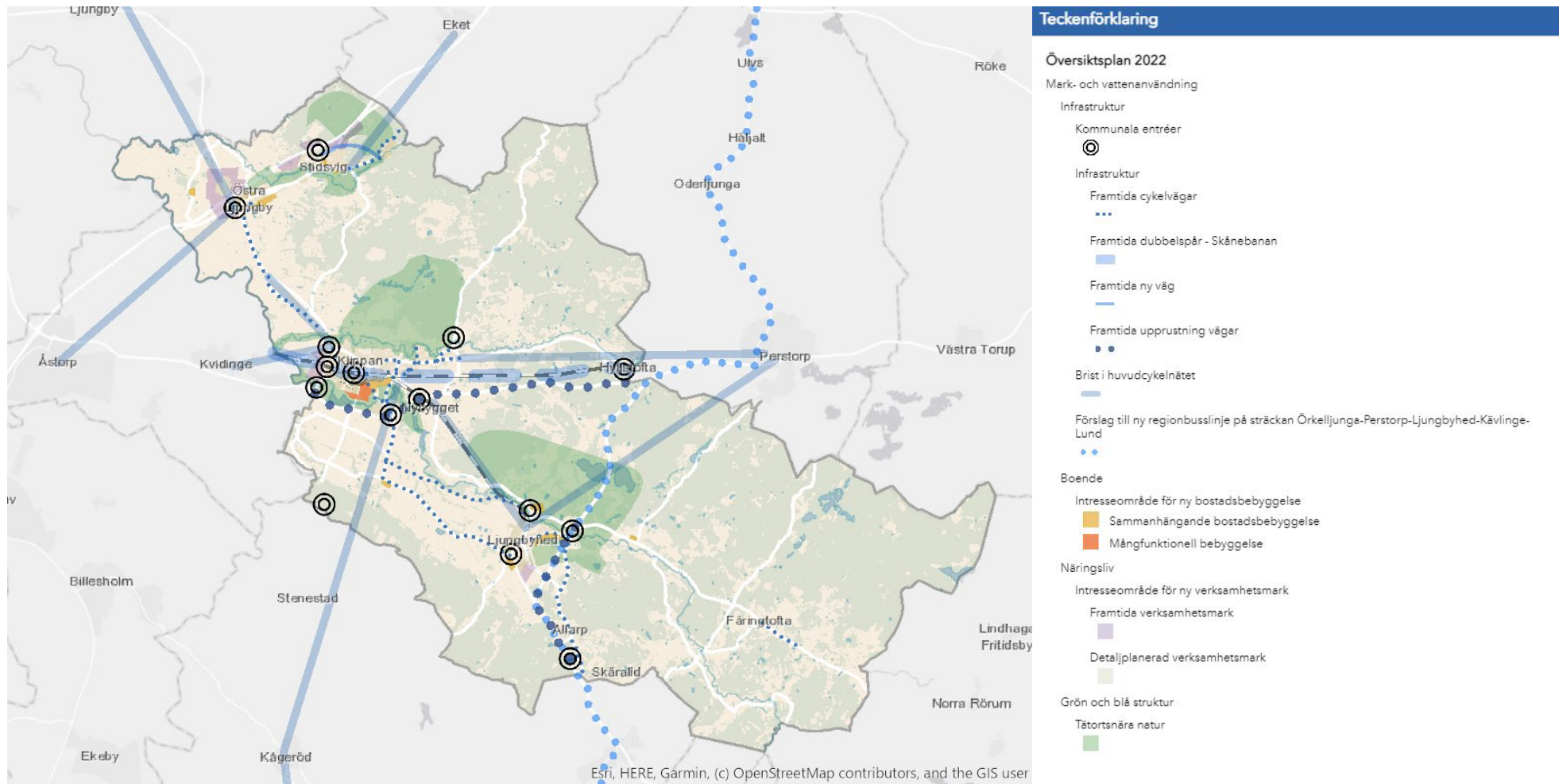
- ▶ Bevara och utveckla grönstruktur inom tätorterna
- ▶ Nyskapa och kompensera grönstruktur inom tätorterna
- ▶ Öka kunskapen och sprida engagemang kring grönstruktur

Kommunen har flera vackra vattendrag som är viktiga för rekreation. Flera av åarna har bra fiskevatten och Rönne å är dessutom en populär kanotled. Längs med dessa åar kan vi skapa sammanlänkande vandringsleder som förbinder oss med våra grannkommuner och våra större grönområden. Det bidrar även med skydd för vattendragen mot läckage av näringsämnen från närliggande åkrar samt stärker den biologiska mångfalden med nya förbindelser och habitat.

Inom Familjen Helsingborg prioriteras att gemensamt utveckla miljön kring våra vattendrag i samarbete med myndigheter och markägare för att förverkliga gröna korridorer i landskapet.

Inom kommunen pekas Pinnån, Bäljaneå och Rönneå ut som värdefulla. Ur ett regionalt perspektiv anses stråket längs Rönneå som särskilt värdefullt.

Mark- och vattenanvändning

Boende

Hur våra tätorter och bostadsområden är utformade påverkar hur vi lever, arbetar, förflyttar oss och hur vår tillgång till det sociala livet ser ut. Bostad är en central mänsklig rättighet som ger stöd i övriga delar av livet såsom utbildning, arbete och familjeliv. Detta har i sin tur stor betydelse för människors hälsa. Utanför bostadens väggar har tillgången till platser för fysisk aktivitet och service, kommunikationer och kultur stor påverkan för flera delar av livet. Denna tillgång ger en ökad tillgänglighet för alla grupper i samhället. Hur bostäder planeras och hur närmiljön ser ut har även stor bäring på såväl den upplevda som den faktiska tryggheten.

I Klippan ska tryggheten vara prioriterad i hela kommunen och vi ska skapa förutsättningar för kommunens alla invånare att leva och röra sig fritt i samhället. Vi ska sträva efter tillgänglighet och man ska kunna ta sig fram i kommunen oavsett funktionsförmåga. Vi ska också verka för att kommunens miljöer är rena, fria från hälsoskadliga faktorer som buller och dålig luftkvalitet. Att bevara och utveckla grönområden är av vikt för individens hälsa och möjlighet till rekreation och ska därför prioriteras. Den offentliga miljöns estetik och utformning ska prioriteras. Vi ska också i Klippans kommun sträva efter ett bostadsutbud som tillgodoser efterfrågan och behov i livets alla skeden.

Befolkningsutveckling, bostadsbestånd och planberedskap

Klippans kommun växer och nya bostäder behöver byggas. Befolkningen i Klippans kommun uppgick 2020 till 17 738 invånare. Bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet är ett allmänt intresse i PBL (2 kap. 3 § 5 punkt PBL). Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjningen ska vara ett underlag för att kunna motivera varför ny mark tas i anspråk i översiktsplanen. I kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning (antagen 2016) innehåller ett mål om byggnation om cirka 70 bostäder per år.

Demografi

3 av 4 invånare i kommunen bor i någon av tätorterna Klippan, Ljungbyhed, Östra Ljungby och Stidsvig. De allra flesta bor i centralorten. Klippan har vuxit med 75 invånare per år under de senaste tio åren, men befolkningsökningen har avtagit under de sista fyra åren. Befolkningsökningen i Klippan är beroende av utrikes inflyttade. Åren 2002-2011 kom varannan invandrare från Danmark eller Polen. Medelåldern i Klippans kommun är cirka 2 år högre än i län och rike, i Ljungbyhed är andelen äldre större än i kommunen som helhet, och i Östra Ljungby-Stidsvig är andelen unga fler.

Befolkningsprognos

Befolkningen i kommunen förväntas enligt prognoser från 2015 öka med cirka 110 personer per år (0,6%) fram till år 2030. Klippan saknar naturlig folkökning, genomsnittligt födelsenetto ligger nära noll. En ökande medellivslängd bidrar till att gruppen 65 år eller äldre utgör 55% av den förväntade befolkningsökningen till år 2030. Av dessa är var fjärde minst 85 år.

Bostadsbestånd

6 av 10 bostäder i kommunen är småhus. Resterande bostäder är flerbostadshus, varav majoriteten är hyresrätter. Hälften av hyresrätterna ägs av det allmännyttiga bostadsbolaget Treklövern. Det finns förhållandevis få små respektive få stora lägenheter i Klippan. 8 av 10 lägenheter är på 2-3 rum och kök. Antal boende per hushåll har stigit under perioden 2005-2013, vilket på sikt kan leda till ökad trångboddhet. Samtidigt ökar andelen enpersonshushåll, som nu är den vanligaste hushållstorleken i kommunen.

Bostäder efter bostadstyp, år 2018

<u>Bostadstyp</u>	<u>Antal</u>	<u>Andel</u>
Småhus	5 185	62,2 %
Flerbostadshus	2 732	32,8 %
Specialbostäder	254	3,0 %
Övriga bostäder	163	2,0 %
Totalt i kommunen	8 334	100 %

(SCB statistikdatabas)

Bostäder efter upplåtelseform, år 2018

<u>Upplåtelseform</u>	<u>Antal</u>	<u>Andel</u>
Äganderätt	4 753	57,0 %
Hysesrätt	2342	28,1 %
Bostadsrätt	1 239	14,9 %
Totalt i kommunen	8 334	100 %

(SCB statistikdatabas)

Planberedskap

Planberedskapen i kommunen är på pappret god. Det är i dagsläget teoretiskt möjligt att bygga ett stort antal bostäder i kommunen. Gällande detaljplaner medger cirka 300 nya bostäder men många av dessa motsvarar inte dagens efterfrågan och behov. Många av de planer som möjliggör nybyggnation av bostäder är gamla och har tillkommit under en tid då bostadsmarknad och flyttströmmar såg helt annorlunda ut. Flera äldre planer är därför inaktuella och i behov av bearbetning. Pågående planer möjliggör ytterligare mellan 100-200 bostäder.

Kommunens översiktsplan möjliggör cirka 1900 bostäder. Det innebär inte att kommunen har för avsikt att bygga 1900 bostäder inom planens tidsperspektiv, utan planen redovisar enbart hur många bostäder varje utpekade område lämpligen kan bebyggas med.

Bostadsbyggnadsmål

Genom god planberedskap, samt en byggnadstakt och inriktning som bidrar till att skapa flyttkedjor, kan både nya bostäder och bostäder inom det befintliga beståndet erbjudas. Genom att bygga tätt, sammanhållet och centrumnära begränsas exploateringen av värdefull jordbruksmark. Befintlig infrastruktur utnyttjas mer effektivt och fler människor får möjlighet att bo i centrala och attraktiva lägen, med ökad tillgänglighet till service, handel, skola, och allmänna kommunikationer. Genom en blandning av bostäder i olika storlekar och med olika upplåtelseformer kan fler människors behov och önskemål tillgodoses.

Med anledning av att kommunen strävar efter att förtäta befintliga tätorter kommer fokus ligga på att öka andelen lägenheter i högre grad än tidigare. Ett ökat fokus på förtätning och ett ökat bostadsbestånd av flerbostadshus möjliggör för fler att bo i ett attraktivt läge, med närhet till kollektivtrafik och service.

Det goda boendet i Klippans kommun

Kommunen ska kunna erbjuda möjligheter för ett gott boende inom hela kommunen. Efterfrågan men också kommunens vilja är att utveckla boendet i Klippan enligt följande prioritering:

1. Centralt boende

Efterfrågan på bostäder är starkt inriktad på centrala lägen och en stor del av nyproduktionen bör även i fortsättningen ske genom förtätning inom befintliga orter. Den övergripande planeringsstrategin i Klippan och i övriga Sverige har varit och är att bygga tätt för att hushålla med mark och skapa goda förutsättningar för bland annat försörjning av teknisk infrastruktur, kollektivtrafik, service och kulturutbud. Förtätning har blivit synonymt med hållbarhet, inte bara ekologisk utan också socialt eftersom tillgängligheten till aktiviteter och mötesplatser ökar.

2. Boende i småort

I Klippans kommun finns möjlighet för boende i flera småorter, den livskvalitet som erbjuds i de mindre orterna kompletterar möjligheten till centralt boende i de större tätorterna väl. För ny bostadsbebyggelse i småorterna måste lämpligheten först utredas, avseende tillgången till allmänna kommunikationer, VA-försörjning, samt natur- och kulturmiljö. Färingtofta och Bonnarp är exempel på småorter av stort kulturhistoriskt intresse där det är populärt att bo.

3. Boende på landsbygden

Möjligheten till ett fritt boende nära naturen är en viktig del av kommunens attraktionskraft. Det finns ett intresse för bosättning i ostörda miljöer med möjlighet till odling och djurhållning på avstyckade gårdar. Nya bosättningar på rymliga fastigheter skapar förutsättningar att hålla det landskap öppet som annars hotas av skogsplantering eller förbuskning. En levande landsbygd är dessutom ett viktigt mål för hela landet. Ny bebyggelse kan utgöra ett positivt tillskott till kulturlandskapet om det sker omsorgsfullt och med respekt för kulturmiljön. Frågor som rör samhällsservice, ianspråktagande av jordbruksmark, trafikförsörjning, skydd av vatten, VA-försörjning och buller ska generellt ges stor vikt vid tillståndsprövning inom hela kommunen.

Ny sammanhållen bebyggelse utanför befintliga orter bör däremot undvikas med hänsyn till utbudet av kollektivtrafik och kommunal service.

På detta sätt kan kommunen erbjuda en bred palett av boendemiljöer som kan tilltala många. Detta är nödvändigt för att kommunen ska kunna säkerställa en stabil befolkningsutveckling.

Grönstruktur inom tätorterna

Klippans kommun och speciellt Klippans tätort befinner sig i ett expansivt skede med en tydlig prioritering av förtätning och stor efterfrågan på mark i tätorten. Den övergripande planeringsstrategin i Klippan och i övriga Sverige har varit och är att bygga tätt för att hushålla med mark och skapa goda förutsättningar för försörjning av bland annat teknisk infrastruktur, kollektivtrafik, service och kulturutbud. Förtätning har blivit synonymt med hållbarhet, inte bara ekologisk utan också socialt eftersom tillgängligheten till aktiviteter och mötesplatser ökar.

Med förtätning följer en rad utmaningar. Grönytor och diverse friytor tas i anspråk för byggnader, vägar med mera. Attraktiviteten i tätorten kan minska om förtätning sker i för stor utsträckning och på fel sätt. Kvaliteter i form av grönstruktur riskeras att helt enkelt byggas bort. Genom en välfungerande grönstrukturplanering bevarar vi de värdefulla grönområden vi har. Vid planläggning skapas nya grönområden där möjlighet finns. Alternativt kompenserar vi för grönområden som ligger på mark som behöver användas. Att arbeta på detta sätt ger en positiv effekt på biologisk mångfald, folkhälsan och ortens attraktivitet.

Därför ska den fortsatta förtätningen av kommunens tätorter ske utifrån följande ställningstaganden:

- ▶ Bevara och utveckla grönstruktur inom tätorterna
- ▶ Nyskapa och kompensera grönstruktur inom tätorterna
- ▶ Öka kunskapen och sprida engagemang kring grönstruktur

Hög bebyggelse - MSA-påverkande ytor

MSA (Minimum Sector Altitude) är den höjd som ett flygplan som är på väg ner för landning säkert kan sjunka till innan den slutliga inflygningen tar vid. På denna höjd har flygplanet en marginal på 300 meter över den MSA-påverkande ytan, vars höjd är samma som högsta hinder inom ytan. Nya hinder kan ha en negativ inverkan på flygtrafiken. Den MSA-påverkande ytan består av en cirkel med radien 55 km, som utgår från flygplatsens landningshjälpmedel. Cirkeln är delad i fyra sektorer och höjderna kan vara olika i varje sektor.

Klippans kommun berörs av den MSA-påverkande ytan för Malmö-Sturups, Kristianstads, Halmstad, Ängelholm-Helsingborgs och Ljungbyheds flygplatser. Av dessa utgör alla, utom Ljungbyheds flygplats, riksintresse för kommunikationer - luftfart.

Inom MSA-påverkade ytor ska byggnadshöjd från bland annat master, byggnader och vindkraftverk beaktas och samrådats med berörd flygplats.

För civil luftfart gäller alla byggnadsobjekt oavsett typ som är högre än 20 meter över mark eller vattenytan ska remitteras till Luftfartsverket. Befinner sig objektet till havs eller i insjö ska även kustbevakningen i Karlskrona remitteras. Detta betyder att alla vindkraftverk som är högre än 20 meter över mark och vattenyta, oberoende av position, remitteras till Luftfartsverket. Detta gäller överallt, även inom områden speciellt utpekade för vindkraft.

Objekt högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse samt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse ska samrådats med Försvarmakten. Detta gäller generellt över hela landet.

Ianspråktagande av jordbruksmark

En övergripande strategi på regional och nationell nivå är att jordbruksmark i så hög utsträckning som möjligt bevaras.

Jordbruksmark är en långsiktig resurs och en exploatering är en irreversibel process som är mycket svår att ta tillbaka eller ersätta med nyodlingar. Samtidigt finns det många aspekter som måste vägas samman när man tar jordbruksmark i anspråk för ny bebyggelse. Hushållning med jordbruksmarken säkerställer landets långsiktiga livsmedelsförsörjning men påverkar samtidigt andra framtida utvecklingsmöjligheter. Det berör många aktörer och medför också att ekonomiska värden ställs mot andra värden. Tillgången på mark och naturresurser är en förutsättning men även en begränsande faktor för Skånes bostadsförsörjning.

Kommunens bebyggelsestrategi för bostäder är att ny bebyggelse i första hand ska tillkomma genom förtätning av befintliga orter och i centrala lägen. I strategin lyfts även vikten av att kommunen ska kunna erbjuda en variation av olika boendemiljöer och då även enstaka bebyggelse utanför kommunens tätorter. Frågor som rör samhällsservice, ianspråktagande av jordbruksmark, trafikförsörjning, skydd av vatten, VA-försörjning och buller ska generellt ges stor vikt vid tillståndsprövning inom hela kommunen.

Utvecklingsområden

Ytorna i den digitala kartan är klickbara. Där framgår information kring bland annat antalet bostäder som ytan som mest beräknas inrymma, riksintressen som kan beröras samt vilka ställningstaganden som är kopplade till den aktuella ytan.

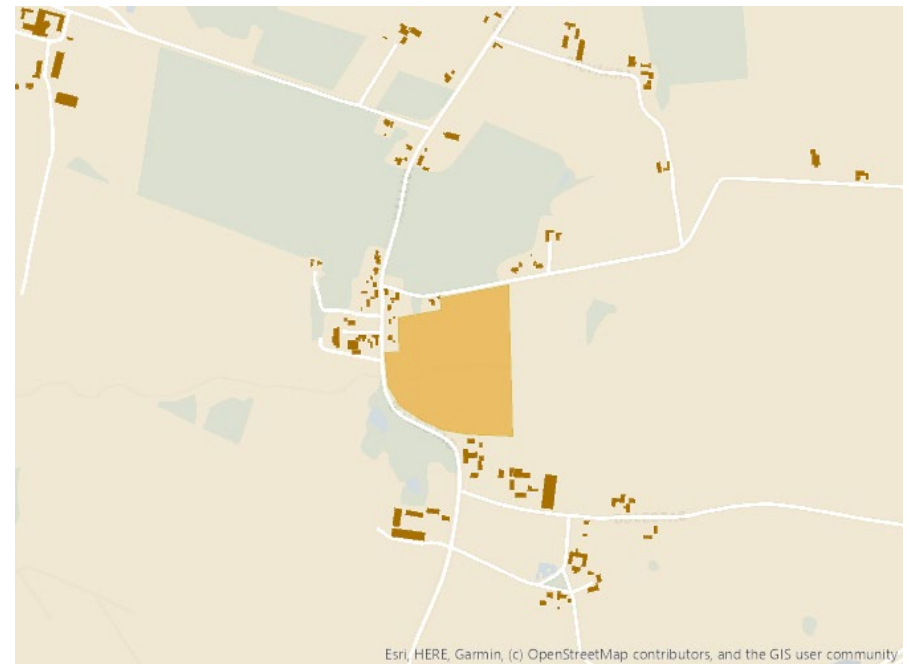
De områden som i översiktsplanen pekas ut som lämpliga för bostäder skulle, enligt uppskattning, möjliggöra cirka 1900 nya bostäder. Servicefunktioner som exempelvis skolor, affärer och vårdcentraler har inte inkluderats i beräkningen. Typ av byggnader och boendeformer har en stor inverkan på antalet bostäder som genereras inom en yta. Beräkningen bör därför läsas med försiktighet och fortsatt planeringsarbete kommer utröna hur många bostäder som inryms inom respektive område. Det finns även viss osäkerhet kring ianspråktagande av privatägd mark. Om fastighetsägare inte är villiga att förändra markens användning påverkas utvecklingen och ett mindre antal bostäder kan komma att genereras.

Källna

Förtätning genom enstaka ny bebyggelse. Kyrkomiljön i Källna är av kulturhistoriskt intresse. Ny bebyggelse bör inte uppföras inom kyrkomiljön.

Söder om kyrkan, vid Bolestad

Vatten och spill kan hanteras genom att utöka befintligt verksamhetsområde. Det finns även möjlighet att upprätta verksamhetsområde för dagvatten.

Östra Ljungby

De områden som har fastställda detaljplaner är i det närmaste fullt utnyttjade. Bostadsbebyggelse föreslås i nära anslutning till väg E4. Om bullerproblematik uppstår krävs ett markanspråk för bullerskydd. E4an är utpekad som rekommenderad väg för farligt gods. Ett eventuellt markanspråk kan behövas för att säkerställa ett skyddsavstånd mellan E4an och bebyggelsen.

Norr om Gamla vägen, Östra Ljungby

Västra delen av området ligger inom befintligt verksamhetsområde för vatten, spill och dagvatten. Verksamhetsområdet kommer behöva utökas österut.

Söder om före detta banvallen, vid Kärröd och Övarp

Vatten, spill och dagvatten kan hanteras genom att utöka befintligt verksamhetsområde. Fördröjning av dagvatten bör ske genom anläggning av utjämningsmagasin samt att miljö kvalitetsnormer för vatten hålls.

Stidsvig

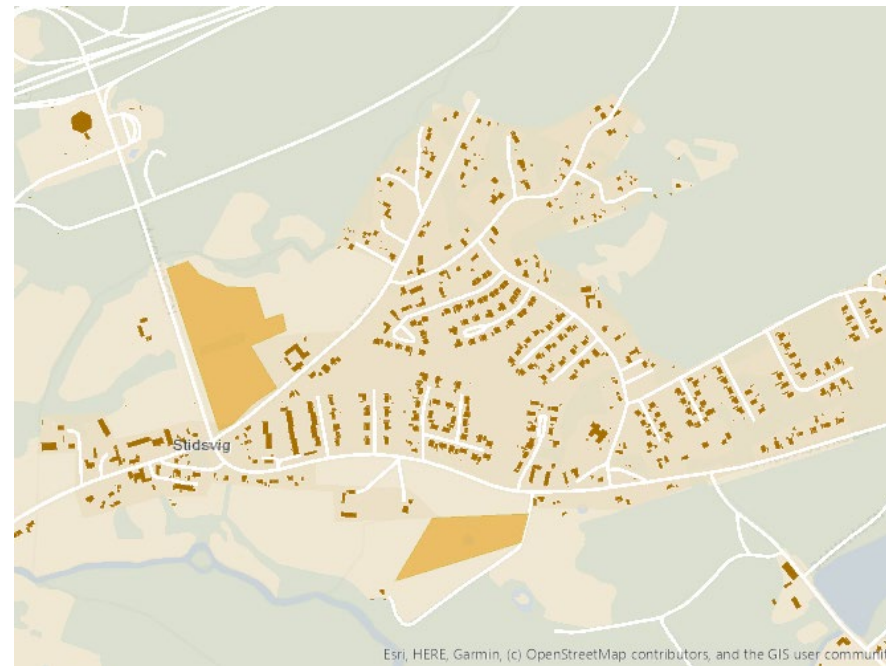
Bostadsbebyggelse föreslås i nära anslutning till väg E4an. Om bullerproblematik uppstår krävs ett markanspråk för bullerskydd. E4an är utpekad som rekommenderad väg för farligt gods. Ett eventuellt markanspråk kan behövas för att säkerställa ett skyddsavstånd mellan E4an och bebyggelsen.

Öster om Lisåkravägen

Vatten, spill och dagvatten kan hanteras genom att utöka befintligt verksamhetsområde. Fördröjning av dagvatten bör ske genom anläggning av utjämningsmagasin samt att miljökvalitetsnormer för vatten hålls.

Mellan föredetta banvallen och Kopparmölledammen

Området kräver mycket avvattning och delar av området riskerar att översvämmas, området bör därför fyllas ut. En pumpstation krävs vid byggnation av området.

Klippans tätort

Huvudmöjligheten för tätorten att utveckla nya områden för bostäder finns mellan Bruksallén och Fabriksvägen norr om Rönneå. Detta område var tidigare utpekade som intresseområde för verksamhetsmark.

Genom att utveckla området söder om järnvägen skapas möjligheter att bygga bostäder i ett kollektivtrafiknära läge med utsikt över Rönneå och Söderåsen. På så sätt skapas en mer sammanhängande bild av Klippan som kommer få en naturligt rundare form.

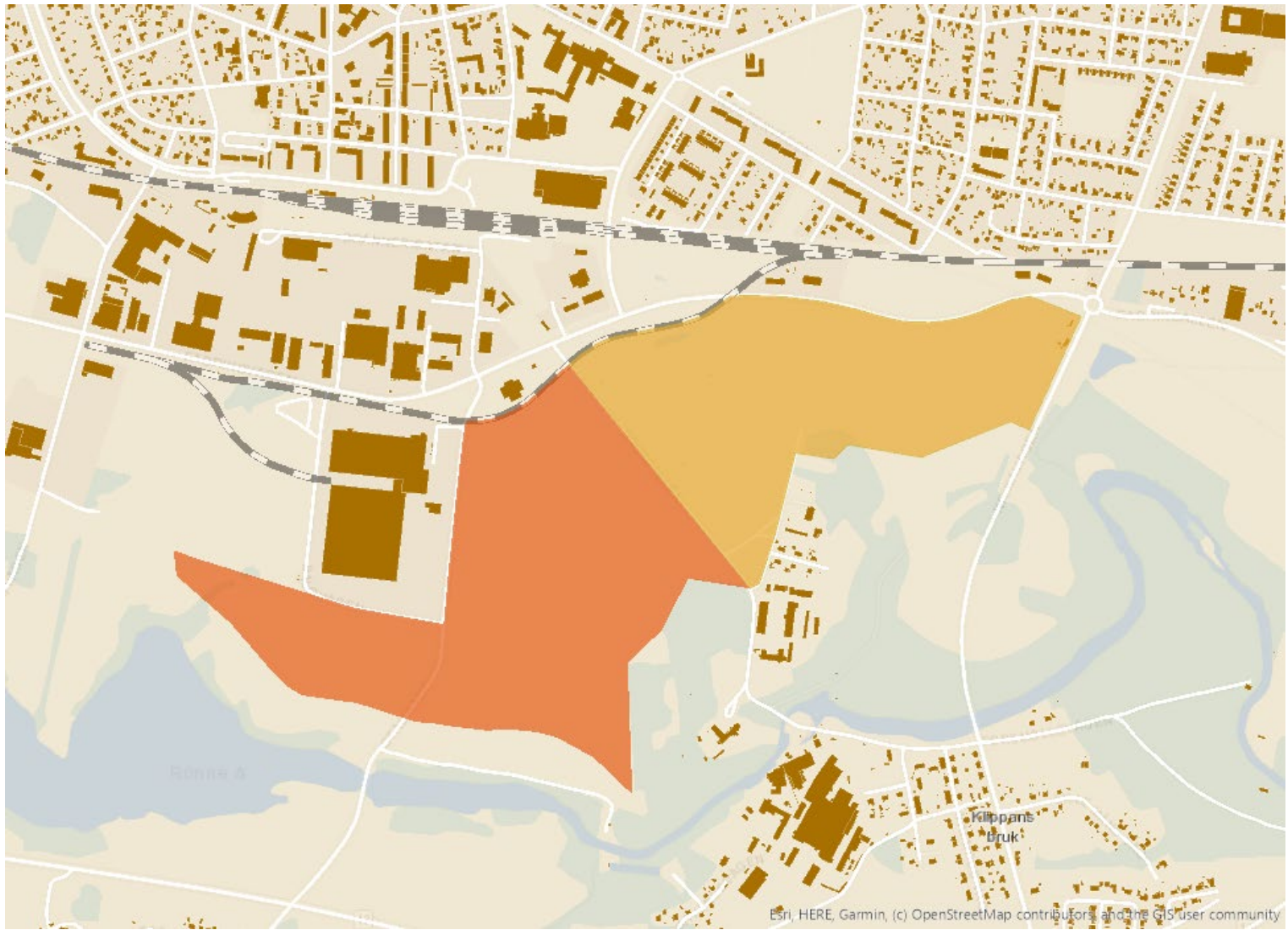
Väst om Bruksallén, området närmast DHL, kommer det att finnas möjlighet att etablera mindre, icke störande verksamheter och kontor.

Stationsnära bostadsbebyggelse föreslås i anslutning till Skånebanan. Detta förutsätter i första hand en noga avvägd placering och utformning av bebyggelsen ur risk- och bullersynpunkt. I andra hand kan det krävas ett markanspråk för att möjliggöra bullerskydd. Detta gäller även för bebyggelse som riskerar att påverkas av industrispåret som löper längs området *Bruksallén*. Skånebanan är utpekad som trafikled för farligt gods, det kan därför uppkomma ett krav på markanspråk för att säkerställa ett avstånd mellan Skånebanan och bebyggelsen.

Bruksallén

Stora delar av området ligger inom verksamhetsområde för vatten, spill och avlopp. Dock krävs flera pumpstationer vid byggnation av området. I kommande planarbete behöver dagvattenhanteringen inom området särskilt utredas.

Riksintresse för kulturmiljövård kan komma att påverkas. För området föreslås ett planprogram upprättas för att säkerställa att utvecklingen sker med stor hänsyn till kulturvärden. För att säkerställa riksintresset kan det krävas att mötet mellan ny bebyggelse och riksintesseområdet detaljstuderas. Viss risk för påverkan av riksintresse för friluftslivet längs Rönneå föreligger i och med att föreslagen utbyggnad finns i anslutning till riksintresset. Ny bebyggelse bör uppföras på sådant sätt att det inte skadar friluftslivet, genom att exempelvis säkerställa tillgänglighet till riksintresset. Vid förhandsbesked och lovprövning inom området ska stor hänsyn tas till allmänhetens tillgång till friluftslivet.

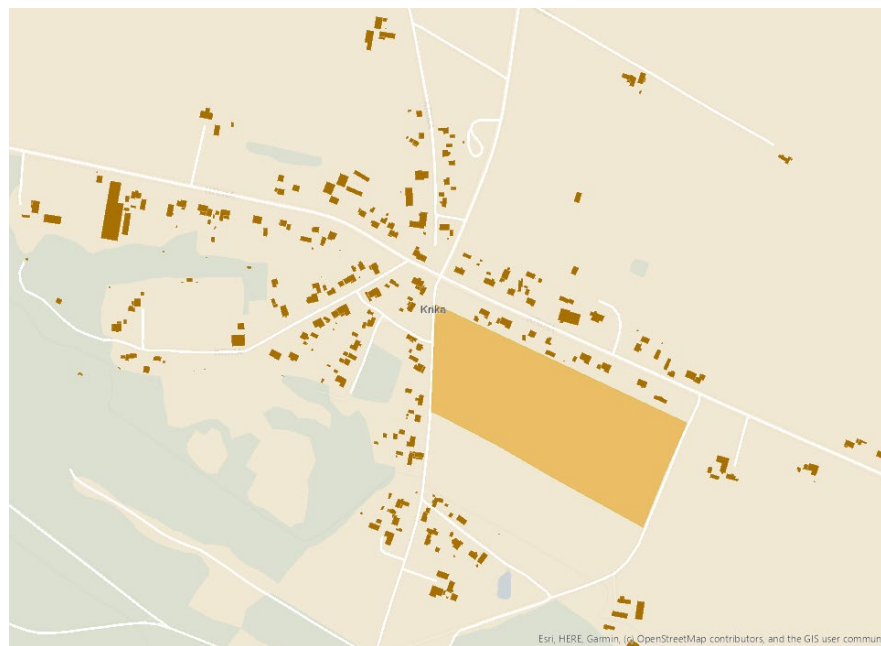

Krika

Förtätning genom enstaka ny bebyggelse. Möjligheten för att bygga nya bostäder i Krika är beroende av tillståndsbeslut för flygplatsens användning. Områdena ligger även inom område av riksintresse för friluftslivet. Uppförande av ny bebyggelse bör ske på ett sätt som inte skadar friluftslivet. Vid förhandsbesked och lovprövning inom området ska stor hänsyn tas till allmänhetens tillgång till friluftslivet.

Krika-Havgård, mot Söderåsen

Dagvattenhanteringen går att lösa genom exempelvis lokalt omhändertagande av dagvatten.

Ljungbyhed

Ljungbyheds möjlighet för utbyggnad av nya bostadsområden är till stor del beroende av tillståndsbeslut för flygplatsens användning.

Viss risk för påverkan av riksintresse för friluftslivet längs Rönne å föreligger i och med att föreslagen utbyggnad finns i anslutning till riksintresset. Ny bebyggelse bör uppföras på sådant sätt att det inte skadar friluftslivet, genom att exempelvis säkerställa tillgänglighet till riksintresset. Vid förhandsbesked och lovprövning inom området ska stor hänsyn tas till allmänhetens tillgång till friluftslivet. Bostadsbebyggelse föreslås i nära anslutning till väg 13. Om bullerproblematik uppstår krävs ett markanspråk för bullerskydd. Väg 13 är utpekad som rekommenderad väg för farligt gods. Ett eventuellt markanspråk kan behövas för att säkerställa ett skyddsavstånd mellan väg 13 och bebyggelsen.

Hästhagen

Vatten, spill och dagvatten kan hanteras genom att utöka befintligt verksamhetsområde. En yta inom området riskerar att översvämmas vid ett hundraårsregn, detta bör ses över vid en kommande plan- och exploateringsarbete.

Området kan beröra riksintresseområde för naturmiljö vid Rönne å samt av Natura 2000-område vid Herrevadskloster. Området berör riksintresseområde för kulturmiljö vid Herrevadskloster.

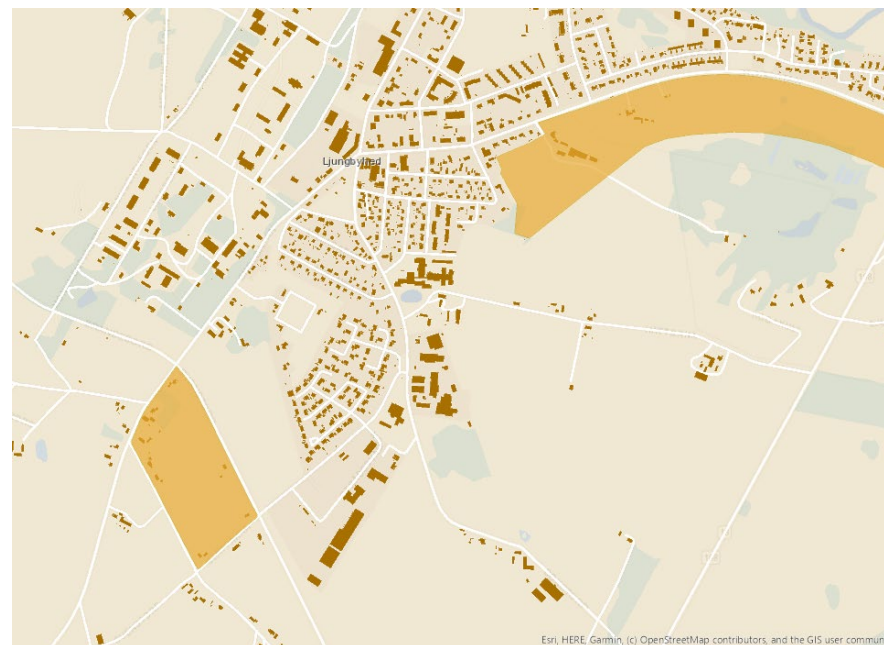
Det är därför viktigt att bebyggelsen anpassas på ett sådant sätt så att det inte skadar riksintresseområdena. Ett planprogram föreslås tas fram för att säkerställa att viktiga kulturmiljövärden inte går förlorade.

Storgatan

Området ligger utanför verksamhetsområde för vatten, spill och dagvatten och vid byggnation krävs flera pumpstationer. Delar av området riskerar att översvämmas vid ett hundraårsregn. Hanteringen av dagvatten måste därför lösas i kommande planarbete.

Brandeborg

Hantering av vatten, spill och dagvatten går att ordna inom området, dock krävs pumpstationer. Berörs av riksintresse för friluftslivet.

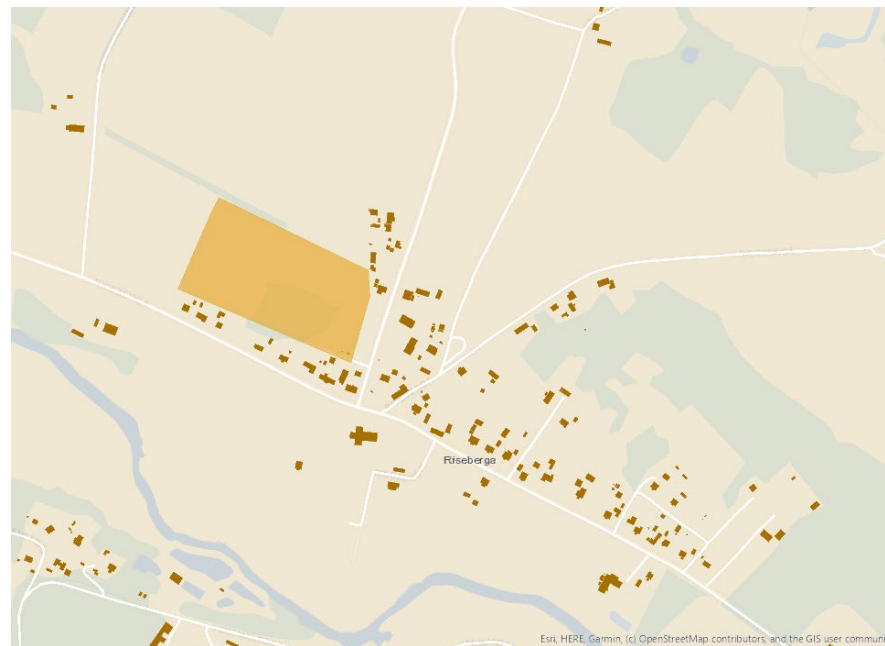

Riseberga

Förtätning genom enstaka ny bebyggelse. By av visst kulturhistoriskt värde. Ny bebyggelse skall anpassas till kulturmiljön beträffande placering och utformning. Byn ligger i anslutning till landskapsbildsskydd och riksintresse för naturmiljön för Rönne å. Viss risk för påverkan av riksintresse för friluftslivet längs Rönne å föreligger i och med att föreslagen utbyggnad finns i anslutning till riksintresset. Ny bebyggelse bör uppföras på sådant sätt att det inte skadar friluftslivet, genom att exempelvis säkerställa tillgänglighet till riksintresset. Vid förhandsbesked och lovprövning inom området ska stor hänsyn tas till allmänhetens tillgång till friluftslivet.

Norr om Rönne å

Hantering av vatten och spill kan lösas genom att utöka befintligt verksamhetsområde. Området kräver flera pumpstationer. Delar av området riskerar att översvämmas vid ett hundraårsregn. Därför krävs det att hanteringen av dagvatten löses i kommande planarbete.

Näringsliv

Tillväxt är viktigt och nödvändigt för Klippans kommun av flera anledningar, inte minst utifrån att ekonomin stimuleras och arbetstillfällena kan tillkomma. Samtidigt kan en ekonomisk tillväxt som sker till varje pris urholka mänskliga och miljömässiga resurser vilket på sikt ger negativa utfall socialt och ekologiskt, och i slutändan även ekonomiskt. Det är därmed viktigt att tillkommande verksamheter lokaliseras nära befintliga kommunikationsstråk och på ett sådant sätt att de inte riskerar att bidra till en försämrad boendemiljö som leder till ökade bullernivåer och trafikmängd eller föroreningar. I detta sammanhang behöver man se till helheten och olika samhällsutmaningar behöver beaktas och sammanvägas.

Efterfrågan på verksamhetsmark i kommunen har ökat de senaste åren. Det är en generell brist på verksamhetsmark i hela regionen och förfrågningar från företag inkommer till Klippans kommun.

Verksamheter och industri förläggs främst i Klippans tätort, Ljungbyhed, Östra Ljungby eller Stidsvig, gärna i anslutning till större vägar och järnväg. I första hand bör nya verksamhetsområden trafikförsörjas via befintliga anslutningar till statlig väg, då det bidrar till ett mer hållbart transportsystem genom effektivare utnyttjande av befintlig infrastruktur, mer resurseffektiv markanvändning och genom en god regional framkomlighet.

Kommunen och företagen

En viktig uppgift för kommunen är att skapa förutsättningar för ett starkt näringsliv, bland annat genom att tillhandahålla mark för olika behov. För att attrahera nya företag och invånare ställs krav på kommunens kvaliteter inom många områden, inte minst boendemiljö, skola, kultur- och fritidsutbud. Goda kommunikationer, närhet till andra företag för potentiell samverkan och krav på en god yttre miljö är också viktiga aspekter.

Näringslivet i Klippans kommun

I Klippan finns en lång företagstradition med cirka 1300 aktiva mindre och medelstora företag inom olika branscher. Flertalet framgångsrika familjeföretag ligger i spetsen då det gäller bland annat miljöfrågor och teknik. Livsmedelssektorn representeras av världens största producent av gelatin samt många småskaliga mathantverkare, som samarbetar kring Söderåsen. Inom lantbruk finns ett av Skånes mest utvecklade lantbruk med mjölkproduktion som huvudinriktning.

Det finns också företag med unik kompetens inom säkerhet och komfort som levererar produkter till den internationella fordonsindustrin. En av Sveriges mer spännande företagsparker finns kring flygplatsen på Ljungbyhed Park. Många mindre företag återfinns på området tillsammans med Lunds universitet med Trafikflyghögskolan och ett antal andra utbildningsanordnare inom flygrelaterad verksamhet. På området finns även en motorbana där bland annat blåljusverksamheter har förlagt sin riskutbildning, här hålls även större motorrelaterade event.

Besöksnäringen utvecklas starkt i vår gröna kommun, som är till hälften skogsbeklädd. Näringen har fått en ordentlig knuff framåt genom fördelarna av närheten till Söderåsens nationalpark.

Klippan tillhör Malmö-Lundregionen, som är Sveriges största regionala arbetsmarknad efter Stockholm och Göteborg. Kommunen har ett gynnsamt geografiskt läge, med närhet till Europavägarna E4 och E6 samt riksvägarna 21 och 13, Malmö Airport, Köpenhamns flygplats samt Ängelholm/Helsingborgs flygplats.

Med en stor hamn i Helsingborg, med färjeförbindelse Helsingborg-Helsingör och ett väl utbyggt järnvägssystem når man enkelt ut till Skåne, Sverige och världen, samtidigt som det är enkelt för besökare att ta sig Klippan, som har Europa alldeles runt hörnet.

De tio största företagen sysselsätter tillsammans ungefär 1200 personer. Många har sin anställning inom handel, där Klippans centrum har ett brett utbud utifrån ortens storlek. Klippans kommun är den i särklass största arbetsgivaren med cirka 1500 anställda. Totalt i kommunen finns det ungefär 6000 arbetsplatser.

Industriområdet i Klippan har tillgång till industrispår, vilket underlättar etablering för företag som har behov av denna service. Klippan har genom sitt gynnsamma infrastrukturella läge utvecklats inom transport- och logistiksektorn. Här finns internationellt orienterade transportföretag och flera snabbväxande logistikcentrum.

Klippans kommun arbetar också i nära samarbete med 10 andra kommuner i nordvästra Skåne, genom samarbetet Familjen Helsingborg. Syftet med arbetet är att driva gemensamma frågor som gynnar regionen. Vi samarbetar för tillväxt, effektivitet och utveckling i kommunerna.

Pendling

Klippan kommun har ganska stora arbetspendlingsströmmar. Kommunens företag och även den offentliga sektorn har behov av kvalificerad arbetskraft, eftersom tillräcklig försörjning av arbetskraft ofta saknas på hemmaplan. 2018 var inpendlingen 2248 personer och utpendlingen 4148 personer, medan 3867 personer bodde och arbetade i kommunen. Statistiken gäller för förvärvsarbetande pendlare över 16 år.

Ljungbyhed Park

Ljungbyhed Park fortsätter att utvecklas med inriktning på civil verksamhet genom att utveckla området till en anläggning där företagsamhet kombineras med utbildning och sport- och fritidsverksamhet. Inom Ljungbyhed Park finns möjligheter för utveckling och samverkan med tillgång till flygplats, modern golfanläggning, utbildningscentrum, fastigheter för företagsetableringar, sport- och fritidscenter, och faciliteter som rymmer över 1000 konferens- och hotellgäster. Som exempel finns här Trafikflyghögskolan (TFHS) under Lunds universitet.

Jord- och skogsbruk

Klippans kommun kan karakteriseras som mellanbygd med 23 % åker, 6 % betesmark och drygt 50 % skog av den totala arealen. Jord- och skogsbruket sysselsätter cirka 5 % av antalet sysselsatta i kommunen och bidrar till en levande landsbygd och ett öppet landskap, så ett levande och naturvårdsanpassat jord- och skogsbruk är av stor betydelse för att bevara och förstärka natur- och kulturvärdena i kommunen. Inom lantbruksnäringen i kommunen finns exempel på högt utvecklade och moderna jordbruk. För att försörja näringen med kompetent arbetskraft finns i Östra Ljungby ett naturbruksgymnasium. För att undvika konflikter med jord- och skogsbruket bör ny bebyggelse lokaliseras så att minsta möjliga olägenheter uppstår för näringarna.

lansspråktagande av jordbruksmark

Urvalet av utpekad verksamhetsmark baseras på:

- ▶ lokalisering av befintliga verksamhetsområden
- ▶ närheten av kommunens tätorter
- ▶ till infrastrukturstarka lägen.

Det finns många aspekter som måste vägas samman när man tar jordbruksmark i anspråk för byggnation av verksamhetsområden. Hushållning med jordbruksmark säkerställer landets långsiktiga livsmedelsförsörjning, men påverkar samtidigt andra framtida utvecklingsmöjligheter. Detta berör många aktörer och medför också att ekonomiska värden ställs mot andra värden. Tillgången på mark och naturresurser är en förutsättning men även en begränsande faktor för Skånes utveckling.

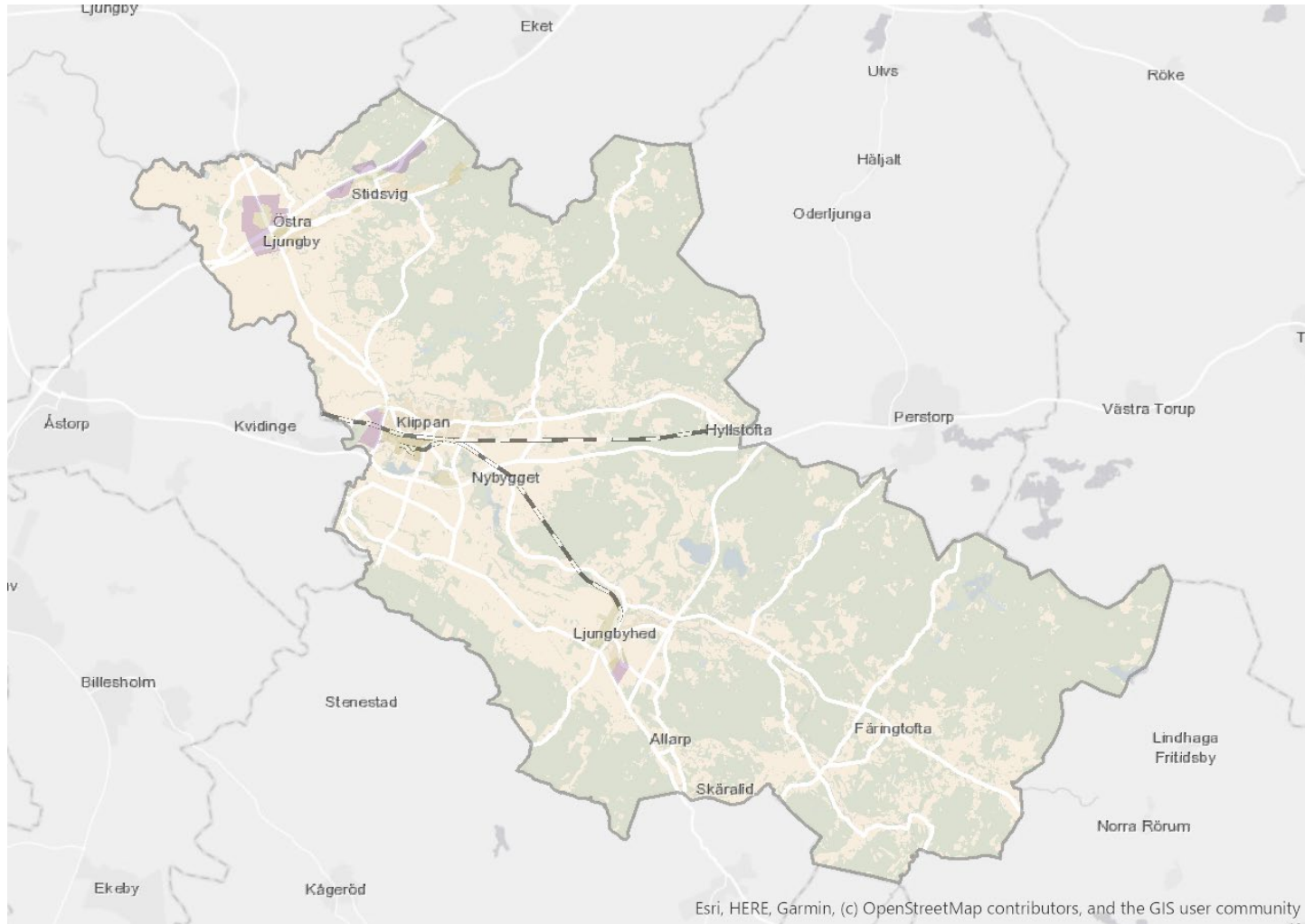
Kommunens planberedskap gällande verksamhetsmark är i dagsläget bristfällig. Infrastrukturstarka lägen samt bristen på planerad verksamhetsmark ligger till grund för bedömningen att utpekandet av intresseområden för verksamhetsmark anses lämpliga, trots att flertalet av dessa områden ligger på jordbruksmark.

Turism

Besöks- och turistnäringen har utvecklats starkt i Klippan, mycket tack vare naturen och Söderåsens nationalpark. Nationalparken är ett populärt besöksmål och drar cirka 350 000 besökare varje år. Äventyrsaktiviteter i form av kanotpaddling i Rönneå och dressincykling mellan Nybygget och Ljungbyhed utgör en del av besöksnäringen och drar årligen runt 10 000 besökare. Klippans geografiska läge, fina fiskevatten och 50 % skogbeklädd mark inom kommunen ger goda förutsättningar för fortsatt utveckling av till exempel jakt- och fisketurism. Detta är verksamheter som också kan stärka landsbygden.

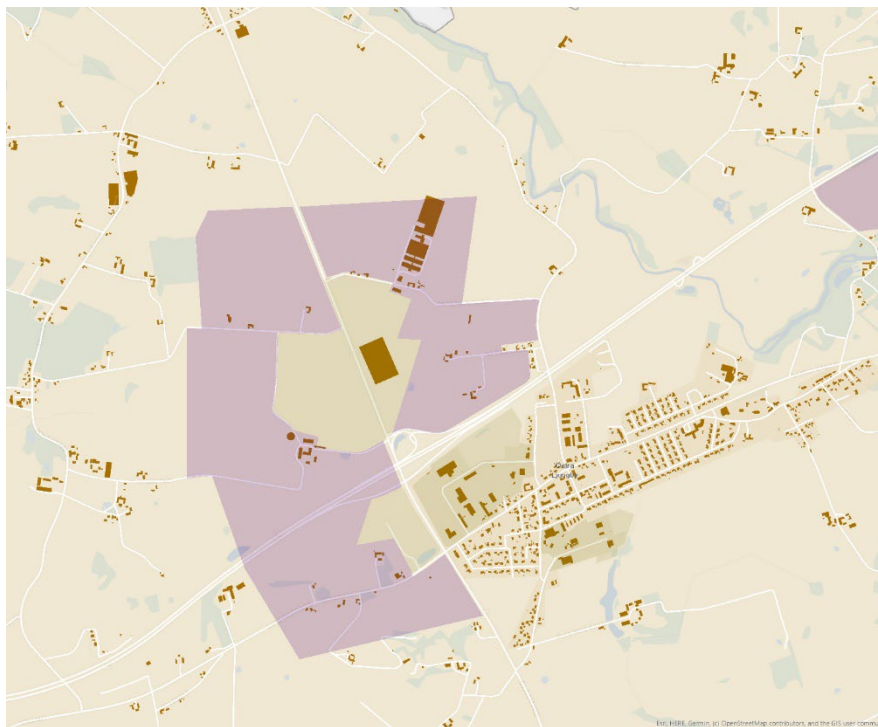
Naturturism är en växande näring. Inte minst har detta märkts under den pågående pandemin. Fler människor rör sig i naturen, vilket är positivt för folkhälsan. Att fler får uppleva och njuta av naturen är också positivt. Nackdelarna med en allt mer ökande naturturism är förslitningsskador på naturen, en ökad nedskräpning och bristande hänsyn för pågående markanvändning. Allemansrätten är till för allmänheten, den innebär en del rättigheter men även skyldigheter. Den pågående markanvändningen inom jord- och skogsbruket får inte påverkas av att fler människor rör sig i naturen. När kommersiella företag eller föreningar vill nyttja naturen så är det viktigt att det görs i samförstånd med markägare. LRF har tillsammans med Naturturistföretagarna tagit från ett antal avtal som juridiskt reglerar hur "annans" mark kan användas för naturturism.

Kommunal verksamhetsmark

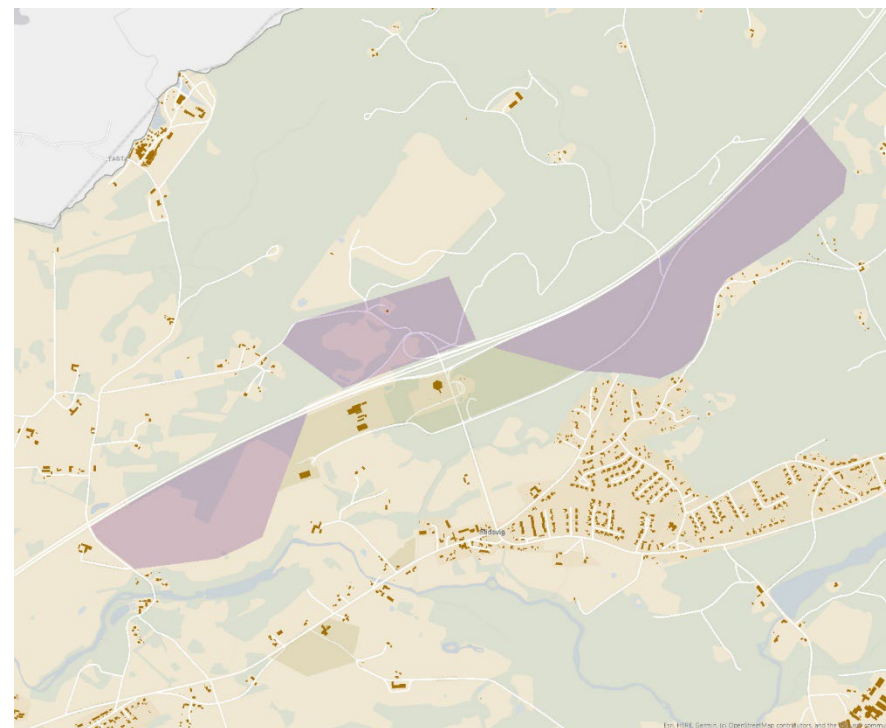

Det råder brist på detaljplanerad mark i samtliga tätorter inom kommunen för verksamhet i goda trafiklägen. Kommunen förespråkar därmed en fortsatt utveckling av verksamheter i anknötning till befintliga tätorter och verksamhetsområden samt till infrastrukturstarka lägen. Vidare utveckling av dessa områden skapar starkare och tydligare kluster inom exempelvis transport- och logistiknäring samt minskar störningspåverkan.

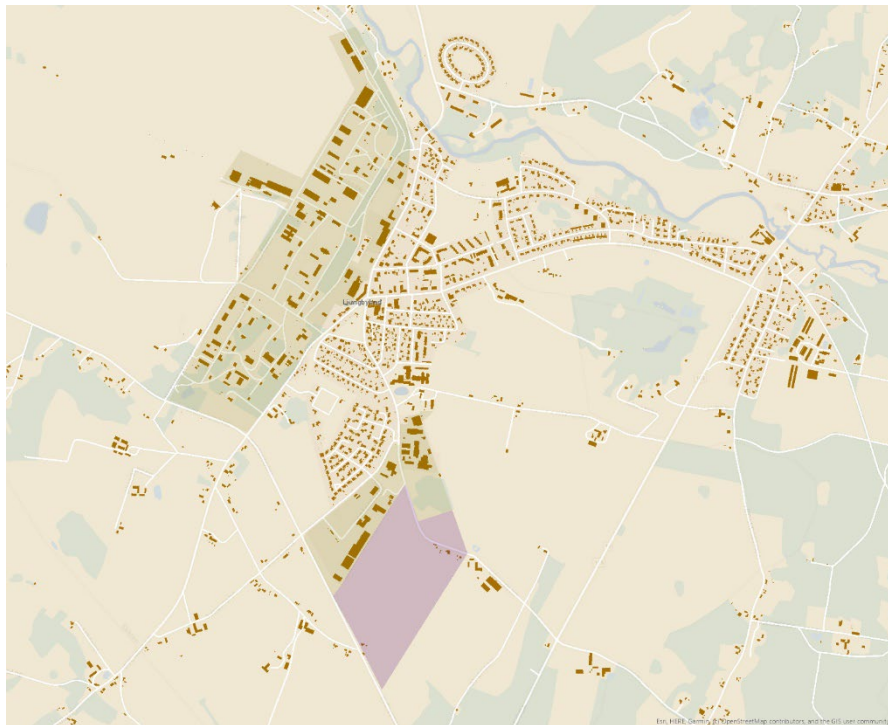
I Östra Ljungby finns förutom redan försäljningsklar mark, detaljplanelagd mark i anslutning till E4 och riksväg 13. Det finns även områden för framtida planering som i dagsläget består främst av åkermark. E4an är utpekad som riksintresse och kan komma att påverkas av en exploatering. Eventuellt markanspråk kan behöva tas i anspråk för att säkerställa risk- och bullerpåverkan. Två 400 kV ledningar tillhörande transmissionsnätet för el korsar utpekad intresseområde för verksamheter i Östra Ljungby.

Utmed E4, cirka 25 kilometer öster om Helsingborg ligger Mölletofta industriområde. Området har direkt anslutning till motorvägen och lämpar sig väl för företag som söker ett attraktivt annonsläge. Områden för framtida planering finns på båda sidor om E4, marken består främst av skogsmark. E4an är utpekad som riksintresse och kan komma att påverkas av en exploatering. Eventuellt markanspråk kan behöva tas i anspråk för att säkerställa risk- och bullerpåverkan.

I Ljungbyhed finns planlagd industrimark endast i privat ägo. Mark för framtida planering består främst av åkermark.

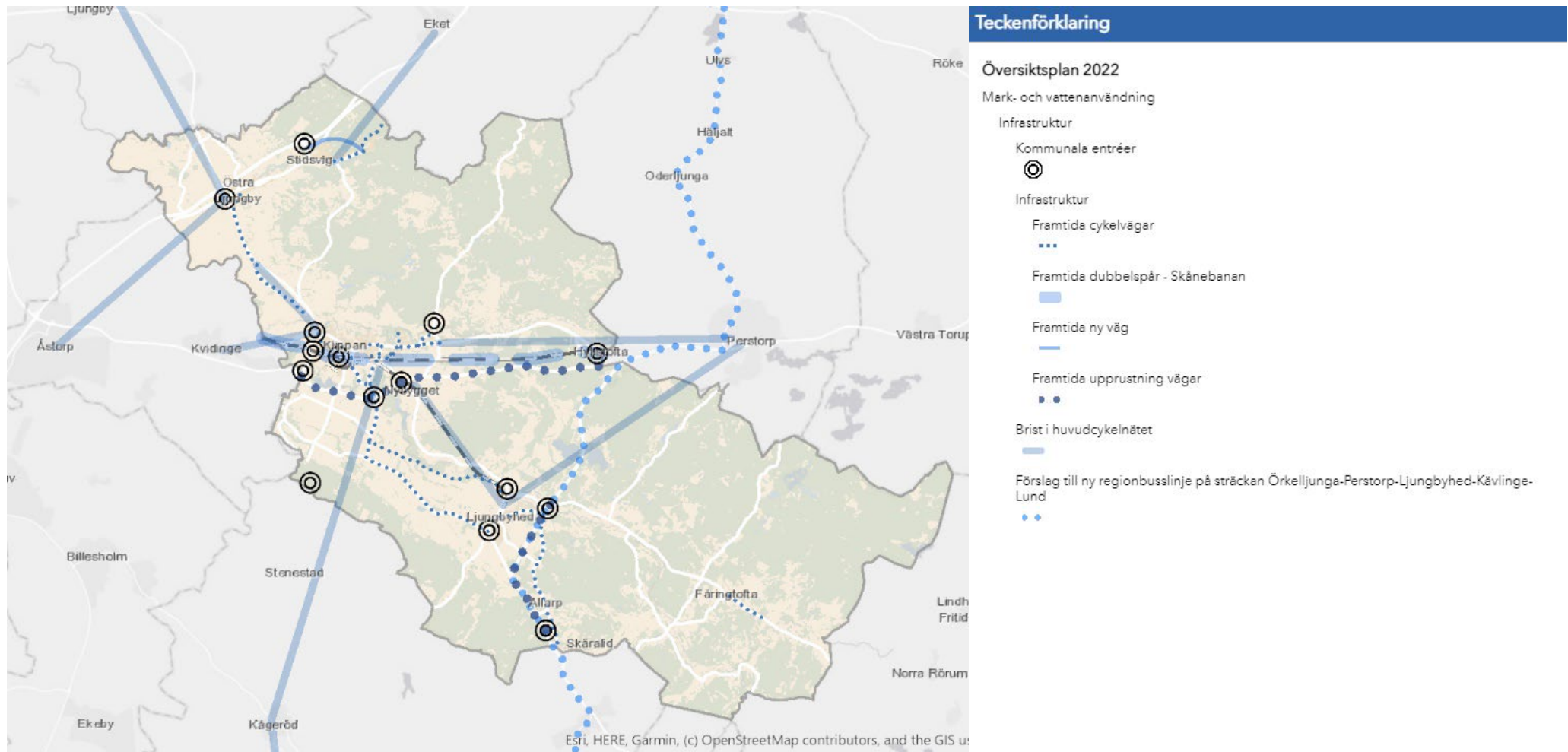

I Klippan finns intresseområden för verksamheter väst om tätorten och består främst av jordbruksmark.

Riksintresseområde för naturvård och friluftsliv längs Rönneåsdalgång kan komma att påverkas av en exploatering av intresseområdet väst om Klippans tätort. Vid utveckling av den nya bebyggelsen ska särskild hänsyn till riksintresset tas. Bebyggelsen närmast riksintresseområdet ska harmonisera med omgivningen. Utbyggnaden ska inte påtagligt skada befintliga naturvärden eller områdets karaktär. Ambitionen är att genom utveckling av rekreativa grönstråk kunna tillgängliggöra områdena och deras värden för allmänheten. I planarbetet för den nya bebyggelsen liksom vid förhandsbesked och lovprövning inom området ska stor hänsyn tas till naturmiljön.

Infrastruktur

Det regionala resandet och pendlandet över kommungränserna ökar allt mer. Mer trafik leder också till en del negativa effekter som buller, luftföroreningar, framkomlighetsproblem och ökad risk för olyckor. Det är därför viktigt att öka möjligheten att byta bilresor mot miljövänligare alternativ som kollektivtrafik eller cykel. God regional och lokal kollektivtrafik främjar arbetspendling och är attraktivt ur boendesynpunkt, vilket är viktigt för att Klippan ska kunna utnyttja utvecklingspotentialen i Öresundsregionen. Trafik- och infrastrukturplanering måste således gå hand i hand med bland annat bostadsplanering.

Data- och telekommunikation har snabbt fått en allt viktigare roll i våra vardagsliv. Förändringen kan inte bara beskrivas som att vi använder Internet alltmer, till allt fler saker. Snarare står vi inför en omvälvning av människors vardagsliv. Vi upptäcker att praktiskt taget det mesta av det vi alltid åkt hemifrån för att utföra istället kan göras var som helst ifrån. Det gäller arbete och utbildning, och det gäller nöjen, underhållning, och också inköp av alla de slag.

Trafiksäkerhet

Trafiksäkerhet handlar om att undvika att resenärer skadas, oavsett färd sätt. Trafiksäkerheten i Sverige bygger på en nollvision, det vill säga att visionen är att ingen ska skadas. Trafiksäkerheten beror av en mängd faktorer i samspelet mellan väg, fordon och människa. Faktorer som påverkar trafiksäkerheten kan vara den enskildas kunskap om vikten av nykterhet i trafik, bältesanvändning och hjälmanvändning. Andra exempel är hastighetsreglering, säkra gång- och cykelvägar, säkra bilvägar samt beaktande av hur människors rörelsemönster samspelar med fysiska förutsättningar så som placering av övergångsställen.

Cykel- och gångtrafik

Cykeln är en del i det framtida hållbara transportsystemet och täcker mycket av de transportpolitiska målen med fossilfria transporter och minskat buller.

Regionens beräkning är att resandet kommer att öka till 2030 men att all ökning ska ske för kollektivtrafik, gång och cykel. Ingen ökning är planerad för bilresande. Idag sker 435 000 skånska cykelresor per dag men det beräknade antalet uppgår till 690 000 cykelresor år 2030, det vill säga en ökning med 56 procent.

Att fler väljer att transportera sig med cykel ger vinster för hälsa, miljö, klimat och ekonomi. Bra och attraktiv infrastruktur för cykel är en förutsättning för att fler ska välja cykeln oftare. För att förbättra förutsättningarna för cykeltrafiken är det viktigt att ha sammanhängande gång- och cykelvägar inte bara inom, utan även mellan tätorterna. Dessa bör vara gena, trafikseparerade med tillfredställande belysning och skyltning, samt cykelställ vid till exempel hållplatser. Vid anläggande av nya vägar bör gång- och cykelvägar inkluderas.

Följande objekt visar vart kommunen avser bygga ut gång och cykelvägnätet inom tätorterna. Objekten baseras på åtgärder kommunen önskar ingå i den regionala transportinfrastrukturplanen, ett kommunalt projekt med cykelvägar samt projektet säkra skolvägar.

- ▶ Klippan, Vedbyvägen, etapp 1
- ▶ Klippan, Vedbyvägen, etapp 2
- ▶ Klippan, Ängelholmsgatan
- ▶ Klippan, Järnvägsgatan etapp 1
- ▶ Klippan, Järnvägsgatan etapp 2
- ▶ Klippan, Ladugårdsvägen
- ▶ Klippan, Krikavägen
- ▶ Ljungbyhed, Storgatan
- ▶ Klippan, Brännerigatan
- ▶ Klippan, Åkervägen

- ▶ Klippan, Sågen (under viadukten)
- ▶ Klippan, Storäng - Kungsfiskareskolan
- ▶ Klippan, Kungsfiskareskolan - Mammarpsgatan - Klostervägen

Kommunen har även ytterligare förslag på nya GC-vägar:

- ▶ Klippan - Bruksallén - Forsby - Rynke - Ljungbyhed
- ▶ Forsby - Krika - Bonnarp - Ljungbyhed
- ▶ Färingtofta - Tornsborg
- ▶ Stidvig, Gamla banvallen
- ▶ Ljungbyhed - Skäralid/Allarp
- ▶ Gråmanstorp - Östra Ljungby
- ▶ Väg 13 - Östra Ljungby

Region Skånes Åtgärdsvalsstudie (ÅVS) för Cykelplan för Skåne 2018 - 2029 pekas ett objekt ut som rör Klippans kommun där det krävs en ökad trafiksäkerhet för oskyddade trafikanter. Objektet avser väg 13, sträckan mellan Östra Ljungby och Gråmanstorp. I dagsläget är fotgängare och cyklister hänvisade till samma väg som bilisterna, med en hastighetsgräns på 80 km/h. Trafikverket har påbörjat byggnationen av en 2,5 kilometer lång gång- och cykelväg längs väg 13, mellan Östra Ljungby och Gråmanstorp. Genom att bygga ut gång- och cykelnätet ökar även möjligheten att ta sig fram på ett miljövänligare sätt än med bil. Sträckan öppnar upp för gång- och cykeltrafik under 2021.

Familjen Helsingborgs kommuner prioriterar tillsammans satsningar för att uppnå säkra och gena cykelförbindelser mellan huvudorterna samt attraktiva leder för rekreativ cykling. Målsättningen inom Familjen Helsingborg är ett sammanhängande nät av cykelleder för pendling kompletterat med rekreativa cykelleder samt kopplingar till angränsande kommuner och regioner utanför Familjen Helsingborg. Familjen Helsingborg utvecklar även det finmaskiga cykelvägnätet runt kollektivtrafiknoder för ökad tillgänglighet och attraktivitet för gående och cyklister. Utpekande av huvudcykelvägnät eller basstråk, samt prioritering av regionala cykelvägar görs av Region Skåne i den regionala cykelvägsplanen.

Busstrafik

I alla stråk med kollektivtrafik finns potential att öka resandet genom att underlätta för resenärer att välja kollektivtrafik istället för bilen. I stråk där resandet är lågt är det av största vikt att resandet ökar både ur ett hållbarhetsperspektiv och för att kunna bära kostnaderna för kollektivtrafiken i just det stråket.

Klippans kommun arbetar för att få en bättre turtäthet och därigenom en bättre kollektivtrafik.

Genom kommunen finns följande bussförbindelser:

- ▶ Linje 510. Klippan - Munka Ljungby - Ängelholm
- ▶ Linje 518. Klippan - Ljungbyhed - Röstånga - Stehag
- ▶ Linje 528. Klippan - Perstorp
- ▶ Skåne Expressen 10. Helsingborg - Östra Ljungby - Markaryd

Kollektivtrafik inom Familjen Helsingborg

Örkelljunga-Lund, bussförbindelse

En ny regionbusslinje på sträckan Örkelljunga-Perstorp-Ljungbyhed-Kävlinge-Lund skapar ett starkt kollektivtrafikstråk i nord-sydlig riktning i områden som inte är aktuella för spårtrafik. Regionbusslinjen skapas med tydliga kopplingar till Pågatåg i Perstorp, Klippan och Kävlinge. Det bidrar till nya pendlingsmöjligheter i områden med svag kollektivtrafik.

Kommunerna inom Familjen Helsingborg strävar efter att en regionbusslinje på sträckan Örkelljunga-Perstorp-Ljungbyhed-Kävlinge-Lund pekas ut i det regionala trafikförsörjningsprogrammet.

Klippans station

Tillgängligheten till, och inom, Klippans station måste vara god och övergången mellan buss och tåg måste kunna ske enkelt och effektivt för att tågresandets positiva utveckling ska fortsätta. Ambitionen är att senast år 2030 ska alla hållplatslägen med minst 15 vardagliga påstigande i Familjen Helsingborg vara anpassade för personer med funktionsvariation.

Det är viktigt att det finns tillräckligt många cykelparkeringar, att cykelparkeringen känns trygg, har tak samt att den finns möjlighet att låsa fast sin cykel ordentligt. Möbleringen på cykelparkeringen ska tåla olika krav beroende på hur lång tid cyklarna förväntas vara parkerade. På cykelparkeringar som är avsedda för långtidsparkering eller nattparkering är behovet av väderskydd extra stort.

Det finnas tillräckligt med bilparkeringar, där bilen står tryggt. Det bör även finnas en smidig funktion för så kallad kiss´n´ride, det vill säga där bilar kan släppa av eller på resenärer. Det bör även finnas vänthall, toalett, bevakning och serviceombud.

Alla dessa åtgärder stärker attraktiviteten i kollektivtrafiken, underlättar byten mellan olika trafikslag och bidrar till att "hela resan" upplevs som smidig för samtliga resenärer.

Ortsutveckling längs Skånebanan

Klippans kommun har tillsammans med de andra kommunerna längs Skånebanan, Region Skåne, Trivector och Gehl Architects arbetat i ett projekt om ortsutveckling längs Skånebanan. Syftet var att lyfta fram betydelsen av en tydlig koppling mellan planeringen av infrastruktur, kollektivtrafik och ortsutveckling med fokus på åtgärder som kan genomföras på lokal nivå för att stärka det stationsnära läget och öka det hållbara resandet.

I rapporten presenteras en värderos utifrån den checklista för stationsområden som Region Skåne tagit fram tillsammans med Gehl. Checklistan innehåller olika kvalitetskriterier för att analysera och beskriva platsens styrkor och svagheter.

Huvuddraget i utvecklingsförslaget för Klippan är att minska det mentala avståndet mellan stationen och centrum, dels genom ett fokus på de olika förbindelserna, dels genom att utveckla stationen som en egen plats i stadsrumsnätverket med större vistelsekvaliteter. En utveckling av området söder om stationen bidrar till ett mer kompakt och "rundare" Klippan med både bostäder och arbetsplatser i stations- och centrumnära läge, vilket stärker både kollektivtrafiken och attraktiviteten. Planering av Sågenområdet och andra infilltomter i centrum är redan igång. Med ett större fokus på utveckling av stationsområdet och Järnvägsgatan kan de olika områdena knytas ihop på ett bättre sätt.

Åtgärdsvalsstudie för stationsområdet i Klippan

För att minska barriären som järnvägen utgör och stärka kopplingen mellan Klippans tätort, Åbytorps industriområde och det framtida bostadsområdet intill Bruksallén har en utredning för en gångbro genomförts tillsammans med Trafikverket. Trafikverket planerar att genomföra byggnationen av gångbron samordnat med arbetet kring förlängt mötesspår Klippan-Hyllstofta.

Järnväg

Tågtrafiken intar en särställning vad gäller snabbhet och konkurrenskraft i förhållande till bilresande. Tågtrafiken tillgodoser det ökade behovet av regionala resor och bidrar därmed till att Skåne i allt större utsträckning fungerar som en gemensam marknad för boende, arbete och utbildning.

Skånebanan

Den järnväg som går genom Klippans kommun är en del av Skånebanan. Skånebanan är en elektrifierad järnvägsförbindelse mellan Kristianstad - Hässleholm - Helsingborg. Banan trafikeras sedan år 2007 av Pågatåg (Kristianstad - Helsingborg) och Öresundståg mellan Kristianstad - Hässleholm (- Malmö - Köpenhamn). Banan fungerar som en tvärförbindelse mellan östra och västra Skåne.

En stärkt Skånebana skapar flera stora nyttor: förbättrad tillgänglighet till Västkustbanan och en framtida fast förbindelse mellan Helsingborg-Helsingör, en koppling till en ny höghastighetsbana för både västra och östra Skåne samt förutsättningar för nya attraktiva bostadsområden. Den är central för en sammankopplad skånsk arbetsmarknad och företagens kompetensförsörjning, men även för att försörja Skåne, och hela Sverige, med godstransporter. En stärkt Skånebana skulle även skapa attraktiva bostadsområden. Ju enklare och snabbare det går att pendla till arbete och studier, desto attraktivare blir stationsorterna längs Skånebanan.

För att kunna höja hastigheten och förebygga förseningar mellan Hässleholm och Helsingborg har Trafikverket rustat upp järnvägen mellan 2017 och 2019. Bland annat genom att oskyddade plankorsningar slopas eller förses med bomanläggning och att befintliga vägskyddsanläggningar och bomanläggningar på stationer anpassas till den högre hastigheten.

Skånebanan är idag ett av landets mest belastade enkelspår och viktig för både gods- och persontransporter. För att garantera kapacitet och robusthet när godsmängderna och persontransporterna på järnväg ökar är det av största vikt att Skånebanan byggs ut till dubbelspår.

Sträckan Klippan-Hyllstofta är planerad för utbyggnad av dubbelspår enligt gällande Nationell plan 2018-2029. På sikt kan det blir aktuellt med dubbelspår västerut från Klippan, men den sträckan ligger inte i Trafikverkets ekonomiska planer i dagsläget. Detta ställer krav på att en markkorridor finns tillgänglig längs Skånebanan.

Vägtrafik

Det finns fyra större vägar som sträcker sig genom kommunen, väg 13, väg 21, väg 108 och E4. Väg 13 är en viktig del i Klippans kommuns vägnät. Den börjar i Ängelholm i nordvästra Skåne och sträcker sig förbi Östra Ljungby, Klippan och Ljungbyhed och hela vägen ner till Ystad. Väg 21 går i en östvästlig riktning genom Klippans södra sida från Åstorp i väst till Kristianstad i öst. Väg 108 börjar i Trelleborg och sträcker sig upp till Örkelljunga. E4 börjar i Helsingborg, går förbi Östra Ljungby och vidare till Jönköping och sträcker sig sedan norrut i Sverige.

Vid planering av ny bebyggelse utmed större statliga vägar ska en noga avvägd placering och utformning av bebyggelsen göras ur risk- och bullersynpunkt. Skyddsavstånd ur risk- och bullersynpunkt ska följas för att förebygga att riksintressen och övriga statliga vägar påverkas negativt.

Väg 21 Klippan–Hyllstofta

Väg 21 är en viktig förbindelse mellan Skånes nordvästra och nordöstra delar samt i förlängningen Skåne med Blekinge. Sträckan kopplar samman tillväxtmotorn Helsingborg med Hässleholm och Kristianstad. Trafikverket har klassificerat väg 21 som ett funktionellt prioriterat vägnät för godstransport samt dagliga och långväga personresor med bil. Vägen utgör regionalt prioriterat vägnät för godstransporter vilket innebär att det fraktas en del farligt gods på vägen.

Sammantaget har stråket stora brister avseende tillgänglighet, trafiksäkerhet och framkomlighet. Väg 21 är inte mittseparerad i stora delar av Klippans kommun. För att färdigställa väg 21 till ett trafik- och kapacitetssäkert stråk med god framkomlighet och robusthet krävs 2+1 körfält längs sträckan mellan Klippan och Hyllstofta.

Utbyggnad av väg 21 längs sträckan Klippan-Hyllstofta pekas ut i regional transportinfrastrukturplan 2018-2029 samt i Familjen Helsingborgs strukturplan.

Väg 108 Örkelljunga – Ljungbyhed – Kävlinge

Väg 108 är ett viktigt alternativt stråk för transittrafik som kan avlasta väg E6/E20. Vägen sammanbinder lokala och regionala mål såsom rekreationsområden och större verksamhetsområden. Söderåsen utgör en viktig turistdestination i stråket och en kortare delsträcka, Ljungbyhed-Röstånga är prioriterad av Trafikverket utifrån funktionen långväga personresor med bil. Sträckan inom Klippans kommun ingår i det funktionellt prioriterade vägnätet. Utmed väg 108 gäller, enligt Väglagen 47 § och länsstyrelsens beslut, ett utökat byggnadsfritt avstånd om 30 meter från vägområdesgräns.

Vägens utformning är smal och har dålig sikt. Sträckan används som genväg till E4 av lastbilstransporter, vilket innebär en trafiksäkerhetsrisk eftersom det saknas gång- och cykelväg. Trafiksäkerhetsproblem beror även på att vägen har många anslutande vägar och passerar samhällen där bland annat förskolor, skolor och badplatser/campingplatser finns.

Att rusta upp väg 108 skapar möjligheter för tätare och snabbare kollektivtrafik vilket är viktigt för bosatta i Ljungbyhed. Väg 108, sträckan Örkelljunga-Ljungbyhed-Kävlinge, pekas ut i regional transportinfrastrukturplan 2018-2029 samt i Familjen Helsingborgs strukturplan. En åtgärdsvalsstudie för väg 108, norra delen, planeras under den kommande planperioden för ny RTI-plan.

Kommunens entréer

Kommunens entréer in till samhället ska vara välkomnande och med en medveten gestaltning kan det ge ett positivt första intryck av kommunen. Detta gäller oavsett om man väljer att resa med bil, kollektivtrafik eller med cykel. Långa och händelsefattiga gator kan undvikas med hjälp av en medveten utformning i form av belysning, växtlighet, skyltning och konst. Det är viktigt att ny bebyggelse ges en tilltalande utformning vid entréernas goda annonslägen. Följande entréer har pekats ut som särskilt betydelsefulla:

- ▶ Östra Ljungby - Väg 13, E4an
- ▶ Stidsvig - Mölletofta trafikplats, E4an
- ▶ Klippans tätort - Väg 13
- ▶ Klippans tätort - Skånebanan
- ▶ Klippans tätort - Stationen
- ▶ Klippans tätort - Väg 21
- ▶ Klippans tätort - Pappersbruket
- ▶ Klippans tätort - Nybygget
- ▶ Klippans tätort - Vedby
- ▶ Klippans tätort - Skånebanan, Hyllstofta
- ▶ Söderåsen - Klövahallar
- ▶ Ljungbyhed - Väg 13
- ▶ Ljungbyhed - Spången
- ▶ Ljungbyhed - Söderifrån
- ▶ Söderåsen - Skäralid

Kommunens entréer är dock inte enbart knutna till infrastrukturen. Entréer kan också utgöras av turistattraktioner, utflyktsmål och sevärdheter i kommunen. Även kommunens verksamhetsområden kan ses som viktiga entréer för företag och yrkesverksamma. Exempel på dessa entréer kan vara kommunens Info points, Klippans yllefabrik, St petri, Söderåsens nationalpark, Klövahallar, Ljungbyheds flygplats och Mölletofta verksamhetsområde.

Energiproduktion

I Klippans kommun står industrisektorn för nästan hälften av all energianvändning. Sedan år 2000 har energianvändningen inom industrisektorn ökat samtidigt som övriga sektorer i stort sett legat oförändrade. Utsläppen av växthusgaser i kommunen har däremot minskat. Sedan år 2000 har utsläppen minskat med drygt 30 procent.

Detta beror framförallt på att fler fastigheter upphört att använda olja som värmekälla och istället har anslutit sig till fjärrvärmenätet. Jämfört med riksgenomsnittet ligger dock utsläppen av växthusgaser per person i kommunen något över riksgenomsnittet, 6,9 ton per person jämfört med rikets 6,4 ton. Dessa siffror inkluderar inte indirekta utsläpp utanför Sveriges gränser, de medräknade ligger riksgenomsnittet på uppemot 10 ton per person. Det gäller även kommunens växthusgasutsläpp.

I Klippans kommun finns ett värmeverk som ägs av Krafringen som eldas uteslutande med fossilfria bränslen. Bränslemixen består av briketter, pellets, bioolja, flis och biogas. Energin distribueras via fjärrvärmenätet i kommunen.

Cirka 4 procent av växthusgasutsläppen i kommunen kommer från kraftvärmeverket. På Nårabs avfallsanläggning i Hyllstofta och VA-verket i Klippan produceras även fjärrvärme som används för uppvärmning av de egna anläggningarna. Matavfallet som samlas in på avfallsanläggningen behandlas och skickas sedan till Söderåsens bioenergi AB för att bli biogas.

Digitalisering och elektronisk kommunikation

Genom digitaliseringens framväxt på alla vardagens områden vänds perspektiven om, och därigenom förändras samtidigt våra krav på infrastrukturen för elektronisk kommunikation. Tillgången till trådlösa datanätverk, och till snabba mobiluppkopplingar, får därför allt större betydelse för var vi väljer att bosätta oss, studera, eller arbeta.

Oavsett vi når Internet hemma i bostaden genom ett WIFI, eller använder ett mobilabonnemang med obegränsad surf, beror våra ökande behov av data- och telekommunikation i grunden av ett väl utbyggt fibernät. Som konsument av digitala tjänster tänker vi inte på att de stora datamängder som nu ska transporteras fram och tillbaka över Internet kräver kraftfulla transportnät. Det finns idag bara fiber som klarar detta behov, och det är också bara fiber som dynamiskt kan öka datavolymerna utan synbara övre begränsningar.

Det är också bara genom transportnät byggda i fiber som stabilitet och tillgängligheten i uppkopplingen kan garanteras. Ju mer medborgaren i alla situationer i vardagen är beroende av stabila WIFI och snabba mobiluppkopplingar, desto mer finmaskigt måste fibernätet vara, i tätort och landsbygd. Varje hushåll kommer att behöva egen fiberanslutning, oavsett var man bor. Snabba mobiluppkopplingar, och ökade krav i takt med att mobiltekniken utvecklas, kräver ökad täthet mellan mobilmasterna, som i sin tur kräver anslutning via fiber.

Klippans kommun har en planerad utbyggnad av fiber till alla hushåll i kommunen. Den planerade utbyggnaden görs i regi av Bjäre Kraft Bredband AB, som kommunen sedan 2015 har samverkansavtal med.

I projektet har hittills samtliga villor i kommunens tätorter erbjudits fiberanslutning. I de pågående efterföljande etapperna erbjuds alla fastigheter inom landsbygdens etapp 1 och 2 fiberanslutningar. De pågående projekten beräknas vara avslutade 2022. Utöver detta fiberprojekt erbjuds kontinuerligt företagsfastigheter fiber, liksom också flerfamiljshus. Behovet täcks också av andra fiberaktörer inom kommunen. Sammantaget beräknas vid slutet av 2022 över 90 % av kommunens hushåll ha möjlighet att ansluta sig till fiber.

De återstående områdena i kommunen består av glest befolkade områden, där kostnaden för fiberdragning per hushåll än så länge är mycket stor. Kommunen räknar med att finansieringen av fiberdragning också till dessa hushåll kommer att lösas före 2026.

En stor del av ändrade vanor i vardagen består i att konsumenten beställer sina varor digitalt, och sedan får alla produkter levererade direkt hem, eller till utlämningsställen där det är bekvämt för konsumenten att hämta ut varor. På sikt betyder denna förändring att samhället också måste planera för infrastrukturer som stödjer nya sätt för människor att möta de varor de beställt. Fler publika utlämningsplatser, eventuellt obemannade, kommer att behöva anläggas. Samtidigt kan det komma att ske en utveckling mot förarlösa transporter, på väg och i luften, till utlämningsställen och direkt hem till konsumenten. Denna nya infrastruktur kommer också att kräva stöd av infrastrukturer som elektricitet och bredband.

Grön- och blå struktur

Naturresevat eller annat grönområde i anslutning till bostaden är idag viktigt vid val av bostad. Grönska och grönområden ökar vårt välbefinnande genom att stimulera till lek, motion och utevistelse samt minska stress och sänka blodtrycket. Tätortsnära natur- och grönområden har en viktig betydelse för det sociala deltagandet och interaktionen mellan människor oavsett inkomst, ålder och etnicitet, och skapar förutsättningar för ökad integration och social sammanhållning. Med en ökande befolkningsutveckling i kommunerna kommer grönytorna att ha en allt viktigare funktion som andningshål i en tät bebyggelsestruktur.

Klippans kommun och speciellt Klippans tätort befinner sig i ett expansivt skede med en tydlig prioritering av förtätning och stor efterfrågan på mark i tätorten. Den övergripande planeringsstrategin i Klippan och i övriga Sverige har varit och är att bygga tätt för att hushålla med mark och skapa goda förutsättningar för försörjning av teknisk infrastruktur, kollektivtrafik, service och kulturutbud med mera. Förtätning har blivit synonymt med hållbarhet, inte bara ekologisk utan också socialt eftersom tillgängligheten till aktiviteter och mötesplatser ökar.

Med förtätning följer en rad utmaningar. Grönytor och diverse friytor tas i anspråk för byggnader, vägar med mera. Attraktiviteten i tätorten kan minska om förtätning sker i för stor utsträckning och på fel sätt. Kvaliteter i form av grönstruktur riskeras att helt enkelt byggas bort.

Genom en välfungerande grönstrukturplanering bevarar vi de värdefulla grönområden vi har. Vid planläggning skapas nya grönområden där möjlighet finns. Alternativt kompenserar vi för grönområden som ligger på mark som behöver användas. Att arbeta på detta sätt ger en positiv effekt på biologisk mångfald, folkhälsan och ortens attraktivitet. Vid planering av tätorter är ambitionen att boende ska få tillgång till kvalitativa grönytor i nära bostaden, förskolan, skolan och arbetsplatsen, för att dagligen kunna utnyttja de rekreativa värden som dessa kan erbjuda.

Tillgången på grönstruktur i kommunens tätorter är relativt god. Klippans tätort har en långsträckt form och det är således nära till attraktiva, allemansrättsliga grönområden både söder och framför allt norr om tätorten. Vidare finns det gott om både parkträd, gatuträd och alléträd. Bitvis finns även gott om rabatter med perenner och häckar vilket bidrar till både den allmänna trivseln och den biologiska mångfalden.

Den fortsatta förtätningen av kommunens tätorter ske utifrån de ställningstaganden som följer nedan.

Strategi för grönstrukturplanering

Den övergripande målsättningen är att tillgången på anlagda grönområden i kommunens tätorter ska öka, både till mängd och kvalitet. För att säkerställa detta ska all grönstrukturplanering baseras på samma strategier som gäller för Klippans kommuns naturvårdsprogram.

Bevara och utveckla grönstruktur inom tätorterna

Målsättningen är att i första hand undvika att exploatera grönstruktur som parker och grönområden. Det är viktigt att så långt som möjligt behålla enskilda träd och alléer men även häckar, planteringar/rabatter. Allt grönt är värdefullt och bidrar till både den biologiska mångfalden och den allmänna trivselen. En annan aspekt är hur områdena sköts. Många områden kan med enklare och mer extensiv skötsel utveckla högre naturvärden, sociala värden och ökad trygghet.

Nyskapa och kompensera grönstruktur inom tätorterna

För att leva upp till de nationella målen om biologisk mångfald och det kommunala målet om att kommunen ska bidra till en långsiktigt hållbar utveckling krävs att kommunen inte bara arbetar med att bevara grönstruktur som exempelvis trädplanteringar och planteringar. I de fall grönstruktur exploateras eller förstörs ska kommunen kompensera de förlorade värdena på ett sådant vis att natur- och trivselsvärdena inte minskar totalt. Detta ligger även i linje med översiktsplanens och naturvårdsprogrammets intentioner.

Öka kunskapen och sprida engagemang kring grönstruktur

Kunskapen om natur och grönstruktur i kommunen har ökat väsentligt på senare år. I Naturvårdsprogram för Klippans kommun beskrivs de mest värdefulla naturområdena i hela kommunen. Men även i tätorterna finns områden som kan lyftas och uppmärksammas. Stadsparken i Klippan, hembygdsparken i Ljungbyhed och Klockarebacken i Östra Ljungby är alla exempel på attraktiva och tätortsnära grönområden.

Kommunens småskalighet innebär en ständig närhet till gröna miljöer – både i form av naturlig grönska och offentliga miljöer. Att ha nära till natur och grönska är en viktig del av det goda boendet i Klippans kommun. De områden som redan är etablerade som friluftsområden ska bevaras och utvecklas samtidigt som tillgång till grönområden ska vara en viktig faktor vid planering av nya bostäder. Områden som är lämpliga för rekreation ska dessutom vara lätta att nå via gång- eller cykelvägar.

Tätortsnära natur

Naturnära boendemöjligheter kan vara attraktivt och kommunen erbjuder ett flertal ostörda miljöer som ger möjlighet till friluftsliv och rekreation. Detta kombinerat med en grön tätort ger kommunen en bra grund för en ekologisk hållbarhet. Genom att främja gröna tätorter serverar vi våra ekosystemtjänster, det vill säga de funktioner i naturen som på något sätt gynnar oss och upprätthåller eller förbättrar människans välmående. Dessa tjänster som vi får av naturen så som luftrening, utjämning av temperaturvariationer och pollinering är ovärderliga.

I Klippans kommun ska vi värna de naturnära boendemöjligheterna som en av kommunens attraktionskraft. Kommunen har flera vackra vattendrag som är viktiga för rekreation. Flera av åarna har bra fiskevatten och Rönne å är dessutom en populär kanotled. Längs med dessa åar kan vi skapa sammanlänkande vandringsleder som förbinder oss med våra grannkommuner och våra större grönområden. Det bidrar även med skydd för vattendragen mot läckage av näringsämnen från närliggande åkrar samt stärker den biologiska mångfalden med nya förbindelser och habitat.

Vi prioriterar att utveckla miljön kring våra vattendrag i samarbete med myndigheter och markägare för att förverkliga gröna korridorer i landskapet. I kommunen pågår sedan flera år en satsning på att nyanlägga och rusta upp befintliga strövstigar och slingor. Flera av dessa är knutna till vattenmiljöer.

Pinnån

Pinnån är belägen i kommunens norra del och passerar bland annat samhället Östra Ljungby. I området finns Klockarslingan som utgår från Klockarebacken i Östra Ljungbys östra del. Slingan löper till stora delar utmed Pinnåns södra strand och erbjuder mycket fina naturupplevelser.

Vasasjöområdet

Vid Bjärsgård, ett par kilometer norr om Klippans tätort ligger Vasasjöområdet, i området finns en slinga som utnyttjas flitigt för rekreatiönsändamål. Området har en speciell prägel tack vare att det innehåller ett antal rullstensåsar och även en rad kulturhistoriska värden.

Bjärsgård

Godset Bjärsgård ligger strax norr om Klippan i ett skogs- och odlingslandskap. Landskapet kring slottet och österut har en ålderdomlig prägel med stengården, ekhagar och äldre byggnader. Den skiftande topografin ger ett tilltalande landskap och lövskogarna erbjuder goda ströv- och rekreatiönsmöjligheter. Småvägar, väl lämpade för cykelturer, leder runt i området. Skogen har ett rikt växt- och djurliv och sjö- och dammsystemet med bäckar ner till Bäljane å har stort värde för fågellivet.

Vedby

Området som blivit Vedby strövområde ingick tidigare i det småskaliga odlingslandskapet och att det varit uppodlat under lång tid avslöjas av spåren efter fornåkrar och förekomsten av odlingsrösen och stensträngar. I strövområdet finns iordningställda vandringsleder, motions slingor, grillplatser och andra arrangemang för att göra friluftslivet lättillgängligt och upplevelserikt.

Bäljane å

Bäljane å löper precis i utkanten av Klippan, omgivningarna erbjuder fina naturupplevelser och utnyttjas frekvent för friluftssändamål. Utmed ån löper motions slingorna Åslingen som är ca 2 km lång och Elfdalssingen som är 3 km lång och elbelyst. Närheten till Bäljane å gör slingorna natursköna och rika på möjligheter att få se arter som är knutna till vattendrag.

Stackarpsdammen

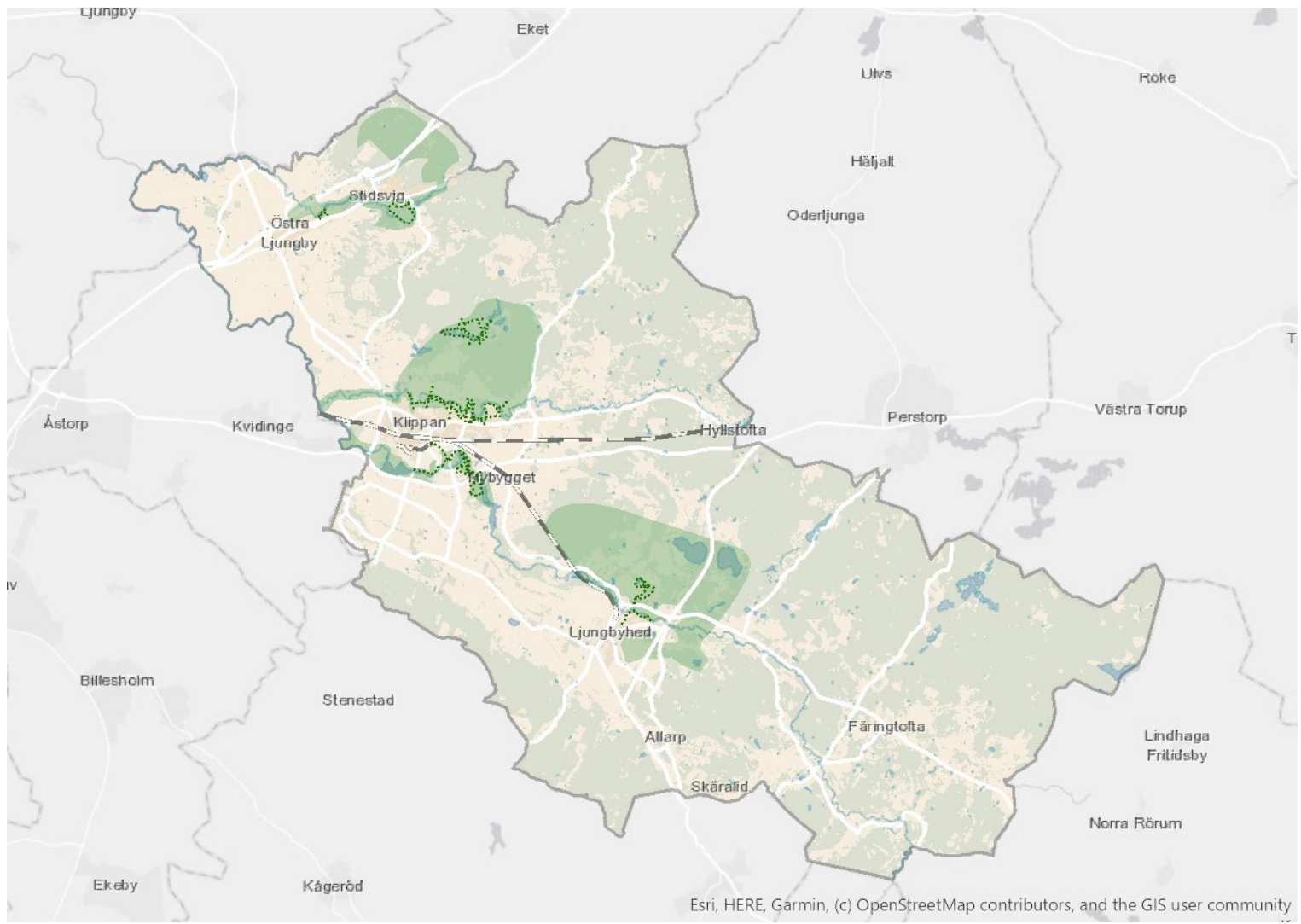
Stackarpsdammen är belägen precis söder om Klippan och utgör därmed ett viktigt, naturnära rekreatiönsområde för Klippanborna. Stackarpsdammen och dess omgivningar hyser botaniska och ornitologiska värden samtidigt som området är viktigt för det rörliga friluftslivet.

Rönne å och Forsmölldammen

Forsmöllan är belägen strax söder om Klippan och är ett av de mest populära tätortsnära naturområdena. I området finns Forsmöllingslingan som ligger väster om Forsmölldammen och Bruksslingan som ligger norr om dammen. Dammen har ett rikt fågelliv och utmed Rönne å finns forsärla och strömstare. Skogen norr om Forsmöllan kallas Skytteskogen och domineras av ek och rik, fuktig blandlövsskog.

Nybodammsområdet

Strax utanför Ljungbyhed och i närheten av Herrevadskloster finns Nybodamm. I området finns Nybodammslingan som utgår från Ljungbyheds friluftsbad och är ca 3 km lång och elbelyst. Slingan löper genom ett omväxlande landskap med blandskog och betesmarker. Området runt Herrevadskloster har en lång hävdtradition och är rikt på värdefulla ängs- och betesmarker.

Sjöar och vattendrag

Eftersom våra vattendrag, sjöar och våtmarker är vackra och betydelsefulla för landskapsbilden behöver de värnas och stärkas. Sjöarna är attraktiva besöksmål för turismen och friluftslivet samtidigt som de bidrar med attraktiva boendekvaliteter. Det är därför viktigt att bevara och i vissa fall utveckla de olika karaktärerna och göra områdena tillgängliga. Även våtmarker bidrar med viktiga kvaliteter och kan dessutom bidra med att minska läckage av näringsämnen från jordbruket samt minska övergödning i sjöar och hav. Dessutom finner man ofta höga biologiska värden i dessa miljöer.

I Klippans kommun finns ett tjugotal sjöar och dammar större än 2 hektar. Därtill kommer småvatten i form av mindre dammar. Sjöarealen är oftast liten och det är endast Sorrödssjöarna som är av någon nämnvärd storlek. Några av de mest värdefulla områdena där sjöar och vattendrag ingår är skogs- och sjöområdet mellan Bjärsgård och Sjökroken samt delar av Söderåsen med Skärdammen, Klövbäcken och Skärån. Vattendragen på Söderåsen samt Rönne å utgör riksintressen för naturvården. Rönne å (från mynningen till Herrevadskloster) och biflödet Bäljane å är dessutom upptagna i Naturvårdsverkets förteckning över fiskvatten som ska skyddas enligt förordningen om miljö kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten. Med fiskvatten avses i förordningen strömmande eller stillastående sötvatten som behöver skyddas eller förbättras i kvalitet och där fiskar lever eller skulle kunna leva.

Rönne å

Rönne å är det största vattendraget i Klippans kommun. Där Rönne å rinner genom Klippans kommun karakteriseras den främst av de dämmen som finns i fåran. Större delen av ån är påverkad av dessa dämningar vilken medför försämrade strömningsförhållandena. De dämnda miljöerna i ån kan närmast beskrivas som mindre sjöar där vattendragets naturliga förutsättningar och artsammansättning satts ur spel. Detta missgynnar den ursprungliga floran och faunan i stora delar av vattendraget. Uppströms Klippan rinner Rönne å i en väl avgränsad dalgång. Miljöerna är omväxlande men domineras av längre lugnflytande sträckor som är omgivna av tydliga svämplan. Påverkan består främst i reglering, uträtning, rensning och fysisk påverkan på svämytorna. Klassificerat som Måttlig ekologisk status enligt vattendirektivet i VISS. Utpekad som nationellt särskilt värdefullt vattendrag.

Snällersån

Snällersån ligger i de allra sydligaste delarna av Klippans kommun. Den är starkt påverkad av mänsklig aktivitet. Drygt halva vattendraget ligger inom ett markavvattningsföretag, vilket indikerar att påverkan genom rätning, rensning och fördjupning är stor. Trots det finns fina strömsträckor och lövsumpskogar längs med vattendraget. Klassificerat som Måttlig ekologisk status enligt vattendirektivet i VISS.

Skärån

Övre delen av Skärån rinner fram i botten på en ravin där rent, källpåverkat och syrerikt vatten som vilket innebär en mycket intressant flora och fauna. Ån är relativt lite påverkad av mänskliga aktiviteter, väl beskuggad av lövträd och har en riklig förekomst av död ved. Skiftar ofta karaktär mellan rakt strömmande och lugnt och meandrande. Forssträckor och mindre vattenfall. Artrik bottenfauna, stort antal arter av bäcksländor. Nedre delen av vattendraget är dikad och rätad, på vissa sträckor kulverterad. Klassificerat som Måttlig ekologisk status enligt vattendirektivet i VISS.

Klingstorpsbäcken-Guvarpsbäcken

Relativt naturligt och rent vattendrag med många skyddsvärda sträckor, som exempelvis ett flertal sumpskogar, kvillområden, partier med strömmande vatten, blockrika sträckor och områden med mycket goda lek- och uppväxtmiljöer för öring. Ett av Skånes viktigaste vattendrag för flodpärlmussla. Musslorna finns på ett flertal platser i vattendraget och reproduktion är noterad (glochidier på öringgälar). Antalet unga (små) musslor i vattendraget är dock minimalt. Även flodkräfta har förekommit i sen tid (2003). Påverkan i vattendraget består av rensning av viktiga strukturer och död ved, uppdämning på grund av kvarnanläggningar samt uträtning/ fördjupning av lugnflytande sträckor. Markavvattningsföretag finns i stora delar av vattendraget. Klassificerat som Måttlig ekologisk status enligt vattendirektivet i VISS. Utpekad som nationellt särskilt värdefullt vattendrag.

Västra Sorrödssjön

En eutrof slättsjö som kantas av ytor med bladvass. Omgivningarna utgörs av fuktängar med vass, kaveldun, säv, gul svärdslija och andra storvuxen vegetation eller sumpskogar som sannolikt varit öppna fuktängar tidigare. I vattnet växer gul och vit näckros, vattenpest, kransslinga, svalting och olika natearter. Den sällsynta växten pilblad förekommer också i sjön. Sjön har ett rikt fågelliv med bland annat brun kärrhök, rördrom, vattenrall och enkelbeckasin. I de igenväxande fuktängarna i södra delen finns en intressant kärlväxtflora med bland annat loppstarr och granspira. Klassning av ekologisk status för sjön saknas i VISS. Statusen gällande makrofyter är klassad som Måttlig. Den västra delen av sjön ingår i Herrevadsklosters naturreservat och omfattas även av Natura 2000.

Östra Sorrödssjön

En slättsjö som till största delen är omgiven av planterad granskog men även odlingslandskap med lövskog. Ybbarps ån mynnar i sjöns sydöstra del och påverkar möjligen med föroreningar från Perstorps industrier uppströms. I Norra delen finns ett större bälte med kaveldun, säv och bladvass. Exempel på övriga vattenväxter är vattenpilört, sjöfräken, gropnate och krusnate. Tidigare har även den hotade arten borstsäv noterats från sjökant i sydöstra delen men det är oklart om den finns kvar. Fågellivet är inte lika rikt som i den Västra Sorrödssjön. Klassning av ekologisk status för sjön saknas i VISS. Statusen för växtplankton och ljusförhållanden är klassad som God respektive Måttlig.

Bäljane å

Uppströms mynningen till Rönne å rinner Bäljane å främst genom finkornigare material såsom ler, silt och sand. Ån kantas av svämplan och har historiskt haft ett mycket slingrande lopp. Partier där morän dominerar skapar strömvattensträckor. Uppströms Vedby finns stora områden med isälvssediment. Detta gör att vattendraget ändrar karaktär och får större inslag av grus och sten i bottenmaterialet. Fåran blir rakare och vattnet blir mer strömmande. Påverkan på ån består i de nedre delarna främst av rätning och fördjupning, vilket medför minskad översvämningsfrekvens på svämytor. I övre delarna består påverkan främst av rensning av större strukturer och död ved men även av rätning. Flera vandringshinder finns i Bäljane å, varav några har äldre fiskvägar med varierande funktion. Klassificerat med Måttlig ekologisk status enligt vattendirektivet i VISS. Utpekad som nationellt särskilt värdefullt vattendrag.

Smålarpsån

Långa sträckor i Smålarpsån utgörs av relativt opåverkade ström- och forssträckor vilka har ett mycket högt bevarandevärde. Ån domineras av långa sammanhängande strömsträckor där lutningen är över 1 procent. Påverkan består främst i rensning av större strukturer såsom block, sten och död ved men även uträtning och fördjupning i de mer lugnflytande partierna förekommer. Vattendraget har en stor värdepotential för fisk och musslor i Rönne å-systemet. Klassificerat som God ekologisk status enligt vattendirektivet i VISS.

Klövabäcken

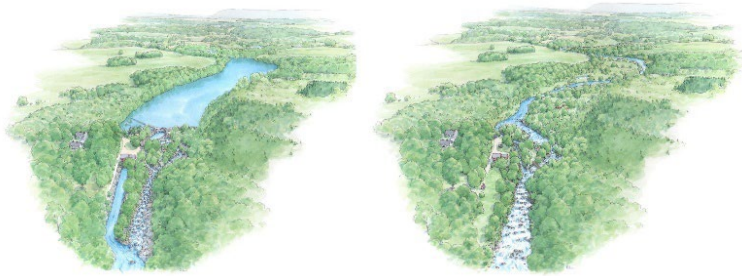
Klövabäcken är ett vattendrag med klart vatten, många forssträckor och som omges av djupa raviner som rinner från Söderåsens norra slänter. Vattendraget är relativt lite påverkad av mänskliga aktiviteter och rinner till stora delar utan fysisk påverkan. Det är till stora delar kantat av lövträd och har en riklig förekomst av död ved. På vissa sträckor längs vattendraget finns välutvecklade alkärr som översvämmas med naturlig frekvens. Mycket intressant flora och fauna och fina områden för lek och uppväxt av havsvandrande lax och öring. Där vattendraget är påverkat av mänsklig aktivitet är det främst genom rensning och uträtning. Cirka en fjärdedel av vattendraget ingår dock i ett markavvattningsföretag, vilket indikerar stor påverkan inom just dessa områden. Klassificerat som God ekologisk status enligt vattendirektivet i VISS. Utpekad som nationellt särskilt värdefullt vattendrag.

Pinnån

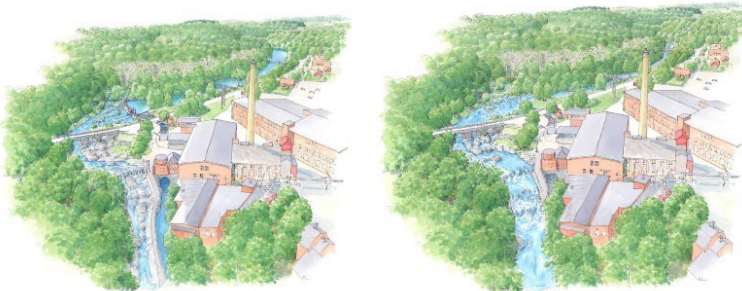
Pinnån rinner i större delen genom en tydligt avgränsad dalgång. Ån rinner främst genom isälvsediment och eget avsatt svämsediment. Moränrygggar som skapar mer strömmande vattenmiljöer korsar vattendraget på flera platser. Pinnån är starkt påverkad av rensning, rätning och fördjupning. Svämområdena som kantar ån är ofta påverkade genom jordbruk vilket medfört utdikning och invallning. Flera vandringshinder, både naturliga och mänskligt skapade finns i vattendraget. Klassificerat som Måttlig ekologisk status enligt vattendirektivet i VISS. Nedströms del utpekad som nationellt särskilt värdefullt vattendrag.

Rönneåprojektet

I samband med Rönneåprojektet kommer vattenkraftverken Forsmöllan, Stackarp och Klippan att rivas. Det innebär att när dammarna är utrivna blir vattenregimen i Rönne å troligen en annan. *OBS! Illustrationerna visar hur Rönneå och dammarna **skulle kunna förändras**.*

Forsmöllan, före - efter

Klippan, före - efter

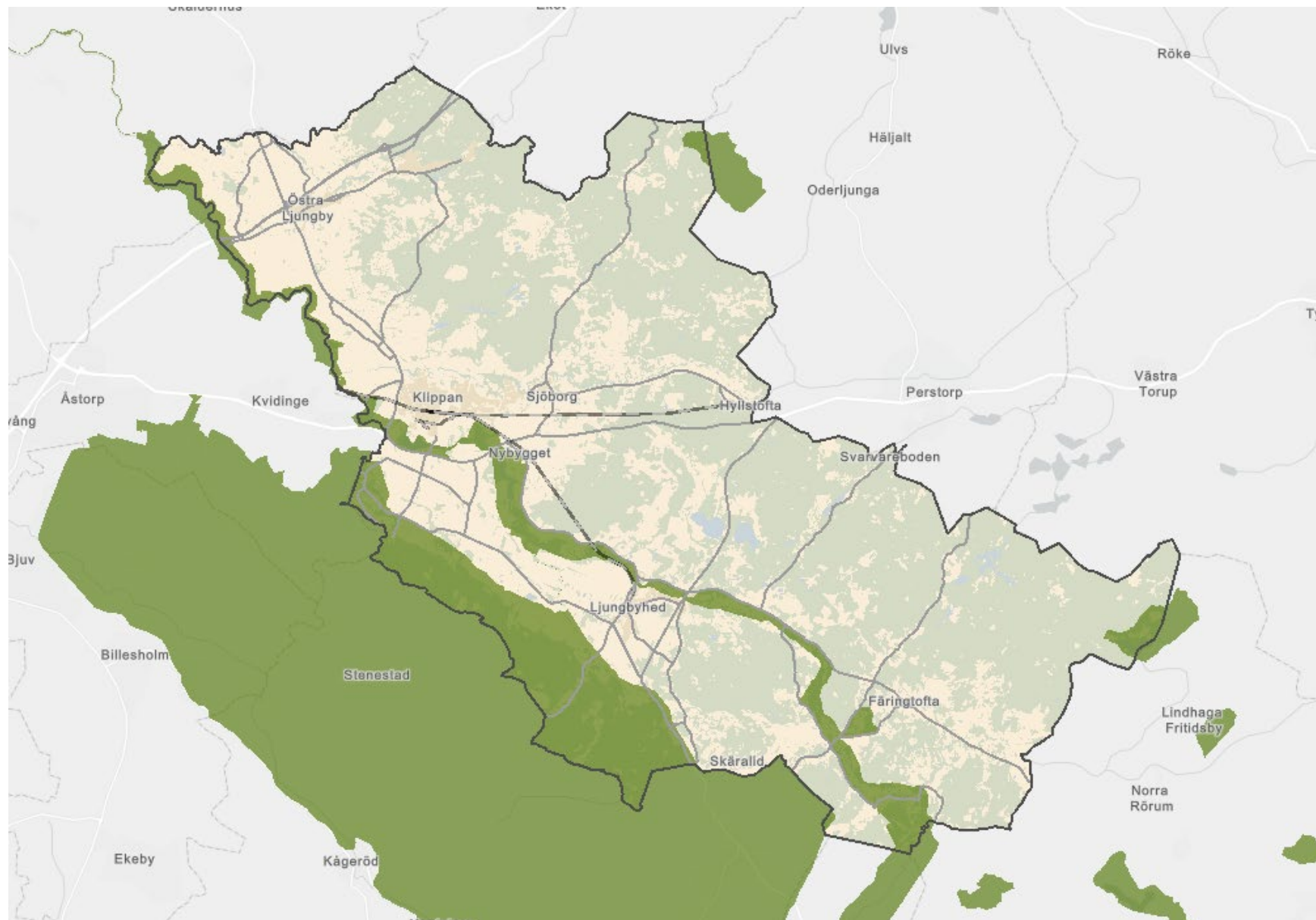
Stackarp, före - efter

Värden och Hänsyn

Riksintressen

Riksintressen gäller geografiska områden som har pekats ut därför att de innehåller nationellt viktiga värden och kvaliteter. Områdena kan vara viktiga av olika skäl, det kan vara naturvärden eller kulturvärden som är så ovanliga att områdena är viktiga för hela landet. Men det kan också vara så att områdena är viktiga för att de ska användas till någon exploatering, till exempel för vägar, järnvägar eller någon energianläggning. Områden som är av riksintresse skall skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada dem.

Naturvård

Naturvårdens riksintresseområden representerar huvuddragen i den svenska naturen och är de mest värdefulla områdena i nationellt perspektiv. Områden av riksintresse för naturmiljön ska skyddas mot sådana åtgärder som kan påtagligt skada naturmiljön. Med påtaglig skada på naturmiljön avses påtaglig skada på värden i naturmiljö som har betydelse från allmän synpunkt och som inte kan återskapas eller ersättas om de en gång förstörs.

Varshultamyren

Varshultamyren är ett myrkomplex beläget vid kommunens nordöstra gräns. Området sträcker sig in i Perstorps kommun, där också största delen av Varshultamyren finns.

Ställningstagande

Riksintresset bedöms inte påverkas av översiktsplanen då någon ny utveckling i området inte föreslås.

Värdeomdöme

Mångformigt mossekomplex med plåtåformigt välvda mossar. Området har också vissa botaniska värden.

Rönneås dalgång – Ageröds mosse

Rönne å är det näst största vattendraget i Skåne och rinner genom Klippans kommun. Pinnån, Bäljane å, Ybbarpsån, Guvarpsån, Snällerödsbäcken, Skärån och Klövabäcken mynnar alla i Rönne å.

Ställningstagande

Inom riksintresset föreslår översiktsplanen ett flertal områden för tätortsnära natur. Detta bedöms inte påverka riksintresset negativt. Översiktsplanen föreslår mark för verksamheter inom riksintresseområdet, väst om Klippans tätort.

Vid utveckling av ny bebyggelse ska särskild hänsyn till riksintresset tas. Bebyggelsen inom riksintresseområdet ska harmonisera med omgivningen. Utbyggnaden ska inte påtagligt skada befintliga naturvärden eller områdets karaktär. Ambitionen är att genom utveckling av rekreativa grönstråk kunna tillgängliggöra områdena och deras värden för allmänheten. I planarbetet för den nya bebyggelsen liksom vid förhandsbesked och lovprövning inom området ska stor hänsyn tas till naturmiljön.

Värdeomdöme

Representativt odlingslandskap i slätt- och skogsbygd, Rönneås dalgång Anderstorp - Snällröd, med inslag av sidvallsäng, betad sötvattenstrandäng och buskrik utmark. Representativt odlingslandskap vid Munkarp - Hanninge och Rönne å i mellanbygd och trång ådal. Representativa naturbetesmarker med sötvattenstrandäng och öppen hagmark. Munkarps Fälad, en naturbetesmark som utgörs av öppen hagmark, buskrik utmark och blandlövhage. Här återfinns delvis art- och individrika växtsamhällen med hävdgynnade arter som backsippa och knägräs. Rönne å har limnologiska värden av skilda slag i olika delar beroende på att den övre delen av ån är snabbflytande medan den nedre delen är en långsamflytande slättå. Havsöring och lax vandrar upp i vattendraget och dess biflöden. Förekomst av sandkrypare. Hörsandsten referenslokal. Referensområde för basalt.

Syrkhultamossen och Svalemosse

Syrkhultamossen är belägen i Klippans kommuns sydöstra del. Området är skonat från större ingrepp och värdefullt ur ornitologisk synvinkel då det där finns både orre och tjäder.

Ställningstagande

Riksintresset bedöms inte påverkas av översiktsplanen då någon ny utveckling i området inte föreslås.

Värdeomdöme

Svalemosse är en tydligt välvd platåmosse med värden knutna till nemoral utformningen. Syrkhultamossen är ett värdefullt våtmarkskomplex i en skogsmyrmosaikmiljö som innehåller svagt välvda mossar, topogena kärr och lövsumpskog.

Söderåsen med vattendrag och Jällabjär

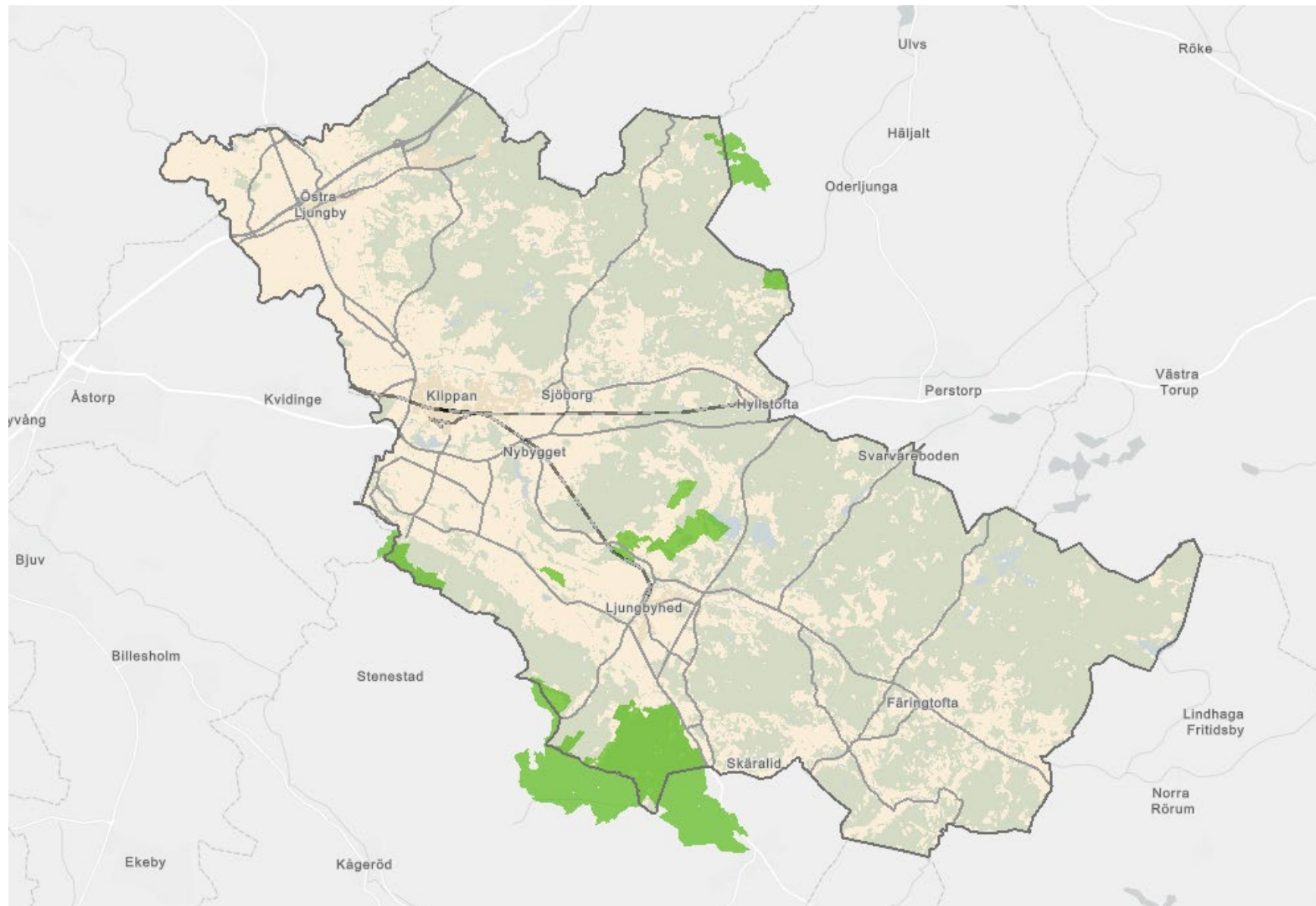
Stort naturområde som sträcker sig in i Klippans, Svalövs, Bjuvs och Åstorps kommuner. De storslagna terrängförhållandena och i övrigt vacker och intresseväckande natur gör att området är av stor betydelse. Jällabjär ligger på gränsen mellan Klippans och Svalövs kommuner och är en av Skånes bäst bevarade vulkaner. Området är huvudsakligen skogklätt med bokskog på de högre torrare partierna och alskog på de lägre och fuktigare markerna.

Ställningstagande

Riksintresset bedöms inte påverkas av översiktsplanen då någon ny utveckling i området inte föreslås.

Värdeomdöme

Horst, sprickdalslandskap, diabas och basaltkupp (Jällabjär den mest representativa i Skåne). Åsarna Bensige och Gillastigs fälad-Härnäs-Jällabjär är två representativa odlingslandskap i skogsbygd. Orröd, Grindhus, Liaängen och Gillastigs fälad är utvalda områden med ängs- och naturbetesmarker. Dessa områden utgörs av sidvallsäng, slätterkärr, öppen hagmark, blandlövhage och buskrik utmark. Här återfinns delvis art- och individrika växtsamhällen med hävdgynnade arter som slättergubbe och svinrot. Vattendragen i de stora ravinerna är förhållandevis opåverkade. Bäckarna innehåller en intressant flora och fauna med lokala öringstammar, elritsa, bäcknejonöga och ål. I Klövabäcken med biflöden leker öring och lax. Tranerödsmosse är ett värdefullt myrkomplex med högt värderade topogena kärr. Insektsfauna i ädellövskog.

Natura 2000

Natura 2000-områden är ett nätverk av skyddade områden i hela Europa. Natura-områdena innehåller arter eller naturtyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. Många Natura 2000-områden är också skyddade som naturreservat. Alla Natura 2000-områden klassas automatiskt som riksintresse för naturvård.

Bonnarps hed

Bonnarps hed är belägen mellan Bonnarps by och Rönne å. Fjärils- och fågelfaunan är mycket rik i området.

Ställningstagande

Ingen förändrad markanvändning föreslås som kan komma att påverka riksintresset negativt. En utveckling av Ljungbyheds flygplats kan komma att beröra Natura 2000-området. Om verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken. Detta gäller såväl åtgärder eller verksamheter som bedrivs inom som utanför området.

Värdeomdöme

Torr hed med mycket lång historia som betesmark. Århundraden av bete, i kombination med den sandiga jorden har resulterat i utarmning av näringsämnen, med den samtidiga utvecklingen av den artrika floran som är typisk för gamla gräsmarker.

Brandeborg

Brandeborg ligger utmed Rönneå och i direkt anslutning till Herrevadskloster. Det finns en mosaik av vegetationstyper och en artrik flora som i sin tur ger goda förutsättningar för fjärils- och fågelfaunan.

Ställningstagande

Ingen förändrad markanvändning föreslås som kan komma att påverka riksintresset negativt. En utveckling av Ljungbyheds flygplats kan komma att beröra Natura 2000-området. Om verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken. Detta gäller såväl åtgärder eller verksamheter som bedrivs inom som utanför området.

Värdeomdöme

På södra sidan om Rönneå består Natura 2000-området Brandeborg bland annat av en hundraårig lövskog dominerad av klibbal och björk och en mindre fuktäng. Norr om ån finns en välhävdat betesmark med varierad vegetation bestående av både gräshed, torräng, friskäng, fuktäng och kärr. Mycket artrik betesmark. Alskog med riklig förekomst av död ved.

Herrevadskloster

Omväxlande både öppna och träd- och buskrika betesmarker som är belägna intill Herrevadskloster. Området har stora ornitologiska värden och en rik insektsfauna.

Ställningstagande

Ingen förändrad markanvändning föreslås som kan komma att påverka riksintresset negativt.

Värdeomdöme

Natura 2000-området Herrevadskloster omfattar ett varierat landskap som präglats av både långvarig hävd och militär verksamhet. Området har stora ornitologiska värden och en rik insektsfauna med flertalet rödlistade fjärilar och skalbaggar som är knutna till ved. Ekhagarna är särskilt värdefulla för många arter och hela området utgör även ett betydelsefullt kulturhistoriskt område.

Herrevadskloster – Broröd

Inom en del av de tidigare inägorna till Herrevadskloster har marken hävdats sedan klostret grundades på 1100-talet. Många träd är ihåliga och bidrar med död ved vilket gynnar den rika faunan av insekter i området.

Ställningstagande

Översiktsplanen innehåller ingen förändrad markanvändning som kan komma att påverka riksintresset negativt.

Värdeomdöme

Herrevadskloster-Broröd är en del av den gamla inägomarken och grundades av cisterciensermunkar under 1100-talet. Det omgivande landskapet har sedan dess präglats av odlingslandskapet. Området består idag av betesmarker med många solitära jätteekar och jättebokar, många av träden är ihåliga eller har en stor andel med död ved, vilket är fördelaktigt för den rika faunan av vedlevande insekter som lever i området.

Klövahallar

Området är beläget på Söderåsens nordostsluttning och består av sprickdalen Klövahallar med omgivande skog och är ett av kommunens mest artrika områden. Genom ravinen rinner Klövbäcken.

Ställningstagande

Översiktsplanen innehåller ingen förändrad markanvändning som kan komma att påverka riksintresset negativt.

Värdeomdöme

Natura 2000-området Klövahallar utgörs av en djup sprickdalgång med sluttande sidor bestående av nästan helt orörd ädellövskog. På botten av ravinen rinner en naturlig mindre bäck, Klövbäcken. Klövbäcken erbjuder en spektakulär utsikt där den rinner fram genom den snäva dalen. Klövahallar är en av de mest naturvårdsintressanta skogarna i Skåne. Områdets storlek, historik och stora variation inverkar gynnsamt på den biologiska mångfalden. Geologin har skapat praktfulla branter, dalar och sluttningar som förutom dess geologiska värden ökar antalet olika miljöer för flera organismgrupper. Branta raviner har gett skogen ett passivt skydd från aktivt skogsbruk och format en oas för många idag rödlistade arter. Sumpskogarna längs bäcken och de många fuktiga områden som finns i området, samt den djupa sprickdalen och bäcken ger en miljö med hög luftfuktighet som annars är ovanlig i Skåne.

Linneröd

Linneröd utgörs huvudsakligen av skogsmark med insprängda gamla åkrar. Området genomkorsas av flera tydliga rullstensåsar. Områdets värden är framförallt knutna till skogsmarken och en del av de gläntor som förekommer.

Ställningstagande

Översiktsplanen innehåller ingen förändrad markanvändning som kan komma att påverka riksintresset negativt.

Värdeomdöme

Naturvårdsområdet Linneröd utgörs huvudsakligen av skogsmark med insprängda gamla åkrar. Geologiskt domineras området av tydliga rullstensåsar. Skogsmarken har varit satt till fri utveckling under en längre tid. Numera är också merparten av åkermarken utan hävd, endast en åker i sydväst verkar ha blivit slagen 2003.

Områdets värden är knutna till skogsmarken och en del av de gläntor som förekommer. En del granplanteringar tyder på gläntor som planterats igen. Linneröd är avsatt som naturvårdsområde delvis för det rörliga friluftslivet, men rester av taggtråd och elstängsel samt en raserad gångbro gör det ej helt riskfritt att ta sig fram.

Söderåsen

Platsen är mycket rik på geologiska formationer. Ravinerna och de omgivande kullarna täcks av lövskog, främst bok, som är rik på sällsynta lavar, mossor, skalbaggar och andra insekter. Det är en av de främsta platserna för vedlevande skalbaggar i Sverige. Vattnet i Skärån som rinner genom dalgången, är artrikt och försärla häckar längs stränderna.

Ställningstagande

Översiktsplanen innehåller ingen förändrad markanvändning som kan komma att påverka riksintresset negativt.

Värdeomdöme

Söderåsen är en av norra Europas största skyddade ädellövskogar. De branta sluttningarna domineras av naturskogslignande bokskog med en mycket rik moss- och lavflora. Söderåsen är även ett av landets främsta områden för vedlevande insekter och här finner man hotade arter som bokblombeck, röd ögonknäppare och gropig blombagge. Ormbunken skuggbräken har sina enda

växtlokaler i landet på Söderåsen. Nere i dalgången löper Skärån som har ett mycket rent vatten och hyser arter som bäcknejonöga och öring. Söderåsens sprickdal är högst intressant ur geologiskt perspektiv och hela området är mycket välbesökt. Söderåsens nationalpark är en av de mest besökta nationalparkerna i hela landet.

Traneröds mosse

Traneröds mosse är belägen på Söderåsens högplatå och ligger delvis i Svalövs kommun. Södra delen av området är opåverkad av ingrepp, medan det i övriga delar finns spår av äldre dikningar och täktverksamhet.

Ställningstagande

Översiktsplanen innehåller ingen förändrad markanvändning som kan komma att påverka riksintresset negativt.

Värdeomdöme

Området utgör en av få orörda myrkomplex i kontinental region i södra Sverige. Området är omgärdat av betesmarker knutna till det välbevarade agrara landskapet kring Söderåsen.

Varshultamyren

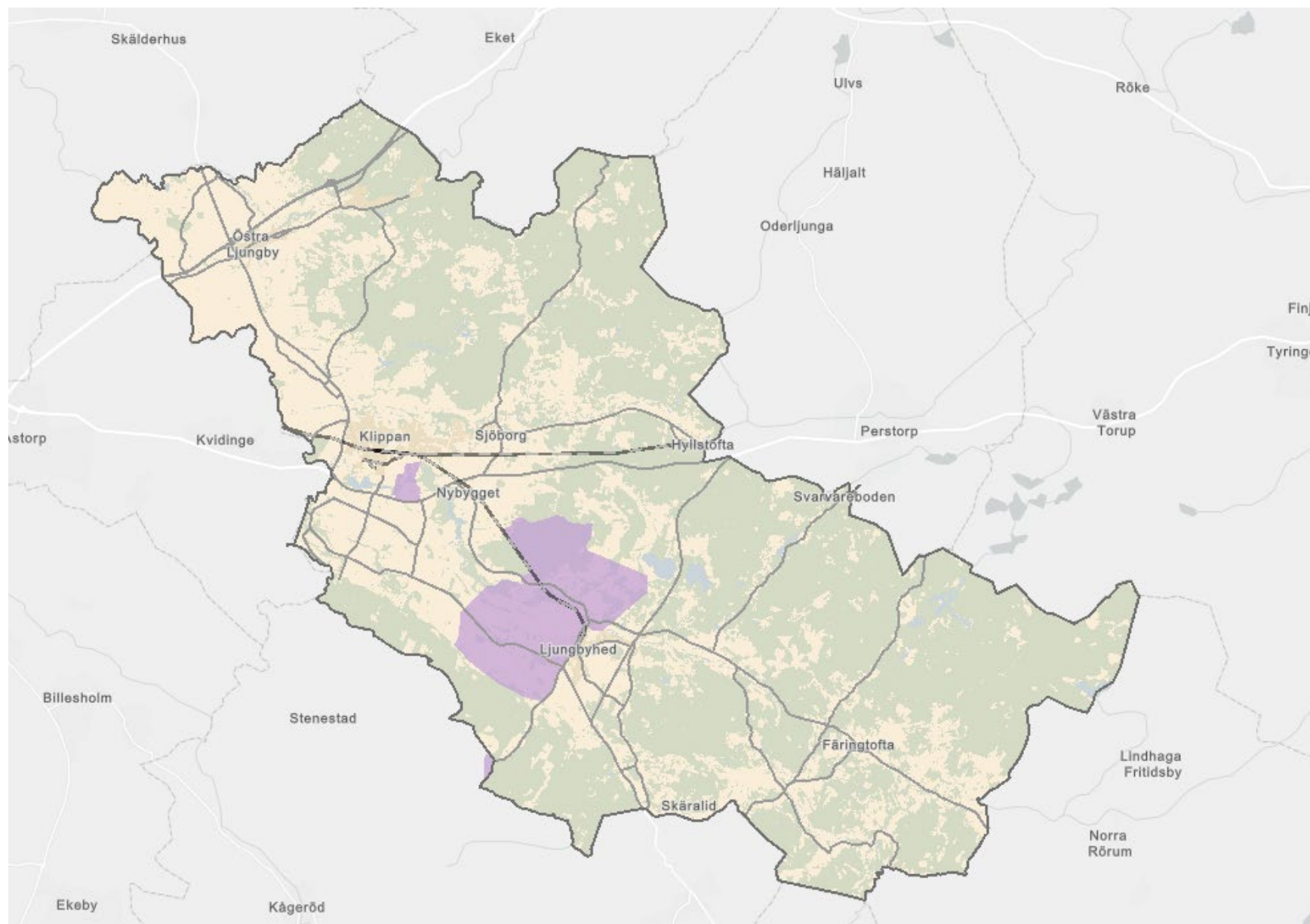
Varshultamyren är ett lokalt påverkat och mångformig myrkomplex som ingår i Myrskyddsplan för Sverige. Myren är dikad i östra kanten och delas av en väg mitt genom området.

Ställningstagande

Översiktsplanen innehåller ingen förändrad markanvändning som kan komma att påverka riksintresset negativt.

Värdeomdöme

Lokalt påverkad mångformig myr med en göl och ett välutbildat vackert dråg i den södra delen, som domineras av myrlilja. Myren ingår i Myrskyddsplan för Sverige. För samtliga naturtyper som finns på Varshultamyren krävs att miljön i stor utsträckning inte skall utsättas för större ingrepp i närmiljön. Det kan dock vara nödvändigt att åtgärder kan behövas för att på längre sikt upprätthålla gynnsam bevarandestatus för en del av naturtyperna, speciellt högmossen och den skogbevuxna myren. Sådana åtgärder kan till exempel vara borttagande av sly på högmossen, igensättande av diken i laggkärret, brand med mera.

Kulturmiljövård

Ett område av riksintresse för kulturmiljövården är en miljö eller ett landskap som ska representera en betydelsefull historisk samhällsprocess med utgångspunkt i ett regionalt eller lokalt sammanhang. Sammantaget ska riksintressena ge en bred bild av samhällets historia – med avseende på tidsdjup och utveckling, dess ekonomiska, sociala och kulturella bredd samt dess regionala variationer.

Herrevadskloster – Ljungbyhed

På den norra sidan av Rönne å grundade biskop Eskil i mitten av 1100-talet Herrevadskloster. Tillgången på god betesmark och skog samt möjligheten att nyttja ån som kraftkälla och transportled utgjorde viktiga förutsättningar för lokaliseringen. Från 1600-talet fick området även en militär betydelse eftersom de flacka hedarna gav goda möjligheter för militära övningar. Alléerna, hagmarkerna, ekdungarna och ån bidrar förutom de välbevarade byggnaderna till att ge Herrevadskloster en ålderdomlig prägel.

Ställningstagande

Riksintresset kan påverkas negativt då översiktsplanen föreslår bebyggelseutveckling norr om Ljungbyhed tätort. Ett planprogram föreslås tas fram för att utveckling av ny bebyggelse sker med hänsyn till viktiga kulturmiljövården. Tillkomsten av ny bebyggelse samt förändringar i befintlig miljö ska ske på ett sådant sett att det inte skadar uttrycket för riksintresset. Detta föreslås utredas vidare och bör ske med stor beaktning av kulturmiljövårderna i området.

Värdeomdöme

Militär miljö med vidsträckt övningsfält som sedan 1600-talet fungerat som mötesplats för olika skånska regementen. (Klostermiljö, Boställsmiljö, Kvarnmiljö). Herrevadskloster, ursprungligen cisterciens kloster, har sedan svensktiden fungerat som översteboställe. Huvudbyggnad från 1817-1819, ekonomibyggnader och vattenkvarn. Lägerbyggnader från slutet av 1800-talet. I området ingår även: Bonnarps oskiftade by och fornlämningar.

Klippans Pappersbruk

Klippans pappersbruk ligger söder om Klippans tätort vid Rönne å. Pappersbruket har rötter i medeltiden och verksamheten har påverkat orten. Papperstillverkningen inleddes på 1600-talet. Klippans pappersbruk har varit en konstant närvarande aktör som har utvecklat samhället. Pappersbruket har byggt bostäder åt sin personal, sört för deras barns utbildning men också tryggt livsmedelsförsörjningen genom egna lantbruk samtidigt som verksamheten har växt. Resultatet är att det finns en stor mängd byggnader av olika ålder, arkitektur, användning och karaktäristiska särdrag. Även om vissa byggnader har förvanskats genom åren är vissa mer eller mindre bevarade i originalskick.

Byggnadsmaterialet för industrianläggningen är i huvudsak rött tegel och uppvisar en för tiden karaktäristisk industriarkitektur.

Ställningstagande

Det finns risk att riksintresse för kulturmiljövård påverkas negativt då översiktsplanen föreslår utveckling i området mellan Klippans tätort och Pappersbruket. För området föreslås ett planprogram upprättas för att säkerställa att utvecklingen sker med stor hänsyn till kulturvärden.

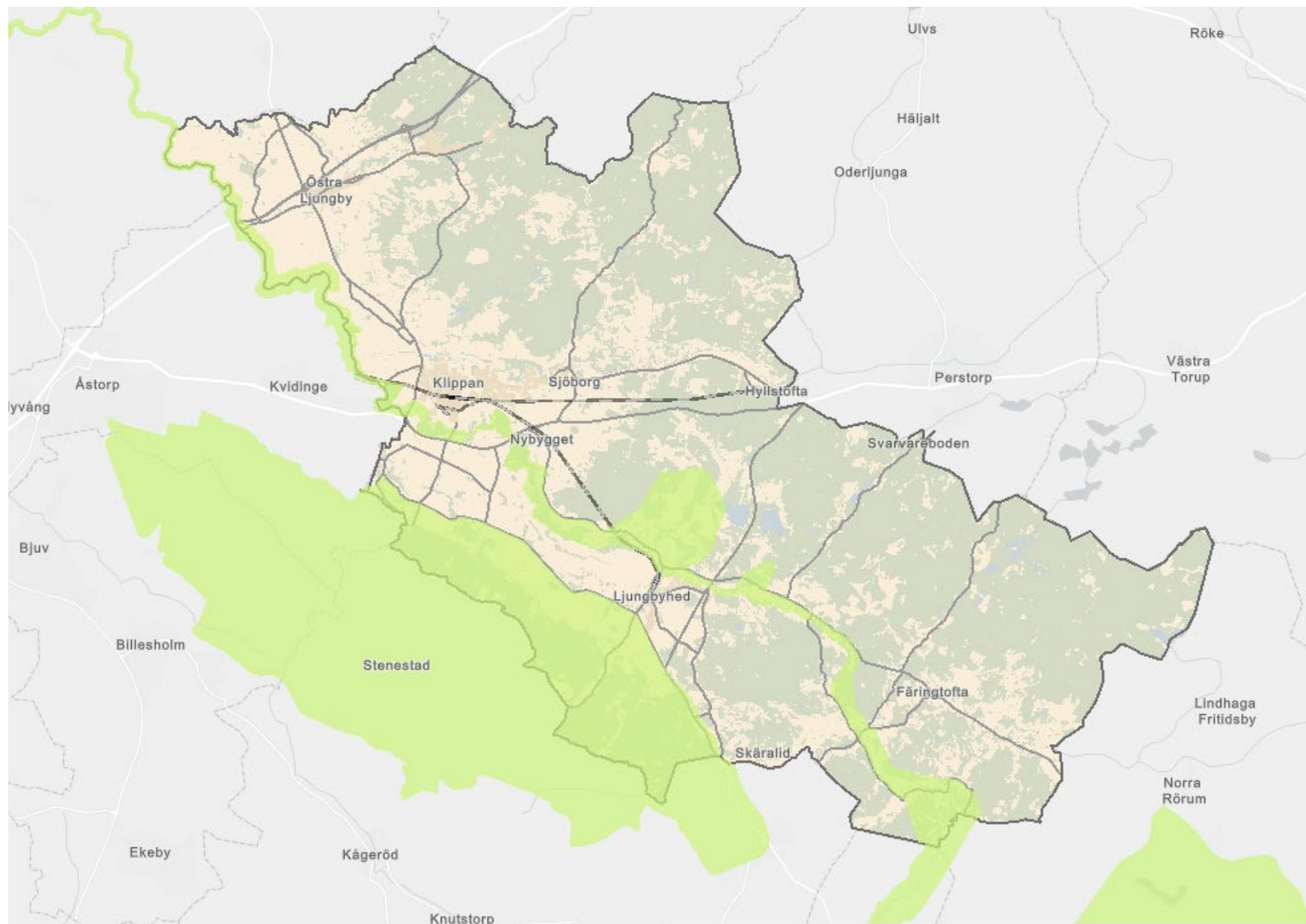
För att säkerställa riksintresset kan det krävas att mötet mellan ny bebyggelse och riksintresseområdet detaljstuderas.

År 2010 gav Klippans kommun Kulturen i Lund ett uppdrag att upprätta ett förslag på skydds- och varsamhetsbestämmelser i området för Klippans pappersbruk. Resultatet blev en rapport (byggnadsantikvarisk rapport 2010:1 Klippans pappersbruk, Klippan) med en ingående inventering av bebyggelsebeståndet samt föreslagna skydds- och bevarandeinsatser byggnad för byggnad. Rapporten kommer ligga till grund för kommande planprogram och planering.

Värdeomdöme

Industri och bostadsbyggnader av 1800-tals och 1900-tals prägel i tegelarkitektur. Papperstillverkningen har traditioner från 1500-talet och tillverkning i större skala inleddes under 1600-talet.

Friluftsliv

Rönne å, nedströms Stackarpsdammen

Rönne å kanotled är en av Skånes populäraste kanotleder. Man kan paddla ända från Västra Ringsjön till Skälderviken och det finns lämpliga turer på alltifrån några timmar till flera dagar. Rast- och lägerplatser finns på flera ställen längs ån och möjlighet att hyra kanot finns. Rönne å erbjuder bra fiske och på sträckan från havet upp till Klippan är fisket efter lax och havsöring det mest populära. Delar av Rönne ås strand är tillgänglig för vandring, men potential finns att utveckla längre stråk längs ån. Forsmöllan, som är belägen strax söder om Klippan, är ett populärt tätortsnära naturområde med flera vandringsslingor.

Ställningstagande

Riksintresset påverkas av översiktsplanen då flertalet områden för tätortsnära natur pekas ut inom riksintresseområdet. Detta bedöms påverka riksintresset positivt då dessa områden går i linje med riksintressets syfte och medför en ökad tillgänglighet till området.

Viss risk för påverkan föreligger i och med att föreslagen utbyggnad av Klippans tätort, Ljungbyhed, Spången samt Riseberga ligger i anslutning till riksintresseområdet. Vid uppförande av ny bebyggelse bör det ske på ett sätt som inte skadar friluftslivet genom att exempelvis säkerställa tillgänglighet till riksintresset. Vid förhandsbesked och lovprövning inom området ska stor hänsyn tas till allmänhetens tillgång till friluftslivet.

Värdeomdöme

Rönne å är Skånes näst längsta vattendrag och rinner 85 kilometer från Västra Ringsjön genom fem kommuner innan den mynnar i Skälderviken. Ån har mycket stora natur- och kulturvärden och har stor betydelse för friluftsliv för hela regionen. De vackra och varierade omgivningarna och det bitvis påtagliga lugnet och tystanden gör att ån har stort värde för rekreation, både för närboende och mer långväga besökare. Utmed Rönneå förekommer ett rikt och varierande fågelliv med bland annat vadare, änder och kungsfiskare. Ån har ett stort antal fiskarter och här finns ett ursprungligt bestånd av atlantlax.

Söderåsen

Riksintresset omfattar Söderåsen med sluttningar och värdet grundas i det stora sammanhängande område med varierande och värdefull natur som till sin huvuddel är allemansrättsligt tillgänglig. Läget, nära stora urbana områden och omgivet av helåkersbygd, förstärker områdets betydelse som rekreationsområde. Söderåsen är ett av de mest betydande besöksobjekten i Skåne och framför allt ett mycket värdefullt naturområde för rekreation.

Ställningstagande

Riksintresse för friluftsliv kommer att påverkas negativt av översiktsplanen. Viss risk för påverkan föreligger i och med föreslagen utbyggnad av bebyggelsen i Ljungbyhed och i Krika. Vid uppförande av ny bebyggelse bör det ske på ett sätt som inte skadar friluftslivet. Vid förhandsbesked och lovprövning inom området ska stor hänsyn tas till allmänhetens tillgång till friluftslivet.

Värdeomdöme

Söderåsen höjer sig över en starkt exploaterad helåkersbygd och utgör ett topografiskt spännande landskap med storslagna terrängförhållanden. Ett stort antal tvärgående sprickdalar är intressanta inslag, och i söder uppvisar ravindalar en vild och till synes orörd natur. På Söderåsen finns Skånes högsta punkt, Höjehall, 212 meter över havet. Från den välbesökta utsiktspunkten Kopparhatten vid Skäralid är utsikten över en sprickdal och det ädellövskogsbevuxna landskapet vidsträckt.

Värdefulla ämnen och material

Kaolin är en lera som bildas genom nedbrytning av en fältspatsrik och järnfattig granit. Fungerar som råvara i pappersindustrin. Klippans kommun har ett riksintresse för mineralutvinning.

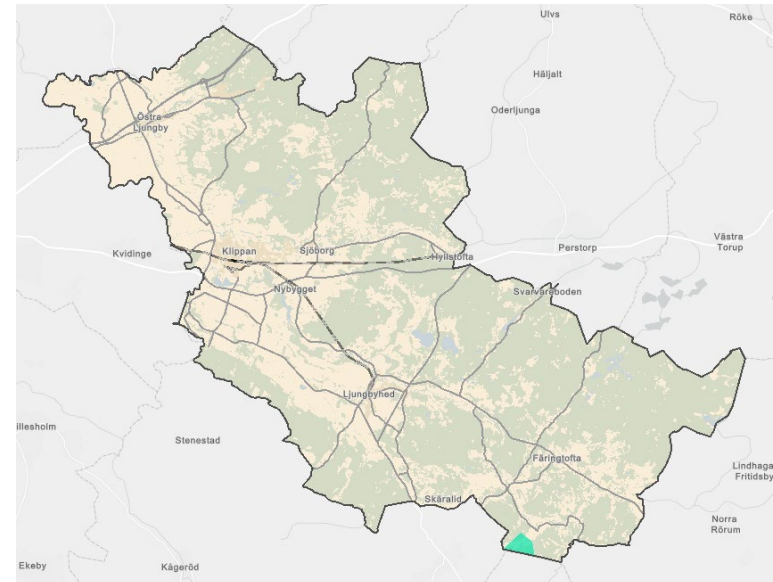
Billinge (kaolin)

Ställningstagande

Översiktsplanen innehåller ingen förändrad markanvändning som kan komma att påverka riksintresset negativt. En exploatering av denna resurs prövades av Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen och dom meddelades 2019-04-30 mål MI 0717-17.

Värdeomdöme

Råvara i pappersindustrin.

Vägar

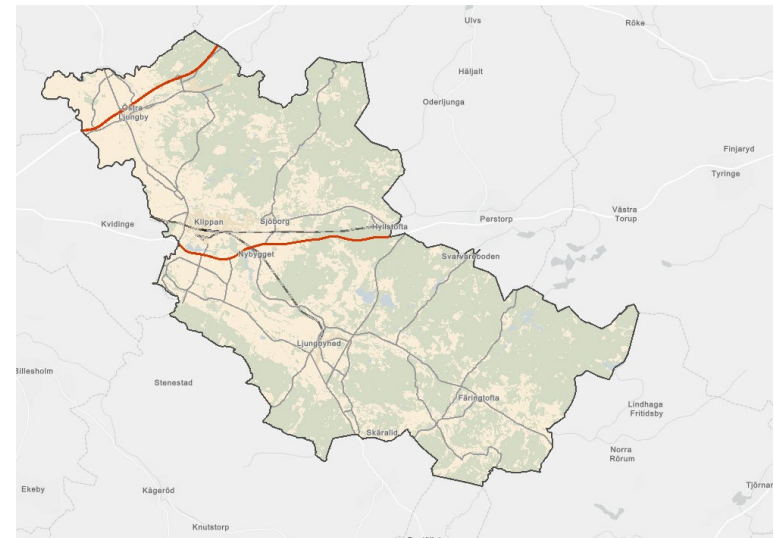
E4, Helsingborg – Haparanda

Väg E4 ingår i det av EU utpekade Trans-European Transport Network, TEN-T. Vägar som ingår i TEN-T är av särskild internationell betydelse. Väg E4 sträcker sig genom hela Sverige, från Helsingborg till Haparanda, och är en viktig väg för långväga transporter av såväl gods som personer.

Delsträckan genom Skåne är en del av det utpekade kollektivtrafiknätet och den är även utpekad som särskild betydelsefull för dagens godstransporter. E4 ingår i det rekommenderade nätet för transport av farligt gods. Den utgör även anslutning till Helsingborgs hamn och kombiterminal som är utpekade som riksintressen.

Ställningstagande

Översiktsplanen innehåller ingen förändrad markanvändning som kan komma att påverka riksintresset negativt. Intresseområde för bostäder och verksamheter ligger i anslutning till riksintresset. Eventuellt markanspråk kan behöva tas i anspråk för att säkerställa risk- och bullerpåverkan. Utmed väg E4 gäller, enligt Väglagen 47 § och länsstyrelsens beslut, ett utökat byggnadsfritt avstånd om 50 meter från vägområdesgräns.

Riksväg 21, Hässleholm – Åstorp

Väg 21 utgör en förbindelse mellan regionala centra, vilket innebär att vägen är av särskild regional betydelse. Vägen utgör en del av förbindelsen mellan Kristianstad och Helsingborg/Halmstad

Väg 21 ingår i det regionala vägnätet och vägen utgör en del av förbindelsen mellan Kristianstad - Halmstad samt Kristianstad - Helsingborg. Vägen är av stor vikt för såväl näringslivets transporter som arbetspendling. Sträckan utgör en viktig del av östra Skånes förbindelse med Västsverige. Vägen har pekats ut av Region Skåne som viktig för regional utveckling och arbetspendling. Den ingår även i det av Region Skåne utpekade huvudvägnätet för långväga godstransporter. Vägen ingår i det rekommenderade nätet för transport av farligt gods.

Ställningstagande

Översiktsplanen innehåller ingen förändrad markanvändning som kan komma att påverka riksintresset negativt.

Järnväg

Skånebanan, Helsingborg – Hässleholm

Skånebanan sträcker sig mellan Helsingborg och Kristianstad och förbinder Väst kustbanan, Södra stambanan samt Blekinge Kustbana och har därmed en interregional betydelse.

Enkelspårig, elektrifierad bana. Mindre åtgärder, t.ex. spårjustering planeras för högre hastighet. Sträckan Klippan-Hyllstofta är planerad för utbyggnad av dubbelspår enligt gällande Nationell plan 2018-2029.

Ställningstagande

Översiktsplanen innehåller ingen förändrad markanvändning som kan komma att påverka riksintresset negativt. Stationsnära bostadsbebyggelse föreslås i anslutning till Skånebanan. Detta förutsätter i första hand en noga avvägd placering och utformning av bebyggelsen ur risk- och bullersynpunkt. I andra hand kan det krävas ett markanspråk för att möjliggöra bullerskydd.

En enklare bullerberäkning har genomförts, denna visar att bullernivåerna för den mest utsatta punkten för buller från Skånebanan uppgår till 55 dBA ekvivalentnivå samt 76 dBA maxnivå. Detta innebär att maxnivåerna för uteplats vid bostad överskrider och att om sådan skall anordnas måste ytterligare bullerreducerande åtgärder vidtas.

Området mellan Skånebanan och det aktuella planområdet kommer inom de närmsta åren bebyggas med handels- och verksamhetsbyggnader vilket kommer påverka bullersituationen positivt.

Skånebanan är utpekad som trafikled för farligt gods, det kan därför uppkomma ett krav på markanspråk för att säkerställa ett avstånd mellan Skånebanan och bebyggelsen.

De mark- och vattenområden som berörs av befintliga och planerade järnvägar och vägar av riksintresse, såväl anläggningen som dess influensområde, ska skyddas med stöd av miljöbalkens bestämmelser i 3 kap 8 §. Riksintressena ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningen. Exploatering inom influensområdet för riksintressena får inte påverka möjligheterna till drift, underhåll och framtida utveckling av dessa anläggningar. Utmed Skånebanan gäller ett byggnadsfritt avstånd om 30 meter från spårmittpunkt.

Ny stambana genom Skåne

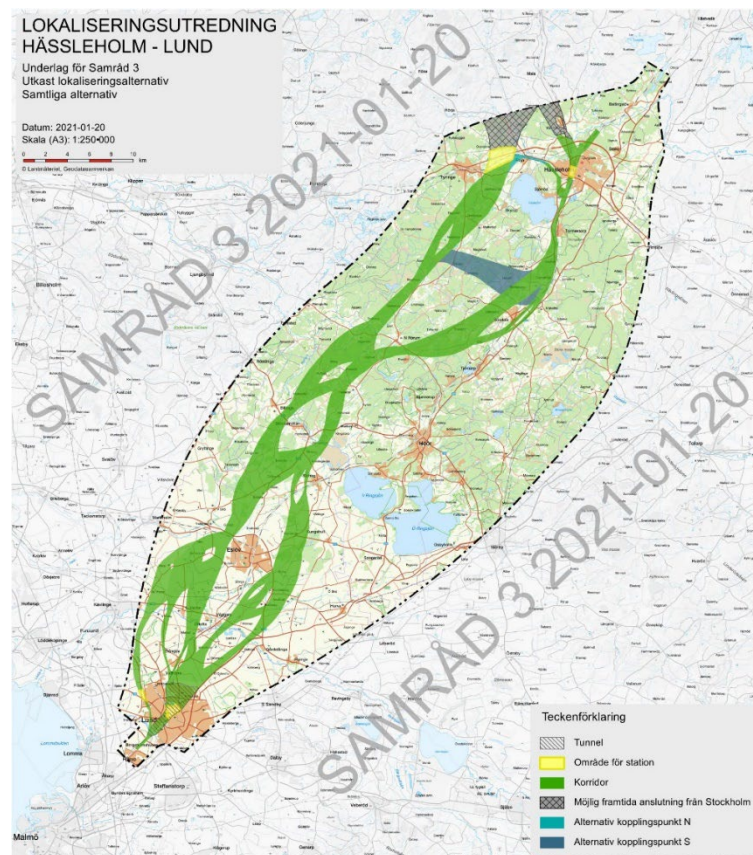
I den nationella planen för transportsystemet 2018-2029 finns objektet Hässleholm-Lund, höghastighetsbana ny stambana, med planerad byggstart 2024-2029. Objektet har ersatt de planer på höghastighetsbana, Europabanan, som tidigare berörde Klippans kommun.

Objektet avser en 70 kilometer lång ny dubbelspårig stambana med hastigheten 320 km/h för fjärrtåg och 250 km/h för snabba regionaltåg sträckan mellan Hässleholm och Lund. Den nya järnvägen ger snabbare resor i södra Sverige och bidrar till att avlasta Södra stambanan. Avlastningen ger mer tid för förebyggande underhåll vilket leder till ett tåligare och mer robust järnvägssystem med bättre punktlighet samtidigt som antalet lokaltåg kan öka på Södra stambanan.

För närvarande genomför Trafikverket en lokaliseringstudie för sträckan Hässleholm-Lund, som kan komma att beröra Klippans kommun.

Den korridor som Trafikverket kommer att förorda i lokaliseringstudien beräknas kunna lämnas in till regeringen för fastställelse år 2023. När det finns en fastställd korridor för den nya stambanan och Trafikverket har fattat nytt beslut om riksintresseanspråket får den status som planerad järnväg av riksintresse.

Trafikverkets föreslagna lokaliseringalternativ är i huvudsak belägna öster om Klippans kommun, men berör en liten del av kommunen i sydost. Trafikverket har i framtagandet av lokaliseringalternativ tagit hänsyn till och undvikit olika värden i de berörda kommunerna. Ett av de föreslagna lokaliseringalternativen kommer i konflikt med utpekat opåverkat område i kommunens sydöstra del, om detta lokaliseringalternativ skulle väljas.

Dricksvattenförsörjning

Bolmentunneln/ledningen, Bolmen – Klippans kommun

Tunneln/ledningen sträcker sig från sjön Bolmen i Ljungby kommun via Äktaboden i Klippans kommun. Syftet med tunneln är att föra sjövattnen från Bolmen till Ringsjöverket. Ringsjöverket producerar vatten till Eslöv, Helsingborg, Höganäs, Kävlinge, Landskrona, Lomma, Lund, Svalöv, Ängelholm samt delar av Malmö och Staffanstorps kommuner.

Ställningstagande

Översiktsplanen innehåller ingen förändrad markanvändning som kan komma att påverka riksintresset negativt. Hänsyn till Bolmentunneln kan behövas tas vid etablering av vindkraft inom utpekade utredningsområde i kommunens östra del.

Energiproduktion

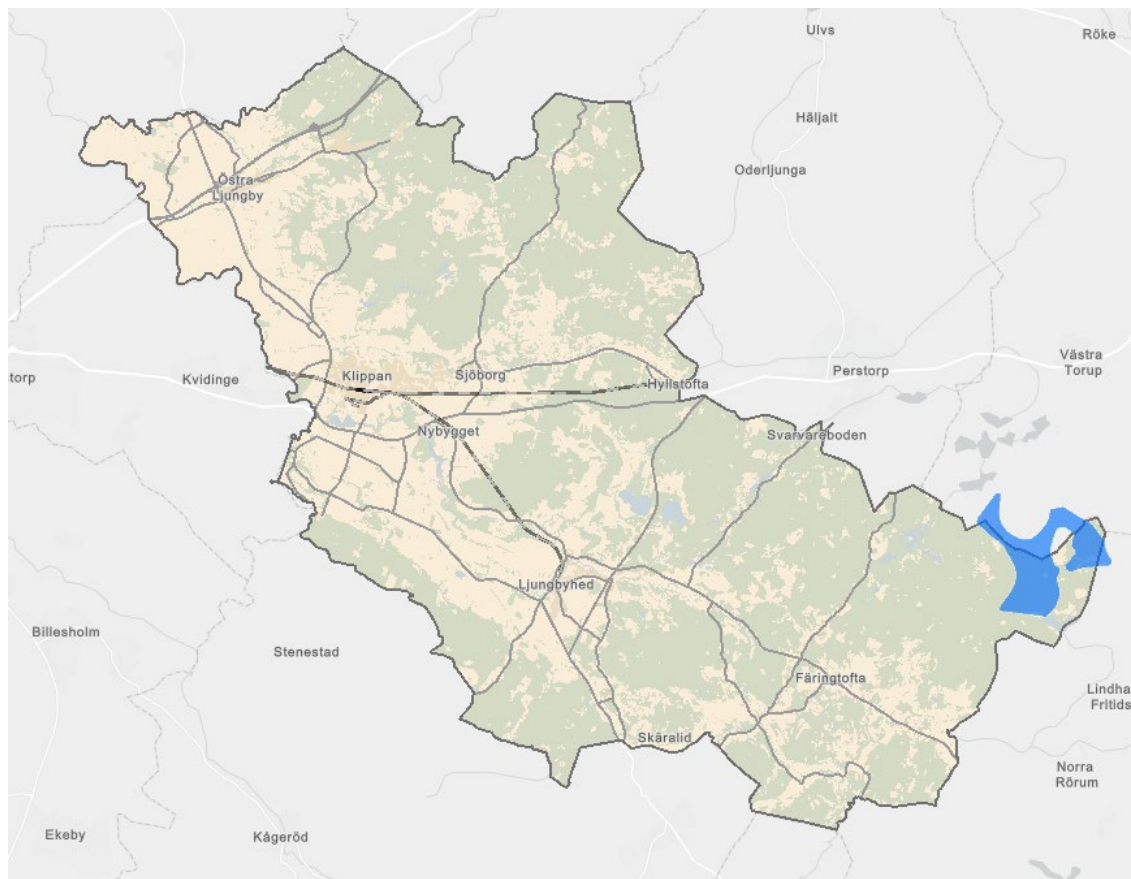
Vindbruk

I kommunens sydöstra del, på gränsen till Hässleholm och Höörs kommun, finns ett utpekad riksintresseområde för vindbruk. Området omfattar 700 ha.

Riksintresseområden för vindbruk anges för att de har särskilt goda förutsättningar för vindbruk ur ett nationellt perspektiv, att de behövs för viktiga eller nödvändiga funktioner i samhället och/eller för en landsdels behov av viss energiproduktion.

Ställningstagande

I översiktsplanen finns utpekad opåverkat område, med stort värde för rekreation och friluftsliv, inom riksintresseområdet. Detta område påverkas av en eventuell byggnation av vindkraftverk. Inom riksintresseområdet finns inventerade bestånd av fridlysta fladdermöss samt fiskgjuse som kan ta skada av en etablering av vindkraft. Ingen byggnation bör uppföras inom riksintresseområdet. I övrigt föreslås igen ny markanvändning i översiktsplanen som riskerar att riksintresset påverkas.

Totalförsvarets militära del

Områden för totalförsvaret kan i vissa fall redovisas öppet i översiktsplanen, i andra fall inte. Dels finns områden i form av övnings- och skjutfält och flygflottiljer som redovisas öppet, dels områden som av sekretesskäl inte kan redovisas öppet. De senare har oftast koppling till spanings-, kommunikations- och underrättelsesystem. Huvuddelen av Sveriges kommuner är i olika omfattning berörda av totalförsvarets intressen.

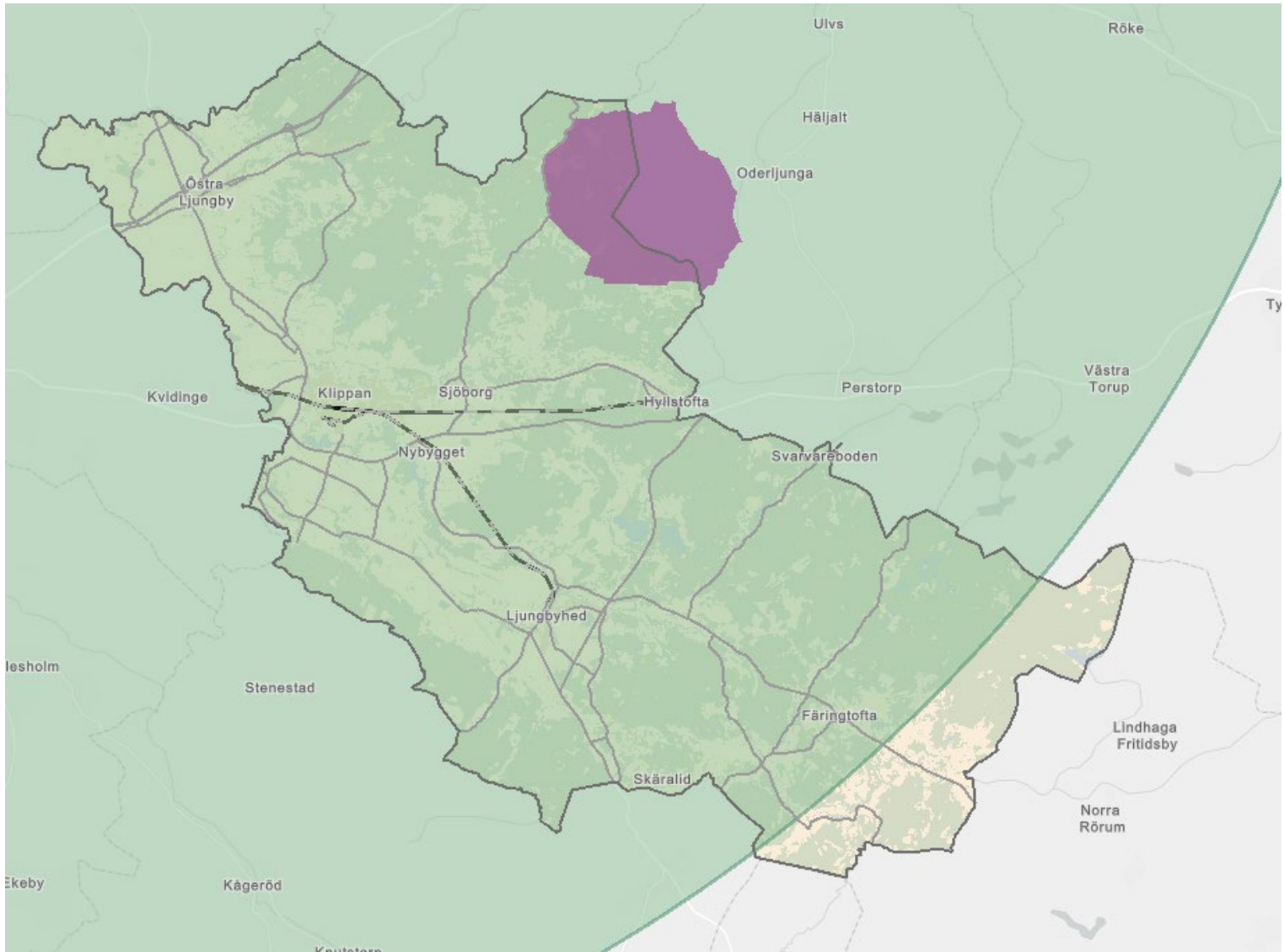
I Klippans kommun finns i dagsläget ett öppet redovisat så kallat övrigt påverkansområde (Ö-område), inom vilket plan och lovärenden alla ska remitteras till försvarsmakten. Området är beläget i kommunens nordöstra del.

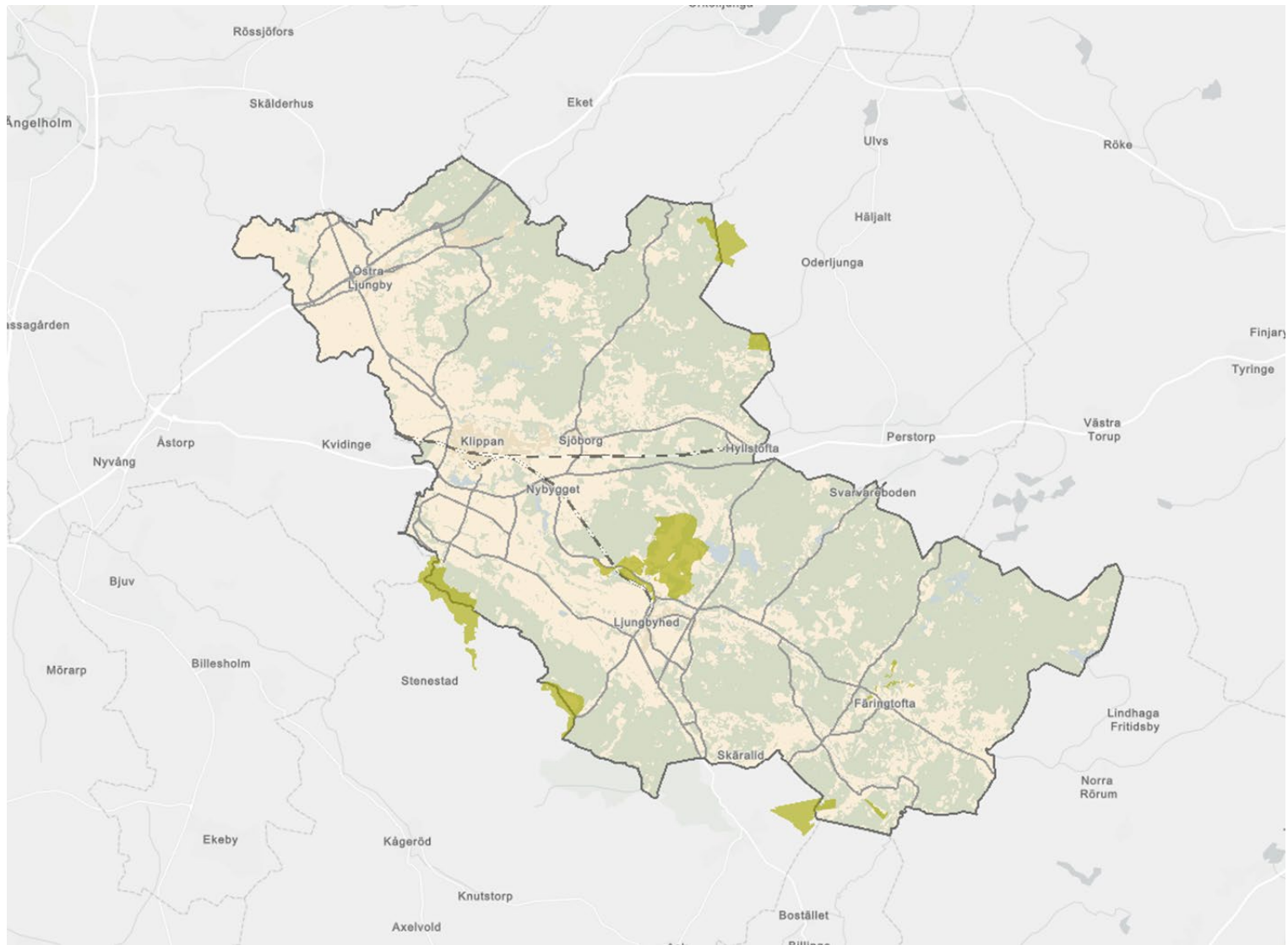
Inom kommunen finns även också ett så kallat påverkansområde för väderradar Bjäre. För att skydda riksintresset utgörs ett stoppområde för vindkraft på en radie om 5 kilometer från anläggningen. Inom en radie om 20 kilometer utgör ett påverkansområde som kräver att särskilda analyser måste göras för att säkerställa att ingen skada sker på riksintresset.

Hela Sveriges yta är samrådsområde för objekt högre än 20 meter utanför tätort och högre än 45 meter inom tätort. Detta för att säkerställa att ingen skada sker på riksintressen som omfattas av sekretess och inte alls kan redovisas öppet på karta. Det innebär att alla ärenden avseende höga objekt måste skickas på remiss till Försvarsmakten.

Ställningstagande

Samråd ska genomföras med försvarsmakten i plan- eller lovprocessen om planerade åtgärder innebär anläggande av höga objekt eller är lokaliserad i områden som omfattas av riksintresse för totalförsvaret. För att säkerställa att eventuella områden som pekas ut som lämpliga för etablering av vindkraft inte hamnar i konflikt med riksintressen för totalförsvarets militära del som omfattas av sekretess (enligt OSL 15 kap 2§), måste en förfrågan ställas till myndigheten. Riksintresset bedöms därför inte påverkas negativt.

Värdefulla miljöer

Ett långsiktigt skydd är viktigt för att bevara världens natur- och kulturarv och för att tillvarata grundläggande värden som rent vatten, ren luft samt oförstörd natur.

Några av de skydd som lyfts fram i översiktsplanen är områden som omfattas av naturreservat, nationalpark, biotopskydd, landskapsbildsskydd, strandskydd, större opåverkade områden och regionalt värdefulla kulturmiljöer.

Naturreservat

Naturreservat kan inrättas av kommunen eller länsstyrelsen för att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Alla naturreservat har en skötselplan och föreskrifter som reglerar vad som är tillåtet i reservatet. Skötselplanen och föreskrifterna fastställs i reservatsbeslutet och blir i och med att beslutet vinner laga kraft juridiskt bindande.

I Klippan finns åtta naturreservat:

[Herrevadskloster \(581 hektar\)](#)

Betesmarker med en stor mängd grova ekar. De gamla ekarna är hem för många sällsynta skalbaggar, lavar, svampar med mera.

[Klöva hallar \(281 hektar\)](#)

Brant sprickdal längs Klöva bäcken med lummig lövskog. Rikt insektsliv, såväl i gamla träd som i Klöva bäckens porlande vatten.

Linneröd (44 hektar)

Äldre blandlövskog med en mångfald av svampar, lavar och fåglar. Se även naturvårdsområde nedan.

Traneröds mosse, Grindhus och Lilla Klåveröd (118 hektar)

Traneröds mosse är en av få mossar i Skåne som undkommit storskalig dikning, torvbrytning och uppodling. Mossen har ett rikt fågelliv. Grindhus är en naturlig betesmark med typisk ängs- och betesmarksflora.

Varshultamyren (154 hektar)

Öppen, relativt orörd högmosse med typiskt växt- och djurliv.

Klingstorpabäcken (20 hektar)

Vattendragen utgörs på många sträckor av en å som ringlar sig fram naturligt med god skuggning från lövsumpskog, huvudsakligen klibbal, och från lövskog. På flera sträckor finns strömmande vatten, blockrika miljöer, områden med mycket goda lek- och uppväxtmiljöer för öring. Det finns även ett flertal kvillområden med en rik fuktkrävande flora.

Den här delen av Klingstorpabäcken utgör ett mycket viktigt område för att om möjligt få tillbaka ett livskraftigt bestånd av den rödlistade flodpärlmusslan.

Anderstorps eneskog (20 hektar)

Gammal enefälad med imponerande höga enar. Ett omfattande restaureringsarbete kommer att behöva påbörjas för att återställa området i dess forna glans.

Jällabjär (150 hektar)

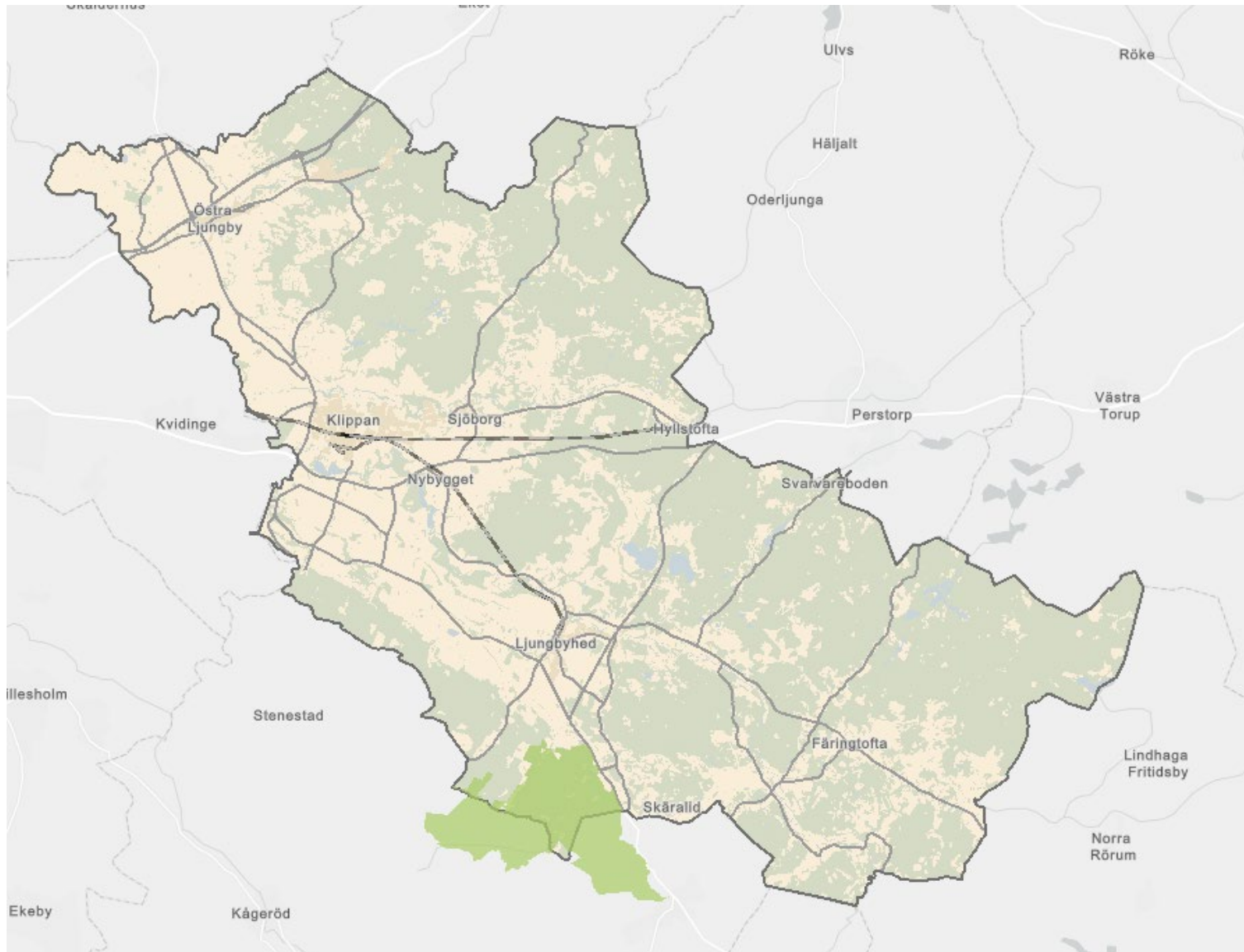
Området utgörs av ett förhållandevis stort sammanhängande mosaikartat betesmarksområde med en lång kontinuitet som beteshävdad mark vilket skapat förutsättningar för en rik biologisk mångfald.

Biotopsskydd

Ett biotopskyddsområde är ett litet biotopområde med en speciell livsmiljö för växter och djur, syftet med utpekandet är att bevara områdets naturvärden. I skogsmiljö är det skogsstyrelsen fattar beslut, i övrigt är det länsstyrelsen eller kommunen. Inom ett biotopskyddsområde får inte bedrivas verksamhet eller vidtas åtgärder som kan påverka naturmiljön.

I Klippans kommun finns 20 sådana biotopskyddsområden, de flesta ligger i kommunens sydligaste delar öster om Ljungbyhed.

Vissa miljöer omfattas av ett generellt biotopsskydd och kräver inget särskilt beslut för att skyddas. Exempel på sådana områden är alléer, våtmarker i jordbruksmark, småvatten, mangelgravar, källor, åkerholmar, odlingsrösen mm. Alla sådana områden är skyddade med automatik. Biotoper bör i första hand skyddas/bevaras inom detaljplan genom planbestämmelse.

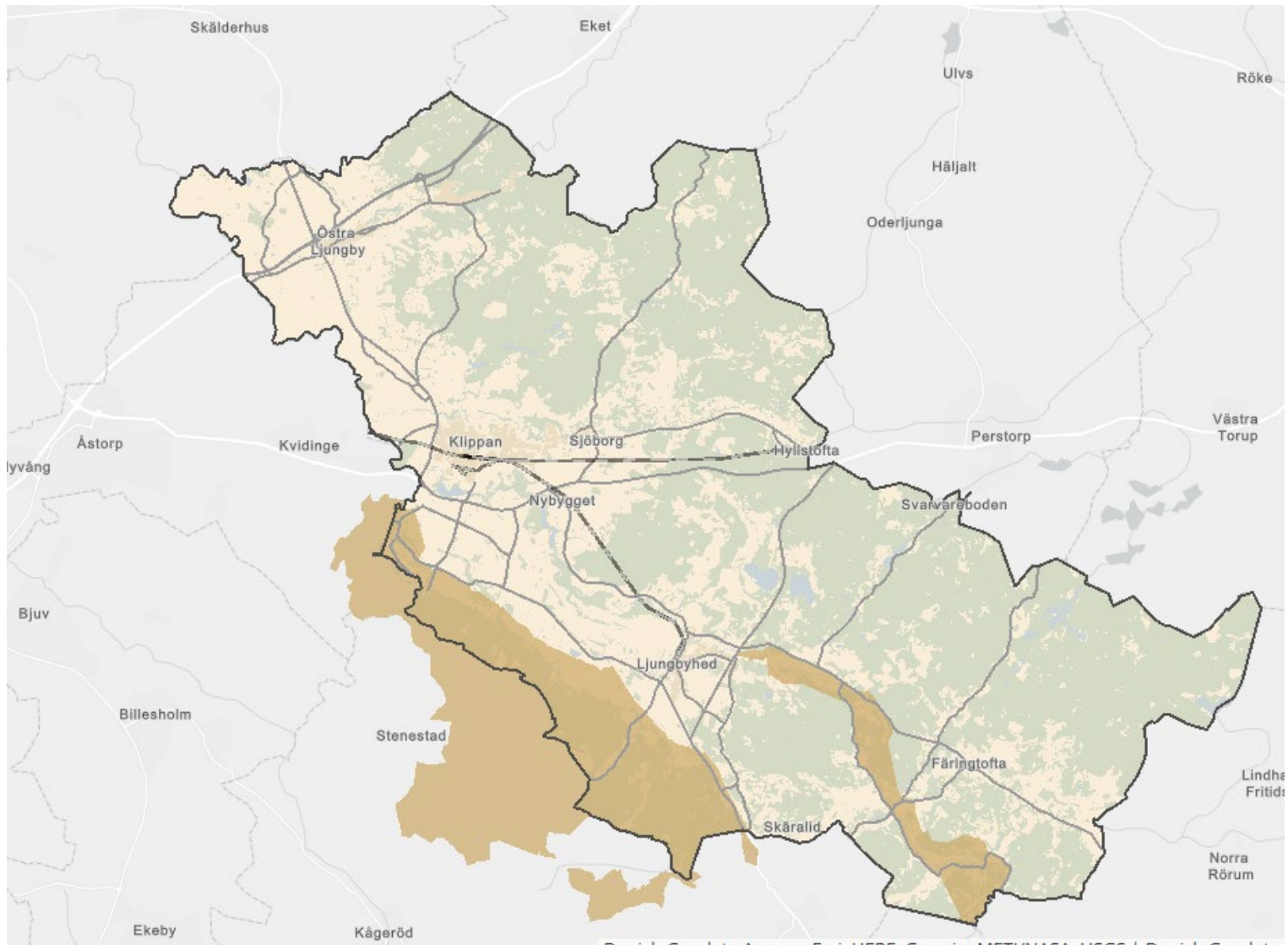

Nationalpark

Nationalpark är det starkaste skydd ett område kan få. Det ges bara till de finaste och mest värdefulla områdena i det svenska landskapet. Nationalparkerna ägs av staten och bildar tillsammans en helhet som ger skydd åt de sex olika landskapstyper som är typiska och unika för Sverige.

Söderåsen är en av Sveriges 30 nationalparker och ligger i Klippans och Svalövs kommuner. Här finns bokskogsklädda åsar, dramatiska dalar och strömmande vattendrag. Det bokskogsdominerade området är en av de största sammanhängande naturskyddade ädellövskogarna i Nordeuropa. Söderåsens nationalpark invigdes 2001 och är drygt 1600 hektar stor.

Det finns ett behov av åtgärder som förbättrade möjligheter till kollektivtrafik, fler parkeringsplatser, parkeringsledningssystem och informationsinsatser för att Söderåsens nationalpark fortsatt ska vara ett välfungerande besöksmål.

Landskapsbildsskydd

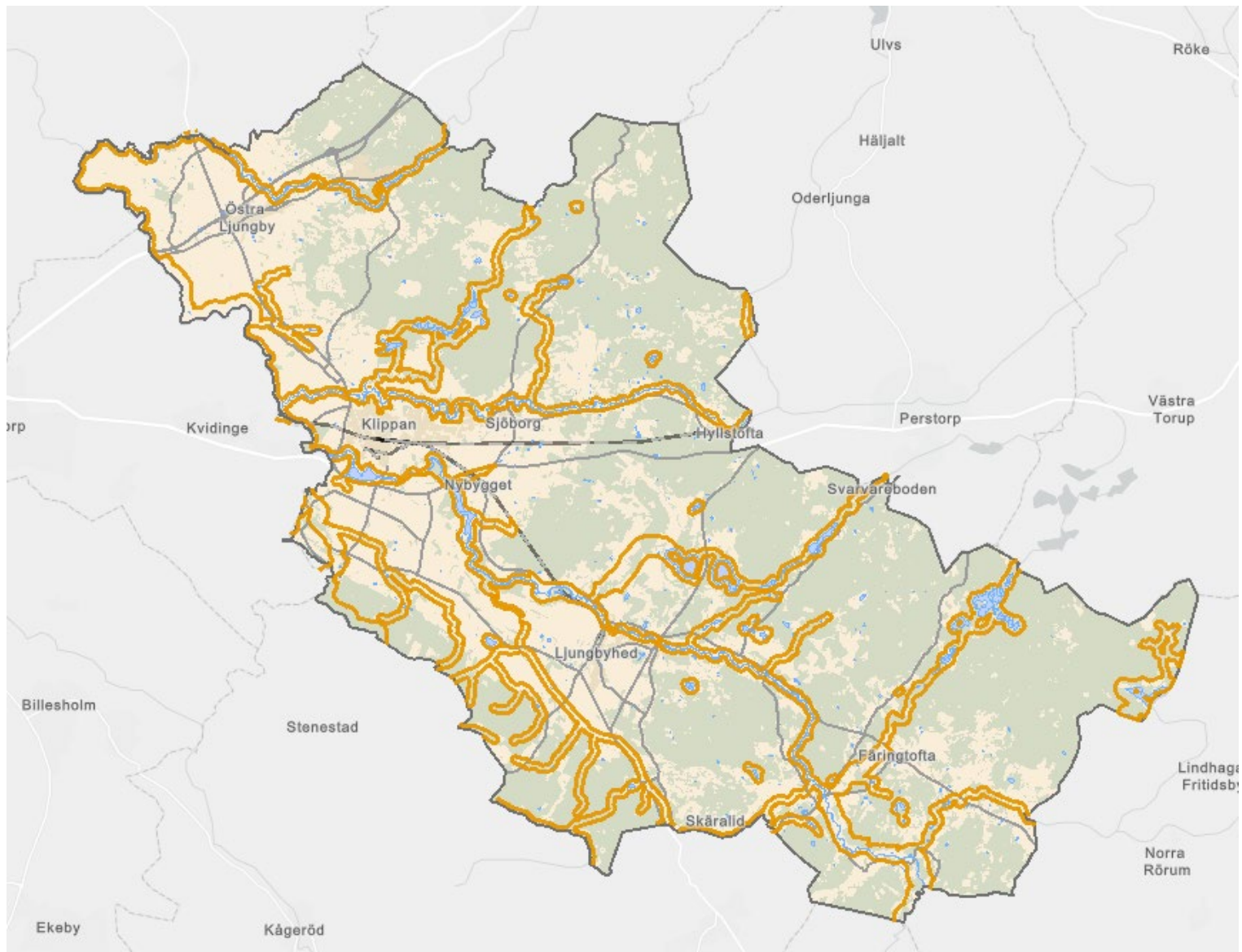
Landskapsbildsskydd innebär att nybyggnad med mera inte får ske utan länsstyrelsens tillstånd. Inom kommunen finns två förordnanden till skydd för landskapsbilden.

Landskapsbildsskydd för Söderåsen

Området är av särskilt värde eftersom det gränsar till Söderåsens nationalpark och Klöva hallar, båda skogsområden med en mycket artrik fauna och flora. Även om detta landskapsobjekt är mer trivialt finns ändå förutsättningar för flera krävande arter. Huvuddelen av markerna utgörs av bokskogar av varierande ålder och karaktär, ofta produktionsskogar, men det finns äldre skogar, odlingslandskap, vattendrag, sumpskogar, små granbestånd liksom andra miljöer.

Landskapsbildsskydd Rönneås dalgång

Utmed Rönneås dalgång finns gott om fina naturmiljöer. Stora delar har tidigare varit slåtter- eller betesmark och än idag finns en intressant flora men hävdgynnade arter. Även om inte alla delar hävdas idag är det fortfarande tämligen stora ytor som betas och/eller slåttras. Många av de angränsande lövskogarna har god tillgång på mulnande ved och gamla träd vilket gör att förutsättningarna för en rik mångfald är goda även här. Skogarna och betesmarkerna i dalgången utgör ett i stort sett sammanhängande landskap genom hela kommunen.

Strandskydd

Stränder är viktiga för både växter, djur och människor. Sjöar och vattendrag bidrar till den biologiska mångfalden i landskapet eftersom de hyser ett stort antal organismer som är anpassade till ett liv i vatten eller till övergången mellan land och vatten. För landskapsbilden är sjöar och vattendrag av stor betydelse. Vidare har de ett stort värde för det rörliga friluftslivet. För att värna strändernas värde finns omfattande strandskyddsbestämmelser som reglerar möjligheten att exploatera vattennära områden. Samtidigt är stränderna attraktiva ur ett boendeperspektiv. Strandskyddets syften är att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Det generella strandskyddet omfattar land- och vattenområdet 100 meter från strandlinjen. Men i Skåne län har Länsstyrelsen tillsammans med kommunerna genomfört revideringar av de strandskyddade områdena och beslutat om strandskyddets geografiska omfattning. I vissa strandområden har strandskyddet utökats medan det i andra strandområden har reducerats, och vid en del mindre sjöar och vattendrag är det generella strandskyddet helt borttaget. Strandskyddsområdet kan maximalt utvidgas till 300 meter. Av Skånes stränder omfattas endast en tredjedel av strandskydd. Det innebär att två tredjedelar av Skånes stränder inte omfattas av strandskydd.

I Klippans kommun har vissa områden fått ett utökat skydd. Här gäller 300 meter istället. Det gäller vissa delar längs Rönne å, Munkabroån vid Norrlycke, Ybbarpsån vid Herrevadskloster, Bäljane å, Klövbäcken och Längstebäck vid Hör och Klöva Hallar, Syrkultasjön och Gäddesjön.

Inom strandskyddsområde är det förbjudet att:

- ▶ Uppföra nya eller ändra byggnader eller sätta upp andra anläggningar eller anordningar som begränsar allmänheten från att röra sig där.
- ▶ Utföra grävningsarbeten eller andra förberedelsearbeten för byggnader, anläggningar och anordningar.
- ▶ Vidta åtgärder som kan väsentligt förändra livsvillkoren för växt- och djurarter.

Undantag kan dock ges om det finns särskilda skäl och att syftet med strandskyddet inte påverkas.

Kommunerna har huvudansvaret för att pröva frågor om upphävande av strandskydd i samband med kommunal detaljplaneläggning och för att pröva frågor om dispens från strandskyddet.

Klassning vattendrag

Enligt länsstyrelsens klassning av vattendragen i Klippans kommun är följande vattendrag de mest värdefulla ur naturvärdessynpunkt:

Nationellt särskilt värdefulla:

- ▶ Rönne å
- ▶ Klingstorps- Guvarpsbäcken
- ▶ Klövabäcken

Nationellt värdefulla:

- ▶ Skärån
- ▶ Pinnån
- ▶ Bäljane å

Regionalt särskilt värdefull:

- ▶ Tostarpsbäcken

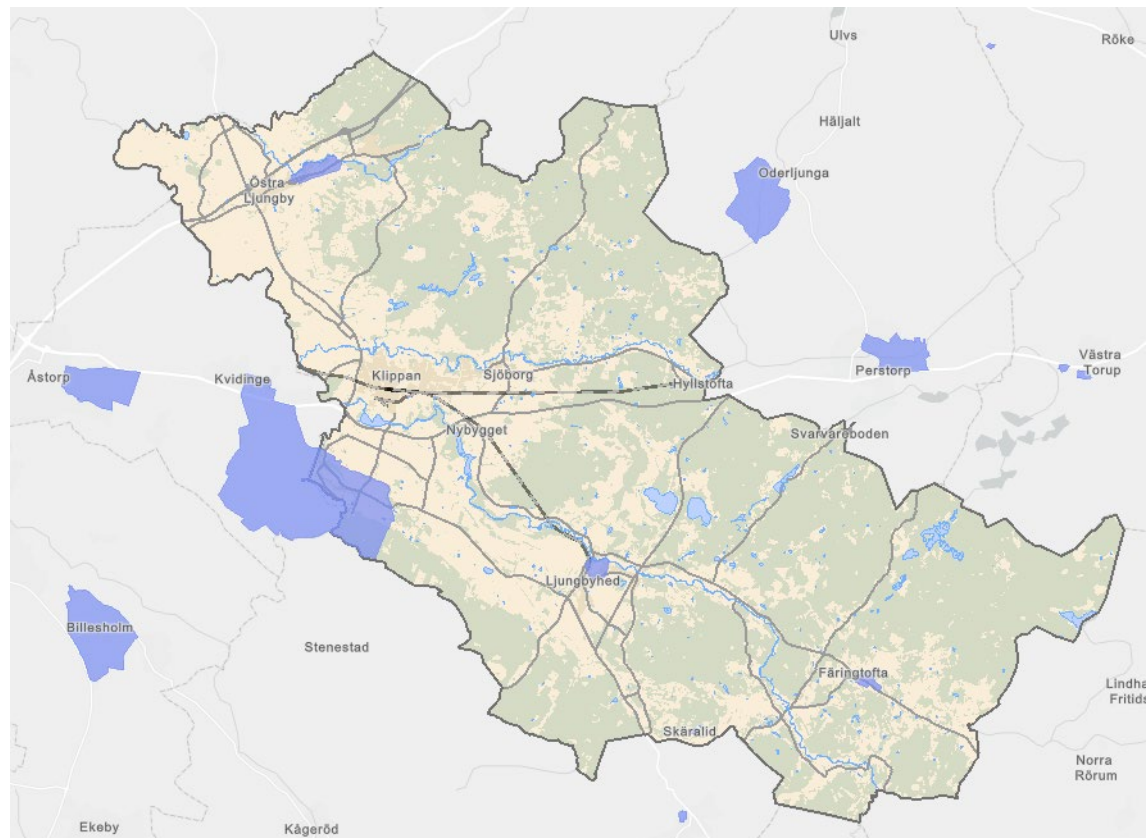
Regionalt värdefull:

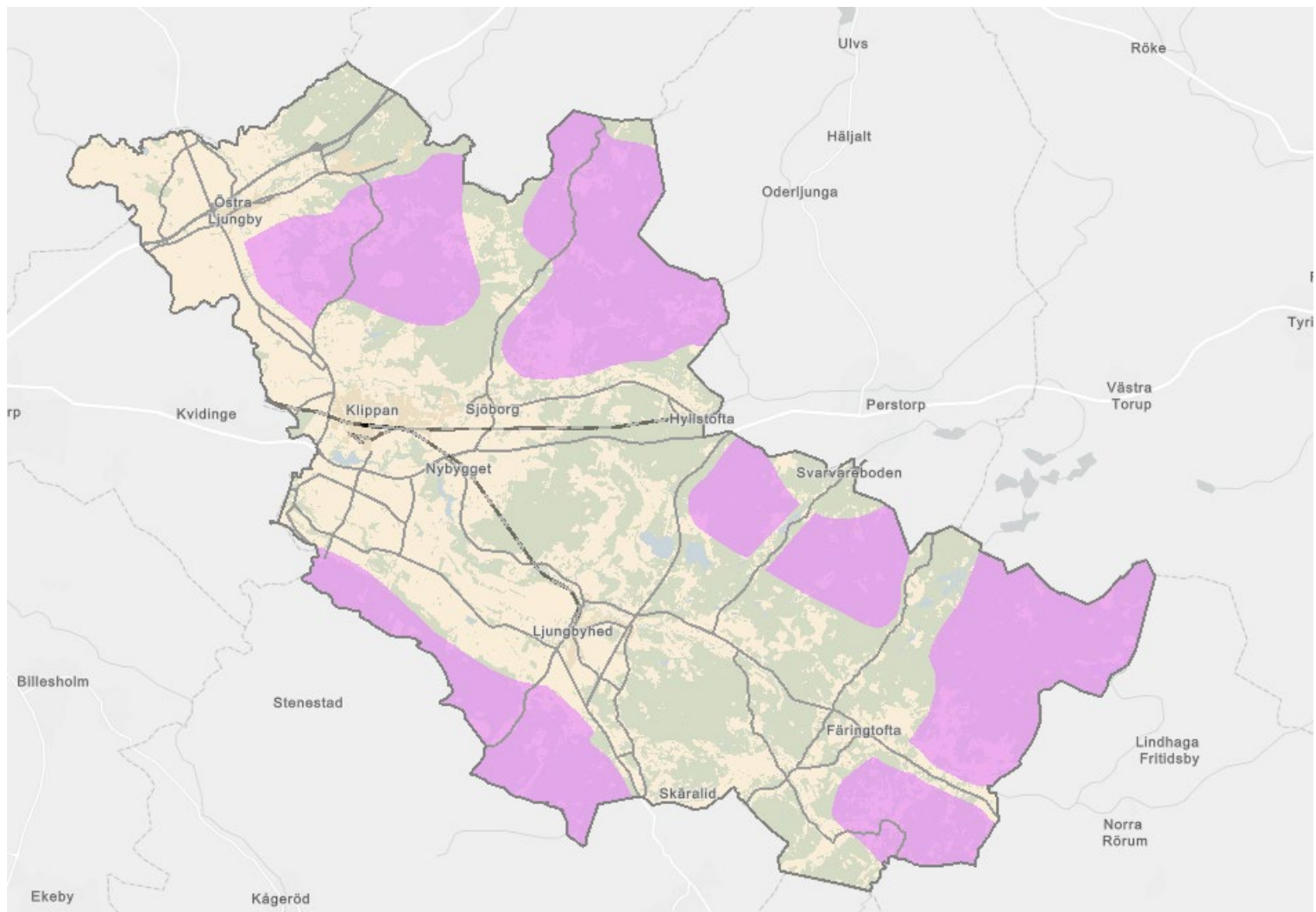
- ▶ Söderåsen med vattendrag och Jällabjär

Vattenskyddsområden

Vattenskyddsområden förordnas av länsstyrelsen till skydd för yt- eller grundvattentillgångar som utgör vattentäkter. I Klippans kommun finns följande vattenskyddsområden:

- ▶ [Klintarp](#)
- ▶ [Ljungbyhed](#), vid Rönne å
- ▶ [Östra Ljungby](#)
- ▶ [Färingtofta](#)
- ▶ [Ljung](#), Skärälids fritidsområde

Stora opåverkade områden

Enligt 3 kap. 2 § miljöbalken ska mark- och vattenområden som inte alls eller endast obetydligt är påverkade av exploateringsföretag eller andra ingrepp i miljön så långt som möjligt skyddas mot åtgärder som kan påverka områdets karaktär. Syftet är att värna en biologisk mångfald och slå vakt om stora sammanhängande områden för rekreation och friluftsliv.

De ytor som i kartan utpekats som stora opåverkade områden är inte berörda av större vägar, kraftledningar, master, orter eller större exploateringsföretag som till exempel grustag eller vindkraftsetableringar.

Beskrivning av områden

Landskapet i områdena består av en mosaik av småkuperad skogsmark och odlad mark. Skogen består till största delen av blandad barrskog, dominerad av granplanteringar med inslag av lövträd. Områdenas öppna marker består också av en blandning mellan odlad och betad mark på medelstora fält, avgränsade av stengärdsgårdar. Denna variation skapar omväxling och bidrar till områdets attraktivitet. Det finns även ett antal större fält insprängda i skogslandskapet som bryter av den visuella upplevelsen mot den slutna skogen och förstärker områdenas karaktär. Småsjöar, våt- och myrmarker förekommer i stor utsträckning och har ett stort värde för fågellivet. Djurlivet präglas annars av barrskogarna och våtmarksområdena och flera sjöar och vattendrag i området har mycket höga naturvärden. Varshultamyren är till exempel i princip helt opåverkad när det gäller torvbrytning. Tillgängligheten till naturen är ur ett skånskt perspektiv god med strövstigar och vandringsleder. I landskapet finns få visuella störningar av betydelse och avsaknaden av störande inslag höjer värdet i området. Mosaiken av betesmarker, odlingshinder, alléer, diken och vattendrag är skyddsvärd.

De till ytan stora områdena är glest befolkade och bebodda områden består mestadels av äldre lantbruksbyggnader med traditionellt jord- och skogsbruk. Bostadsbebyggelse är generellt placerad i kanterna av öppningar i landskapet. Detta skapar en etablerad, inbodd karaktär. Gårdarna är ofta små, många är bostadsjordbruk eller deltidjordbruk och kombinationen av jord- och skogsbruk är vanlig, även jaktnäringen har en viss ekonomisk betydelse. Bebyggelsens läge och storlek förstärker karaktären av relativt otillgänglig jordbruksbygd.

Även om området idag är tämligen glest befolkat har det inte alltid varit så. Under yngre järnålder var detta ett centralområde i Skåne och det finns fossila åkermarker och även boplatser från äldre stenålder. Den bebyggelsestruktur vi känner idag utgår från ett fåtal kyrkbyar/sockencenter, ett antal små byar och många ensamgårdar. Ett mönster som har varit detsamma i flera sekler. Människorna i denna del av Skåne har fått förlita sig på olika former av biinkomster från skogen. Den rika kulturhistorien och en känsla av rofylldhet bidrar till områdenas värde. Upplevelsen av tystnad är viktig att slå vakt om då detta allt mer blir en bristvara i Skåne.

Riktlinjer för framtida utveckling

Inriktning på besöksnäringen är önskvärt, rekreation och upplevelseturism kopplat till jakt och fiske bedöms ha goda förutsättningar att utvecklas i området. Vackert belägna fastigheter gör även området attraktivt för boende i mindre omfattning. Vid en exploatering är det viktigt att ta hänsyn till områdets karaktär. Lokalisering och utformning ska ske med hänsyn till här beskrivna värden.

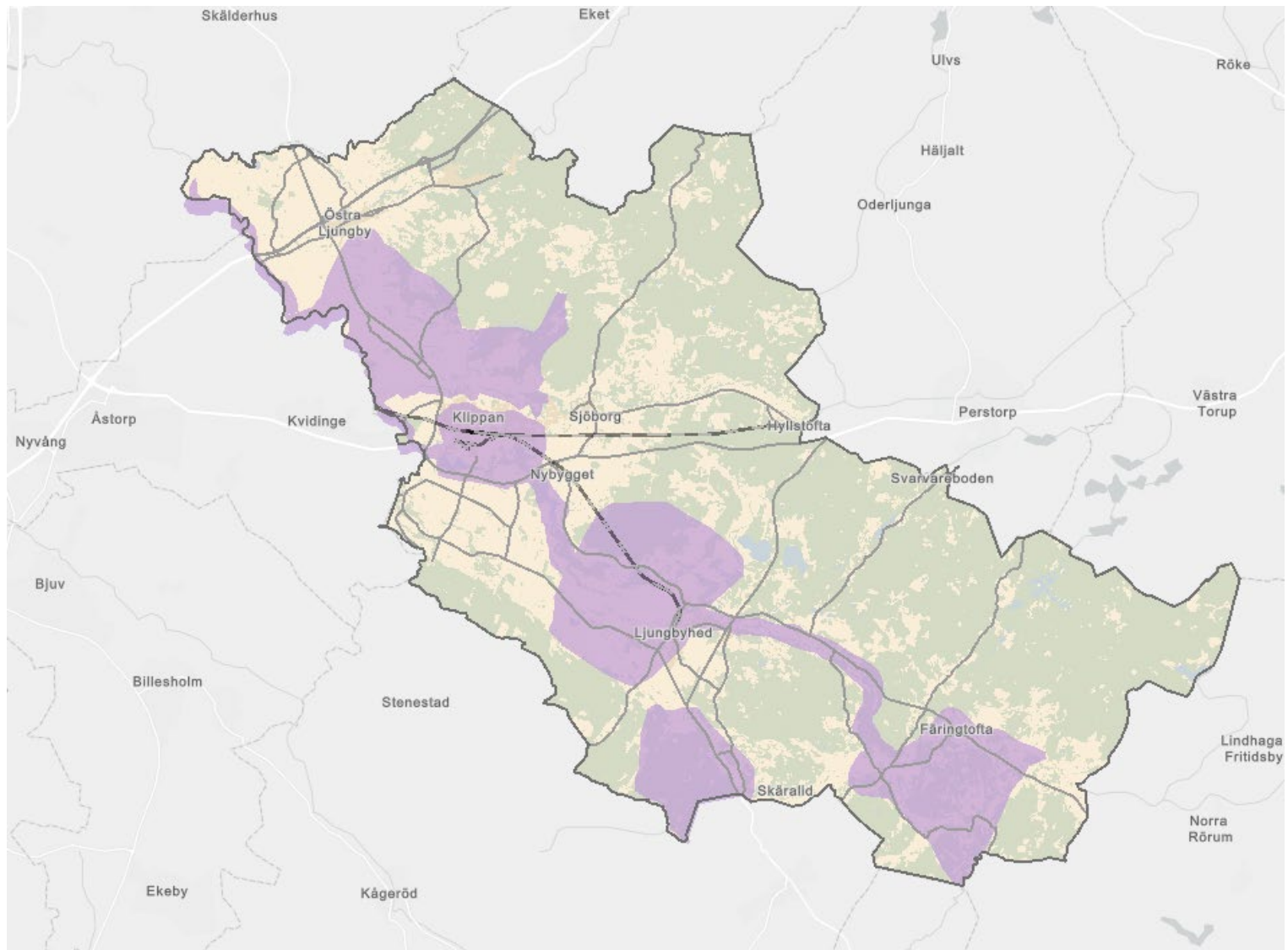
Eventuella konflikter

Opåverkat område i kommunens östra del, ligger inom riksintresseområde för energiproduktion, vindbruk. Att inte etablera vindkraftverk i området skulle säkerställa att lokala kvaliteter som rekreations- och friluftsmöjligheter bibehålls. Trots att området innehåller stora värden för rekreation och friluftsliv så väger riksintresset tyngre än kommunens intresse av att bevara området opåverkat. För att undvika konflikt med riksintresset bör det inte uppföras någon byggnation inom området.

Fornlämningar

En fornlämning är en lämning från människors verksamhet från forna tider, av äldre tiders bruk och som är varaktigt övergiven. Till varje fornlämning hör ett fornlämningsområde som fastställs av länsstyrelsen. 2 kap. kulturmiljölagen innehåller bestämmelser gällande fornlämningar och fornlämningsområden. För ingrepp i fornlämningar och fornlämningsområden krävs tillstånd av länsstyrelsen. Även oregistrerade fornlämningar är skyddade enligt kulturmiljölagen.

De kända fornlämningarna utgör bara en del av det totala antalet fornlämningar och länsstyrelsen har därför möjlighet att ställa krav på arkeologisk utredning enligt 2 kap. 11 § kulturmiljölagen när ett större markområde tas i anspråk. En utredning genomförs i syfte att ta reda på om fornlämning berörs av ett arbetsföretag. I samband med bygg- eller anläggningsprojekt bör frågor om fornlämningar samrådas hos Länsstyrelsen enligt 2 kap. 10 § kulturmiljölagen.

Regionala kulturmiljöer

Klippans kommun berörs helt eller delvis av sex områden utpekade som särskilt värdefulla kulturmiljöer i länsstyrelsens kulturmiljöprogram. Av dessa är Rönne å, som rinner rakt genom kommunen, utpekad som ett kulturmiljöstråk. Här följer en beskrivning av utpekade kulturmiljöer.

Färingtofta-Anderstorp-Snälleröd-Forestad

Landskapet kring Rönne å utgör ett karaktäristiskt exempel på förhållandena i den skånska mellanbygden, där små brukningsenheter, stengärdesgårdar, en tämligen omfattande betesareal och små byar varit dominerande. Den täta bebyggelsen i Anderstorps bykärna och dess ålderdomliga karaktär har stort miljövärde. Färingtofta är en av de bäst bibehållna kyrkbyarna i Skånes mellan- och skogsbygd.

Herrevadskloster-Ljungbyhed

Kulturlandskapet vid Rönne å och Ljungbyhed visar en lång historisk kontinuitet. Delar av det nuvarande landskapets utformning kan sannolikt föras tillbaka till klostertiden. Inom området är både landskapet och bebyggelsen av såväl allmänt som militärhistoriskt intresse. Ljungbyheds tätort är ett av få utpräglade komplementsamhällen i Skåne och uppvisar en fin och varierad bebyggelse från efterkrigstiden.

Kvidinge-Tommarp-Bjärsgård

Området åskådliggör en kontinuerlig landskapsutveckling sedan förhistorisk tid. Det mjukt böljande odlingslandskapet är präglad av storgodsdriften med jordbruk och boskapsskötsel. Viktiga element är de öppna odlingsfälten och betesmarkerna. Bjärsgård har ett för säterierna karaktäristiskt läge i området mellan slätt och skog. Stora delar av landskapet präglas av det sena 1800-talets storgodsdrift. Åarna slingrande lopp i ursprunglig fåra och de intilliggande betesmarkerna är av betydelse för landskapet.

Klippan

Klippan hade centralortskaraktär redan från 1600-talet, en karaktär som förstärktes med en marknad på 1700-talet. I mitten av 1800-talet tog utvecklingen fart i samband med införandet av näringsfriheten. Utvecklingen från slutet av 1800-talet har avsatt fler spår där stationsområdet, kromläderfabriken, stadsplanen från 1915 och den omfattande småhusbebyggelsen är viktiga inslag. Tingshuset och den gamla marknadsplatsen, nuvarande stadsparken, har ett särskilt värde. Av stort arkitektoniskt värde är funkishusen vid Marknadsvägen och S:t Petri kyrka. Området vid Klippans pappersbruk uppvisar en ovanligt välbevarad och tydlig bruksstruktur med en mängd byggnader från mitten av 1800-talet till mitten av 1900-talet.

Skäralid

Området visar på lång skoglig kontinuitet med spår dels från förhistorisk tid, dels från 1800-talets utmarksbete och skogsavverkning. Under 1900-talet är det framför allt turismen som påverkat området. Skäralid hör till de "exotiska", eller på annat vis ovanliga, platser som exploaterades för turism redan runt sekelskiftet 1900. Kopplingen mellan nya kommunikationssätt, först tåg sedan bil, och områdets utveckling som utflyktsmål är tydlig.

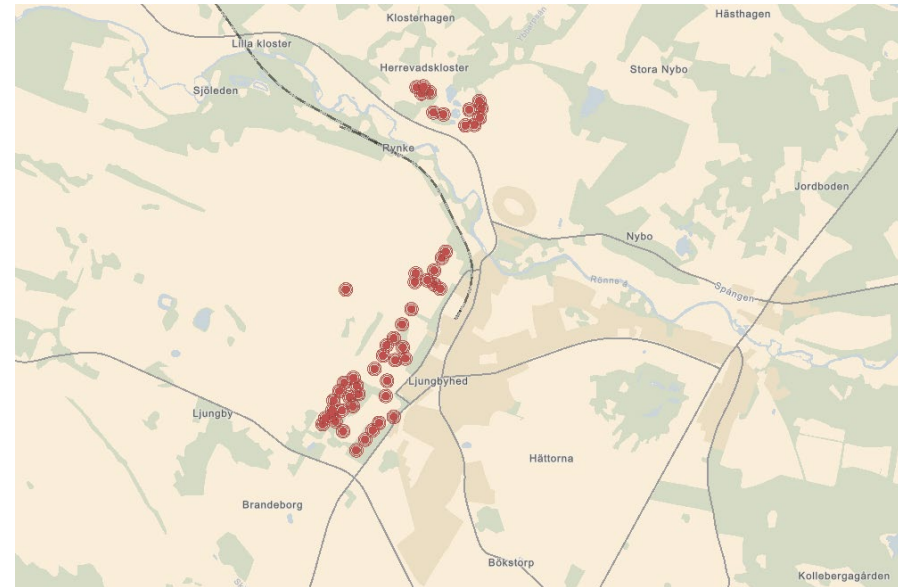
Rönne å (Kulturmiljöstråk)

Rönne ås sankta strandängar har under mycket lång tids utnyttjats för bete och det är av stort värde att denna hävd fortgår. Därtill finns flera anläggningar som visar hur vattenkraften utnyttjats för olika processer och i de flesta fall varit direkt avgörande för verksamhetens lokalisering. Verksamheter direkt relaterade till Rönne å har ett särskilt värde i detta sammanhang och är av största betydelse för upplevelsen och förståelsen av landskapet.

Byggnadsminnen

Varje byggnadsminne har speciellt anpassade skyddsbestämmelser som reglerar vad som är skyddat. Vård och underhåll samt förändringsarbete kräver tillstånd av länsstyrelsen och eftersom det kan vara mer kostsamt att underhålla med traditionella material och metoder än med moderna kan man söka bidrag för detta.

I Klippan är Herrevadskloster och F5-området i Ljungbyhed klassade som byggnadsminnen enligt kulturminneslagen, båda anläggningarna består av totalt 52 byggnader.

Jord- och skogsbruk

I MB 3 kap 4 § stadgas att jord- och skogsbruk är av nationell betydelse. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar, endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Skogsmark som har betydelse för skogsnäringen skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra ett rationellt skogsbruk.

En av de viktigaste ekosystemtjänsterna är den försörjande. Försörjande tjänster ger oss sådant som vi behöver för att överleva, till exempel mat och medicin. Inom försörjande ekosystemtjänster innefattas produktion av livsmedel och skogsråvara.

De areella näringarna har en stor betydelse för Klippans kommun, de utgör en viktig bas och förutsättning för att behålla och utveckla en levande landsbygd. Näringarna ger sysselsättning och bosättning på landsbygden och bidrar därmed också till att en viss service kan uppehållas i glesbygden.

Åkermark upptar 23 % av kommunens yta och betesmark 6 %. Åkermarken består till stora delar av lättbrukade, näringsfattiga sandjordar och morän. Jordbrukslandskapet med åkrar och betesmarker breder framför allt ut sig längs Rönne i kommunens västra delar. Klippans kommun kan karaktäriseras med drygt 50 % skog av den totala arealen där över hälften av skogarna utgörs av lövskog. På kommunens sura, näringsfattiga jordar dominerar ek- och bokskogar av örtfattig hedtyp. På marker med en rikare jordmån växer ängsbokskogar med rik lundflora. På fuktiga marker, till exempel i kärr och längs sjöar och vattendrag är trivala lövträd som björk och al vanliga. Barrskogarna domineras helt av produktionsskogar med gran. Runt vissa mossar finns också randskogar av tall.

Jordbruksnäringen går tillbaka beträffande antalet sysselsatta, antalet husdjur samt areal jordbruksmark. Även antalet sysselsatta i skogsbruket minskar, medan skogsarealen ökar. För att undvika konflikter med jord- och skogsbruket bör man lokalisera tillkommande bebyggelse så att minsta möjliga olägenheter uppstår för näringarna. Nya bostadsområden bör inte lokaliseras så nära bruksenheter att restriktioner kan komma att läggas på jordbruksdriften. Rationella enheter bör inte delas upp eller

brukningen på annat sätt försvåras genom ny bebyggelse eller andra exploateringsföretag. Vid tätortsutbyggnad skall man sträva efter att inte ta brukningsvärd åker i anspråk. Även vid dragning av nya vägar bör hänsyn tas till rationella brukningsenheter.

Öppet landskap

Det öppna landskapet är nära förknippat med de areella näringarna och ett varierat odlingslandskap gynnar den biologiska mångfalden. När brukandet av marken upphör tar buskar och sly över, landskapet blir enformigare och en del av vår kulturhistoria går förlorad. Kommunen saknar medel för att i någon större utsträckning påverka markanvändningen i detta avseende.

Anspråktagande av jordbruksmark

En övergripande strategi på regional och nationell nivå är att jordbruksmark i så hög utsträckning som möjligt bevaras. Jordbruksmark är en långsiktig resurs och en exploatering är en irreversibel process som är mycket svår att ta tillbaka eller ersätta med nyodlingar. Samtidigt finns det många aspekter som måste vägas samman när man tar jordbruksmark i anspråk för ny bebyggelse. Hushållning med jordbruksmarken säkerställer landets långsiktiga livsmedelsförsörjning men påverkar samtidigt andra framtida utvecklingsmöjligheter. Det berör många aktörer och medför också att ekonomiska värden ställs mot andra värden. Tillgången på mark och naturresurser är en förutsättning men även en begränsande faktor för Skånes näringslivsutveckling och bostadsförsörjning.

Kommunens bebyggelsestrategi för bostäder är att ny bebyggelse i första hand ska tillkomma genom förtätning av befintliga orter och i centrala lägen nära kollektivtrafik, handel och annan service.

I bebyggelsestrategin för bostäder lyfts även vikten av att kommunen ska kunna erbjuda en variation av olika boendemiljöer, vilket medför att planförslaget även möjliggör enstaka bebyggelse utanför kommunens tätorter. Dessa områden avses inte ha lika hög exploateringsgrad som utpekade områden inom tätorterna och beräknas inte bebyggas full ut under planens tidsperspektiv.

Urvalet av lämplig verksamhetsmark baseras framför allt på närheten till befintliga orter samt infrastrukturstarka lägen. Mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål som områdena är mest lämpade för med hänsyn till beskaffenhet, läge och behov. (PBL 2010:900 2 kap. 2 § samt MB 1998:808 3 kap. 1 §). Lämplighet utifrån läge kan för verksamheter handla närhet till vägar och där verksamheten inte innebär en störning. Nästintill samtliga områden inom kommunen med dessa kriterier är belägna på jordbruksmark.

Vid en lokaliseringsprövning får mark tas i anspråk för att bebyggas endast om marken från allmän synpunkt är lämplig för ändamålet. (PBL (2010:900) 2 kap. 4 §). Syftet med lokaliseringsprövningen är att avgöra om marken är lämplig för den åtgärd som planen eller bygglovsansökan avser. Vid prövning om marken ur allmän synvinkel är lämplig att bebygga ska hänsyn tas bland annat till intresset om att bibehålla en god ekonomisk tillväxt och en effektiv konkurrens. Kommunens planberedskap gällande verksamhetsmark är i dagsläget bristfällig. Infrastrukturstarka lägen samt bristen på kommunal verksamhetsmark ligger till grund för bedömningen om att utpekade områden för potentiell verksamhetsmark anses lämpliga, trots att det innebär att jordbruksmark tas i anspråk.

Berg, jord och grus

Tillgång till naturgrus och bergmaterial är nödvändigt för att bygga och underhålla samhällets infrastruktur, vägar och bostäder.

Förekomst av geologiska formationer med hög genomsläpplighet, som till exempel sand och grus är viktiga att kartlägga för att exempelvis värdera radonrisk, utreda lämplig placering av miljöfarliga verksamheter eller bedöma risk för påverkan på grundvatten.

Naturgrus och -sand är en ändlig naturresurs, dels ur ett materialförsörjningsperspektiv, men också med tanke på grundvattenbildning och dricksvattentillgång generellt bör bevaras. Forskning har visat att naturgrus i de allra flesta applikationer kan ersättas med krossat bergmaterial. Krossat bergmaterial kan dock inte generaliseras, utan kvalitet och lämplighet beror såväl på platsens geologiska förutsättningar, som en produkts användningsändamål.

Topografin i kommunen är relativt jämn och låglänt. Undantag är Söderåsen som utgör en markant höjd med branter och raviner längs kommunens västra gräns, liksom Rönne ås delvis djupt urskurna dalgång. I geologisk bemärkelse är Söderåsen ingen ås utan en horst, en höjdrygg som skjutit upp mellan två förkastningssprickor.

Gnejs är kommunens vanligaste bergart. Urberget är på flera platser genomsatt av sprickor där basisk diabas och basalt trängt upp. I kommunen finns även sedimentära bergarter från trias-jura (f a sandsten) och vulkaniska bergarter från jura och krita. Sedimentberggrunden finns framför allt i ett smalt stråk som sträcker sig från Ljungbyhed mot nordväst - en sydostlig utlöpare av Ängelholmsslätten.

Av vulkanerna från jura och krita finns bara rester kvar och bara några få bildar markanta höjder. Jällabjär nordost om Röstånga är en av de största och den som till formen mest påminner om en vulkan. Då vulkanlavan stelnade bildades pelarförklyftad basalt som går att studera vid Rallate-området sydväst om Skäralid. Under samma period bildades också tuffliknande avlagringar varav de flesta vittrat bort, men inom kommunens gränser finns den klassiska lokalen vid Djupadalsmölla - Skånes mest kända tuffavlagring. I kommunen finns också en del koalin, bildad av vittringsprodukter från urbergets översta delar. Koalinlera har tidigare brutits i flera småbrott nordväst om Forestad.

Den dominerande jordarten i kommunen är sandig, moig morän. De basiska berggrunderna har på vissa platser gett upphov till en näringsrik jordmån. I kommunen finns flera fina exempel på terrängformer som bildats under istiden av de lösa jordavlagringarna. Norr om Ljungbyhed i trakterna av västra och östra Sorrödssjön finns moränryggar tvärs över isens rörelseriktning och sydost om Bäljane å finns 10-15 meter höga drumliner. På flera platser finns stråk av isälvsavlagringar, till exempel utmed Söderåsen, vid och nordost om Rönne å från Spången upp mot Riseberga och mellan Allarp-Färingtofta. Mellan Bjärsgård och kommunens östra gräns finns ett fint exempel på dödislandskap. Norrlyckeområdet är ett annat område med isälvsavlagringar i form av platåbildningar med deltatungor och dödisgropar. Ytligt berg förekommer på ett fåtal ställen i kommunen, bergtäkt i större omfattning har tidigare bedrivits i Skäralid.

Grus och bergkross är tunga material och långa transportvägar bör undvikas för att minska miljöpåverkan. Att generellt minska tunga transporters utsläpp genom långa transportvägar med hjälp av ny teknik, tex. genom elfordon, är för närvarande inte möjligt. En förutseende planering, lämplig geografisk spridning av täkter, samt korta transportavstånd till avsättningsområden kan dock såväl idag som i framtiden avsevärt minska transporternas miljöpåverkan.

Naturgrus är en ändlig resurs och har stor betydelse för bland annat vattenförsörjning och vattenkvalité. Naturgrus är även viktigt utifrån natur- och kulturhänseende. Naturgrustäkter får därför endast tillåtas under vissa specifika förhållanden. Till viss del kan material återvinnas, vilket skall ske i första hand om det är möjligt. Dock möter återvunnet material inte alltid tekniska och miljömässiga krav eller marknadens efterfrågan på passande byggmaterial.

Materialförsörjning bör ses i ett regionalt perspektiv och betraktas som en mellankommunal fråga, även brytning av berg bör samordnas.

Rönneåprojektet

I december 2018 förvärvade Klippans kommun de tre kraftverken, Stackarp, Klippan och Forsmöllan i Rönne å. Syftet med köpet var att öppna upp Rönne å så att havsvandrande fisk såsom lax, ål och öring återigen kan ta sig upp i hela vattendraget. Idag kommer ingen fisk förbi kraftverken. Idén att öppna upp Rönneå för vandrande fisk har funnits länge, i decennier, men det som gjorde att arbetet tog fart denna gången var en dom i Mark- och miljödomstolen 2016. Domen medförde stränga och kostsamma miljökrav för dåvarande kraftverksägaren Skånska Energi Rönneå Kraft AB. Krav som gjorde att den långsiktiga lönsamheten kraftigt försämrades och därmed gjorde kraftverksägaren benägen att avyttra verken. Med det som utgångsläge inledde kommunen samtal med Skånska Energi Rönne å Kraft AB om att förvärva verken.

När kommunen och Skånska Energi Rönne å Kraft AB var överens om detaljerna beslutade kommunfullmäktige att köpa kraftverken. Beslutet vann laga kraft i januari 2019 och sedan dess har Klippans kommun varit kraftverksägare.

Fram till maj 2019 producerades el vid kraftverken. Den 19 maj 2019 stängdes turbinerna för att möjliggöra för bland annat ålen att passera förbi kraftverken på sin väg mot Sargassohavet. Detta var också ett av kraven från Mark- och miljödomstolen.

För att finansiera köpet av kraftverken ansökte kommunen om markåtkomstbidrag hos naturvårdsverket. I mars 2018 erhöles ett förhandsbesked om markåtkomstbidrag på totalt 14 Mkr. Utöver det ansökte och fick kommunen ett bidrag från Naturskyddsföreningens miljöfond på 3 Mkr.

Målbild – Naturvärden

I Första hand ska projektet ses som en naturvårdssatsning med syfte att gynna en lång rad hotade och skyddsvärda växt- och djurarter. En fritt flödande Rönne å innebär att ån uppströms kraftverken görs tillgänglig för vandrande fisk och alla andra växter och djur som idag hindras vid passagen. Totalt rör det sig om nästan 100 km åsträcka som öppnas upp inklusive flera biflöden. Projektet medför således stor naturvårdsnytta i flera kommuner och indirekt även i Skälderviken

Lokalt innebär en utrivning att dramatiska forsmiljöer skapas då ån har en fallhöjd på cirka 20 meter på bara några kilometer åsträcka. Sannolikt kommer forsarna att bli ett populärt besöksmål för både långväga besökare och klippanbor.

Målbild – Besöksnäring

Utöver naturvårdsaspekterna medför en fritt forsande Rönne å även positiva aspekter för det rörliga friluftslivet som kanotpaddling, sportfiske och fågelskådning mm. Ett utvecklat friluftsliv innebär sannolikt också ett uppsving för det lokala näringslivet med fler arbetstillfällen och en levande landsbygd.

Rönneå, rinner genom fem kommuner mellan Ringsjöarna och Skälderviken; Eslöv, Höör, Klippan, Åstorp och Ängelholm. För att samordna arbetet kring besöksnäring och hållbar turism gick ovan nämnda kommuner plus Hörby kommun in med en gemensam LEADER-ansökan. I januari 2020 beviljades 1,7 Mkr för att utreda förutsättningarna för att utveckla en hållbar naturturism kring Rönne å och Ringsjöarna. Projektets mål är att kartlägga potentiella "hotspots" för besökare i samråd med bland annat markägare och ideella föreningar.

LIFE CONNECTS

För att finansiera utrivningen och återställningen av vattendraget gick Klippans kommun tillsammans med bland andra Länsstyrelsen i Skåne in med en LIFE-ansökan. I augusti 2019 beviljades projektet stöd på totalt 100 Mkr för att miljöanpassa sju vattendrag i södra Sverige varav drygt 20 Mkr är öronmärkta till Rönneåprojektet. Läs mer på <https://lifeconnects.se/>

Vad händer härnäst?

I nuläget pågår arbetet med förberedelserna för tillståndsprövningen i Mark- och miljödomstolen. Innan det faktiska utrivningsarbetet kan påbörjas måste domstolen meddela ett tillstånd, en vattendom. Kommunens uppgift är att med en MKB (miljökonsekvensbeskrivning) och en teknisk beskrivning visa domstolen att utrivningen kan genomföras på ett tryggt och säkert sätt. Denna process, att ta fram ett fullgott underlag till ansökan beräknas vara färdigt i december 2021.

Inom ramen för LIFE-projektet kommer också en lång rad forskningsprojekt att genomföras i Karlstads universitets regi, exempelvis före- efter-studier med fokus på bland annat bottenfauna, fisk- och musselförekomst och vattenkemi. Det planeras också studier för att kartlägga fiskvandring, framförallt laxens vandring med telometri (sändarförsedda fiskar). Inom ramen för LIFE-projektet kommer också en lång rad forskningsprojekt att genomföras i Karlstads universitets regi, exempelvis före- efter-studier med fokus på bland annat bottenfauna, fisk- och musselförekomst och vattenkemi. Det planeras också studier för att kartlägga fiskvandring, framförallt laxens vandring med telometri (sändarförsedda fiskar).

Miljö, säkerhet och hälsa

Vid beslut om användningen av mark- och vattenområden måste miljö-, risk-, och säkerhetsfaktorer beaktas. I kommunen är det främst Räddningsnämnden och Söderåsens miljöförbund som har tillsyn för dessa frågor.

Klimatförändring

Historiskt sett har klimatet alltid förändrats. Vår jord har varit både varmare och kallare beroende på det varierande avståndet till solen, våra kontinenters rörelser och den kemiska sammansättningen i atmosfären. Tidigare klimatförändringar har ofta tagit många tusen år, men nu ökar medeltemperaturen och klimatförändringarna väldigt snabbt. Den pågående klimatförändringen är omfattande, snabb och i många fall saknar den motstycke i historien.

Vid de tillfällen i jordens historia när klimatet ändrats snabbt har det medfört stora och allvarliga konsekvenser för livet på jorden, både växter och djur. Till skillnad från tidigare klimatförändringar beror den vi ser idag på människan. Det är framförallt den stora mängd fossila bränslen som kol, olja och gas som vi människor bränt och fortfarande bränner som är orsaken.

För att stabilisera klimatet krävs det att de globala utsläppen av växthusgaser upphör, och ju snabbare detta sker desto mindre blir de långsiktiga klimatförändringarna. I samband med en klimatkonferens i Paris 2015 enades världens länder, i det så kallade Parisavtalet, om att den globala temperaturökningen ska hållas till väl under två grader och att man ska sträva efter att begränsa den till en och en halv grad.

Det går inte att förutse exakt vilken temperaturutveckling som kommer realiseras i framtiden, eftersom det hänger ihop med hur världen lyckas minska de globala utsläppen.

Klimatanpassning

Vårt klimat har redan påverkats och vi ser högre temperaturer och förändrat nederbördsmonster. Även om den globala medeltemperaturökningen ännu inte överstigit två grader så väntas betydande konsekvenser för natur och samhälle som effekter av klimatförändringarna. Förskjutna växtsäsonger, torka, bränder och översvämningar märker vi redan av i viss utsträckning och större effekter är att vänta inför vilka vi behöver stå rustade.

Det går inte heller att utesluta att det i framtiden kommer bli allt vanligare med värmeböljor, torka, skred, ras, erosion samt skogsbränder i delar av landet, till följd av klimatförändringarna (MSB, 2010).

Klimatanpassning innebär åtgärder för att anpassa samhället till de klimatförändringar vi redan idag märker av och de som vi inte kan förhindra i framtiden. Klimatanpassning är inte detsamma som åtgärder för att minska klimatförändringar. Anpassning till den klimatförändring som inte längre kan undvikas är ett nödvändigt komplement till arbetet med minskade utsläpp. Förmågan att anpassa sig till en förändring och förmågan att skydda sig mot negativa effekter är viktig.

Översvämning

Klimatförändringar väntas påverka även framtida skyfall genom en ökad förekomst, längd och intensitet på nederbörden, vilket innebär en påfrestning i det befintliga dagvattensystemet. Ett regn som vi idag betraktar som ett 100-årsregn kommer att inträffa oftare i framtiden. Om regnintensiteten exempelvis ökar med 25 procent kommer sannolikheten för det som idag kallas för ett 100-årsregn att fördubblas.

Tätorters hårdgjorda yta leder till att nederbörden har svårt att tas upp av marken och riskerar i stället att ansamlas och orsaka översvämningar. Kombinationen av klimatförändringar och förtätning ökar alltså översvämningens risk. Om stora mängder dagvatten snabbt förs ut till VA-nätet finns risken att orenat och miljöfarligt spillvatten leds ut till källare eller på gator. Genom ett förebyggande och långsiktigt arbete kan kommunen anpassas både för dagens och framtida skyfall.

I Sverige väntas klimatförändringar medföra en ökning i årsmedelnederbörd, med ökade mängder i norr under vintern och minskade mängder söderut på sommaren, enligt SMHI:s klimatscenarier för landet. Även i Skåne väntas större regnmängder i ett framtida klimat, framför allt vintertid, och årsmedelnederbörden uppskattas till 15–25 procent till seklets slut. För länet väntas vidare en ökning av årstillrinning i slutet av seklet, där den största ökningen sker vintertid. Tillrinning med en återkomsttid med 10 respektive 100 år ser ut att öka i länet, enligt SMHI.

Det är svårt att förutsäga var och när ett skyfall kommer att inträffa liksom dess varaktighet och intensitet. Bebyggelse och infrastruktur, däribland samhällsviktiga verksamheter, kan drabbas av stora skador till följd av skyfall. Risken för översvämning är naturligtvis störst i låglänta områden, varför dessa partier måste ägnas extra stor uppmärksamhet i den fysiska planeringen.

Olika typer av grönstrukturer i form av exempelvis gröna tak och väggar, träd och infiltrationsbäddar innehar flera klimatreglerande funktioner och har potential att fördröja vatten, ta upp koldioxid, erbjuda svalka, förbättra luftkvalitet, främja biologisk mångfald samtidigt som den skapar attraktivitet och rekreativ värde för nya utvecklingsområden. Det är således ur klimatanpassningssynpunkt av stor vikt att se till att förtätningen inte sker på bekostnad av grönområden, för att motverka ökad översvämningens risk till följd av större hårdgjorda ytor.

Översvämningsskartan visar områden där vatten riskerar att bli stående och orsaka en översvämning på ytan i samband med ett 100-årsregn med en total varaktighet på sex timmar. På regnet har en klimatfaktor på 1,3 applicerats för att ta hänsyn till att de mest extrema regnen förväntas öka i intensitet i framtiden som en följd av bland annat en stigande temperatur.

Ett 100-årsregn med klimatfaktor 1,3 motsvarar i princip ett 200-årsregn enligt dagens gällande regnstatistik.

Översvämningsskarteringarna visar även Rönneås utbredning vid tre olika flöden - det beräknade högsta flödet samt klimatanpassat 100-årsflöde och 200-årsflöde. Generellt kan sägas att översvämningssituationen vid ett extremregn i kommunens tätorter ser mycket olika ut till följd av stora skillnader i topografiska förutsättningar och infiltrationskapacitet hos den dominerade jordart i området.

Östra Ljungby är beläget i en lågpunkt i terrängen och

det översta jordlagret domineras av glacial finlera. Infiltrationsmöjligheterna är därmed begränsade och översvämningdjupen i lågpunkterna i ortens centrala delar överstiger 0,5 m.

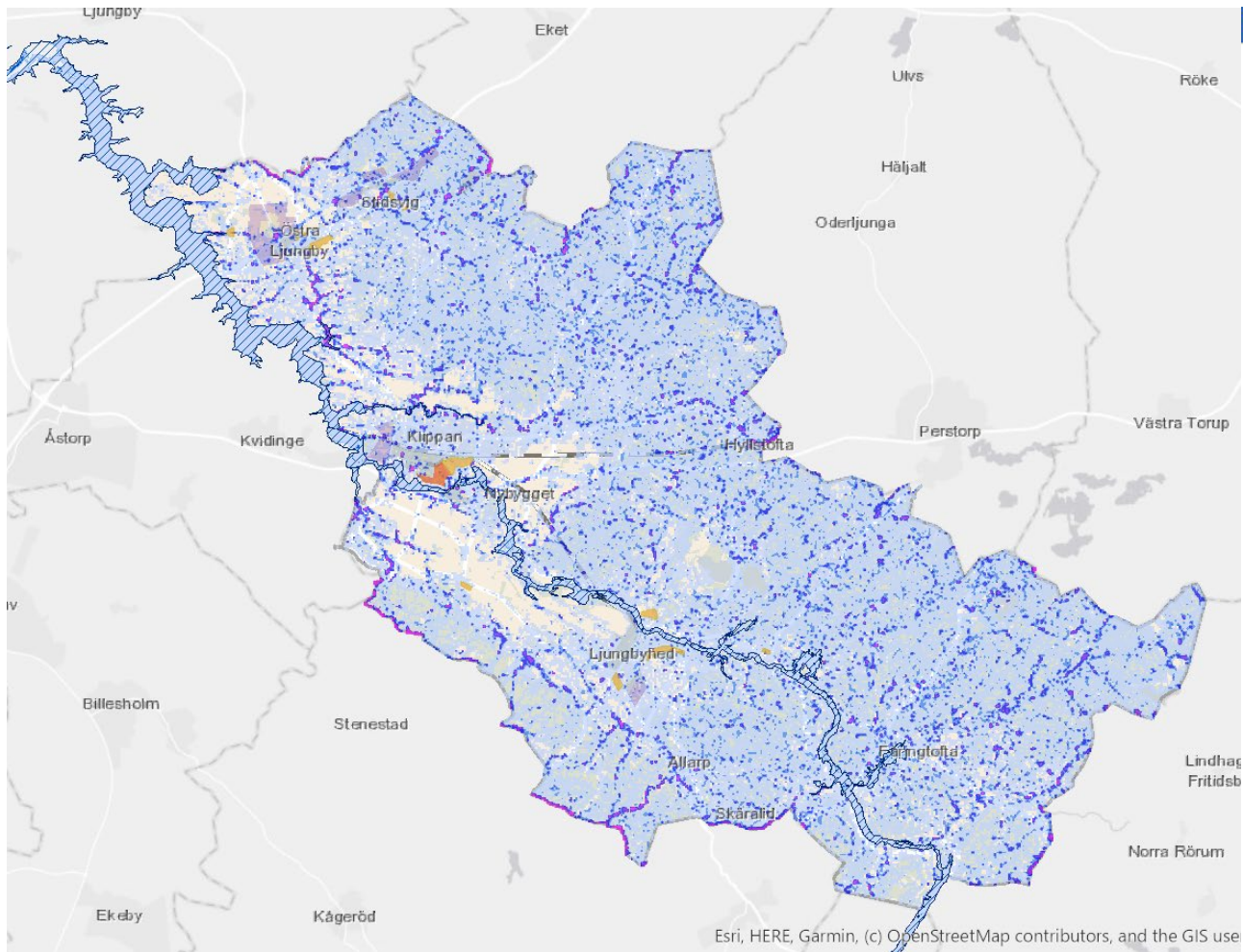
Inom Stidsvig skiljer sig de topografiska förutsättningar och infiltrationsmöjligheterna åt i olika delar av orten.

Inom utpekade område för bostadsbebyggelse öster om Lisåkravägen bör fördröjning av dagvatten ske genom anläggning av utjämningsmagasin samt att miljö kvalitetsnormer för vatten hålls. Området mellan föredetta banvallen och Kopparmölledammen kräver mycket avtattning och vid ett hundraårsregn riskerar delar av området att översvämmas. Området bör därför fyllas ut.

Översvämningdjupen och översvämningutbredningen är generellt mindre i Klippan som är beläget på en höjdrygg och där infiltrationsmöjligheterna är goda. I kommande planarbete för området Bruksallén behöver dagvattenhanteringen särskilt utredas.

Inom Ljungbyhed skiljer sig de topografiska förutsättningar och infiltrationsmöjligheterna åt i olika delar av orten. En liten yta inom området Hästhagen riskerar att översvämmas vid ett hundraårsregn, detta bör ses över vid kommande plan- och exploateringsarbete. Delar av områdena Storgatan och Brandeborg riskerar att översvämmas vid ett hundraårsregn. Det krävs en utredning kring dagvattenhanteringen i dessa områden.

Utpekade område i Riseberga riskerar att översvämmas vid ett hundraårsregn. Därför krävs det att hanteringen av dagvatten utreds i kommande plan- eller exploateringsarbete.

Teckenförklaring

Översiktsplan 2022

Mark- och vattenanvändning

Boende

- Intresseområde för ny bostadsbebyggelse
- Sammanhängande bostadsbebyggelse
- Mångfunktionell bebyggelse

Näringsliv

- Intresseområde för ny verksamhetsmark
- Framtida verksamhetsmark
- Detaljplanerad verksamhetsmark

Miljö, säkerhet och hälsa

- Översvämningskartering Rönneå, beräknat högsta flöde
- Översvämningskartering Rönneå, 100-årsflöde
- Översvämningskartering Rönneå, 200-årsflöde
- Översvämningsområden vid skyfall
- Maximalt översvämningsdjup i samband med ett framtida hundraårsregn (vattendjup i meter)
- 0.1 - 0.2
- 0.2 - 0.3
- 0.3 - 0.5
- 0.5 - 1
- > 1

Överströmmande dammar och vattendrag

I kartan visas även högsta beräknade flöde i Rönne å. Vid stora nederbördsmängder riskerar i första hand lågpunktsområdena samt områden i nära anslutning till vattendragen att översvämmas. För att avlasta vattendragen är det av stor vikt att fördröjande åtgärder anläggs i strategiska lägen, som kan hantera dagvatten. Vid ianspråktagande av mark är det viktigt att hänsyn tas till områdets förmåga att hantera dagvatten och höjda nivåer i vattendragen. Insatser för att hantera eventuell problematik gällande detta behöver planeras tidigt i processen, för att undvika att hälsa eller egendom tar skada av översvämning.

Inga dammar beräknas bli överströmmade och vattennivån når inte upp till brobanornas underkant, alternativt når vattennivån brovalvets överkant vid ett 100-års regn. Vid beräknat högsta flöde överströmmas däremot dammarna Forsmöllan, Klippan och Stackarp. När det gäller broar vid beräknat högsta flöde så når vattennivån över nivån för underkant brobana vid bron i Ljungbyhed. Bron vid Stackarp överströmmas liksom östra bron vid Tranarp. Erosionsskador kan uppkomma även vid lägre flöden om vattenhastigheten är hög.

I samband med Rönneåprojektet kommer vattenkraftverken Forsmöllan, Stackarp och Klippan att rivas. Det innebär att när dammarna är utrivna blir vattenregimen i Rönne å troligen en annan.

Åtgärder för att hantera ökad mängd nederbörd och översvämning

Åtgärder för att minska risken för översvämning kan handla om att planera för att minska andelen hårdgjord yta samt avsätta mark för att samla upp, fördröja och avleda dagvatten. Genom att efterlikna naturliga system som infiltrerar, fördröjer eller samlar upp vatten lokalt kan belastningen på VA-nätet och risken för översvämning minskas. Dagvatten kan hanteras genom att anlägga öppna dagvattenlösningar som inkluderar bland annat infiltration genom gröna tak och vegetation, dagvattenkanaler, dammar, översvämningssområden, diken och regnträdgårdar. Vid omfattande skyfall hinner inte allt vatten infiltreras, varför det kan behövas strategiskt placerade översvämningssområden som exempelvis parkeringsplatser, lekplatser eller mer storskaliga lösningar som fördröjningsdammar och våtmarker.

En annan möjlighet är att vid anläggning av struktur som parkeringsplatser, gång-och cykelstråk arbeta med permeabel asfalt och betong, för att reducera toppflöden och förlänga flödestiden.

Det är viktigt är att ha i åtanke att översvämningar, det vill säga ansamlingar av vatten på markytan, inte nödvändigtvis utgör ett problem. Problem uppstår när vattnet orsakar en värdeförlust, påverkar kommunikation, transport eller vid risk för hälsa och liv. Exempelvis uppstår sällan en värdeförlust då grönytor översvämmas medan stora värden kan gå förlorade då till exempel ett villaområde eller en större trafikled drabbas.

Kommunen behöver fortsätta arbetet med att utveckla hanteringen av dagvattnet med fokus på naturliga och ekologiska lösningar, samt avsätta allmän platsmark för omhändertagande av dagvatten.

Förändringar i temperatur

Enligt SMHI beräknas årsmedeltemperaturen i det framtida Sverige år 2071-2100 öka från mellan två till sju grader jämfört med perioden 1971-2000, beroende på region och utsläppsscenario. För Skånes del beräknas temperaturförändringen för samma tidsperiod till en ökning mellan två och fyra grader beroende på scenario (enligt en kartläggning gjort på uppdrag av SMHI utifrån de olika RCP-scenarierna). Klimatförändringen förväntas även innebära att extremväder som värmeböljor i framtiden kommer att inträffa oftare och pågå under längre tid jämfört med i dag (FN:s klimatpanel IPCC, 2014).

Några av de hälsoeffekter som klimatförändringar förväntas medföra är ökad dödlighet och försämrad förmåga att arbeta vid hetta. Riskgrupper för exponering för värme är framför allt äldre personer, personer som tar vissa mediciner, kroniskt sjuka, personer med funktionsnedsättning, små barn och gravida (Folkhälsomyndigheten, 2017). Effekter av högre temperaturer och värmeböljor antas förstärkas i stadsmiljö, på grund av uppkomsten av så kallade "urbana värmeöar" (IPCC, 2018). Detta fenomen uppstår genom att hårdgjorda ytor bestående av sten, asfalt, betong och tegel absorberar och lagrar värme i större utsträckning än vad exempelvis en vegetationsyta gör och avger värme under lång tid till luften omkring, vilket resulterar i att den lokala temperaturen kan vara 4-5 °C högre än den omgivande landsbygden (enligt en rapport från Centrum för miljö- och klimatforskning vid Lunds universitet, 2015).

Bevarandet av grönområden anses vara en av de viktigaste åtgärderna för att bibehålla en lägre temperatur i den bebyggda miljön. Det är därför viktigt att förtätning av tätorterna sker med hänsyn till grönstrukturen, för att undvika risken för värmeöar i tätorterna. Skogar, parker och gatuvegetation kyler luften och minskar effektivt värmepåfrestningen i urbana eller hårdgjorda miljöer och utöver det bidrar den även till upptag av koldioxid. Genom en välfungerande grönstrukturplanering bevarar vi kommunens grönområden. Vid planläggning skapas nya grönområden där möjlighet finns. Alternativt kompenserar vi för grönområden som ligger på mark som behöver användas.

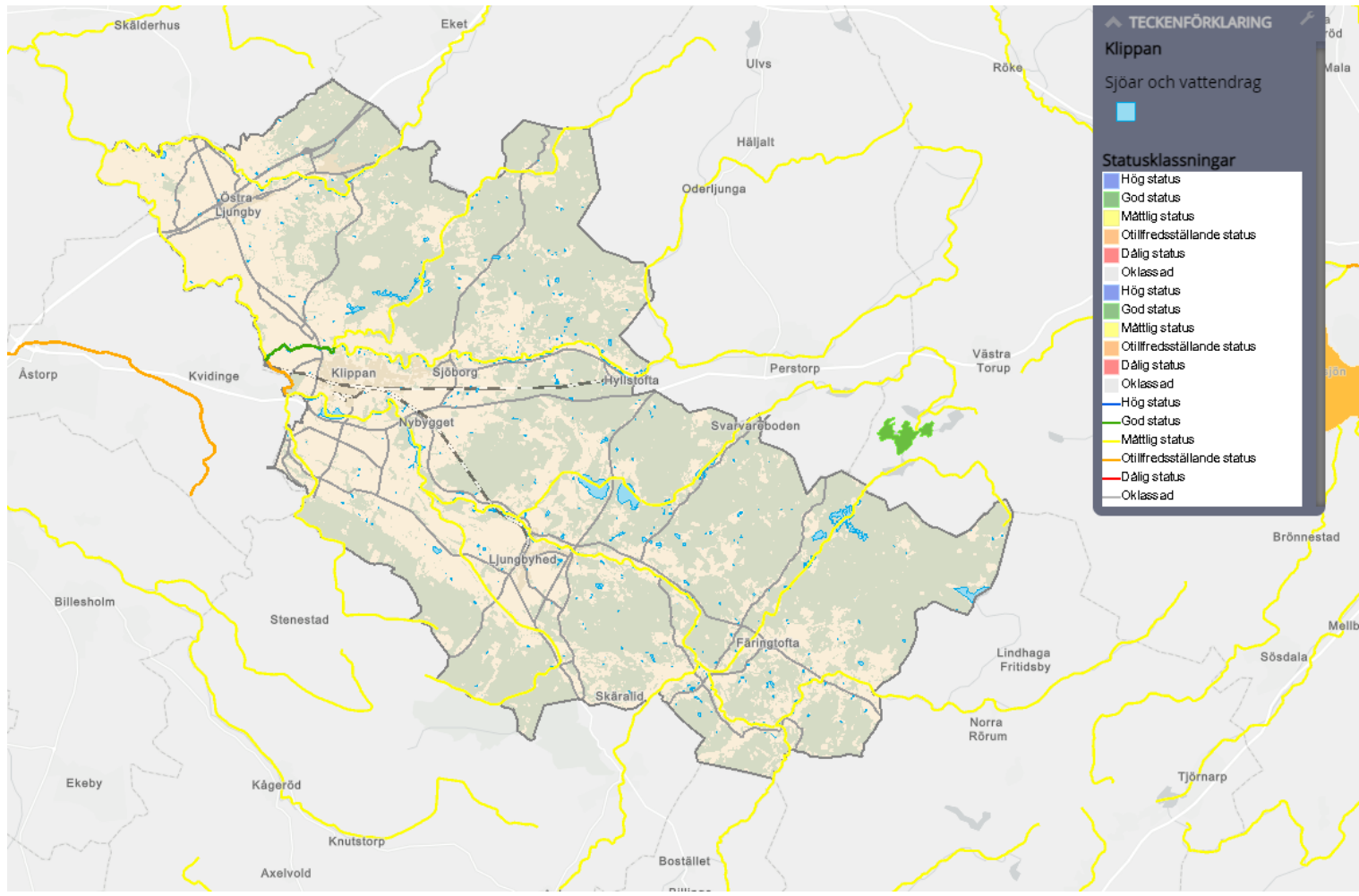
Att anlägga värmedämpande ytor som grönytor med träd, möjlighet till skugga, vattendrag eller dammar blir extra viktigt i närheten av äldreboenden, sjukhem, förskolor och skolor.

Miljökvalitetsnormer

Här redovisas angivna föreskrifter (miljökvalitetsnormer) som gäller för luft och vatten. Miljökvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt styrmedel för att uppnå lägsta godtagbara miljökvalitet. En norm kan till exempel gälla högsta eller lägsta tillåtna halt av ett visst ämne i luft/vatten/mark eller av en indikatororganism i vatten.

Syftet är att varaktigt skydda människors hälsa eller miljön samt att avhjälpa skador på eller olägenheter för människors hälsa eller miljön. Miljökvalitetsnormer ska exempelvis ange föroreningsnivåer eller störningsnivåer som människor kan utsättas för utan fara för olägenheter av betydelse. De ska också ange nivåer som miljön eller naturen kan belastas med utan fara för påtagliga olägenheter, eller högsta eller lägsta förekomst i yt- och grundvatten av organismer som kan tjäna till ledning för bedömning av tillståndet i miljön.

Idag finns det tre förordningar om miljökvalitetsnormer; en för föroreningar i utomhusluft, en för olika parametrar i fisk- och musselvatten och en för omgivningsbuller.

Vattenkvalitet

Vatten är en gemensam resurs som vi alla har ett ansvar att förvalta väl och vattenförvaltningsarbetet regleras gemensamt inom EU av Vattendirektivet.

Sverige är indelat in i fem vattendistrikt med en vattenmyndighet i varje distrikt. En länsstyrelse i varje vattendistrikt har utsetts till vattenmyndighet med ansvar för förvaltningen av kvaliteten på vattenmiljön inom distriktet. Klippans kommun tillhör Västerhavets vattendistrikt och vattenmyndighet är länsstyrelsen i Västra Götaland.

Miljökvalitetsnormer för vatten syftar till att skydda vatten eller vattenförekomster, vilket innebär att sjöar, vattendrag och liknande ska nå god ekologisk och kemisk ytvattenstatus och grundvatten ska ha god kemisk grundvattenstatus samt god kvantitativ status.

En god ekologisk status innebär en liten påverkan av människan vid jämförelse med en helt opåverkad miljö och den statusen får inte heller försämrats i något avseende. I vattenförvaltningsförordningen (2004:660) berörs förvaltningen av kvaliteten på vattenmiljön och här regleras även statusklassningen och hur miljökvalitetsnormer ska fastställas. I Klippans kommun finns klassade vattendrag, men inga klassade sjöar.

Ekologisk status

- ▶ God ekologisk status: Smålarpsån
- ▶ Övriga klassade vattendrag: se kartan

Status med avseende på näringsämnen

Utgångspunkt bland annat vid tillsyn av enskilda avlopp inom kommunen

Namn på
vattenförekomst

Status avseende
påverkan av
näringsämnen

Bäljane å nr 2 (Lilla Bäljane å)	Måttlig status
Rönne å: Bäljane å nr 1-Klövabäcken	Måttlig status
Rönne å: Bäljane å nr 2-Klingstorpsbäcken	Måttlig status
Rönne å: Klingstorpsbäcken- Snällerödsån	Måttlig status
Rönne å: Klövabäcken- Skärån	Måttlig status
Rönne å: Skärån- Ybbarpsån	Måttlig status
Rönne å: Snällerödsån- Hålsaxbäcken	Måttlig status
Rönne å: Ybbarpsån- Bäljane å nr 2 (Lilla Bäljane å)	Måttlig status

Kemisk status

God kemisk ytvattenstatus exklusive kvicksilver i samtliga vattendrag

Grundvatten

Kvantitativ och kemisk status

God kvantitativ status samt god kemisk grundvattenstatus för samtliga grundvattenförekomster.

Luftkvalitet

Luften vi andas har stor påverkan på vår hälsa och luftföroreningar kan i värsta fall förkorta vår livslängd. Hälsosfarliga ämnen i luften är bland annat marknära ozon, inandningsbara partiklar, vissa kolväten och kväveoxider. Föroreningar från bland annat vägtrafik, industri- och energiproduktion samt skogs- och jordbruksmaskiner kan leda till exempelvis försurning, övergödning och klimatförändringar. Vissa ämnen kan också orsaka skador på ytor av metall, plast och kalksten på exempelvis byggnader och kulturhistoriskt värdefulla föremål eller försämra grödors utveckling på åkermark. Luftföroreningar kan alltså innebära en ökad ekonomisk samhällsbelastning i form av större behov av sjukvård, försämrad matproduktion och ökade reparationskostnader. En bra luftkvalitet med låga föroreningsvärden bidrar både till en förbättrad miljö och till människors hälsa i stort.

För att skydda människors hälsa och miljön har regeringen med stöd av miljöbalkens femte kapitel tagit fram miljökvalitetsnormer för luft. I luftkvalitetsförordning (2010:477) beskrivs miljökvalitetsnormer för luft, vilka enligt plan- och bygglagen ska följas vid planläggning. Normer för utomhusluft och luftkvalitet finns i miljöbalkens femte kapitel och där anges vilka värden för olika hälsosfarliga ämnen som är godtagbara för människors hälsa. Miljökvalitetsnormerna är således kvalitetskrav på luftkvaliteten och anger gränsvärden för olika hälsosfarliga ämnen som kvävedioxid, kväveoxider, svaveldioxid, partiklar (PM 10 och PM 2,5), kolmonoxid, bensen, bly, ozon med flera.

Genom att vid planläggning följa de krav som ställs i regeringens framtagna miljökvalitetsnormer kan både kommunens miljö och människors hälsa skyddas.

En annan viktig åtgärd som kan minska negativ hälsopåverkan till följd av luftföroreningar är att minska biltrafiken i innerstäder eller tätorter.

Utöver att reducera hälsoeffekter från luftföroreningar kan åtgärder för att minska biltrafiken i tätorter också bidra till att minska buller, minska förbrukning av fossila bränslen samt bidra till mer aktivitet till cykel eller till fots.

Majoriteten av översiktsplanens utvecklingsområden pekats ut i anslutning till befintliga tätorter, vilket främjar möjligheten att nyttja den befintliga infrastrukturen genom miljövänliga transporter, vilket kan medföra minskad användning av fossilbränsleddrivna transporter.

Buller

Buller är oönskat ljud och buller kan påverka människors hälsa och välbefinnande genom till exempel hörselskador, sömnstörningar, försämrad prestation och inlärning, huvudvärk och trötthet, förhöjt blodtryck och ökade halter av stresshormoner. Samhällsbuller har ökat kraftigt de senaste årtiondena.

Enligt förordningen om omgivningsbuller finns en skyldighet att genom kartläggning av buller och upprättande av åtgärdsprogram, sträva efter att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa. 2011 ska kommuner med mer än 100 000 invånare, vägar med mer än 3 miljoner fordon per år och järnvägar med mer än 30 000 tåg per år kartläggas.

Vidare utredningar beträffande buller behövs i det fortsatta planeringsarbetet, i synnerhet vid ny bebyggelse i närheten av järnvägar och större vägar. Med moderna byggnadstekniska lösningar kan dock bullernivåer minskas. Detta kan exempelvis åstadkommas genom bullerplank eller bullervallar, genomtänka planlösningar där exempelvis sovrum placeras mot tystare fasader, god ljudisolering i fönster och fasader samt balkonger och uteplatser som vätter mot innergård eller dylikt. Beträffande buller i rekreationsytor och friluftsområden kan vidare utredningar komma att krävas för specifika områden.

Riktvärdena för trafikbuller vid nybyggnation av bostadsbebyggelse eller vid nybyggnation eller väsentlig ombyggnad av trafikinfrastruktur är:

	Bostads fasad (Leq _{24h})	Bostads uteplats (Leq _{24h})	Bostads uteplats (Lmax)
Väg	55 dBA	~55 dBA ^{II}	70 dBA ^I
Spår	60 dBA	55 dBA	70 dBA ^I

^I Tidsvägning Fast. Får överskridas max 5 ggr/genomsnittlig maximme dag och kväll (kl. 06-22)

^{II} Propositionen har inte någon angivelse för ekvivalent nivå för buller från vägtrafik vid uteplats.

Olycksrisker

Förorenade områden

Förorenade områden kan till exempel vara industritomter eller gamla soptippar som förorenats genom utsläpp, spill eller olyckshändelser. Förorenade områden kan utgöra en risk för både människors hälsa och miljön och åtgärdsarbetet mot förorenade områden är en del av arbetet med Sveriges miljö kvalitetsmål Giffri miljö.

Om ett förorenat område utgör en risk för människors hälsa eller miljön är det viktigt att åtgärda området, exempelvis genom sanering eller skyddsåtgärder. Det är i första hand den som förorenat som ska stå för åtgärderna men i vissa fall kan exempelvis fastighetsägaren bli ansvarig. Om det inte finns någon ansvarig som kan åläggas att stå för kostnaderna kan åtgärder i vissa fall genomföras med bidrag från Naturvårdsverket. För att kunna prioritera åtgärder av de mest angelägna områdena görs en samlad bedömning av hur farliga föroreningarna är, hur mycket föroreningar det finns, förutsättningar för att de sprids och områdets känslighet och skyddsvärde. Bedömningen resulterar i en riskklassning från 1-4. Arbetet med att riskklassa förorenade områden har framför allt gjorts av länsstyrelsen, men idag arbetar även Söderåsens miljöförbund med riskklassning. Områden i riskklass 1 (mycket stor risk) eller 2 (stor risk) är högst prioriterade att arbeta med för respektive tillsynsmyndighet (länsstyrelsen, Söderåsens miljöförbund eller Forsvarsinspektören för miljö och hälsa).

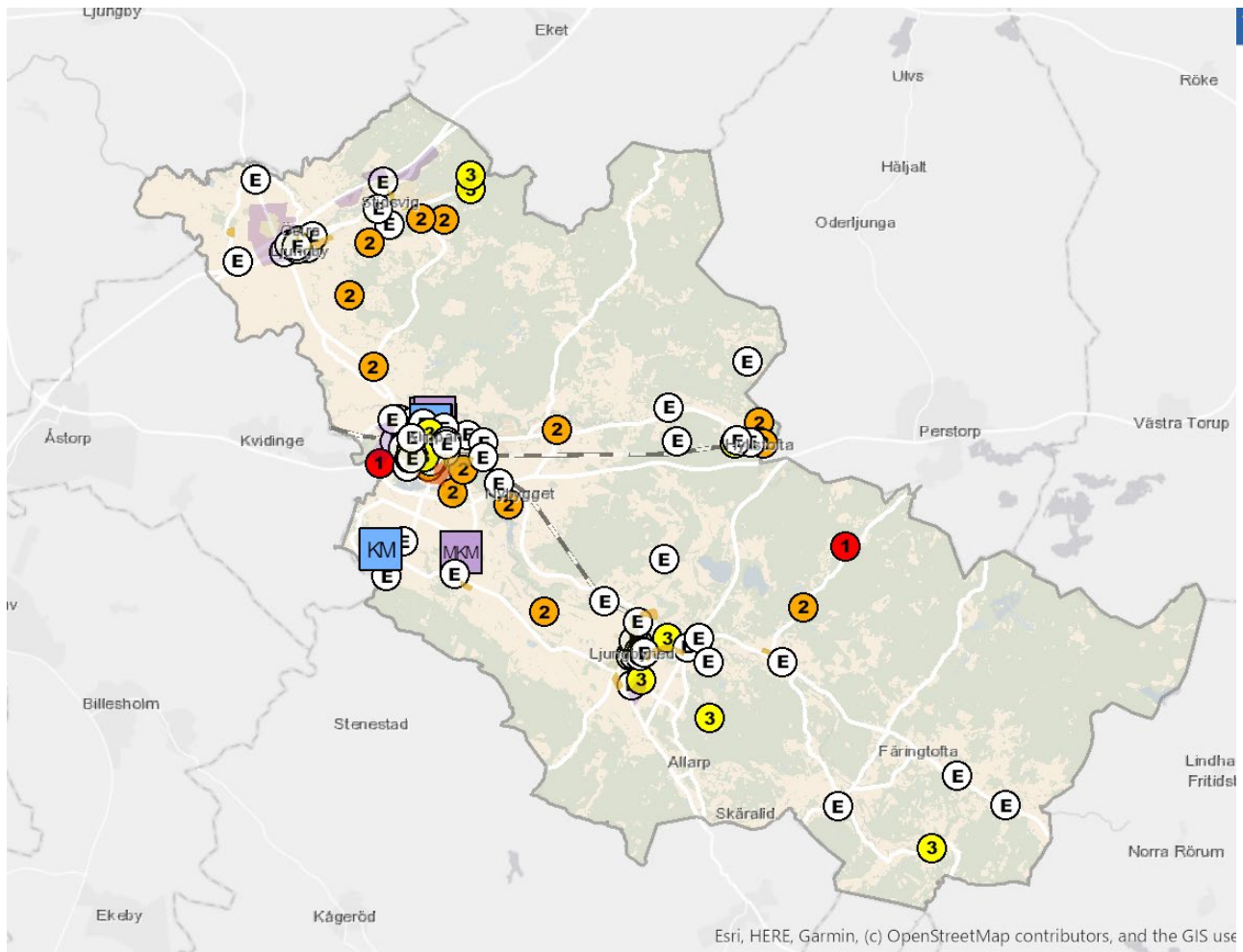
I kommunen finns det idag tre områden i riskklass 1 och tolv områden i riskklass 2. För två av områdena i riskklass 1, Klippans läderfabrik och Storarydsdammen, är länsstyrelsen tillsynsmyndighet. Klippans läderfabrik är ett sådant område där Naturvårdsverket beviljat bidrag för rivning och efterbehandling. Arbetet med rivning och sanering påbörjades 2007 och arbetet är nu färdigställt. Området kring Klippans läderfabrik kommer så småningom att klassas ner.

Det tredje området i riskklass 1 är en nedlagd deponi där Söderåsens miljöförbund är tillsynsmyndighet. Områdena i riskklass 2 är åtta nedlagda deponier, ett sågverk, en skrot, ett pappersbruk och en flygplats. Det finns även en stor del förorenade områden i lägre riskklasser samt områden som i dagsläget inte är inventerade och riskklassade, utan enbart identifierade som potentiellt förorenade.

Enligt Länsstyrelsens EBH-stödet finns det totalt 132 identifierade och inventerade objekt i Klippans kommun, som alla är potentiellt förorenade. Man får även ta i beaktande att det inte är säkert att alla potentiellt förorenade områden är kända genom Länsstyrelsens inventeringsarbete.

I områden där marken kan tänkas vara förorenad ska markundersökning göras.

Inom översiktsplanens utpekade intresseområden för bebyggelse har inga förorenade objekt identifierats.

Teckenförklaring

Översiktsplan 2022

Mark- och vattenanvändning

Boende

- Intresseområde för ny bostadsbebyggelse
- Sammanhängande bostadsbebyggelse
- Mångfunktionell bebyggelse

Näringsliv

- Intresseområde för ny verksamhetsmark
- Framtida verksamhetsmark
- Detaljplanerad verksamhetsmark

Miljö, säkerhet och hälsa

Potentiellt förorenade områden

- 1 Mycket stor risk
- 2 Stor risk
- 3 Måttlig risk
- 4 Liten risk
- E Ej riskklassade
- KM Känslig Markanvändning
- MKM Mindre Känslig Markanvändning

Miljöfarliga verksamheter

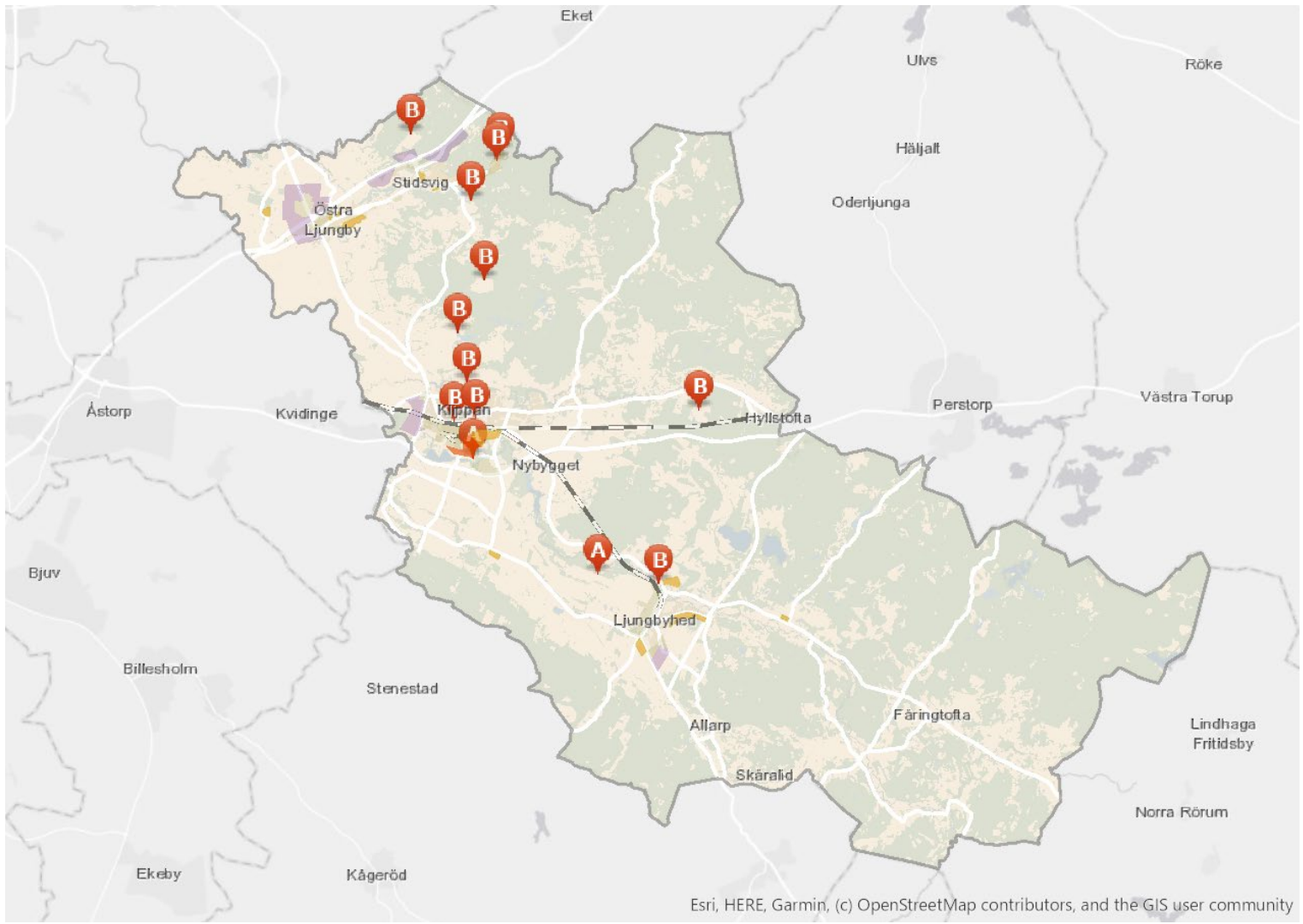
Med miljöfarlig verksamhet menas all användning av mark, byggnader eller anläggningar som kan orsaka utsläpp till mark eller vatten eller medföra andra störningar för miljön eller människors hälsa, som buller eller lukt. Miljöbalken reglerar miljöfarliga verksamheter. Vissa verksamheter behöver anmälas till kommunen innan de startas och andra behöver söka miljötillstånd.

Miljöfarliga verksamheter delas in i A-, B- och C -anläggningar beroende på verksamhetsslag och storlek. A-anläggningar kräver tillstånd från miljödomstolen och B-anläggningar kräver tillstånd från Länsstyrelsen, för C-anläggningar krävs endast anmälan till kommunen.

I Klippans kommun finns både anmälnings- och tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter inom olika branscher.

I kommunen finns två stycken A-anläggningar, Klippans pappersbruk och Ljungbyheds flygplats. Det finns 11 B-anläggningar.

Nyetablering av miljöfarliga verksamheter ska företrädesvis förläggas till befintliga eller tillkommande verksamhetsområden och verksamhetens eventuella påverkan på omgivningen kan behöva utredas närmare.

Farligt gods

I begreppet farligt gods ryms ämnen och produkter som kan skada människor, djur, miljö, egendom och annat gods om de inte hanteras rätt under transporter eller skyddas mot yttre hot som stöld eller skadegörelse. Det kan exempelvis röra sig om gasol, olja och bensin.

Stora mängder farligt gods transporteras genom Klippans kommun. Rekommenderade vägar för transport av farligt gods genom kommunen är E4, väg 21 och väg 13.

Uppställningsplatser för rast och dygnsvila finns vid Mölletofta rastplats söder om E4 och Forsmöllans rastplats, på båda sidor om väg 21.

Länsstyrelserna i Skåne län, Stockholms län samt Västra Götalands län har gemensamt tagit fram en riskpolicy för markanvändning intill transportleder för farligt gods. Länsstyrelsen i Skåne län har parallellt med riskpolicyn utarbetat fördjupade riktlinjer för riskhänsyn vid planering intill vägar och järnvägar där farligt gods transporteras (RIKTSAM).

Enligt både plan- och bygglagen och miljöbalken ska den fysiska planeringen beakta risker för människors hälsa och säkerhet. De vanligaste huvudprinciperna för god planering med hänsyn till riskerna med farligt gods är: skyddsavstånd, åtgärder samt lämplig lokalisering och utformning av bebyggelse.

Ny bebyggelse i anslutning till rekommenderade transportleder för farligt gods ska planeras enligt "RIKTSAM" och "Riskpolicy för markanvändning intill transportleder för farligt gods".

Skred- och rasrisk

Skred och ras kan orsaka skador på såväl mark och byggnader inom det drabbade området som inom det markområde där skred- och rasmassorna hamnar. Någon kommunövergripande analys av områden där risk kan finnas för skred eller ras finns inte i dagsläget. Frågan måste därför aktualiseras vid varje enskilt tillfälle för exempelvis detaljplaneläggning.

I Skåne finns inte heller de geologiska förutsättningar som krävs för att större ras och skred ska kunna inträffa (Länsstyrelsen Skåne, 2014).

Risken för utveckling av raviner i samband med kraftig nederbörd bedöms öka på Söderåsen, men även andra höjdparter kan vara i riskzonen. I kommunens norra del förekommer moränslänter som kan ha förutsättningar för ras, bland annat i Stidsvig.

Glacial lera förekommer på många platser inom kommunen och framförallt i kommunens västra del kring vattendragen.

Morän, isälvsmaterial och sand är andra jordarter som förekommer, bland annat kring Rönne å och Bäljane å, finns förutsättningar för skred. De jordskalv som kan ske i Skåne är svaga och sällsynta vilket gör att de, liksom meteoritnedslag, hamnar under ovan nämnda händelser i omfattning och påverkan på samhället.

Erosion

Erosion längs vattendrag kommer att bli vanligare i ett förändrat klimat med kraftigare regn och större flöden. Markanvändningen i avrinningsområdet har stor betydelse för exempelvis erosion, och om en stor del av avrinningsområdet består av åkermark finns en större risk för att vattendraget tillförs mer sediment än vad som är naturligt.

Erosionsrisken i kommunen är kopplad till områden nära vattendragen.

Befintlig bebyggelse längs Pinnåns passage mellan Östra Ljungby och Stidsvig skulle kunna påverkas. Vissa sträckor av Rönneås passage, genom Pappersbruksområdet, Ljungbyhed och Riseberga, löper hög risk för erosion och riskerar att påverka befintlig bebyggelse intill ån. I övrigt är den befintliga bebyggelsen i kommunen belägen utanför områden som bedöms ha hög risk för erosion.

I översiktsplanen har hänsyn tagits till risken för erosion längs vattendragen genom att ingen bebyggelse föreslås i nära anslutning till vattendragen. Utpekade markområden som ligger i närheten av ett vattendrag har en buffertzona om minst 100 meter mellan vattendrag och utpekade markområde för att säkerställa egendomar från att skadas av erosion.

Radon

Människan utsätts ständigt för joniserande strålning, och huvuddelen av strålningen kommer från naturliga strålkällor – såsom radon i inomhusluft och strålning från marken. Radon kan utgöra en olägenhet för människors hälsa. Radon är en osynlig och luktfri gas som bildas när det radioaktiva ämnet radium bryts ner. Radongas som bildas kan ackumuleras i markens porluft, men även lösas i grundvatten. Naturlig förekomst av uranmineral i berggrunden och sandiga jordarter kan påverka risk för högre halter.

Radonhalten mäts i enheten Becquerel per kubikmeter inomhusluft (Bq/ m³) och Socialstyrelsens riktvärde för radon i inomhusluft är 200 Bq/m³. Vanligast är att radon i luften inomhus kommer från marken under huset.

För att begränsa hälsoriskerna med radon är det viktigt att känna till markförhållandena och markens innehåll av radongas liksom egenskaperna hos det täktmaterial som används till byggnader eller som fyllnadsmassor.

Enligt kommunens radonkartering uppvisar huvuddelen av marken i kommunen låg (<10 kBq/m³) till medelhög risk för radon (10-50kBq/m³). Endast ett litet område med högriskmark (> 50 kBq/m³) har påträffats, sydväst om pappersbruket mellan Krikavägen och Forsmöllan.

De utvecklingsområden som pekas ut i översiktsplanen ligger utanför högriskområde för radon. Vid nyetablering av främst bostäder bör markradonhalten undersökas.

Renhållning

Nårab (Norra Åsbo Renhållningsaktiebolag) är ett kommunalt bolag med uppgift att svara för avfallshanteringen inom ägarkommunerna Klippan, Perstorp och Örkelljunga. Nårab driver avfallsanläggningen i Hyllstofta samt bemannade återvinningscentraler i Ljungbyhed, Klippan och Övarp. Vid återvinningscentralerna lämnas avfall som inte får plats i sopkärlen. På samtliga återvinningscentraler kan man även lämna farligt avfall.

Mellankommunala- och regionala intressen

Klippans kommun är en del av Region Skåne och Greater Copenhagen. Det geografiska läget, med närhet till andra städer och tätorter, är en stor fördel för kommunen. Regionala utvecklingsfrågor behandlas inom samarbetskommittén för de elva kommunerna i nordvästra Skåne, Familjen Helsingborg.

Mellankommunala och/eller regionala frågor som är viktiga för Klippans kommun:

Söderåsen

Ett betydande naturområde av riksintresse som sträcker sig in i Klippans, Svalövs, Bjuvs och Åstorps kommun.

Rönne å

Rönne å och dess vattensystem som binder samman en rad kommuner.

Översvämning, ras och skred

Risk för översvämning samt förutsättningar för ras och skred kan påverka flera kommuner och bör därför ses ur ett delregionalt perspektiv.

Perstorps AB

En av landets större kemiska industrier som är belägen bara någon kilometer öster om Klippans kommun. Dess avloppsrecipient är Ybbarpsån som rinner genom Klippans kommun och mynnar i Rönne å.

Bolmentunneln

Bolmentunneln som används för att transportera vattnet från Bolmen i Småland till Ringsjöverket i Skåne.

Högspänningsledning

Energidistribution, 400 KV-ledningar (Söderåsen - Breared).

Naturgasledning

Naturgasledning, svenska stamnätet.

Nårab

Renhållning, (gemensamt bolag för Klippan, Örkelljunga och Perstorp).

Kommunikationer

Europaväg 4, riksvägarna 21 och 13, länsväg 108, Skånebanan, flygtrafik (Ljungbyheds flygplats), regionala cykelleder och samordnad kollektivtrafik.

Materialförsörjning

Tillgångarna för bergkross och naturgrus måste ses i ett regionalt perspektiv.

Farligt gods

Rekommenderade leder för farligt gods.

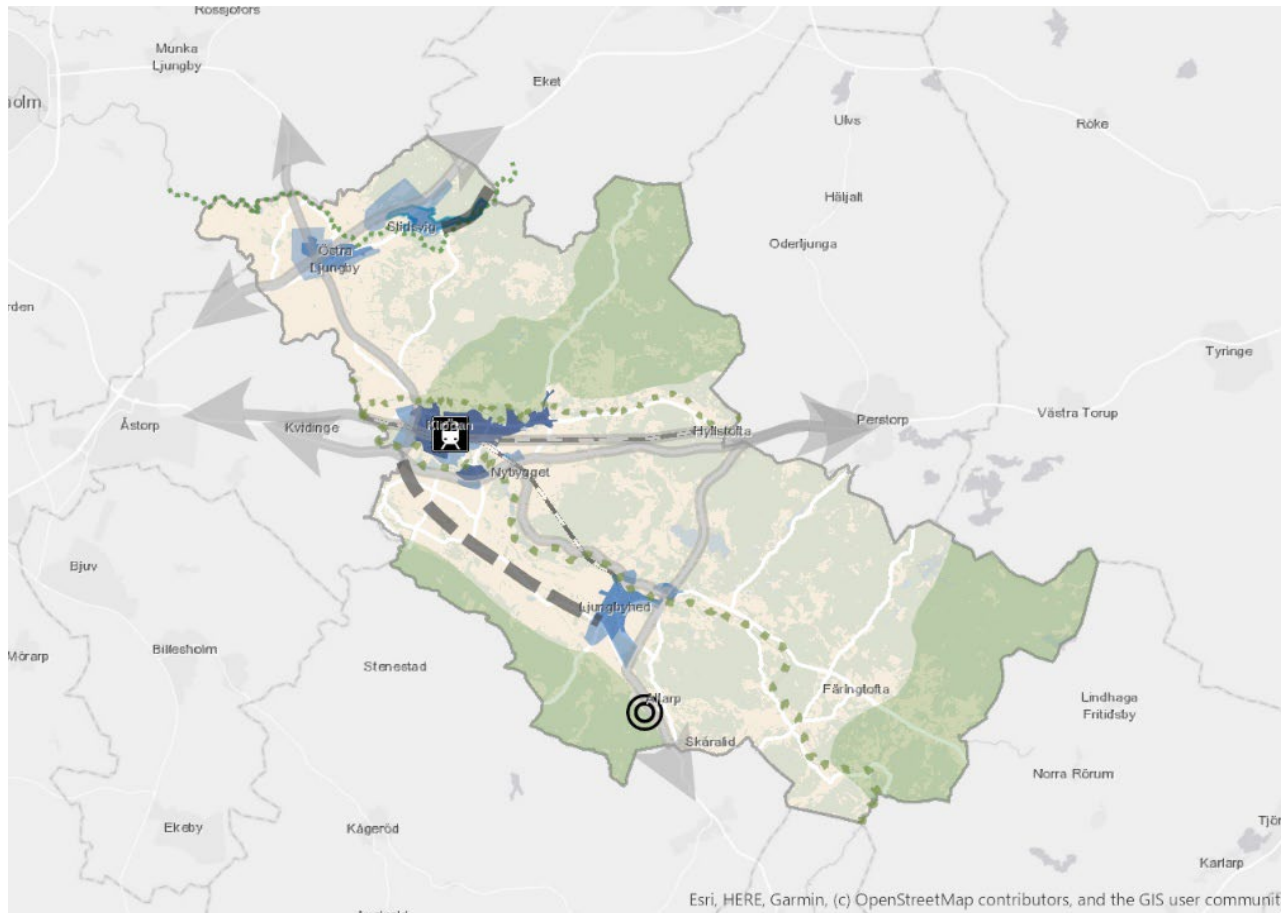
Utbildning

Gymnasieskolan i Klippan som har ett regionalt upptag av elever.

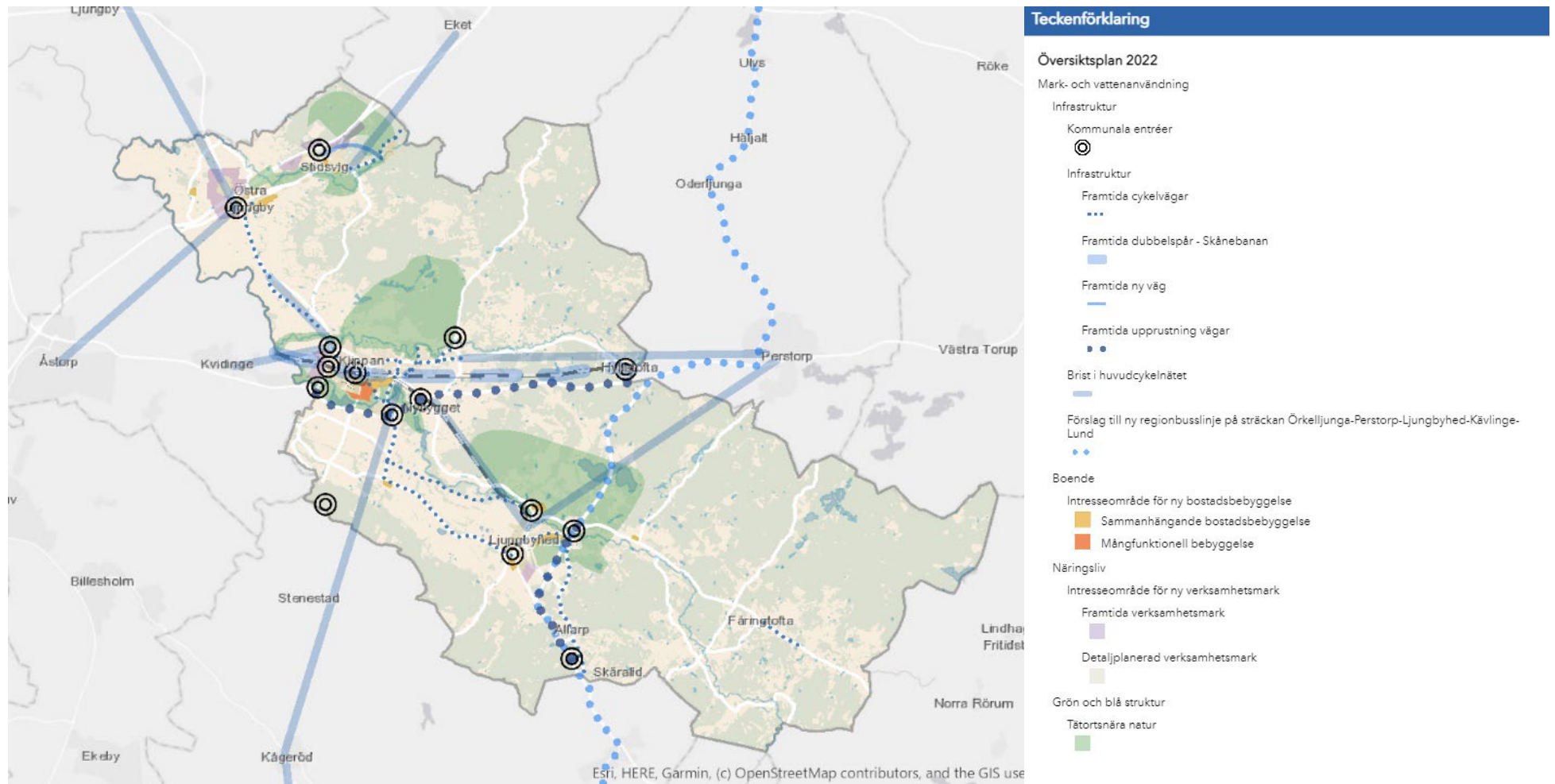
I Ljungbyhed Park finns Lunds universitet med Trafikflyghögskolan och ett antal andra utbildningsanordnare inom flygrelaterad verksamhet, med ett nationellt upptag av elever.

Kartor

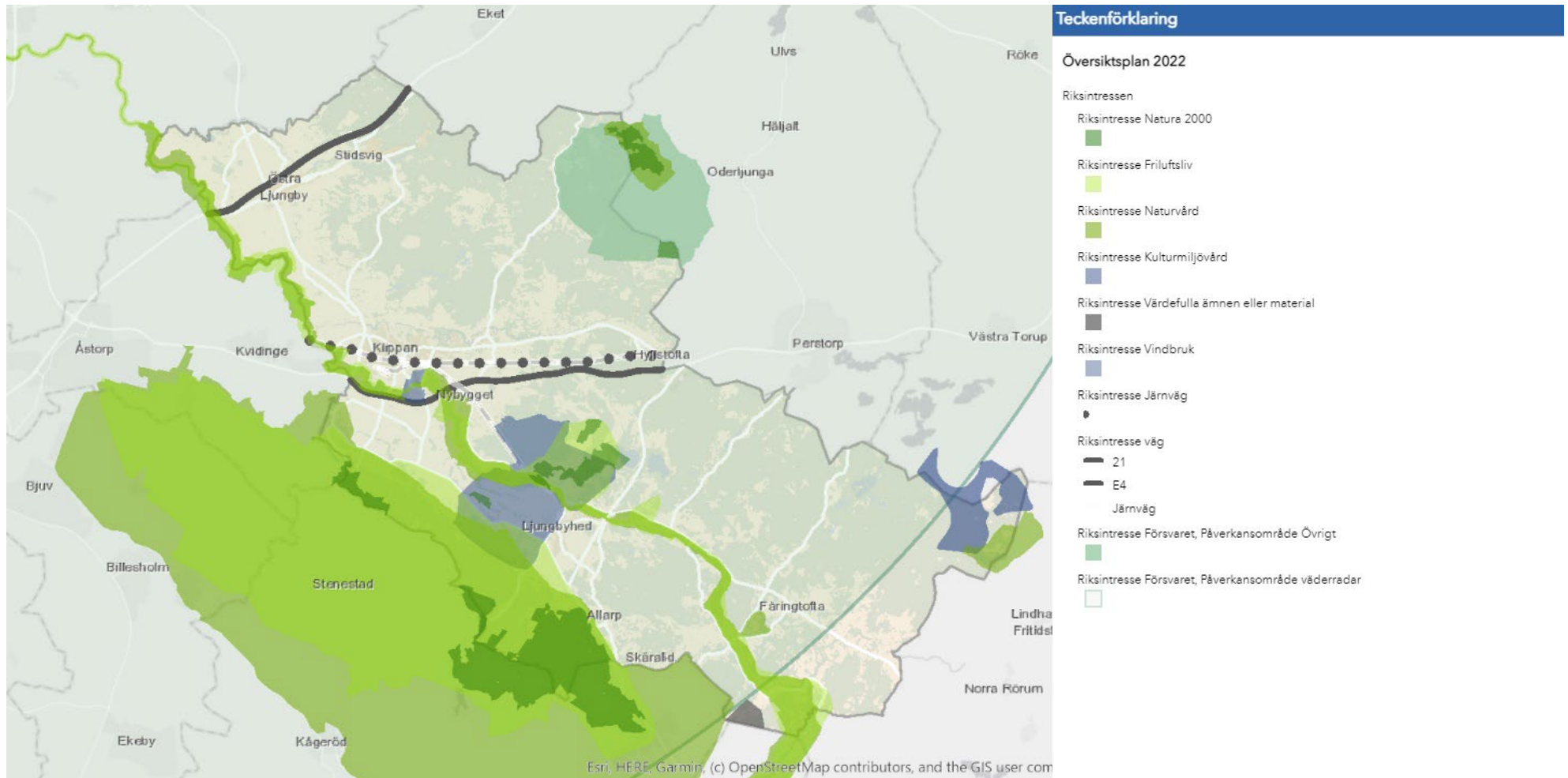
Utvecklingsinriktning

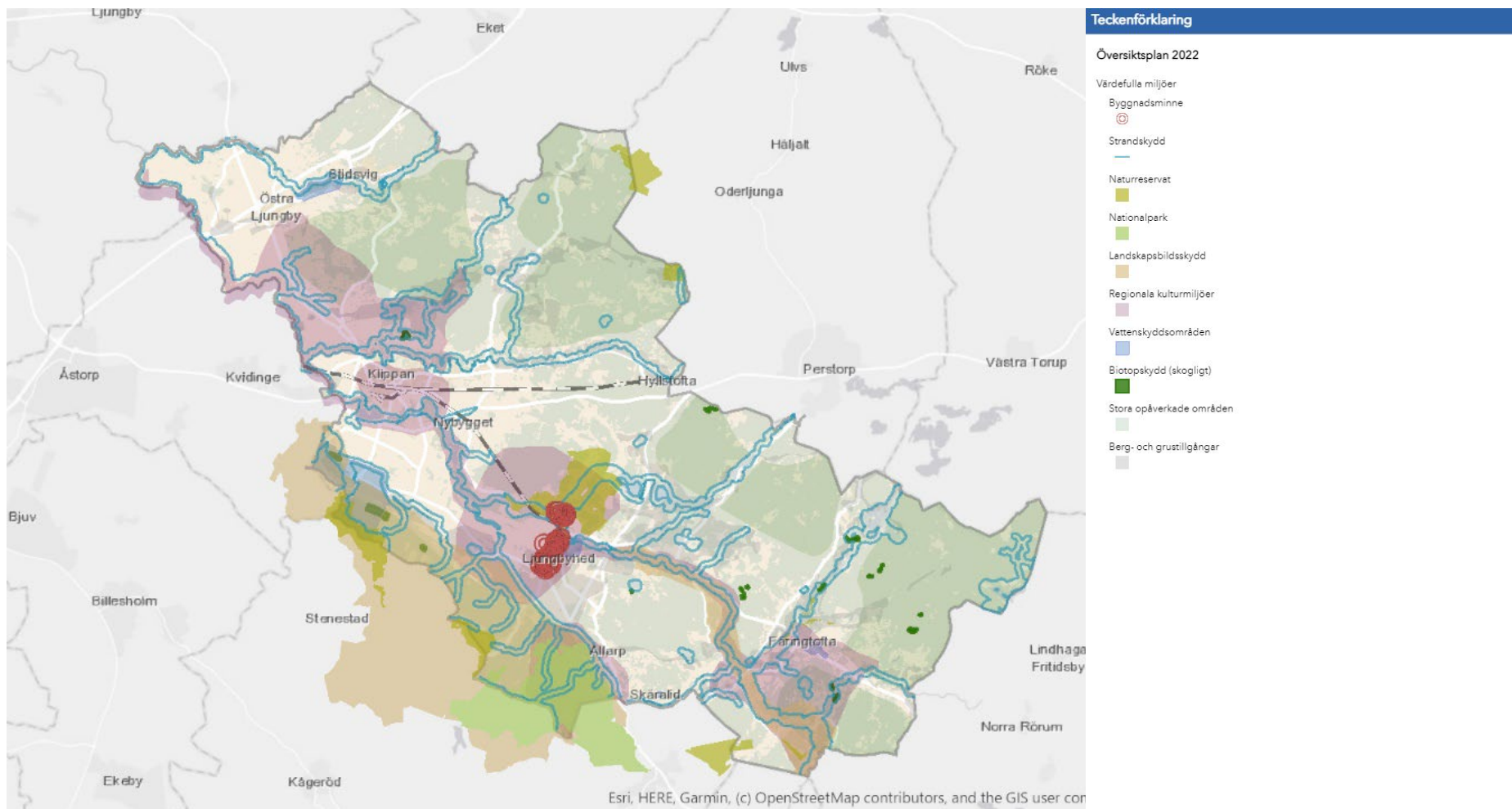
Markanvändning

Riksintressen

Värdefulla miljöer

Miljökonsekvensbeskrivning

I Miljökonsekvensbeskrivningen redogörs de konsekvenser som översiktsplanen kan få på sikt. Konsekvenserna bedöms enligt kraven i plan- och bygglagen och miljöbalken.

Miljökonsekvensbeskrivningen utgörs av följande delar:

- ▶ Översiktsplanens innehåll
- ▶ Alternativa scenarier
- ▶ Relevanta befintliga miljöproblem i naturområden
- ▶ Betydande miljöpåverkan
- ▶ Konsekvenser på de nationella miljömålen
- ▶ Sammanfattning

Översiktsplanens innehåll

Enligt miljöbalken ska kommunen genomföra en miljöbedömning av planer som kan antas innebära en betydande miljöpåverkan. Vid framtagande av en översiktsplan finns därmed lagkrav att en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) av planen ska tas fram. Miljöbedömningen innebär att planförslagets miljökonsekvenser tas i beaktande under processen medan miljökonsekvensbeskrivningen sammanfattar de betydande miljöeffekter som planförslaget kan medföra. Innehållet i miljökonsekvensbeskrivningen regleras i miljöbalken 6 kap. § 11.

Innehåll och syfte

Det allmänna miljötillståndet i Klippans kommun är till stora delar bra och planen syftar till att utveckla både tätorter och landsbygd avseende infrastruktur, näringsliv och boende med en grundläggande miljöhänsyn.

Att underlätta kollektivt resande, både med tåg och buss, är ett viktigt ämne i planen. Detta görs bland annat genom att ny bostadsbebyggelse huvudsakligen föreslås lokaliseras i eller i anslutning till befintliga tätorter, med närhet till kollektivtrafik. Nya verksamhetsområden föreslås i närhet till tätorterna, med bra skyltlägen i anslutning till de större trafikstråken.

Översiktsplanen för Klippans kommun beskriver:

- ▶ Övergripande utvecklingsinriktning för kommunen som bedömts ha särskilt stor relevans för den framtida mark- och vattenanvändningen i kommunen.
- ▶ Föreslagen markanvändning för tätorterna och landsbygden.
- ▶ Förutsättningar och hänsyn till riksintressen, miljökvalitetsnormer och övriga intressen med särskild relevans för kommunens översiktsplanering.

De ställningstaganden som ligger till grund för översiktsplanens intentioner beskrivs i avsnittet Planeringsförutsättningar:

1. Ett sammanhängande lokalt och regionalt trafiknät med möjlighet att lätt byta mellan olika trafikslag.
2. Bättre turtäthet och därigenom en bättre kollektivtrafik.
3. Att utveckla systemet av gång- och cykelvägar inom och mellan orterna.
4. Ny sträckning av väg 13.
5. En gångbro över spårområdet, Klippans station.
6. Åtgärder på väg 13/108 söder om Ljungbyhed.
7. En attraktiv och medveten gestaltning av kommunens entréer.
8. Att storskaliga verksamheter lokaliseras till större transportleder.
9. Att utvecklingen av Ljungbyheds flygplats med tillhörande verksamheter främjas.
10. Att större verksamhetsområden i första hand skall utvecklas i Klippan, Ljungbyhed, Östra Ljungby och Stidsvig.
11. Att stimulera näringslivsutvecklingen, besöksnäringen och landsbygdsutvecklingen.
12. Att prioritera förtätning i kollektivtrafiknära lägen.
13. Att se positivt på ny enstaka bebyggelse på landsbygden som ger möjligheter att hålla landskapet öppet.
14. Att det finns tillgång till attraktiva boenden i alla kommundelar.

15. En ökad produktion av förnyelsebar el där vindkraften är ett av flera möjliga energislag att ersätta fossila bränslen.
16. En försiktig utbyggnad av vindkraften, förankrad hos befolkningen som inte minskar möjligheten till framtida bostadsbebyggelse.
17. Att bevara och utveckla grönstruktur inom tätorterna.
18. Att nyskapa och kompensera grönstruktur inom tätorterna.
19. Att öka kunskapen och sprida engagemang kring grönstruktur.
20. Att bebyggelse ska lokaliseras så att minsta möjliga olägenheter uppstår för jord- och skogsbruket.
21. Fortsatt djurhållning och att landskapet (ängs- och hagmark) betas för att hålla landskapet öppet.
22. Att tillstånd till täkter för grus, lera och dylikt skall meddelas restriktivt och först efter noggrann prövning i varje enskilt fall.
23. Att antalet öppna täkter hålls lågt och brytningstiderna korta.
24. Att grus inte bryts inom ett influensområde för befintlig eller framtida vattentäkt.
25. Exploateringsamverkan över fastighetsgränser vid täktverksamhet för att undvika onaturliga gränser i landskapet vid återställande av täkten.

Sammanfattande redogörelse för bedömningen

Bedömningen kring vad som kan tänkas innebära en betydande miljöpåverkan har skett med stöd av miljöbalkens sjätte kapitel samt de nationella miljökvalitetsmålen. Under samrådet inkom flertalet synpunkter på brister i översiktsplanen och miljökonsekvensbeskrivningen. Under bearbetningen från samrådsförslag till granskningsförslag har bedömningar av översiktsplanens konsekvenser utgjort en stor del av arbetet.

Bedömningar av miljöaspekter och konsekvenser på särskilda platser har i miljökonsekvensbeskrivningen i första hand gjorts ur ett helhetsperspektiv. Bedömningar av översiktsplanens konsekvenser på enskilda områden bedöms i miljökonsekvensbeskrivningen mer utförligt för vissa och mindre utförligt för andra. Såväl positiva som negativa miljöeffekter av översiktsplanens föreslagna utveckling redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen. Arbetet med att bedöma översiktsplanens konsekvenser är ett kontinuerligt arbete. Problem som uppstått under miljökonsekvensbedömningen har främst varit brist på underlag och kunskap om befintliga miljöförhållanden och miljöproblem.

Den betydande miljöpåverkan som planförslagen kan tänkas medföra redovisas enligt två scenarier, alternativ 1 och alternativ 0. Alternativ 1 bedöms utifrån de miljökonsekvenser som kan uppstå om planförslaget genomförs. I alternativ 0 bedömer man miljökonsekvenserna med utgångspunkt i tidigare gällande översiktsplan, Översiktsplan 2013, och den utveckling som då i stället kan tänkas ske. Båda alternativen bedöms utifrån en idag trolig utveckling av samhället och klimatet. Om ingen tidsaspekt anges i planförslaget baseras bedömningen i båda alternativen på översiktsplanens tidsperspektiv som är 20 år.

Avgränsningar

För att koncentrera arbetet med miljökonsekvensbeskrivningen på de miljöfrågor som är mest relevanta har avgränsningar gjorts. Miljökonsekvensbeskrivningen behandlar i första hand Klippans kommuns geografiska område. Översiktsplanen utgör ett vägledande dokument för utvecklingen av Klippans kommun under de kommande 20 åren. Tidsperspektivet gör att konsekvenserna bedöms på en översiktlig nivå. Miljöförhållanden och miljöns sannolika utveckling om den nya översiktsplanen inte genomförs, behandlas i del om Alternativa scenarier.

Fokus ligger på den positiva och negativa betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen kan antas medföra utifrån följande miljöfaktorer:

- ▶ Hushållning med mark
- ▶ Transporter
- ▶ Vatten
- ▶ Riksintressen

Endast förslag som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan har bedömts, men vad som är betydande miljöpåverkan finns inte entydigt definierat i lagstiftningen och därför har en bedömning gjorts från fall till fall. Fokus ligger på de frågor som kan orsaka betydande miljöeffekter på en övergripande nivå. Det omfattar således inte alla typer av konsekvenser och inte på detaljerad nivå, vilket ofta är lämpligare att bedöma i kommande planprogram och detaljplaner. I översiktsplanen har även konsekvenser med koppling till de nationella miljömålen beaktats.

I syfte belysa viktiga frågor att utreda i samband med miljöbedömningen har avgränsningssamråd genomförts med grannkommunerna Åstorp, Perstorp, Örkelljunga och Ängelholm. Ett avgränsningssamråd med Länsstyrelsen genomfördes den 1/10 2020, med syftet att komma fram till vad som vid ett genomförande av översiktsplanen kan ha betydande miljöpåverkan och koncentrera miljökonsekvensbeskrivningen till de frågorna. Resultatet av de diskussioner som förts under avgränsningssamråden har arbetats in i den totala miljöbedömningen.

Alternativa scenarier

För att sätta översiktsplanens föreslagna utveckling i perspektiv beskrivs förutom granskningshandlingen (Översiktsplan 2022) även ett nollalternativ (Översiktsplan 2013). För att så tydligt och utförligt som möjligt kunna lyfta rådande och framtida miljöutmaningar har alternativa scenarier begränsats till två: Översiktsplan 2022 och Översiktsplan 2013 (nollalternativ).

Alternativ Översiktsplan 2022 innebär att utvecklingen sker med utgångspunkt i föreliggande granskningshandling till översiktsplan. Nollalternativet, Översiktsplan 2013, innebär att utvecklingen sker med utgångspunkt i gällande översiktsplan från 2013. Båda alternativen bedöms utifrån en idag trolig utveckling av samhället och klimatet. Om ingen tidsaspekt anges i planförslaget baseras bedömningen i båda alternativen på översiktsplanens tidsperspektiv som är 20 år.

Översiktsplan 2013

Nollalternativet ska, enligt 6 kap 11 § miljöbalken, beskriva miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling om planen inte genomförs. Nollalternativet beskriver den förväntade utvecklingen i kommunen om Översiktsplan 2022 inte antas. Nollalternativet innebär därmed att gällande översiktsplan från 2013 fortsatt är det strategiska dokument som ger vägledning vid planering av kommunens markanvändning. I följande stycken redovisas översiktligt innehållet i Översiktsplan 2013 och den sannolika utveckling som den bedöms medföra.

Gällande översiktsplan från 2013 möjliggör med sin föreslagna markanvändning för tillkommande bostäder i samtliga av kommunens tätorter. Även i kommunens mindre orter på landsbygden avsätts mark för ny bostadsbebyggelse. Gällande översiktsplan utgör, med generöst avsatta arealer för både bostäder och verksamheter, ett flexibelt planeringsunderlag som möjliggör ny tillkommande bebyggelse på många platser. Om storskalig bostadsbebyggelse i framtiden skulle bli aktuell i kommunens småorter skulle översiktsplanen kunna utgöra ett visst stöd för genomförande.

Planen föreslår att bebyggelseutveckling för bostäder i första hand ska ske genom förtätning inom befintliga tätorter samt att bostäder och allmänna serviceinrättningar lokaliseras till goda kollektivtrafiklägen. Samtidigt föreslås många stora utvecklingsområden för bostäder i flera av kommunens mindre orter på landsbygden. Mängden och storleken av de områden som föreslås i översiktsplan 2013 gör det svårt att förutse var utvecklingen bör eller ska ske, vilket på många sätt sätter hinder för strategisk utveckling av kommunen i stort. Utvecklingsområden för bostäder är i gällande översiktsplan många till antalet och ianspråktar stora arealer mark. Områden som föreslås utgörs ibland även av riksintressen och andra skydd.

Södra delen av Klippans tätort är till stora delar detaljplanerad för verksamheter. Skulle en utveckling ske enligt gällande plan begränsas drastiskt tätortens möjlighet att växa på bredden, att få en rundare form samt möjligheten att erbjuda fler boende ett kollektivtrafik- och servicenära läge. Bebyggelseutvecklingen för bostäder stannar norr om Skånebanan och orten tvingas växa i andra riktningar, framför allt österut. Detta resulterar i att orten får en långsmal form, där boende i tätortens östra delar får långt till den handel, service och kollektivtrafikutbud som Klippans tätort tillhandahåller. Den utdragna ortstrukturen medför i sin tur att invånarna i kommunen fortsättningsvis blir beroende av bilen för transporter. Detta leder till större negativ klimatpåverkan och en ökad risk för olyckor som kan orsaka utsläpp till mark och vatten.

Det skulle även medföra lägre attraktivitet för den målgrupp som vill kunna pendla till jobb i närliggande kommuner om de inte på ett snabbt och smidigt sätt kan nå pendlingsförbindelser så som viktiga vägar, busshållplatser och järnvägsstationer.

Vid ett genomförande av den befintliga översiktsplanen finns även risk att förtätning inte får lika stor tyngd som i Översiktsplan 2021, vilket skulle medföra färre bostäder och mindre effektivt nyttjande av marken. Det kan i sin tur medföra att kommunen får svårare att locka nya invånare och att befolkningstillväxten stannar av.

Gällande översiktsplan saknar ställningstaganden kring hur grönstruktur ska bevaras och utvecklas inom kommunens tätorter. Värdefull grönstruktur riskerar därmed att byggas bort. Viktiga naturvärden, grönstrukturer och biologisk mångfald skulle förmodligen gå förlorade vid en fortsatt utbyggnad som inte samspelar med kommunens naturvårdsarbete.

Översiktsplan 2022

Översiktsplanen hanterar många frågor som syftar till att stärka Klippans kommun och möjliggöra för invånarna att leva ett gott liv. I planen presenteras övergripande utvecklingsstrategier som konkretiseras genom föreslagna utveckling i tätorter och landsbygd. Översiktsplanen ger på så vis ett vägledande stöd för en strategisk utveckling av mark- och vattenanvändningen i kommunen.

Utbyggnad av bostäder föreslås i samtliga tätorter samt i tre småorter, Källna, Krika och Riseberga. Föreslagna områden har, till skillnad från Översiktsplan 2013, prioriterats och ytorna har minskats. Prioritering av områden möjliggör vägledning för bebyggelseutvecklingen till önskvärda platser och begränsar nytt inanspråktagande av jordbruksmark i kommunen.

Genom att förtäta och utveckla kommunens tätorter ökar underlaget för kollektivtrafik, handel och kommunal service samtidigt som man drar nytta av befintlig infrastruktur. Utbyggnad inom eller i anslutning till befintliga orter innebär att fler hushåll ansluter sig till det kommunala VA-nätet istället för att tillhandahålla ett enskilt avlopp. Färre enskilda avlopp innebär en lägre risk för övergödning i sjöar och vattendrag. Ny bebyggelse anpassas till den befintliga natur- och kulturmiljön och god åker- och naturbetesmark bevaras i möjligaste mån. Om fler väljer att bosätta sig på landsbygden eller i mindre byar bidrar det till en levande landsbygd, ett öppet landskap och att den service som finns kan bevaras. Genom att öka medvetenheten och kunskapen om effekterna av klimatförändringarna och börja arbetet med klimatanpassning blir Klippan en mer robust kommun.

Genom att större verksamhetsetableringar koncentreras till tätorterna och bra trafiklägen kan redan påverkade områden exploateras och en utglesning av bebyggelsen kan undvikas.

Ett genomförande av planen kommer att leda till en rad förändringar under planens tidsperspektiv. Det kommer att bli lättare att resa kollektivt och att ta sig fram genom att gå och cykla. Genom att knyta samman tätorterna i kommunen med gång- och cykelvägar ges möjlighet att på ett säkert sätt gå och cykla för pendling eller rekreation. Att bygga ut gång och cykelvägnätet inom tätorterna skapar ökar möjligheten att transportera sig till fots och till cykel och inte minst skapar säkra skolvägar. Sammantaget minskar förslagen bilberoendet vilket är positivt för klimatet och för folkhälsan.

Genom att planera för en förtätning i goda kollektivtrafiklägen stärks regionen då fler invånare snabbt och enkelt kan nå fler arbets- och mötesplatser. En gångbro över spårområdet möjliggör för yrkesverksamma och boende söder om järnvägen att på ett enklare sätt nå stationen och därmed ökade möjligheter att resa kollektivt.

Genom tydliga riktlinjer till skydd för människors hälsa och säkerhet samt viktiga natur- och kulturmiljöer ökar möjligheterna att etablera vindkraft i lämpliga områden, vilket är positivt för klimatet. Att ta tillvara på grönstrukturen inom tätorterna bibehåller man en god biologisk mångfald för växt- och djurliv. Det bidrar även till en ökad infiltration, belastningen på dagvattensystemet minskar vid skyfall och därigenom minskas utsläpp av dagvatten till vattendrag. Det resulterar i en förbättrad status i vattendragen och på sikt en bättre biologisk mångfald i dessa.

Grönstruktur i tätorterna bidrar till minskade luftföroreningar genom att binda partiklar och giftiga ämnen, vilket i sin tur har en positiv inverkan på klimatet. En god bebyggd miljö kan uppnås genom att luftkvaliteten förbättras och temperaturvariationer utjämnas. En god tillgång till tätortsnära natur innebär att fler får tillgång till områden med höga naturvärden lämpliga för rekreation.

Relevanta befintliga miljöproblem i naturområden

I kommunen ligger en nationalpark (MB 7 kap. §2), 7 naturreservat (MB 7 kap. §4), 9 natura 2000-områden (MB 7 kap. §27), områden inom strandskydd (MB 7 kap. 13-14 §§), 5 vattenskyddsområden (MB 7 kap. 21 §) samt 20 biotopskyddade områden (MB 7 kap. §11). Dessutom är kommunen rik på småbiotoper som skyddas enligt det generella biotopskyddet (MB 7 kap. §11).

Miljöproblem kopplade till naturområdena är buller från vägar och från vissa aktiviteter på Ljungbyheds flygplats. I övrigt behöver kunskapen om miljöproblem i dessa områden förbättras.

Betydande miljöpåverkan

I miljöbedömningsförordningen (2017:966) anges att en översiktsplan normalt kan medföra betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning ska därför göras och en miljökonsekvensbeskrivning ska tas fram.

I denna miljökonsekvensbeskrivning redovisas översiktligt de effekter och konsekvenser som kan följa av de idéer som presenteras i förslaget till ny översiktsplan för Klippans kommun. Syftet är att integrera miljöaspekter i planen så att en hållbar utveckling främjas.

Betydande miljöpåverkan bedöms utifrån hela översiktsplanen. Översiktsplanens kommunövergripande utvecklingsstrategier syftar sammantaget till att möjliggöra för en befolkningstillväxt som först och främst ska ske i tätorternas centrala delar. I översiktsplanen tas höjd för att möjliggöra för en framtida befolkningsutveckling vilket kommer leda till både positiva och negativa miljökonsekvenser.

Följande miljöfaktorer i kommunen har bedömts kunna medföra betydande miljöpåverkan:

- ▶ Hushållning med mark
- ▶ Transporter
- ▶ Vatten
- ▶ Riksintressen

Hushållning med mark

Enligt 3 kap. 4 § miljöbalken får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. I Klippans kommun finns värdefull jordbruksmark och skogs- och naturområden, där jordbruksmarken upptar 23 % av kommunens yta och betesmark 6 %. Åkermarken består till stora delar av lättbrukade, näringsfattiga sandjordar och morän. Klippans kommun kan karaktäriseras med drygt 50 % skog av den totala arealen där över hälften av skogarna utgörs av lövskog. Samtliga tätorter omges av brukningsvärd jordbruks- och skogsmark. Översiktsplanen föreslår en utveckling som ska kunna hantera prognosticerad befolkningsökning under de kommande decennierna. Markanspråket i översiktsplanen utgörs framför allt till nya områden för bostadsbebyggelse och verksamheter. För flertalet områden föreslås utbyggnaden ske på jordbruksmark vilket motiveras med bristen på alternativ mark, ett bostadsbehov samt kommunens vilja att kunna erbjuda olika typer av boendemiljöer runt om i kommunen.

Konsekvenser

Kommunens strategi kring bebyggelseutveckling redogör för att ny bostadsbebyggelse i första hand ska uppkomma inom befintliga tätorter. Detta främjar förtätning och en effektiv markanvändning där befintlig infrastruktur, handel och service kan nyttjas. Jordbruksmark i centrala lägen som tas i anspråk föreslås ha en högre exploateringsgrad vilket leder till en effektivare markhushållning.

Motiveringen till ianspråktagande av jordbruksmark i tätorterna är att förtätningen inte räcker till för att möta det prognosticerade bostadsbehovet i kommunen, erfarenheter av att samtliga av översiktsplanens utpekade områden ej bebyggs och samt viljan om att det ska finnas en viss flexibilitet i planeringen.

I strategin lyfts samtidigt vikten av att kommunen ska kunna erbjuda boende i mindre orter och på landsbygden. Därför föreslås även lämpliga områden i tre av kommunens småorter.

Om fler väljer att bosätta sig på landsbygden eller i mindre byar bidrar det till en levande landsbygd, ett öppet landskap och att den service som finns kan bevaras. Det innebär dock att jordbruksmark tas i anspråk. Dessa områden avses inte ha lika hög exploateringsgrad som utpekade områden inom tätorterna, inom föreslagna områden ute på landsbygden handlar det snarare om förtätning med enstaka bebyggelse. Ny bebyggelse bör främst tillkomma i gynnsamma lägen där behovet, efterfrågan och nyttan är som störst och där tillgången till kollektivtrafik, bredband och VA kan tillgodoses. Landsbygdens föreslagna markanvändning överensstämmer i stora drag väl med översiktsplanens ställningstaganden där det framgår att bebyggelse ska lokaliseras så att minsta möjliga olägenheter uppstår för jord- och skogsbruket. Kommunen ser positivt på ny bebyggelse som utvecklar näringsverksamheter, besöksnäringen och friluftslivet, vilket kan leda till större anspråkstagande av jordbruksmark.

Att nyetablering av större verksamhetsområden koncentreras till tätorterna, i anslutning till befintliga verksamhetsområden samt vid infrastrukturstarka lägen medför att redan påverkade områden exploateras och en utglesning av bebyggelsen undviks. Transportbehovet minskar och underlaget för kollektiva transporter ökar. Kommunens planberedskap gällande verksamhetsmark är i dagsläget bristfällig. Infrastrukturstarka lägen samt bristen på kommunal verksamhetsmark ligger till grund för bedömningen om att utpekade områden för potentiell verksamhetsmark anses lämpliga trots att det innebär att jordbruksmark tas i anspråk.

Konsekvenser som föreslagen markanvändning kan medföra är att andelen jordbruksmark och oexploaterad mark minskar och att andelen hårdgjorda ytor ökar. Andelen jordbruksmark föreslås främst minska i anslutning till tätorterna, och allra mest i Klippans tätort och Östra Ljungby.

Förslag till åtgärder

- ▶ Areal jordbruksmark som ska tas i anspråk samt motivering till ianspråktagandet ska ytterligare redovisas i samband med detaljplanehandläggning.
- ▶ Kommunen verkar för en effektiv markhushållning.
- ▶ Nya bostäder med centralt läge, inom befintliga tätorter, prioriteras.
- ▶ Nya verksamhetsområden i infrastrukturstarka lägen och i anslutning till tätorter och befintliga verksamhetsområden prioriteras.
- ▶ Vid utveckling av bebyggelse på landsbygden ska bevarande av värdefull mark beaktas. Bevarande och utveckling av befintliga natur- och kulturvärden och ekosystemtjänster ska främjas vid utveckling på landsbygden. Enskilda förändringar och dess samlade effekter på landsbygd och jordbruk ska bedömas i samband med bygglovsprocessen.
- ▶ I utvecklingsområden ska, om alternativ finns, andel mark som hårdgörs, minimeras.

Transporter

Det regionala resandet och pendlandet över kommungränserna ökar allt mer. Enligt Sveriges kommuner och regioner är Klippans kommun en "pendlingskommun nära större stad", vilket innebär att kommunen har en utpendling över 40 % till storstad eller storstadsnära kommun. Många av invånarna pendlar till Helsingborg.

En väl fungerande infrastruktur för cykeltrafik är en förutsättning för att fler ska välja cykeln oftare. Översiktsplanen föreslår förbättrade förutsättningar för cykeltrafiken genom sammanhängande gång- och cykelvägar inom och mellan tätorterna. Cykelväg finns mellan Klippans tätort och Östra Ljungby och ny cykelväg mellan Klippans tätort och Ljungbyhed är föreslås i översiktsplanen. I översiktsplanen föreslås åtgärder och nya cykelvägar för att förbättra möjligheterna till cykling i tätorterna och kommunen i stort.

Klippans kommun samverkar för satsningar på infrastruktur och kollektivtrafik med kommuner inom Familjen Helsingborg. Vart fjärde år gör kommunerna gemensamma prioriteringar för väg och järnväg, tåg, buss och cykel. Familjen Helsingborgs prioriteringar liksom Region Skånes infrastrukturplanering och strategier för ett hållbart transportsystem 2050 har utgjort underlag för översiktsplanen.

Konsekvenser

Översiktsplanen föreslår en utveckling som ska kunna hantera prognosticerad befolkningsökning under de kommande decennierna. Med en ökad befolkning förmodas även antalet bilar i kommunen öka. Bilberoendet utgör en framtida utmaning i kommunen. Översiktsplanens möjligheter att påverka utvecklingen är begränsade då kommunen endast kan möjliggöra för fler att välja hållbara transportalternativ. För att påverka utvecklingen ytterligare krävs åtgärder som borgar för en attitydförändring hos invånarna.

I kommunen finns förutom tågförbindelser även regionbusstrafik mellan tätorter inom och utanför kommunen. I dagsläget finns regionbusstrafik bland annat mellan Klippans tätort, Östra Ljungby och Ljungbyhed. Utvecklingsområden för nya bostäder och verksamheter återfinns i dessa orter. För landsbygden föreslås flertalet nya cykelvägar samt en ny busslinje, som möjliggör för fler att resa hållbart även på landsbygden. Förslaget om ny busslinje ger invånarna en hållbar förbindelse mellan Örkelljunga - Hyllstofta - Ljungbyhed - Lund. Förbindelsen ger även turister förbättrade möjligheter att med kollektivtrafik ta sig till Söderåsens nationalpark.

Genom att planera för en förtätning i goda kollektivtrafiklägen och ett gott samarbete med Skånetrafiken möjliggör en förbättrad kollektivtrafik och ett minskat bilberoende vilket leder till minskade utsläpp av partiklar och koldioxid, minskat buller och ökad trafiksäkerhet. Samtidigt stärks regionen då fler invånare snabbt och enkelt kan nå fler arbets- och mötesplatser. En gångbro över spårområdet vid Klippans station möjliggör för yrkesverksamma och boende söder om Skånebanan att på ett enklare sätt nå stationen och ger därmed ökade möjligheter att resa kollektivt.

Om Skånebanan byggs ut till dubbelspår kommer trafikintensiteten öka vilket i sin tur leder till mer buller samt större barriäreffekt. Mark kommer att tas i anspråk vilket kan ha betydande påverkan för växt- och djurlivet. Den negativa klimatpåverkan samt partikelutsläpp kommer att minska då fler gods- och persontransporter kommer att ske på järnväg i stället för på väg.

Genom att knyta samman tätorterna i kommunen med gång- och cykelvägar ges möjlighet att på ett säkert sätt gå och cykla för pendling eller rekreation. Att bygga ut gång och cykelvägnätet inom tätorterna skapar ökar möjligheten att transportera sig till fots och till cykel och inte minst skapar säkra skolvägar.

Översiktsplanens föreslagna markanvändning möjliggör för framtida invånare att resa hållbart men riskerar samtidigt att leda till en ökad bilanvändning. Om inte fysiska åtgärder för hållbara transporter kopplas samman med attityd- och beteendefrämjande åtgärder löper översiktsplanens förslag risk att bidra till fler ohållbara resor med bil. De största negativa effekterna av en ökad bilanvändning inom samt till och från kommunen är en ökad klimatpåverkan.

Förslag på åtgärder

- ▶ Fortsatt arbete för ökad trafiksäkerhet i tätorterna och på landsbygden.
- ▶ Vid utveckling för nya bostäder ska centrala och kollektivtrafknära lägen prioriteras.
- ▶ I stationsnära lägen med goda möjligheter till pendling med kollektivtrafik ska en tätare exploateringsgrad eftersträvas.
- ▶ Fortsatt samverkan för tillkomsten av fler cykelvägar och cykelleder i kommunen och ett sammanhängande cykelvägnät i regionen.
- ▶ Fortsatt arbete med attityd- och beteendepåverkan för ett ökat resande med kollektivtrafik och cykel inom, till och från kommunen.

Vatten

Med de klimatförändringar som sker kommer extrema regn- och torrperioder att inträffa oftare, vi ser redan högre temperaturer och förändrat nederbördsmonster. Även om den globala medeltemperaturökningen ännu inte överstigit två grader så väntas betydande konsekvenser för natur och samhälle som en effekt av klimatförändringarna. Förskjutna växtsäsonger, torka, bränder och översvämningar märker vi redan av i viss utsträckning och större effekter är att vänta och inför dessa behöver vi stå rustade.

En ökad översvämningsrisk som vid extrema skyfall kan komma att påverka bebyggelse och invånare i kommunen. Även kvaliteten på kommunens vattendrag liksom grundvattnets kvalitet och kapacitet påverkas av mer extrema väderförhållanden.

Kommunens vatten- och översvämningsarbete styrs bland annat av vattentjänstlagen 6§ som tydliggör kommunens skyldighet att bygga ut vatten och avlopp till bebyggelse med minst 15-20 fastigheter som ligger med ett avstånd på cirka 200 meter mellan fastigheterna.

Miljöbalkens 5:e kapitel och EU:s ramdirektiv för yt- och grundvatten reglerar miljökvalitetsnormerna i vattenmiljöer. Miljökvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt styrmedel för att uppnå lägsta godtagbara miljökvalitet. En norm kan till exempel gälla högsta eller lägsta tillåtna halt av ett visst ämne eller indikatororganism i vatten. Kommunen behöver i sin tur förhålla sig till dessa nivåer och se till att utsläpp i kommunens recipienter inte påverkar dessa nivåer negativt. I Klippans kommun finns klassade vattendrag, men inga klassade sjöar. Smålarpsån har en god ekologisk status, övriga vattenförekomster inom kommunen har en måttlig ekologisk status.

En kommunövergripande översvämningskartering har utförts, vilket redovisas i översiktsplanen. Kartan visar områden där vatten riskerar att bli stående och orsaka en översvämning på ytan i samband med ett 100-årsregn med en total varaktighet på sex timmar. En klimatfaktor på 1,3 har applicerats för att ta hänsyn till att de mest extrema regnen förväntas öka i intensitet i framtiden som en följd av bland annat en stigande temperatur.

Konsekvenser

Bebyggelseutveckling för bostäder föreslås främst ske i kommunens tätorter vilket främjar kopplingar till befintlig infrastruktur för vatten och avlopp. Utbyggnad inom eller i anslutning till befintliga orter innebär att fler hushåll ansluter sig till det kommunala VA-nätet istället för att tillhandahålla ett enskilt avlopp. Färre enskilda avlopp innebär en lägre risk för övergödning i sjöar och vattendrag.

Med översiktsplanens föreslagna mark- och vattenanvändning kommer dock andelen hårdgjorda ytor öka. Föreslagna utvecklingsområden för nya bostäder och verksamheter kommer vid genomförande att resultera i att stora ytor asfalteras för bland annat gatunät och gång- och cykelbanor. Detta medför större mängder dagvatten till ledningar och närliggande recipienter.

Nyetablering av verksamheter ska främst tillkomma i infrastrukturstarka lägen samt i anslutning till befintliga tätorter eller verksamhetsområden. Av samma anledningar som vid genomförande av föreslagna områden för bostäder riskerar även denna utveckling att belasta befintliga ledningar och få negativa konsekvenser för vattenkvalitet och översvämningsrisk.

Översiktsplanen föreslår strategier för att bevara och utveckla grönstruktur inom kommunens tätorter vilket bidrar till en ökad infiltration. Belastningen på dagvattensystemet minskar vid skyfall och därigenom minskas utsläpp av dagvatten till vattendrag. Detta resulterar i bättre status i vattendragen och på sikt en bättre biologisk mångfald i dessa.

För en förbättrad vattenkvalitet i kommunens vattendrag krävs åtgärder som översiktsplanen endast delvis kan påverka. Översiktsplanen lyfter fram Rönneåprojektet, vars syfte är att öppna upp Rönne å så att havsvandrande fisk såsom lax, ål och öring återigen kan ta sig upp i hela vattendraget. I första hand ses projektet som en naturvårdssatsning med syfte att gynna en lång rad hotade och skyddsvärda växt- och djurarter genom att upprätthålla och återställa livsmiljöer för att få en gynnsam bevarandestatus för de prioriterade Natura 2000-naturtyperna och relaterade arter samt flodpärlmussla och tjockskalig målarmussla. En fritt flödande Rönne å innebär att ån uppströms kraftverken görs tillgänglig för vandrande fisk och alla andra växter och djur som idag hindras vid passagen. Totalt rör det sig om nästan 100 km åsträcka som öppnas upp inklusive flera

biflöden. Ett genomförande av projektet kan ge en väsentlig positiv påverkan på vattendragets hydrologi, vattenkvalitet och biologiska mångfald.

Översiktsplanens strategi är generellt att undvika ny bebyggelse i översvämningskänsliga områden. Östra Ljungby är beläget i en lågpunkt i terrängen där infiltrationsmöjligheterna är begränsade och översvämningsdjupen i lågpunkterna i ortens centrala delar överstiger 0,5 m. Mindre delar av föreslagna områden för ny bostadsbebyggelse i Östra Ljungby riskerar att översvämmas vid extrem nederbörd. Inom Stidsvig skiljer sig de topografiska förutsättningar och infiltrationsmöjligheterna åt i olika delar av orten. Även här riskerar delar av föreslagna områden för ny bostadsbebyggelse att översvämmas.

Översvämningsdjupen och översvämningsutbredningen är generellt mindre i Klippan som är beläget på en höjdrygg och där infiltrationsmöjligheterna är goda. Områden som löper störst risk för att översvämmas är föreslagna områden för verksamheter väst om tätorten samt söder om väg 21. I Ljungbyhed skiljer sig de topografiska förutsättningar och infiltrationsmöjligheterna åt i olika delar av orten. Delar av utpekade områden för bostäder och verksamheter i södra delen av Ljungbyhed löper störst risk att översvämmas vid extrem nederbörd. Vid detaljplanering av ovan nämnda områden behöver förutsättningar utredas vidare och lämpliga åtgärder vidtas.

Översiktsplanens föreslagna markanvändning kommer generellt leda till att fler ytor med naturlig avrinning ianspråkats och hårdgörs. En ökad andel hårdgjorda ytor kan få stora konsekvenser vid extrema skyfall då marken inte kan ta upp regnvattnet på samma sätt som innan, vilket kan komma att påverka vattenkvaliteten i kommunens vattendrag. Försämrade vattenkvalitet i vattendragen riskerar bland annat försämrade miljöer för växt- och djurliv. För att minska dessa konsekvenser föreslås lokal dagvattenhantering med gröna lösningar.

Förslag på åtgärder

- ▶ En kommunövergripande VA-plan bör tas fram och fungera som underlag för kommunens översiktsplanering.
- ▶ I kommunens detaljplanearbete ska lokala åtgärder för att ta hand om större mängder nederbörd ska främjas. Ledningsnätets kapacitet kontrolleras mot föreslagna mängd spillvatten som föreslagna utveckling kan komma att medföra.
- ▶ Vid utveckling för nya bostäder i tätorterna ska ytor för grönstruktur integreras för lokal dagvattenhantering.
- ▶ Vid utvecklingen av föreslagna områden i lågpunkter ska översvämningsrisk särskilt utredas.
- ▶ Den kommunövergripande översvämningskarteringen ska alltid implementeras i kommunens plan- och exploateringsarbete.
- ▶ Fortsatt samverkan med Söderåsens miljöförbund för att förbättra vatten- och avloppshantering på landsbygden, för en minskad negativ påverkan på vattendragen.

Riksintresse för naturvård

Inom kommunen finns fyra riksintressen för naturvård. Riksintressena för naturvård i Klippans kommun är:

- ▶ Varshultamyren
- ▶ Rönneå dalgång - Ageröds mosse
- ▶ Syrkhultamossen och Svalemossen
- ▶ Söderåsen med vattendrag och Jällabjär

Områden för riksintressen ska skyddas vid exploatering eller annan förändring så att åtgärder som strider mot de riksintressanta värdena förhindras. Områden utsedda till riksintressen är av nationell betydelse vilket ger riksintressenas värden företräde vid beslut om mark- och vattenanvändningen inom dessa områden.

Klippans kommuns naturvårdsprogram antogs 2019 med syfte att ange den övergripande inriktningen på kommunens naturvårdsarbete samt att redovisa kända områden med höga naturvärden. Naturvårdsprogrammet innehåller strategier för naturvårdsarbetet och en objektiv kunskapssammanställning som pekar ut de mest värdefulla naturområdena i kommunen. Programmet har utgjort grund vid framtagandet av översiktsplanen.

Övergripande konsekvenser

Av översiktsplanens föreslagna utvecklingsområden ligger flera delvis inom, eller i anslutning till, riksintresse för naturvård. Utpekade områden i Klippans tätort samt Riseberga ligger i anslutning till riksintressen för naturvård, Rönneå dalgång - Ageröds mosse. Ett utpekat utvecklingsområde för verksamheter ligger delvis inom riksintresseområde för naturvård, Rönneå dalgång - Ageröds mosse.

Utvecklingen inom riksintressena föreslås i översiktsplanen ta sådan hänsyn att genomförande ska kunna ske utan att påverka riksintressets specifika värden negativt. Som översiktsplanen beskriver kommer det, vid utvecklingen av dessa områden, tas stor hänsyn till riksintressenas värden. Vid detaljplanering kommer föreslagen mark- och vattenanvändning ytterligare prövas för att

säkerställa en utveckling som inte påverkar naturmiljön negativt.

De områden som föreslås för utveckling utanför riksintressenas geografiska områden skulle kunna komma att påverka riksintressets värden sekundärt. Bebyggelsen bör utformas på ett sådant sätt att det inte utgör någon skada på riksintresset. Detta genom att exempelvis se till att bebyggelsen minskar i skala och i täthet i området närmst riksintresset. Dagvattenhanteringen för samtliga områden måste lösas på ett sådant sätt att vattendraget inte påverkas negativt.

Konsekvenser för Rönneås dalgång – Ageröds mosse N40

Representativt odlingslandskap i slätt- och skogsbygd, Rönneås dalgång Anderstorp - Snällerröd, med inslag av sidvallsäng, betad sötvattenstrandäng och buskrik utmark. Representativt odlingslandskap vid Munkarp - Hänninge och Rönne å i mellanbygd och trång ådal. Representativa naturbetesmarker med sötvattenstrandäng och öppen hagmark. Munkarps Fälåd, en naturbetesmark som utgörs av öppen hagmark, buskrik utmark och blandlövhage. Här återfinns delvis art- och individrika växtsamhällen med hävdgynnade arter som backsippa och knägräs. Rönne å har limnologiska värden av skilda slag i olika delar beroende på att den övre delen av ån är snabbflytande medan den nedre delen är en långsamflytande slättå. Havsöring och lax vandrar upp i vattendraget och dess biflöden. Förekomst av sandkrypare. Höörsandsten referenslokal. Referensområde för basalt.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt jordbruk med åkerbruk, naturvårdiriktad betesdrift och skötsel av landskapselement. Restaurering av igenvuxna naturbetesmarker. Skydd mot exploatering av området.

Områdets naturvärden kan påverkas negativt av:

- ▶ minskad eller upphörd jordbruks/betesdrift
- ▶ skogsplantering av jordbruksmark
- ▶ energiskogsodling
- ▶ igenväxning
- ▶ spridning av gifter eller gödselmedel
- ▶ bebyggelse
- ▶ nydikning
- ▶ täkt
- ▶ luftledningar och vägdragningar

Faunan i vattendraget påverkas negativt av:

- ▶ kulvertering eller förändring av vattendragets sträckning eller bottenprofil
- ▶ vandringshinder och vattenreglering
- ▶ vattenuttag
- ▶ utsläpp av försurande ämnen
- ▶ tungmetallnedfall eller utsläpp
- ▶ överfiske
- ▶ inplantering av främmande lax- och öringstammar
- ▶ skogsavverkning längs vattendraget.

Bedömning

Föreslagen utveckling av nytt verksamhetsområde väst om Klippans tätort ligger delvis, drygt 76 000 m² av totalt 491 000 m², inom riksintresset. Strandskydd, den kuperade terrängen samt en gammal avfallsyta innebär att knappt hälften av den yta som ligger inom riksintresseområdet är byggbart. Utbyggnaden av denna yta ska inte påtagligt skada befintliga naturvärden eller områdets karaktär. Ambitionen är att genom utveckling av rekreativa grönstråk kunna tillgängliggöra omgivande natur och dess värden för allmänheten. I planarbetet för den nya bebyggelsen liksom vid förhandsbesked och lovprövning inom området ska stor hänsyn tas till naturmiljön.

Området består idag till större del av jordbruksmark som vid utveckling till större del kommer hårdgöras. Detta kommer medföra konsekvenser för dagvattenavrinningen och mängden föroreningar från området. Dagvattenhanteringen måste lösas på ett sådant sätt att vattendraget inte påverkas negativt. Vid detaljplanering av området behöver riksintressets värden beaktas för att minimera konsekvenserna på riksintressets värden.

Översiktsplanen verkar således för att eventuella nybyggnationer inom riksintresset ska ske med minimal påverkan på riksintressets värden.

Natura 2000

Inom kommunen finns nio Natura 2000-områden:

- ▶ Bonnarps hed
- ▶ Brandeborg
- ▶ Herrevadskloster
- ▶ Herrevadskloster - Broröd
- ▶ Klövahallar
- ▶ Linneröd
- ▶ Söderåsen
- ▶ Traneröds mosse
- ▶ Varshultamyren

Natura 2000-områdena innehåller arter eller naturtyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. Många Natura 2000-områden är också skyddade som naturreservat. Alla Natura 2000-områden klassas automatiskt som riksintresse för naturvård.

Övergripande konsekvenser

Ingen ny eller förändrad markanvändning inom Natura 2000-områden föreslås i översiktsplanen. En utveckling av Ljungbyheds flygplats kan komma att beröra två Natura 2000-områden i Ljungbyhed. Om verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 § miljöbalken. Detta gäller såväl åtgärder eller verksamheter som bedrivs inom som utanför området.

Riksintresse för kulturmiljövård

Inom kommunen finns två riksintressen för kulturmiljövården.

- ▶ Herrevadskloster - Ljungbyhed
- ▶ Klippans Pappersbruk

Områden för riksintressen ska skyddas vid exploatering eller annan förändring så att ny bebyggelse och andra åtgärder inte strider mot riksintressets värden. Även dessa områden är utsedda utifrån miljöbalkens 3 kap. 6 § och deras värden ska skyddas och tas hänsyn till vid beslut om byggnation och ny markanvändning inom riksintresset.

Övergripande konsekvenser

Översiktsplanen föreslår tre områden för ny bostadsbebyggelse som ligger inom eller i anslutning till riksintressen för kulturmiljövård. Två områden ligger i Klippans tätort i anslutning till riksintresseområdet Klippans Pappersbruk. Ett föreslaget utvecklingsområde för bostäder föreslås inom riksintresseområdet Herrevadskloster.

Konsekvenser för Klippans Pappersbruk L:K30

Klippans pappersbruk ligger söder om Klippans tätort vid Rönne å. Pappersbruket har rötter från medeltiden och dess verksamhet har påverkat orten. Papperstillverkningen inleddes på 1600-talet. Klippans pappersbruk har varit en konstant närvarande aktör som har utvecklat samhället. Pappersbruket har byggt bostäder åt sin personal, sört för deras barns utbildning men också tryggt livsmedelsförsörjningen genom egna lantbruk samtidigt som verksamheten har växt. Resultatet är att det finns en stor mängd byggnader av olika ålder, arkitektur, användning och karaktäristiska särdrag. Även om vissa byggnader har förvanskats genom åren är vissa mer eller mindre bevarade i originalskick. Byggnadsmaterialet för industrianläggningen är i huvudsak rött tegel och uppvisar en för tiden karaktäristisk industriarkitektur.

Översiktsplanen föreslår två utvecklingsområden för bostäder mellan Klippans tätort och Pappers bruket, i anslutning till riksintresseområdet. Även om dessa områden är belägna utanför riksintressenas geografiska områden kan de komma att påverka riksintressenas värden sekundärt. Det är därför viktigt att vid utveckling av dessa områden säkerställa att det sker med stor hänsyn till områdets kulturvärden. Föreslagen utveckling av området bedöms syfta till en mjuk övergång till riksintresset och bidra till bevarande av riksintressets karaktär och värden. År 2010 gav Klippans kommun Kulturen i Lund ett uppdrag att upprätta ett förslag på skydds- och varsamhetsbestämmelser i området för Klippans pappersbruk. Resultatet blev en rapport (byggnadsantikvarisk rapport 2010:1 Klippans pappersbruk, Klippan) med en ingående inventering av bebyggelsebeståndet samt föreslagna skydds- och bevarandeinsatser byggnad för byggnad. Rapporten kommer ligga till grund för kommande planprogram och planering.

Konsekvenser för Herrevadskloster - Ljungbyhed L:K29

I Ljungbyhed, norr om Rönne å, grundade biskop Eskil i mitten av 1100-talet Herrevadskloster. Tillgången på god betesmark och skog samt möjligheten att nyttja ån som kraftkälla och transportled utgjorde viktiga förutsättningar för lokaliseringen. Från 1600-talet fick området även en militär betydelse eftersom de flacka hedarna gav goda möjligheter för militära övningar. Alléerna, hagmarkerna, ekdungarna och ån bidrar förutom de välbevarade byggnaderna till att ge Herrevadskloster en ålderdomlig prägel. Översiktsplanen föreslår ett utvecklingsområde för bostadsbebyggelse inom riksintresset. Förändrad markanvändning inom detta område kan komma att medföra konsekvenser för riksintresset.

I översiktsplanen framgår det att utveckling inom området ska ske utan att påverka riksintressets specifika värden negativt. Vid detaljplanering kommer föreslagen mark- och vattenanvändning ytterligare prövas för att säkerställa en utveckling som inte påverkar kulturmiljön negativt.

Ett planprogram föreslås tas fram för att utveckling av ny bebyggelse sker med hänsyn till viktiga kulturmiljövärden. Tillkomsten av ny bebyggelse samt förändringar i befintlig miljö ska ske på ett sådant sett att det inte skadar uttrycket för riksintresset.

Riksintresse för friluftsliv

Inom kommunen finns två riksintresseområden för friluftsliv.

- ▶ Rönneå
- ▶ Söderåsen

De områden som pekas ut som riksintresse för friluftsliv har stor betydelse för människors utevistelse. Inom dessa riksintresseområden ska kommunerna ta hänsyn till friluftslivet i samband med översikts- och detaljplanering.

Övergripande konsekvenser

Av översiktsplanens föreslagna utvecklingsområden ligger ett flertal i anslutning till riksintresseområden för friluftsliv. I anslutning till riksintresset Rönneå föreslås utvecklingsområden för bostäder söder om Klippans tätort, Ljungbyhed samt i Riseberga. Riksintresset Söderåsen ligger i anslutning till föreslagna utvecklingsområden för bostäder i Ljungbyhed och i Krika. Föreslagna områden ligger utanför riksintressenas geografiska områden, men skulle kunna komma att påverka riksintressenas värden sekundärt. Bebyggelsen bör utformas på ett sådant sätt att det inte utgör någon skada på riksintresset. Detta genom att exempelvis se till att bebyggelsen minskar i skala och i täthet i området närmst riksintresset.

Konsekvenser för Rönneå FM 04

Rönne å är Skånes näst längsta vattendrag och rinner 85 kilometer från Västra Ringsjön genom fem kommuner innan den mynnar ut i Skälderviken. Ån har mycket stora natur- och kulturvärden och har stor betydelse för friluftsliv för hela regionen. De vackra och varierade omgivningarna och det bitvis påtagliga lugnet och tystanden gör att ån har stort värde för rekreation, både för närboende och mer långväga besökare. Utmed Rönneå förekommer ett rikt och varierande fågelliv med bland annat vadare, änder och kungsfiskare. Ån har ett stort antal fiskarter och här finns ett ursprungligt bestånd av atlantlax.

Förutsättningar för bevarande och utvecklings av områdets värden

Naturvärdena vårdas och utvecklas. Naturreservat inom området förvaltas enligt skötselplan. Strandskyddet respekteras och tillsyn utövas vid behov. Naturvärden och det öppna landskapet vårdas och består. Åtgärder, verksamheter och andra intressen som påtagligt kan skada områdets värden är särskilt hindrande bebyggelse och anläggningar i strandområdet. Försämring av vattenkvaliteten kan skada värdena.

Konsekvenser

Riksintresset påverkas av översiktsplanen då flertalet områden för tätortsnära natur pekas ut inom riksintresseområdet. Förslagen bedöms ha en positiv påverkan då dessa områden går i linje med riksintressets syfte samt ger ökade möjligheter till tätortsnära natur. Översiktsplanen föreslår utvecklingsområden för bostäder i Klippans tätort, Ljungbyhed samt i Riseberga. Även om dessa områden är belägna utanför riksintressets geografiska område kan de komma att påverka riksintressets värden sekundärt.

Uppförande av ny bebyggelse bör ske på ett sätt att det inte skadar friluftslivet genom att exempelvis säkerställa tillgänglighet till riksintresset. Vid förhandsbesked och lovprövning inom området ska stor hänsyn tas till allmänhetens tillgång till friluftslivet.

Konsekvenser för Söderåsen FM 05

Söderåsen höjer sig över en starkt exploaterad helåkersbyggd och utgör ett topografiskt spännande landskap med storslagna terrängförhållanden. Ett stort antal tvärgående sprickdalar är intressanta inslag, och i söder uppvisar ravindalar en vild och till synes orörd natur. På Söderåsen finns Skånes högsta punkt, Höjehall, 212 meter över havet. Från den välbesökta utsiktspunkten Kopparhatten vid Skärалid är utsikten över en sprickdal och det ädellövskogsbevuxna landskapet vidsträckt.

Söderåsens artrika, lövskogsdominerade landskap är strövvänligt och andelen allemansrättslig mark är stor. Populära besöksmål finns på flera platser och i olika delar av området. I sydöst ligger Söderåsens nationalpark som har ett besöksantal på ca 300-500 000 människor per år. Här finns ett Naturum som erbjuder information om nationalparken samt utställningar. I nationalparken finns flertalet leder av olika längd och svårighetsgrad, varav någon är tillgänglighetsanpassad.

Enkla övernattningstugor, utpekade tältplatser, iordningställda eldplatser samt rid- och cykelvägar finns. Bad och fiske är möjligt i Odensjön. I anslutning till nationalparken finns ett iordningställt strövområde, Klåveröd, och på sydvästslutningen finns ytterligare två, Finstorp och Smedjebacken, med markerade strövstigar, utsiktstorn för fågelskådning, rastplatser och parkeringar. Skåneleden löper över åsen från nord- till sydspetsen. Söderåsen genomkorsas dessutom av mindre vägar och brukningsvägar som kan användas för strövande och cykling. Flera naturreservat med vissa anläggningar för friluftslivet finns.

Förutsättningar för bevarande och utveckling av områdets värden

Naturvärdena vårdas och består. Nationalpark och naturreservat inom området förvaltas enligt skötselplan. Befintliga strövområden samt Skåneleden bevaras och underhålls. Området lämnas fritt från ytterligare exploatering. Naturvårdshänsyn tas i skogsbruket.

Åtgärder, verksamheter och andra intressen som påtagligt kan skada områdets värden är särskilt bebyggelseexploatering, anläggande av vindkraft, täktverksamhet samt bullerstörande verksamheter. Negativ visuell inverkan, framför allt på utblickarna från utsiktsplatserna Kopparhatten, Hjortsprånget och Lierna utmed Skäralsdalen, kan påtagligt skada områdets värden. Potential finns att ytterligare utöka tillgängligheten till områdets besöksmål genom exempelvis bättre möjligheter att ta sig till området med kollektivtrafik samt informationsspridning. Utveckling av stråk för vandring och cykling mellan besöksmålen på åsen är möjlig.

Konsekvenser

Översiktsplanen föreslår utvecklingsområden för bostäder i Krika och Ljungbyhed. Även om dessa områden är belägna utanför riksintressets geografiska område kan de komma att påverka riksintressets värden sekundärt. Uppförande av ny bebyggelse bör ske på ett sätt att det inte skadar friluftslivet genom att exempelvis säkerställa tillgänglighet till riksintresset. Vid förhandsbesked och lovprövning inom området ska stor hänsyn tas till allmänhetens tillgång till friluftslivet.

Riksintresse för värdefulla ämnen och material

I kommunens sydöstra del finns område med kaolin utpekade som riksintresse för värdefulla ämnen och material. Kaolin är en lera som bildas genom nedbrytning av en fältspatsrik och järnfattig granit. Fungerar som råvara i pappersindustrin. En exploatering av denna resurs prövades av Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen och dom meddelades 2019-04-30 mål MI 0717-17. Översiktsplanen innehåller inget förslag om förändrad markanvändning som kan komma att påverka riksintresset negativt.

Riksintresse väg

Inom kommunen finns det två vägar som klassas som riksintresse för kommunikationer:

- ▶ E4, Helsingborg - Haparanda
- ▶ Riksväg 21, Hässleholm - Åstorp

Väg E4 ingår i det av EU utpekade Trans-European Transport Network, TEN-T. Vägarna som ingår i TEN-T är av särskild internationell betydelse. Väg E4 sträcker sig genom hela Sverige, från Helsingborg till Haparanda, och är en viktig väg för långväga transporter av såväl gods som personer.

Delsträckan genom Skåne är en del av det utpekade kollektivtrafiknätet och den är även utpekad som särskild betydelsefull för dagens godstransporter. E4 ingår i det rekommenderade nätet för transport av farligt gods. Den utgör även anslutning till Helsingborgs hamn och kombiterminal som är utpekade som riksintressen.

Väg 21 utgör en förbindelse mellan regionala centra, vilket innebär att vägen är av särskild regional betydelse. Vägen utgör en del av förbindelsen mellan Kristianstad och Helsingborg/Halmstad. Väg 21 ingår i det regionala vägnätet och vägen utgör en del av förbindelsen mellan Kristianstad - Halmstad samt Kristianstad - Helsingborg. Vägen är av stor vikt för såväl näringslivets transporter som arbetspendling. Sträckan utgör en viktig del av östra Skånes förbindelse med Västsverige. Vägen har pekats ut av Region Skåne som viktig för regional utveckling och arbetspendling. Den ingår även i det av Region Skåne utpekade huvudvägnätet för långväga godstransporter. Vägen ingår i det rekommenderade nätet för transport av farligt gods.

Konsekvenser för E4, Helsingborg – Haparanda

Intresseområde för bostäder och verksamheter ligger i anslutning till riksintresset. Eventuellt markanspråk kan behövas för att säkerställa eventuell risk- och bullerpåverkan. Utmed väg E4 gäller, enligt Väglagen 47 § och länsstyrelsens beslut, ett utökat byggnadsfritt avstånd om 50 meter från vägområdesgräns.

Föreslagna åtgärder kan komma att innebära framtida anspråk på utbyggnader av trafikplatserna och längs anslutande statliga vägar. Frågan bör utredas i vidare planarbete.

Konsekvenser för Riksväg 21, Hässleholm – Åstorp

Översiktsplanen innehåller ingen förändrad markanvändning som kan komma att påverka riksintresset negativt.

Riksintresse järnväg

Skånebanan är en elektrifierad järnvägsförbindelse som sträcker sig mellan Helsingborg och Kristianstad, via Klippans kommun. Skånebanan är klassad som riksintresse för kommunikationer.

De mark- och vattenområden som berörs av befintliga och planerade järnvägar av riksintresse, såväl anläggningen som dess influensområde, ska skyddas med stöd av miljöbalkens bestämmelser i 3 kap 8 §. Riksintressena ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningen.

Konsekvenser för Skånebanan, Helsingborg – Kristianstad

Stationsnära bostadsbebyggelse föreslås i anslutning till Skånebanan. Detta förutsätter i första hand en noga avvägd placering och utformning av bebyggelsen ur risk- och bullersynpunkt. I andra hand kan det krävas ett markanspråk för att möjliggöra bullerskydd. Med anledning av detta har en enklare bullerberäkning genomförts för sträckan som löper genom Klippans tätort. Beräkningen visar att bullernivåerna för den mest utsatta punkten för buller från Skånebanan uppgår till 55 dBA ekvivalentnivå samt 76 dBA maxnivå. Detta innebär att maxnivåerna för uteplats vid bostad överskrider och att om sådan skall anordnas måste ytterligare bullerreducerande åtgärder vidtas.

Skånebanan är utpekad som trafikled för farligt gods, det kan därför uppkomma ett krav på markanspråk för att säkerställa ett avstånd mellan Skånebanan och bebyggelsen.

Exploatering inom influensområdet för riksintressena får inte påverka möjligheterna till drift, underhåll och framtida utveckling av dessa anläggningar. Utmed Skånebanan gäller ett byggnadsfritt avstånd om 30 meter från spårmit.

Ny stambana genom Skåne

I den nationella planen för transportsystemet 2018-2029 finns objektet Hässleholm-Lund, höghastighetsbana ny stambana, med planerad byggstart 2024-2029. Objektet har ersatt de planer på höghastighetsbana, Europabanan, som tidigare berörde Klippans kommun.

För närvarande genomför Trafikverket en lokaliseringsutredning för sträckan Hässleholm-Lund, som kan komma att beröra Klippans kommun. Trafikverkets föreslagna lokaliseringsalternativ är i huvudsak belägna öster om Klippans kommun, men ett av alternativen berör en liten del av kommunen i sydost. Trafikverket har i framtagandet av lokaliseringsalternativ tagit hänsyn till och undvikit olika värden i de berörda kommunerna.

Ett av de föreslagna lokaliseringsalternativen kommer i konflikt med utpekat opåverkat område i kommunens sydöstra del.

Riksintresse dricksvattenförsörjning

Inom kommunen finns ett riksintresse för dricksvattenförsörjning, Bolmentunneln. Tunneln/ledningen sträcker sig från sjön Bolmen i Ljungby kommun via Äktaboden i Klippans kommun. Syftet med tunneln är att föra sjövatten från Bolmen till Ringsjöverket. Ringsjöverket producerar vatten till Eslöv, Helsingborg, Höganäs, Kävlinge, Landskrona, Lomma, Lund, Svalöv, Ängelholm samt delar av Malmö och Staffanstorps kommuner.

Översiktsplanen innehåller ingen förändrad markanvändning som kan komma att påverka riksintresset negativt. Hänsyn till Bolmentunneln kan behöva tas vid etablering av vindkraft inom utpekat utredningsområde i kommunens östra del.

Riksintresse energiproduktion

I kommunens sydöstra del, på gränsen till Hässleholm och Höörs kommun, finns ett utpekad riksintresseområde för vindbruk. Området omfattar cirka 700 hektar. Riksintresseområden för vindbruk anges för att de har särskilt goda förutsättningar för vindbruk ur ett nationellt perspektiv, att de behövs för viktiga eller nödvändiga funktioner i samhället och/eller för en landsdels behov av viss energiproduktion.

I översiktsplanen finns utpekad opåverkat område, med stort värde för rekreation och friluftsliv, inom riksintresseområdet. Detta område påverkas av en eventuell byggnation av vindkraftverk.

Inom riksintresseområdet finns inventerade bestånd av fridlysta fladdermöss samt fiskgjuse som kan ta skada av en etablering av vindkraft. Ingen byggnation bör uppföras inom riksintresseområdet. Ingen ny markanvändning föreslås i översiktsplanen som riskerar att riksintresset påverkas.

Riksintresse totalförsvarets militära del

I översiktsplanen framgår det att samråd ska genomföras med försvarsmakten tidigt i plan- eller lovprocessen om planerade åtgärder innebär anläggande av höga objekt eller är lokaliserad i områden som omfattas av riksintresse för totalförsvaret. Hela Sveriges yta är samrådsområde för objekt högre än 20 meter utanför tätort och högre än 45 meter inom tätort. Detta för att säkerställa att ingen skada sker på riksintressen som omfattas av sekretess och inte alls kan redovisas öppet på karta. Det innebär att alla ärenden avseende höga objekt måste skickas på remiss till Försvarsmakten. Riksintresset bedöms därför inte påverkas negativt.

Förslag på åtgärder

- ▶ All exploatering inom eller i anslutning till riksintressena ska ta stor hänsyn till riksintressenas värden och prövas så att dessa inte påverkas negativt.
- ▶ Vid exploatering av utpekade områden inom eller i anslutning till riksintresseområden måste dagvattenhanteringen lösas på ett sådant sätt att vattendragen inte påverkas negativt.
- ▶ Utbyggnaden av nytt verksamhetsområde väst om Klippans tätort ska inte påtagligt skada befintliga naturvärden.
- ▶ Vid utveckling av föreslagna områden för bostadsbebyggelse i Klippans pappersbruk och i Ljungbyhed inom och i anslutning till riksintresseområden för kulturmiljö behöver stor hänsyn tas till omgivande bebyggelse och andra kulturhistoriska värden.
- ▶ Vid exploatering i områden på obebyggd mark bör fornlämningar beaktas och arkeologisk undersökning genomföras.
- ▶ Byggantikvarisk rapport, med förslag på skydds- och varsamhetsbestämmelser i området för Klippans pappersbruk, ska ligga till grund för kommande planprogram och planering i anslutning till riksintresseområdet för kulturmiljö Klippans pappersbruk.
- ▶ Uppförande av ny bebyggelse bör ske på ett sätt som inte skadar friluftslivet genom att exempelvis säkerställa tillgänglighet till riksintresseområdena. Vid förhandsbesked och lovprövning inom området ska stor hänsyn tas till allmänhetens tillgång till friluftslivet.
- ▶ Byggnadsfritt avstånd från vägområdes- eller spårgräns vid byggnation i anslutning till riksintresse för kommunikationer, väg 21, E4an samt Skånebanan, skall tas i beaktan.

- ▶ Eventuellt markanspråk kan behövas för att säkerställa eventuell risk- och bullerpåverkan vid byggnation i närheten av riksintressen för kommunikationer, väg 21, E4an samt Skånebanan.
- ▶ Vid samverkan för ny stambana ska kommunen verka för att värdefulla miljöer skyddas.
- ▶ Hänsyn till Bolmentunneln kan behöva tas vid etablering av vindkraft inom utpekat utredningsområde i kommunens östra del.
- ▶ Byggnation av objekt högre än 20 meter utanför tätort och högre än 45 meter inom tätort måste skickas på remiss till Försvarsmakten.

Konsekvenser på de nationella miljömålen

Begränsad klimatpåverkan

Befintliga förhållanden

Koldioxidutsläppen per invånare i kommunen har ökat och är höga jämfört med Skåne och riket, orsaken är industrins och transportsektorns stora andel. Hushållssektorn och servicesektorn har dock minskat sina koldioxidutsläpp. För övriga växthusgaser har en minskning skett totalt och det är avfallssektorn som svarar för den största minskningen. Energiförbrukningen är hög i kommunen och det är återigen industrins och transporterernas höga andel som bidrar till detta. Flera transport- och logistikföretag har etablerats på senare år vilket gör att transportsektorn har haft en markant ökning av energianvändningen. Positivt är att antalet resande med buss har ökat konstant sedan 2001. Sedan 1995 har andelen förnybar energi stadigt ökat och motsvarar idag cirka 23 procent av den producerade energin i kommunen.

Konsekvenser

Översiktsplanens föreslår en utveckling som ska kunna hantera prognosticerad befolkningsökning under de kommande decennierna. En sådan utveckling riskerar att bidra till en ökad klimatpåverkan. Översiktsplanen tillåter en uppgradering av vindkraft vilket kan ge en ökad produktion av förnybar energi.

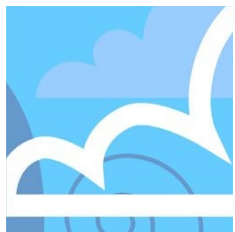
Genom att förtäta och utveckla befintliga tätorter ökar underlaget för kollektivtrafik, handel och kommunal service samtidigt som man drar nytta av befintlig infrastruktur. I översiktsplanen föreslås flera åtgärder för att främja ett minskat bilberoende. Att underlätta kollektivt resande, både med tåg och buss, är ett viktigt ämne i planen. Detta görs bland annat genom att ny bostadsbebyggelse huvudsakligen föreslås i eller i anslutning till befintliga tätorter, med närhet till allmänna kommunikationer.

Sträckan Klippan-Hyllstofta är planerad för utbyggnad av dubbelspår. Kommunerna inom Familjen Helsingborg strävar efter att en regionbusslinje på sträckan Örkelljunga-Perstorp-Ljungbyhed-Kävlinge-Lund pekas ut i det regionala trafikförsörjningsprogrammet. Det bidrar till nya pendlingsmöjligheter i områden med svag kollektivtrafik. Översiktsplanen föreslår en gångbro över spårområdet vid Klippans tågstation, som skulle kunna minska barriären som järnvägen utgör och stärka kopplingen mellan Klippans tätort, Åbytorps industriområde och det framtida bostadsområdet intill Bruksallén. Dessa åtgärder ger goda förutsättningar för en minskad bilanvändning.

Om fler väljer att bosätta sig på landsbygden eller i mindre byar bidrar det till en levande landsbygd, ett öppet landskap och att den service som finns kan bevaras. Det skapar dock ett bilberoende som är negativt för klimatet. Genom att öka medvetenheten och kunskapen om effekterna av klimatförändringarna och påbörja arbetet med klimatanpassning blir Klippan en mer robust kommun.

Översiktsplanen föreslår stärkta förutsättningar för fossilfria resor genom anläggningen av säkra gång- och cykelbanor mellan viktiga målpunkter i tätorten samt sammanhängande gång- och cykelvägar inom och mellan tätorterna. Genom att knyta samman tätorterna i kommunen med gång- och cykelvägar ges möjlighet att på ett säkert sätt gå och cykla för pendling eller rekreation. Att bygga ut gång och cykelvägnätet inom tätorterna skapar ökar möjligheten att transportera sig till fots och till cykel och inte minst skapar säkra skolvägar. Sammantaget minskar förslagen bilberoendet vilket är positivt för klimatet och för folkhälsan. Översiktsplanen föreslår även säkra cykelstråk på landsbygden där kollektivtrafik saknas.

Sammantaget föreslår översiktsplanen åtgärder som stödjer miljömålets inriktning.

Frisk luft

Befintliga förhållanden

Vägtrafik är den största källan till luftföreningar i utomhusluft och genom kommunen går flera stora vägar, E4 och riksväg 21 och 13. Luftmätningar har genomförts under fyra veckor under vintern 2002-2003 och uppmätta värden ligger under gränsen för miljökvalitetsnormer för utomhusluft. För utsläpp av svaveldioxid står industrin för 85 procent av utsläppen och småskalig vedeldning för nio procent. Transporterna bidrar mest till utsläpp av kvävedioxider och utsläppen uppgår till 59 procent. Under cirka sex månader, februari-maj samt november-december, 2005 mättes partiklar PM10 i utomhusluft, de uppmätta värdena låg under gällande miljökvalitetsnorm.

Konsekvenser

Översiktsplanens förslag för lokalisering av bostadsbebyggelse i kollektivtrafikhärlägen och utveckling av gång- och cykelvägar främjar en minskad bilanvändning. Samtidigt riskerar föreslagen utveckling med förtätning och utveckling av nya områden mer trafik med ökat buller och partikelutsläpp som följd. Detta kan motverkas om bullersituationen utreds vid detaljplanering.

En välbevarad grönstruktur i tätorterna bidrar till minskade luftföroreningar genom att binda partiklar och giftiga ämnen, vilket i sin tur till en förbättras luftkvaliteten och att temperaturvariationer utjämnas.

Översiktsplanens föreslagna lokalisering av nya transportberoende verksamheter till strategiska lägen utmed de större vägarna främjar en fortsatt god luftkvalitet i tätorternas bostadsområden.

Planförslaget stödjer miljömålets inriktning.

Bara naturlig försurning

Befintliga förhållanden

Utsläpp av försurande ämnen har minskat i kommunen men områden med försurningskänslighet finns i norra och nordöstra delarna av kommunen. Orsaken är ett större nedfall av försurande ämnen och sämre förmåga hos marken att stå emot försurning. Genom Rönneås vattenkommitté sker vattenkontroll av Rönneås avrinningsdistrikt. Av vattenkontrollprogrammet för 2016-2018 framgår att pH-värdena generellt är bra inom kommunens vattenområden med undantag för Pinnån, uppströms Gelita Sweden AB, där uppmätt pH medelvärde ligger på 6,5 vilket enligt Naturvårdsverket bedömning innebär svagt surt. Undersökning av bottenfaunan i vattendragen har visat på obetydlig försurningspåverkan.

Konsekvenser

Översiktsplanen stödjer miljömålet.

Giftfri miljö

Befintliga förhållanden

I kommunen finns sedan slutet av 2014 en bekämpningsmedelpolicy antagen av kommunfullmäktige. Vid bekämpning av ogräs, svamp och skadedjur på mark som underhålls av kommunen eller av kommunen anlita d entreprenör ska inte kemiska bekämpningsmedel användas. Istället ska man arbeta med förebyggande och använda alternativa metoder för bekämpning. Om alternativa metoder inte ger tillräcklig effekt eller om det finns särskilda skäl kan det finnas ett behov av att använda andra kemiska bekämpningsmedel.

Rönneåkommittén bildades 1977 som en följd av ett stort antal rapporter om föroreningar i vattnet, inte minst fosfor och kväve. Kontroll av ytvatten inom Rönneås avrinnings-område bedrivs i regi av Rönneåkommittén för Rönneå nedanför Ringsjöarnas vattensystem, och av Ringsjöns vattenråd för Ringsjöarnas vattensystem. Undersökningsprogrammet omfattar bland annat vattenkemi, hydrologiska mätningar, metaller, elfiske, bottenfauna, plankton, påväxtalger och vattenväxter i sjöar. Det senaste samordnade vattenkontrollprogrammet för Rönneå är från 2019.

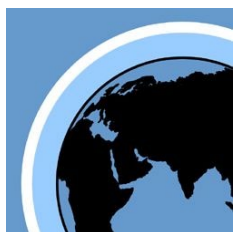
Analysen av metaller i vatten visade med ett undantag mycket låga till låga halter för samtliga metaller vid de två undersökta provpunkterna. Metallhalterna i vattenmossa var mycket låga till måttliga vid alla undersökta provpunkter med undantag av Pinnån och Bäljaneå där höga halter av kobolt uppmättes.

Rörande bekämpningsmedelsrester har provtagningsresultat visar på totalt 6 detekterade substanser på de tre provtagningsplatserna, och spår (när halten har befunnit sig mellan detektionsgränsen och bestämningsgränsen) av ytterligare 4. Substanserna ingår i medel mot ogräs (herbicer) och svampangrepp (fungicider). Tidigare undersökningar av bekämpningsmedel i Rönneå-systemet (2015-2018) har visat att antalet detekterade substanser är förhållandevis få och halterna relativt låga. Speciellt om man jämför med mer jordbruksdominerade avrinningsområden, som Saxån. De undersökta provpunkterna 2019 har relativt liten andel jordbruksmark.

Slammet från reningsverket i Klippans Kommun är efter behandling godkänt för spridning på åkermark enligt naturvårdsverkets normer. Inventering av PCB i byggnader är genomfört och hittade problem är åtgärdade.

Konsekvenser

Översiktsplanen stödjer miljömålet.

Skyddande ozonskikt

Befintliga förhållanden

I kommunens egen verksamhet har användningen av ozonnedbrytande ämnen minskat kontinuerligt och kommunen svarar genom Nårab (Norra Åsbo Renhållnings AB) för att ta hand om och forsla bort kyl- och frysskåp.

Konsekvenser

Översiktsplanen stödjer miljömålet.

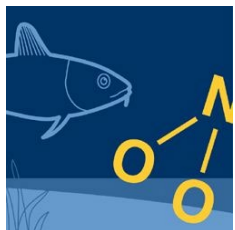
Säker strålmiljö

Befintliga förhållanden

På uppdrag av SSI mäts regelbundet sedan 1989 bakgrundsstrålningen på två platser i kommunen. Bakgrundsstrålningen i Klippan låg 2006-02-01 på 0,11 mSv/år vilket klassas som lågrisknivå. Kommunen genomkorsas av en högspänningsledning på 400 kV som löper mellan Breared och Söderåsen. En större ledning på 130 kV löper från Perstorp till Söderåsen, dessutom finns ett antal mindre ledningar på 50 kV. Idag finns ett tjugotal mobiltelefonmaster uppsatta i kommunen, i övrigt är kunskapen begränsad för var kommunens strålkällor finns i den yttre miljön.

Konsekvenser

Översiktsplanen stödjer miljömålet.

Ingen övergödning

Befintliga förhållanden

Rönneåkommittén samordnar vattenkontrollprogrammet för avrinningsområdet nedströms Ringsjöarna. Mätpunkter i vattendragen finns på 26 punkter i Rönneå, Bäljaneå, Klingstorpsbäcken, Ybbarpsån, Skärån, och Pinnån samt i Östra Sorrödssjön. Samtliga vatten inom Rönneåns avrinningsområde är påverkade av övergödning. Avloppsreningsverk finns i Klippan och Ljungbyhed och industriella reningsverk vid Gelita Sweden AB och Klippans pappersbruk. Ett mindre avloppsreningsverk finns vid Ljung med mest fritidsbebyggelse ansluten. Rening genom infiltrationsanläggningar finns i Färingtofta, Stackarp, Källna och Nybygget Övad. Mycket fosfor tillförs vatten från enskilda avlopp på landsbygden. I Klippans tätort har tre dammar för omhändertagande av dagvatten från hårdgjorda ytor anlagts. Utsläppen av ammoniak har minskat till följd av minskat djurantal och förbättrad gödselhantering.

Konsekvenser

Översiktsplanens förslag på utvecklingsområden för bostäder och verksamheter i tätorterna kan påverka miljökvalitetsnormen i vattendragen negativt. Detta gäller speciellt i tätorterna Klippan, Östra Ljungby, Ljungbyhed och Stidsvig där utvecklingen riskerar öka belastningen på befintliga reningsverk. Vidare kan skyfall orsaka ökad bräddning i reningsverken och orenat vatten kan rinna ut i recipienten. På landsbygden bidrar enskilda avlopp till utsläpp av näring. Utbyggnad inom eller i anslutning till befintliga orter innebär att fler hushåll ansluter sig till det kommunala VA-nätet istället för att tillhandahålla ett enskilt avlopp. Färre enskilda avlopp innebär en lägre risk för övergödning i sjöar och vattendrag. Olika åtgärder i översiktsplanen riktas mot att minska bilanvändningen och därför bedöms detta inte vara en källa som motverkar miljömålet. Sammantaget stödjer översiktsplanens förslag miljömålets inriktning.

Levande sjöar och vattendrag

Befintliga förhållanden

I kommunen finns ett tjugotal sjöar och dammar större än två ha, och endast 1,2 procent av kommunens yta upptas av vatten. Strandlängden kring sjöar och vattendrag i kommunen uppgår till 28 mil och de största sjöarna är Sorrödssjöarna, därtill kommer småvatten i form av mindre dammar. Vattendragen på Söderåsen samt Rönneå är riksintresse för naturvården. Skärån är mycket lite påverkad av mänskliga aktiviteter, här häckar Kungsfiskare och det finns en lokal öringstam. Kungsfiskaren häckar också i Bäljaneå. I Klingstorpsbäcken och Guvarpsbäcken finns en av Skånes viktigaste lokaler för flodpärlmussla. Pinnån och Bäljaneå har fina lek- och uppväxtområden för havsvandrande lax och öring. Söderåsens vattendrag är relativt opåverkade av mänsklig aktivitet och Klövbäcken hyser många intressanta växter och djur. I Rönneå finns tre större vattenkraftverk med dammar anlagda i anslutning till verken, dessutom finns fyra mindre kraftverk i andra vattendrag. På sikts avses kraftverken i Rönneå (Stackarp, Klippan och Forsmöllan) att rivas. Detta kommer tillgängliggöra hela åsträckan för vandrande fisk. Kommunens vattendrag är mycket värdefulla fiskeområden.

Konsekvenser

Översiktsplanens föreslagna utveckling kommer medföra mer hårdgjorda ytor och mer dagvatten som rinner ut i vattendragen. Samtidigt, genom att följa översiktsplanens inriktning kring tillvaratagandet av grönstruktur inom tätorterna bibehåller man en god biologisk mångfald för växt- och djurliv. Det bidrar även till en ökad infiltration, belastningen på dagvattensystemet minskar vid skyfall och därigenom minskas utsläpp av dagvatten till vattendrag. Detta resulterar i bättre status i vattendragen och på sikt en bättre biologisk mångfald i dessa.

Vid utvecklingen föreslås stor hänsyn tas till omgivande natur. Om utvecklingen vidtar åtgärder för att minska påverkan på närliggande vattendrag stödjer denna miljömålet. Om inte åtgärder vidtas kan miljömålet motverkas. Planförslaget verkar för att miljömålet nås

Grundvatten av god kvalitet

Befintliga förhållanden

Tillgången på vatten är god i hela Klippans kommun. Det finns fem kommunala grundvattentäkter, samtliga har vattendomar och skyddsområden med skyddsbestämmelser. Grundvattennivåerna har mätts och ligger på stabil nivå. Två borrhör i Klintarp hade förhöjda nitrathalter, men efter införandet av vattenskyddsområdet har halterna i sjunkit till normala värden. Idag används borrhörna och kan utnyttjas till reservvattentäkter. Det finns cirka 1 700 enskilda brunnar som bedöms ge cirka 3 300 fast boende sitt dricksvatten. Företaget Gelita AB tar sitt processvatten från Pinnån, Klippans Bruk AB tar sitt processvatten från Rönneå. Hillesgården och Naturrum vid Skäralid har egna vattentäkter.

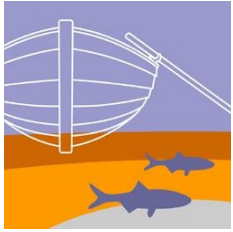
Naturums vatten kontrolleras och provas genom kommunens försorg. Vattentäkten vid Naturrum har förhöjd radonhalt, den enda som hittats i kommunen. Bekämpningsmedelsrester har endast påträffats i Ljungs vattentäkt, där man har installerat ett kolfilter för att rena vattnet.

Genom kommunen går också en vattenledning från Bolmentunneln till Ringsjöverket.

Konsekvenser

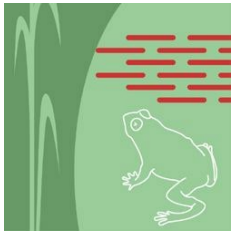
Kommunens grundvattenförekomster är idag klassade till god kemisk grundvattenstatus samt god kvantitativ status, med undantag för grundvattenförekomsten i området Källna-Vättinge-Gråmanstorp-Kvidinge som klassats till god kvantitativ status men till otillfredsställande kemisk grundvattenstatus. I Klippans kommun används endast grundvatten som råvatten.

I översiktsplanen föreslås ny bebyggelse i närheten av Östra Ljungby grundvattentäkt samt Ljungbyhed grundvattentäkt. Föreskrifterna i omgivande vattenskyddsområde ska följas så att grundvattnets kemiska status inte försämras. Översiktsplanen stödjer miljömålet.

Hav i balans samt levande kust och skärgård

Inte relevant för Klippans kommun.

Myllrande våtmarker

Befintliga förhållanden

De allra flesta våtmarker ligger enligt våtmarksinventeringen i de södra delarna av kommunen runt Ljungbyhed, Riseberga och Färingtofta ner mot Perstorp. I myrskyddsplanen för Sverige finns tre myrar upptagna för Klippans kommun, Varshultamyren, Tranerödsosse och Syrkultamossen. Samtliga finns inom områden med riksintresse för naturvården. I den rikstäckande våtmarksinventeringen (VMI) finns 44 våtmarker upptagna som omfattar totalt 1 434 ha våtmark. En del våtmarker har anlagts men behovet av restaurering och anläggning av våtmarker och småvatten i odlingslandskapet är fortfarande stort.

Konsekvenser

Planen värnar om befintliga myrar och våtmarker. Översiktsplanen stödjer miljömålet.

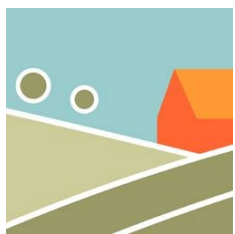
Levande skogar

Befintliga förhållanden

Av kommunens totala yta är drygt 50% skog, största delen är lövskog. Kommunen äger ca 210 ha skogsmark och skogsmarken är certifierad enligt PEFC sedan 2002-05-02 vilket även innebär att en grön skogsbruksplan har upprättats för skogsinnehavet. Kommunens skogsmark domineras av löv, bok, ek och övriga ädellövträd till 86 procent. En stor andel av skogen ligger tätortsnära och ansluter till Bäljaneå samt Rönneå och är också värdefull för natur- och friluftslivet i kommunen.

Konsekvenser

Värdefulla skogsbiotoper ska skyddas så långt som möjligt mot åtgärder som kan skada deras naturmiljö och bör i första hand skyddas/bevaras inom detaljplan genom planbestämmelse. Hänsyn ska även tas till nyckelbiotoper som pekats ut av Skogsstyrelsen. Översiktsplanen stödjer miljömålet.

Ett rikt odlingslandskap

Befintliga förhållanden

Klippans kommun består till 29,1 procent av jordbruksmark. Åkermark upptar 23 % av kommunens yta och betesmark 6 %. Det innebär att cirka en tredjedel av kommunens yta utgörs av jordbruksmark. Jordbrukslandskapet med åkrar och betesmarker breder framför allt ut sig längs Rönne i kommunens västra delar.

I nordöstra delen av kommunen finns ett fragmenterat landskap med restbiotoper från odlingslandskapet. Här finns de flesta småbiotoperna som dammar, diken, vägkanter, åkerholmar, gårdesgårdar, trädalléer och smådungar. Åkerarealen, antalet jordbruksföretag och djurhållningen i kommunen har minskat, vilket kan utgöra ett hot mot bevarandet av småbiotoper och ängs- och hagmarker som oftast finns i det småskaliga landskapet. Jordbruksmark tas även i anspråk vid exempelvis exploatering vilket bidrar till minskningen.

Ekologisk produktion har flera positiva effekter på odlingslandskapet och andelen ekologiskt brukad jordbruksmark var cirka 9 procent av den totala jordbruksmarken i kommunen år 2019.

Inom ramen för Ängs- och betesmarksinventeringen har Jordbruksverket inventerat de mest värdefulla ängarna och betesmarkerna. Markerna som inventerats har registrerats i databasen TUVÅ. I databasen finns för närvarande 1022 hektar ängs- och betesmarker registrerade inom Klippans kommun. De flesta marker ligger längs med Rönneås dalgång och dess biflöden. Betade strandängar finns utmed Rönne å, bland annat mellan Nybro och Skogshuset samt vid Bläsinge.

Enbevuxna hedmarker finns på flera platser i kommunen, Bonnarps hed i närheten av Herrevadskloster är en av de mer välkända. På Ljungbyheds flygplats finns artrika gräsmarker som sköts med hjälp av slåtter, men i övrigt är arealen slåtterängar så gott som obefintlig.

I odlingslandskapet finns också värdefulla träd, framförallt ekar med mycket höga värden. Just eken är värdväxt för en mängd arter, inte minst bland insekter, lavar och svampar. Gamla ekar är också värdefulla boträd för fåglar och fladdermöss.

Det enskilt största hotet mot odlingslandskapets biologiska mångfald är igenväxning på grund av de allt färre betesdjuren. En trend som tyvärr har pågått en tid och leder till att betesmarker och hagar växer igen. Det som står på spel är inte bara de finaste naturbetesmarkerna och de arter som finns där hela landskapet förändras och ett kulturarv riskerar att försvinna.

Konsekvenser

Översiktsplanen strävar efter en långsiktigt god hushållning av jordbruksmarken. I första hand föreslås ny bostadsbebyggelse tillkomma inom tätorterna genom förtätning. Planen föreslår också att jordbruksmark tas i anspråk för ny bebyggelse. Detta motverkar en del av miljömålet där jordbruksmark för livsmedelsproduktion ska skyddas.

I översiktsplanen vägs inanspråktagandet av jordbruksmark emot väsentliga samhällsintressen och motiveras med bostadsbehov och vikten av att hantera befintliga samhällens bevarande och utveckling. Översiktsplanens prioritering av nya utvecklingsområden till kollektivtrafiknära lägen med närhet till centrumservice, gång- och cykelvägar och grönstruktur främjar samtidigt bevarande av odlingsmark såväl som biologisk mångfald och kulturvärden i andra delar av kommunen.

Majoriteten av utpekade intresseområden för verksamheter ligger helt eller delvis på jordbruksmark. Urvalet av lämplig verksamhetsmark baseras på närheten till befintliga verksamhetsområden, befintliga tätorter samt till infrastrukturstarka lägen. Det finns flera aspekter som måste vägas samman när man tar jordbruksmark i anspråk för att bygga verksamhetsområden. Hushållning med jordbruksmarken säkerställer landets långsiktiga livsmedelsförsörjning, men påverkar samtidigt andra framtida utvecklingsmöjligheter. Detta berör många aktörer och medför också att ekonomiska värden ställs mot andra värden. Tillgången på mark och naturresurser är en förutsättning men även en begränsande faktor för Skånes utveckling. Översiktsplanen motverkar delar av miljömålets riktning.

Storslagen fjällmiljö

Inte relevant för Klippans kommun.

God bebyggd miljö

Befintliga förhållanden

I kommunen är flera transportföretag belägna vilket inneburit öknings av den tunga lastbilstrafiken, arbetspendling till och från kommunen är också stor. Inventering av kulturhistorisk värdefull bebyggelse har skett i Färingtofta och Bonnarp 1986, i Klippans centrala delar 1990 samt i Ljungbyhed 1998. Det finns förhållandevis bra underlag men det kan finnas brister från olika tidsepoker eller bebyggelse- och landskapsmiljöer varför en uppdatering av underlag behöver göras. Närströvområden har anlagts kring tätorterna, Klippan, Ljungbyhed samt Östra Ljungby/Stidsvig. Till områdena ska man kunna ta sig utan bil och de ska vara tillgängliga för personer med funktionshinder. I övrigt är kommunen rik på vackra och stora strövområden. Kommunal energirådgivning har bedrivits sedan 1998. En energi- och klimatstrategi har utarbetats under 2006 med ambitiösa mål för energi och klimatområdet. Dokumentet är kommunens strategi för effektivare energianvändning och transporter.

Konsekvenser

I översiktsplanen föreslås utvecklingen av nya bostäder lokaliseras till kollektivtrafikhärlä lägen med närhet till centrumservice, gång- och cykelvägar och gröstruktur. I översiktsplanen föreslås även utbyggnad på jordbruksmark vilket motiveras med bristen på alternativ mark, kommunens bostadsbehov, hushållning med den investerade samhällsservice som gjorts samt att hantera befintliga samhällens bevarande och utveckling.

Den kommunövergripande skyfallskarteringen ska tillämpas vid planering och exploatering. En liten andel av översiktsplanens utvecklingsområden ligger enligt skyfallskarteringen i lågpunkter, vilket kan orsaka översvämning vid skyfall. Vid planeringen av dessa områden ska erforderliga utredningar göras och åtgärder tillämpas.

I Klippans tätort och i Ljungbyhed föreslås utveckling inom riksintresse för kulturmiljö. Planen beaktar dessa kulturvärden i översiktsplanen så att dessa inte påverkas negativt. Inom några utvecklingsområden finns dolda fornlämningar som kommunen måste utreda och ta hänsyn till innan marken bebyggs.

Översiktsplanens föreslagna bebyggelse nära järnvägar eller vägar innebär risk för bullerproblem. Erforderliga utredningar och bullerdämpande åtgärder föreslås för att riktvärden för buller ska kunna följas. Befintliga verksamheter orsakar också bullerproblem, särskilt i utvecklingsområden för bostäder i Klippans tätort. Vid genomförande av översiktsplanens förslag för utveckling ska erforderligt skyddsavstånd till bullriga och miljöfarliga verksamheter säkerställas.

Buller är största miljöstörlände påverkan på miljömålet. Att planera och genomföra gröna bullerdämpande åtgärder är därför viktigt att göra för att miljömålet ska kunna nås.

Sammantaget föreslår översiktsplanen åtgärder som stödjer miljömålets inriktning. Buller kan motverka att miljömålet nås.

Ett rikt växt- och djurliv

Befintliga förhållanden

I Klippans kommun finns det uppgifter om förekomst av 299 rödlistade arter. Rödlistade arter inom Klippans kommun finns redovisade i kommunens naturvårdsprogram, sidan 33.

Konsekvenser

Översiktsplanen verkar för bevarande av områden med höga biologiska natur- och kulturvärden.

En viktig strategi som föreslås är att bevara och utveckla grönstruktur inom tätorterna samt att nyskapa och kompensera grönstruktur inom tätorterna, där målsättningen är att i första hand undvika att exploatera grönstruktur som parker och grönområden. Att ta tillvara på grönstrukturen inom tätorterna bibehåller man en god biologisk mångfald för växt- och djurliv. Det bidrar även till en ökad infiltration, belastningen på dagvattensystemet minskar vid skyfall och därigenom minskas utsläpp av dagvatten till vattendrag. Detta resulterar i bättre status i vattendragen och på sikt en bättre biologisk mångfald i dessa. Översiktsplanen stödjer miljömålet.

Sammanfattning

Det allmänna miljötillståndet i Klippans kommun är till stora delar bra och planen syftar till att utveckla både tätorter och landsbygd med avseende på infrastruktur, näringsliv och boende med en grundläggande miljöhänsyn så att även livsmiljöer för växter och djur kan förbättras.

Att underlätta kollektivt resande, både med tåg och buss, är ett viktigt ämne i planen. Detta görs bland annat genom att ny bostadsbebyggelse huvudsakligen föreslås lokaliseras i eller i anslutning till befintliga tätorter, med närhet till allmänna kommunikationer. Nya verksamhetsområden föreslås i anslutning till tätorterna och de större trafikstråken.

Översiktsplanen hanterar många frågor som syftar till att stärka Klippans kommun och möjliggöra för invånarna att leva ett gott liv. Genomförs planen kommer det att leda till en rad förändringar under planens tidsperspektiv, det kommer att bli lättare att resa kollektivt och att ta sig fram genom att gå och cykla. Trafiksäkerheten kommer att öka och underlaget för service och handel kommer att stärkas i tätorterna.

Översiktsplanen för Klippans kommun innefattas av tre delar där den första beskriver övergripande utvecklingsinriktning för kommunen som bedömts ha särskilt stor relevans för den framtida mark- och vattenanvändningen i kommunen. I den andra delen beskrivs föreslagen markanvändning för tätorterna och landsbygden. Slutligen redogörs förutsättningar och hänsyn till riksintressen, miljökvalitetsnormer och övriga intressen med särskild relevans för kommunens översiktsplanering.

Följande ställningstaganden ligger till grund för översiktsplanens intentioner:

1. Ett sammanhängande lokalt och regionalt trafiknät med möjlighet att lätt byta mellan olika trafikslag.
2. Bättre turtäthet och därigenom en bättre kollektivtrafik.
3. Att utveckla systemet av gång- och cykelvägar inom och mellan orterna.
4. Ny sträckning av väg 13.
5. En gångbro över spårområdet, Klippans station.
6. Åtgärder på väg 13/108 söder om Ljungbyhed.
7. En attraktiv och medveten gestaltning av kommunens entréer.
8. Att storskaliga verksamheter lokaliseras till större transportleder.
9. Att utvecklingen av Ljungbyheds flygplats med tillhörande verksamheter främjas.
10. Att större verksamhetsområden i första hand skall utvecklas i Klippan, Ljungbyhed, Östra Ljungby och Stidsvig.
11. Att stimulera näringslivsutvecklingen, besöksnäringen och landsbygdsutvecklingen.
12. Att prioritera förtätning i kollektivtrafiknära lägen.
13. Att se positivt på ny enstaka bebyggelse på landsbygden som ger möjligheter att hålla landskapet öppet.
14. Att det finns tillgång till attraktiva boenden i alla kommundelar.
15. En ökad produktion av förnyelsebar el där vindkraften är ett av flera möjliga energislag att ersätta fossila bränslen.
16. En försiktig utbyggnad av vindkraften, förankrad hos befolkningen som inte minskar möjligheten till framtida bostadsbebyggelse.
17. Att bevara och utveckla grönstruktur inom tätorterna.
18. Att nyskapa och kompensera grönstruktur inom tätorterna.

19. Att öka kunskapen och sprida engagemang kring grönstruktur.
20. Att bebyggelse ska lokaliseras så att minsta möjliga olägenheter uppstår för jord- och skogsbruket.
21. Fortsatt djurhållning och att landskapet (ängs- och hagmark) betas för att hålla landskapet öppet.
22. Att tillstånd till täkter för grus, lera och dylikt skall meddelas restriktivt och först efter noggrann prövning i varje enskilt fall.
23. Att antalet öppna täkter hålls lågt och brytningstiderna korta.
24. Att grus inte bryts inom ett influensområde för befintlig eller framtida vattentäkt.
25. Exploateringssamverkan över fastighetsgränser vid täktverksamhet för att undvika onaturliga gränser i landskapet vid återställande av täkten.

Det övergripande syftet med översiktsplanen sammanfattas med kommunens utvecklingsinriktning som avser tre grundläggande strukturer. Utvecklingsinriktning för bebyggelse, natur och friluftsliv samt kommunikationer är valda för att lyfta prioriteringar mellan de viktigaste strategiska sambanden som påverkar kommunens långsiktiga utveckling. Kommunen ska kunna erbjuda möjligheter för ett gott boende inom hela kommunen med följande prioriteringsordning: centralt boende, boende i småort och slutligen boende på landsbygden. Större verksamhetsområden ska i första hand lokaliseras till centralorten och serviceorterna i anslutning till befintliga kommunikationsstråk anpassade till godstrafik.

Transportsamband som är av särskilt vikt gällande förbindelser för kollektivtrafik, godstrafik och persontrafik är Europaväg 4, väg 21, väg 13, väg 108 samt Skånebanan.

Bedömningar av miljöaspekter och konsekvenser på särskilda platser har i miljökonsekvensbeskrivningen i första hand gjorts ur ett helhetsperspektiv. Bedömningar av översiktsplanens konsekvenser på enskilda områden bedöms i miljökonsekvensbeskrivningen mer utförligt för vissa och mindre utförligt för andra. Såväl positiva som negativa miljöeffekter av översiktsplanens föreslagna utveckling redovisas i miljökonsekvensbeskrivningen. För att så tydligt och utförligt som möjligt kunna lyfta rådande och framtida utmaningar ur miljösynpunkt har alternativa utvecklingsstrategier dock begränsats till två: Valt alternativ (granskningsförslag till översiktsplan 2022) och Nollalternativ (gällande översiktsplan 2013).

I miljökonsekvensbeskrivningen görs en bedömning av hur nationella miljö kvalitetsmål beaktas i översiktsplanen och dessa beskrivs därför utförligt. 14 av de nationella miljömålen bedöms som relevanta för kommunens översiktsplan. Av miljömålen bedöms alla utom två stödjas av översiktsplanens föreslagna utveckling. Miljömålet Ett rikt odlingslandskap bedöms kunna motverkas av översiktsplanen. Miljömålet God bebyggd miljö bedöms i stora delar stödjas av översiktsplanens förslag med undantag av bullersaspekten, som bedöms kunna motverka miljömålets inriktning.

I kommunen ligger en nationalpark (MB 7 kap. §2), 7 naturreservat (MB 7 kap. §4), 9 natura 2000-områden (MB 7 kap. §27), områden inom strandskydd (MB 7 kap. 13-14 §§), 5 vattenskyddsområden (MB 7 kap. 21 §) samt 20 biotopskyddade områden (MB 7 kap. §11). Dessutom är kommunen rik på småbiotoper som skyddas enligt det generella biotopskyddet (MB 7 kap. §11).

Betydande miljöpåverkan av översiktsplanens förslag beskrivs med utgångspunkt i fyra aspekter. Dessa är: Hushållning med mark, transporter, vatten samt riksintressen. Betydande miljöpåverkan avseende hushållning med mark kopplas främst till kommunens föreslagna ianspråktagande av jordbruksmark och hur föreslagen markanvändning kan komma att medföra att andelen jordbruksmark minskar. Betydande miljöpåverkan avseende hållbara transporter kopplas främst till planens möjliggörande för befolkningstillväxt och de konsekvenser som bilberoende och fler bilar kan medföra.

Betydande miljöpåverkan avseende vatten och översvämning kopplas främst till konsekvenserna av att fler ytor med naturlig avrinning ianspråkats och hårdgörs, översvämningens risk och påverkan på vattendrag.

Betydande miljöpåverkan avseende riksintressena kopplas främst till översiktsplanens föreslagna utveckling för nya bostäder och verksamheter vilket bland annat kan komma att resultera i en ökad mängd hårdgjorda ytor och påverka avrinningen av förorenat dagvatten till åar och vattendrag, minskad tillgänglighet för friluftslivet samt värden inom värdefulla kulturmiljöer riskerar att gå förlorade.

Flera av översiktsplanens åtgärder för förändrad markanvändning väntas påverka miljöförhållandena betydligt om och när dessa förändringar genomförs. Avseende markhushållningen i kommunens olika tätorter påverkas Östra Ljungby och Klippans tätort mest av översiktsplanens föreslagna markanvändning. Utvecklingen av nya områden för bostäder och verksamheter inom dessa orter komma att leda till en minskad andel brukningsvärd jordbruksmark i kommunen.

Gällande hushållning med mark ska ianspråktagandet av jordbruksmark motiveras och redovisas i samband med detaljplanehandläggning. Ett kontinuerligt arbete med effektiv markhushållning och nya bostäder i centrala lägen prioriteras. Nya verksamhetsområden i infrastrukturstarka lägen och i anslutning till tätorter och befintliga verksamhetsområden prioriteras. Vid utveckling av bebyggelse på landsbygden ska bevarande av värdefull mark beaktas.

Översiktsplanens föreslagna utveckling väntas medföra fler invånare och fler bilar vilket kan komma att leda till betydande miljökonsekvenser, framför allt i tätorterna. Om Skånebanan byggs ut till dubbelspår kommer trafikintensiteten öka vilket i sin tur leder till mer buller samt större barriäreffekt. Mark kommer att tas i anspråk vilket kan ha betydande påverkan för växt- och djurlivet.

Åtgärder kring hållbara transporter beskrivs vara av särskild stor vikt och för att i framtiden kunna minska bilberoendet. Lokaliseringen av bostäder till centrala och kollektivtrafiknära lägen beskrivs som en viktig del i detta arbete. I stationsnära lägen med goda möjligheter till pendling med kollektivtrafik ska en tätare exploateringsgrad eftersträvas. Fortsatt arbete för att främja tillkomsten av fler cykelvägar och cykelleder i kommunen och ett sammanhängande cykelvägnät i regionen. Fortsatt arbete med attityd- och beteendepåverkan för ett ökat resande med kollektivtrafik och cykel inom, till och från kommunen.

Med översiktsplanens föreslagna mark- och vattenanvändning kommer andelen hårdgjorda ytor öka. Föreslagna utvecklingsområden för nya bostäder och verksamheter kommer vid genomförande att resultera i att stora ytor asfalteras för bland annat gatunät och gång- och cykelbanor. Detta medför större mängder dagvatten till ledningar och närliggande recipienter. Områden med särskild problematik i förhållande till extrema nederbördsmängder finns i delar av kommunens samtliga tätorter, i synnerhet i Östra Ljungby, där lågpunkter och översvämningssområden identifierats i tätortens centrala delar.

Gällande vattenkvalitet och översvämningsrisk ska kommunen fortsätta främja åtgärder för att ta hand om och fördröja dagvatten lokalt. Den kommunövergripande översvämningskarteringen ska alltid implementeras i kommunens plan- och exploateringsarbete och vid utvecklingen av föreslagna områden i lågpunkter ska översvämningsrisk särskilt utredas. Kommunens samverkan med Söderåsens miljöförbund behöver fortgå.

Av översiktsplanens föreslagna utvecklingsområden i Klippans tätort och Ljungbyhed ligger flertalet inom, eller i anslutning till, riksintresse för naturvård, natura 2000-områden, kulturmiljövård, friluftsliv samt riksintresse för kommunikationer. Vid utvecklingen av nya områden kan riksintressenas värden komma att påverkas, vilket enligt översiktsplanen ska beaktas vid planering och exploatering. All exploatering i eller i anslutning till riksintressena ska ta stor hänsyn till riksintressenas värden och prövas så att dessa inte påverkas negativt.

Översiktsplanens miljökonsekvenser följs upp kontinuerligt. Genom plan- och exploateringsprocessen ska miljökonsekvenser av den föreslagna utvecklingen vidare utredas och åtgärder för att motverka miljökonsekvenser vidtas. I samband med översyn av översiktsplanens aktualitet och antagandet av planeringsstrategi ska kommunen beakta och beskriva översiktsplanens miljökonsekvenser. Vid behov av stöd för att bättre kunna motverka negativa konsekvenser av översiktsplanen ska ställningstaganden revideras.

Utöver dessa uppföljningar av kommunens miljöarbete behöver kompletteringar ske för att säkerställa att negativa konsekvenser till följd av översiktsplanen motverkas. Översiktsplanen kan med fördel kompletteras med nya planer och program som inriktas på olika aspekter av mark- och vattenanvändningen och för olika geografiska områden. Planprogram, fördjupade översiktsplaner och detaljplaner som tas fram ska följa översiktsplanens utvecklingsinriktning och ställningstaganden samt redovisa miljökonsekvenser i områden som kan komma att påverkas betydligt i översiktsplanen.